

MAGNETOFONSKI SNIMAK
25. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 29.8.2000. godine, sa početkom u 11.35 sati

PREDSJEDAVALAČI
PERO SKOPLJAK

Gospodo zastupnici, štovani gosti, budući da imamo kvorum, otvaram 25. sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Predlažem da na početku saslušamo himnu Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Na sjednicu su pored zastupnika pozvani: predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnici Phare, pozvani su i predstavnici sredstava javnog priopćavanja. Sve nazočne srdačno pozdravljam i zahvaljujem što sudjeluju u radu Zastupničkog doma.

Prema izvješću naše službe, sjednici je nazočno 25 zastupnika.

Izostanak sa sjednice opravdali su zastupnici: Ivo Mijačević, Sejfudin Tokić, Ibrahim Đedović, Suada Muminagić, Miodrag Deretić i Vito Rakić.

Gospodo zastupnici, vi ste, kao i naši gosti, uz poziv na sjednicu dobili i prijedlog dnevnog reda, ovaj inovirani. Jutros je Kolegij Zastupničkog doma održao sjednicu, na kojoj smo se usuglasili o prijedlogu dnevnog reda koji ste sada dobili. Naime, iz predloženog dnevnog reda, koji ste vi dobili ranije, isključen je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH. Ovo je učinjeno na zahtjev člana Mirka Banjca, koji je imao informacije, koji zahtijeva da se o njegovim amandmanima izjasni Vijeće ministara BiH. U vezi s ovim, dužan sam napomenuti da smo od predsjedatelja Vijeća ministara BiH dobili danas dopis, kojim nas izvješćuje da Vijeće ministara BiH nije razmatralo amandmane, kao i da vlade entiteta nisu usuglasile svoja stanovišta vezano za ovaj zakon. To su razlozi zbog kojih se točka 5. po našem prijedlogu treba skinuti s dnevnog reda. Ovo su moje napomene, što se prijedloga dnevnog reda tiče. Otvaram raspravu o dnevnom redu. Izvolite.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ja bih, ... da je gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, članovi Vijeća ministara i gosti ovog zasjedanja, želio da kažem da je parlament sam preuzeo obavezu da sistematično radi u svojoj nadležnosti u vezi sa prijemom u Savjet Evrope i prosto ne razumijem razloge zbog kojih se skida tačka broj 5. Ako sam dobro razumio, mi smo postali ovisnici, umjesto nosioci jednog posla. Ovisnici u smislu da one obaveze koje su definirane u našoj deklaraciji, u našoj rezoluciji o evropskim integracijama i Paktu za jugoistočnu Evropu. Mi smo rekli da postoje podijeljene odgovornosti Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH, Parlamentarne skupštine BiH i entitetskih skupština, znači, svih organa na raznim razinama. I za nas stavljanje nekoliko puta inoviranih objašnjenja zašto se odlaže finalna procedura za ulazak BiH

u Vijeće Evrope, zapravo, ovim obrazloženjem pokazuje da je Parlament BiH postao ovisnik umjesto nosilac, jer mi ulazimo u Parlamentarnu skupštinu Savjeta Evrope. To je procedura po kojoj bismo trebali nositi neki proces. S druge strane, ne mogu da razumijem da delegacija koju vodi gospodin Bičakčić nije u prilici da taj proces potiče i da tom procesu odgovara, u skladu sa interesima BiH, kako smo mi definirali svoju poziciju u toj rezoluciji.

I na kraju, Ministarstvo vanjskih poslova, kao i Ministarstvo za evropske integracije, novoformirano, imali bi, naravno, obavezu biti dinamički vezani za taj proces, a nikako da na početku ove sjednice dobijamo obrazloženje kako smo dobili. Za mene je to gotovo potpuno nerazumno sa stanovišta interesa BiH, jer je riječ o prvom koraku ka evropskim integracijama, o čemu smo svi saglasni i gdje nije bilo nikakvih prepreka ni kontroverza oko ovog stava. Zato ja smatram, da tačku 5., i tražim kao poslanik, s obzirom na činjenice da postoje informacije koje su relevantne, ostavimo na dnevnom redu i da povodom te tačke 5. mi razgovaramo o stvarima koje se tiču našeg interesa za evropskim integracijama, osobito u vezi sa Savjetom Evrope.

Želio bih, također, reći da sam ja dva puta ponovio zahtjev za ministricu Turković Biseru i zahtjev koji se odnosi na jednu informaciju koju bi ona, kao ministar, trebala da predoči parlamentu, na što se, bilo je prisutno kompletno Vijeće ministara BiH, normalno obavezuje u jednoj normalnoj proceduri kada Parlamentarna skupština BiH da mogućnost da se zahtijeva informacija u određenoj oblasti.

Čudi me da danas na ovoj sjednici te informacije nema. Proteklo je dovoljno vremena od ona bude zvanično registrirana. Vjerujem da je sekretariat i Kolegij našeg parlamenta uputio Vijeću ministara BiH kao i ostale informacije. Želim da samo provjerim da li je moguće da je puklo nešto u toliko hvaljenom odnosu koji smo formirali između Vijeća ministara BiH i našeg parlamenta i želim izjašnjavanje Doma u vezi sa ovim.

PERO SKOPLJAK

Oprostite, molim vas, ja sam zaboravio napomenuti da ovu sjednicu vodimo po novom poslovniku. Dakle, pravo na raspravu imate tri minute. Gospodine Kadiću, izvolite.

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, dame i gospodo, u prijedlogu dnevnog reda koji smo dobili za današnju sjednicu, bio je, pod tačkom 5., Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH. U prijedlogu dnevnog reda koji smo dobili uoči ovog zasjedanja te tačke nema, sa obrazloženjem predsjedavajućeg gospodina Skopljaka. Moram priznati da, u najmanju ruku, bez obzira što je Vijeće ministara BiH zaista bilo zauzeto velikim poslovima oko instaliranja ministarstava, novih ministarstava, itd., ipak mi se čini prilično komotnim da Vijeće ministara BiH nije imalo vremena da se izjasni o amandmanima, te je to razlog za skidanje ovog zakona s dnevnog reda. Čini mi se da, također, razlog tome da se nisu dobila mišljenja entitetskih vlada je neka vrsta gubljenja vremena u regularnoj parlamentarnoj proceduri u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, a podsjetiću da i pitat ću. U pismu predsjednika Vlade RS gospodinu Tuševljaku stoji da je preko zajedničke komisije pri Savjetu ministara BiH trebalo pretvoriti dosadašnje stavove, mišljenja, u konačan prijedlog

ovog zakona, odnosno, usaglasiti stavove. Ministru Kurtoviću, koji, koliko vidim, nije ovdje, bih postavio vrlo jasno pitanje. Da li je u okviru Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa usaglašavan prijedlog ovog zakona i svi odgovori u vezi sa amandmanima i šta su stvarni razlozi za skidanje Zakona o carinskoj politici sa dnevnog reda? Htio bih da još jednom potcrtam. Parlamentarna skupština BiH ne bi se smjela pretvoriti u taoca beskonačnog ping-pong igranja sa važnim stvarima države BiH, od strane entiteta, ili od strane nedostatka vremena u Vijeću ministara BiH. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Za riječ se javio gospodin Halid Genjac, dopredsjedavajući.

HALID GENJAC

Poštovane kolege i kolegice, cijenjeni gosti, tačno je zaista da je u prijedlogu dnevnog reda koji su poslanici dobili, bila i ova tačka. Mi smo, također, kao Parlamentarna skupština BiH, od Vijeća ministara BiH dobili dopis prema kojem je Vijeće ministara BiH, na sjednici održanoj 6.7.2000. godine, utvrdilo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH. Sve su to bili razlozi što je Kolegij smatrao da je tačka pripremljena za dnevni red i uvrstio je u dnevni red. Danas, međutim, na sjednici koja je održana neposredno prije ove sjednice, dobili smo pismo koje je potpisao predsjedavajući Vijeća ministara BiH Spasoje Tuševljak, u kojem se kaže: Obavještavamo vas da Savjet ministara BiH nije razmatrao amandmana na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici, kao i da vlade entiteta nisu usaglasile svoje stavove vezano za isti zakon. Molimo vas da ove činjenice imate u vidu u procesu pripreme sjednice Predstavničkog doma. Naravno, i pored ovog pisma, ja sam na Kolegiju smatrao da postoje uslovi da se ova tačka razmatra. Međutim, budući da Kolegij može samo usaglašen prijedlog iznijeti ovdje, mi nismo imali usaglašen prijedlog da ova tačka bude na dnevnom redu. Podržavam prijedlog da ova tačka bude na dnevnom redu danas i tražim od predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH da mi objasni da li je ovo stav Vijeća ministara BiH? Zašto se Vijeće ministara BiH nije izjasnio o amandmanima i šta znači da se vlade entiteta trebaju usaglasiti o zakonu koji reguliše materiju koja je u striktnoj nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH, kako je to navedeno u članu 3. tačka 1. pod c. Ustava BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Za riječ se javio gospodin Mirko Banjac, dopredsjedavajući.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, cijenjeni gosti, već je postala praksa, ali je ona simptomatična, kad god se spomene usaglašavanje mišljenja sa entitetima, odmah to izazove osip, da ne kažem češu kod jednog dijela poslanika. E, dragi moji, postojanje entiteta je stvarnost, a budućnost BiH leži u dogovaranju. Pokušajte da to shvatite. Što prije shvatite vi koji ne shvaćate, prije ćemo krenuti naprijed u bolju budućnost ove zajedničke BiH. Pa šta to ima ružno, šta to ima neprihvatljivo da čujemo one na koje se nešto odnosi, a hoćemo demokratiju. To što vi želite lomiti preko koljena, na brzinu je razlog što sve više i više zakonskih projekata pada. Ako se dobro nešto pripremi,

onda je to pola puta na njegovom usvajanju. Dakle, ne vidim ništa loše, dapače, mislim da je to izuzetno korisno da čujemo šta misle i vlade entiteta, šta misle, kažem. Valjda nije đavo da zabranjujemo i da misle, a imam ja puno pitanja koja ću postaviti kad dođe ovo ovdje na dnevni red, itekako puno, za koje će morati da se pribave argumenti i dokumenti, pa tek onda da vidimo ko je ko i ko je gdje. Puno je, uvažena gospodo, u ovoj zemlji šlepera koji nestaju, natovareni robom, puno je IMT-a ovdje, ono, ima li mene tu, ali nemojte misliti da ne znam.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Repliku ima gospodin Genjac, pa onda gospodin Kadić.

HALID GENJAC

Mada nije direktno pomenuto, ali u diskusiji

MIRKO BANJAC

To ne može biti replika predsjedavajući, on može samo krivi navod, ako ima nešto krivi da kaže.

HALID GENJAC

Insistiram da mi predsjedavajući Vijeća ministara BiH odgovori na pitanje koje implicira njegov dopis. Šta znači to da se vlade entiteta nisu usaglasile o zakonu, kad se Vijeće ministara BiH usaglasilo o prijedlogu zakona? Postavio sam pitanje predsjedavajućem Vijeća ministara BiH.

PERO SKOPLJAK

Ima li neko da odgovori na ovo pitanje?

RASIM KADIĆ

Ja bih htio samo neka vrlo kratka pojašnjenja. Naime, predsjednik Vlade RS je poslao pismo predsjedavajućem Vijeću ministara BiH 11.08.2000.godine, ja ga imam. Ovo je praktično ucjena gospodina Tuševljaka da se, dok Dodik ne kaže da je u redu, ne može u proceduru staviti Zakon o carinskoj politici. Jer, od 18. avgusta 2000. godine, gospodin Mirsad Kurtović, ministar u Vijeću ministara BiH ima na desetak stranica obrazložene sve odgovore na sve amandmane podnesene u vezi sa raspravom o ovom zakonu na Predstavničkom domu. Očito je, dakle, da u Vijeću ministara BiH, predsjedavajući Vijeća ministara BiH, zahvaljujući pismu Milorada Dodika, nije htio da stavi ovo na dnevni red Vijeća ministara i Vijeće ministara se nije izjasnilo u vezi sa amandmanima. U tom smislu, Parlamentarna skupština BiH je postala talac onih koji usporavaju procese i prilagođavaju ih svojim potrebama, a naše insistiranje na raspravi o tim zakonima, gospodine Banjac, nije nikakav pokušaj da nešto lomimo preko koljena, nego da samo radimo one poslove koje smo već započeli, o kojima smo se već jednom izjašnjavali i koje treba da završimo i to je moj odgovor u vezi sa ovim.

BRANKO DOKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, cijenjene kolegice i kolege poslanici, čini mi se da, kada je u pitanju Ministarsko vijeće, imamo istu praksu koju smo imali proteklih godinu i po dana, kada smo ih kritikovali zbog njihovog neprisustva, ovi su novi ministri, čini mi se, samo malo lukaviji, a oni obavljaju neke druge veoma važne poslove, naravno, pod navodnicima, poslali su svoje pomoćnike i zamjenike. Mislim da treba da im uputimo poslednje upozorenje, pogotovo što nekoliko poteza koje su povukli ukazuju na to da još nisu ni počeli da se bave svojim poslom.

Ja neću da govorim o ovom zakonu o carinskoj politici, ali bih podržao ovu inicijativu da se skine sa današnje sjednice dnevnog reda dok se makar ne odgovori na amandmane koji su predloženi, makar dok to ne prođe proceduru. Ja sam se javio za riječ zbog jednog drugog zakona, a to je zakon o izmjenama i dopunama zakona o putnim ispravama BiH i predlažem da se do daljnjeg skine s dnevnog reda. Za to imam nekoliko, zaista, ko hoće da sluša, zaista jakih argumenata. Kroz ovaj zakon se najbolje oslikava odnos nekih ljudi prema onom poslu koji mi radimo, a i odnos nekih ljudi, koji smatraju da su uticajniji, kroz ovo se pokazuje da imaju uticaja i na BiH i njenu unutrašnju strukturu.

Podsjetio bih vas da je ovo jedan od prvih zakona koji je u Skupštini BiH, u oba njena doma usvojen, prošao svu proceduru. Odmah nakon toga, nastale su razne inicijative da se taj zakon mijenja, a ti isti uopšte ne postavljaju pitanje šta je sa onim zakonima koji nisu prošli skupštinsku proceduru, koji su, tako da kažem, nametnuti na jednoj privremenoj osnovi, a na neki način zavise i povezani su sa ovim zakonom o putnim ispravama. Ovdje postoje dva apsurdna. Jedan od apsurdna jeste to što se pojedinci pozivaju na deklaracije međunarodnih konferencija o implementaciji Dejtonskog sporazuma, a zaboravljaju činjenicu da je sporni dio ovog zakona prihvaćen upravo onako kako je jedna od tih deklaracija definisala. Ja vas podsjećam na Bonsku deklaraciju, odnosno Bonsku konferenciju od 9. i 10. decembra 1997. godine, na kojoj je definisan član 6. Zakona o putnim ispravama i ta preporuka je u potpunosti usvojena od strane poslanika oba doma. Dakle, aneks iz Bonske deklaracije je potpuno prepisan i unesen u Zakon o putnim ispravama BiH. Ovdje neki očigledno zamišljaju da se u skupštini odlučuje kao što je to u Bulovoj algebrici gdje dvostruka negacija dovodi do istinitog iskaza. Dvostruka laž može da bude samo laž na kvadrat.

Drugi apsurd u svemu ovome jeste činjenica da, dakle, u Bonskoj deklaraciji, ja se sad pozivam na međunarodne konferencije, lijepo stoji da na koricama pasoša BiH će stajati i grb BiH, onda kada ga oba doma Parlamentarne skupštine BiH usvoje i kada ga Predsjedništvo BiH prihvati, stav b., čini mi se, u ovom dokumentu.

Mi sada imamo prijedlog za promjenu pasoša, u trenutku kad nemamo grba. Mi imamo grb na privremenoj osnovi, i već godinu i po dana uopšte ne postavljamo pitanje zašto imamo grb na privremenoj osnovi. Prihvatanje ovog zakona značilo bi prihvatanje jednog privremenog dokumenta koji će važiti samo onoliko koliko važi ovaj grb. Jer, prirodno je, ako mi nismo bili sposobni u ovom sazivu da korigujemo grešku prethodnog saziva Parlamentarne skupštine BiH, ja očekujem da će naredni saziv biti dovoljno odgovoran, tako da kažem, pa će u skupštini usvojiti grb i tad će se stvoriti uslovi za promjenu putne isprave. Ja vas podsjećam i istakao bih jedan apsurd u svemu ovome ili jednu nelogičnost, kako god hoćete. Pasoš košta u ovom trenutku

35 maraka ili 40 maraka. U RS potreba za pasošem je negdje oko 150 do 200.000 pasoša. 200.000 pasoša puta 35 maraka to je 7 miliona maraka. Ako uzmete koliko je to u Federaciji BiH, onda dobijate cifru tri puta veću nego što je juče objavljena donacija američke vlade za izbjeglice. Ko se to igra sa našom sudbinom i situacijom ovdje, a da napomenem, kada bismo ovaj pasoš prihvatili, to bi značilo sada promjenu za pola godine za kada ćemo, nadam se, usvojiti stalni grb. Ovo su zaista razlozi zbog kojih ja ne mogu učestvovati u ovakvim raspravama i ovakvim diskusijama, i da se ne bih vraćao, da ne bih izlazio ponovo da diskutujem, kada bude ponovo riječ o ovoj tački dnevnog reda, kada ćemo imati informaciju o nametnutim zakonima, ja predlažem da ova skupština, u okviru te tačke dnevnog reda, odredi komisiju, parlamentarnu komisiju, koja će te zakone vratiti u skupštinsku proceduru i da nastojimo, ukoliko je uopšte moguće, do kraja mandata ove skupštine da ti zakoni prođu skupštinsku proceduru. Ministarskom savjetu BiH bih uputio ukor i zamolio ih da prilikom donošenja zakonskih akata malo prouče dokumentaciju, nije nam dokumentacija stara svega 3-4 godine, ako to nisu u stanju, onda se postavlja pitanje šta tu i ...

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, članovi vijeća, dame i gospodo, gosti, sada je valjda jasno zbog čega sam ja insistirao da se mi vrlo precizno držimo jednog dogovora, da ono što je ponuđeno kao dnevni red poslanicima, uz poziv, bude respektirano, bude zadržano, jer je to naprosto pitanje digniteta našeg kolegijuma i njegove odgovornosti da nas ne dovodi, kako bih rekao, na krivi put stalno i da razgovaramo o stvarima koje su, na neki način, već, uslovno rečeno, jedna institucija apsolvirana. Koliko sam ja dobio informaciju, mi smo prošli put obaviješteni, i bilo je oko toga polemike, o redu stvari o kojima ćemo razgovarati, da je ovaj zakon o kojem je govorio gospodin Dokić prošao proceduru u Vijeću ministara BiH i da je usaglašen u cjelosti i da je kao takav došao na dnevni red našeg doma.

Nenormalno mi je, rekao sam tada, da se stvara konfuzija oko stvari za koje smo usvojili jedan princip rada po kojem ono što je usaglašeno na Vijeću ministara BiH kojem ste vi dali povjerenje, podvlačim oni koji su glasali za, i za zakon, i za ovo Vijeće ministara BiH i tada je nedvojbeno rečeno da će ono što Vijeće ministara BiH bude usaglasilo i što omogući normalnu proceduru u parlamentu, doći na dnevni red po postupku koji je predviđen u odnosima Vijeća ministara BiH i Parlamenta BiH. Ne mogu da shvatim da neko ko sjedi u našoj skupštini i ko je glasao za takav principijelan i korektan odnos između Vijeća ministara BiH i Parlamenta BiH, praktično pokušavamo bilo kakvom argumentacijom, evo, recimo, ovom odlukom o privremenom važenju zakona o grbu, diskvalificira jedan prijedlog zakona koji je Vijeće ministara BiH usaglasilo i uputilo u redovnu proceduru. Ja to ne razumijem kao postupak, jer je to suprotno našoj zajedničkoj odluci. Naša zajednička odluka je zapisana, pogledao sam sad pažljivo Poslovník, i u toj proceduri nema načina, nije korektno, i morala bi se praviti nova poslovnička materija da se obustavi postupak da Vijeće ministara BiH može zakon koji je usaglasio staviti u proceduru i da onda parlament kaže nećemo sad zbog nekih razloga iracionalnih i racionalnih ili bilo kojih to stavljati na dnevni red. Pošto je to prošlo Vijeće ministara, prošlo Kolegij, ja ponovo insistiram da ne otvaramo raspravu o principijelno reguliranom odnosu u poslovniku. Vijeće ministara BiH je usaglasilo jedan zakon, ponudilo ga je našem parlamentu, o tome treba da razgovaramo. Ako imamo argumente neke kontra, izvolite, ima tačka dnevnog reda, ali blokiramo, praktično, sami sebe i blokiramo

Vijeće ministara BiH. U ovom slučaju, mislim da to i nije baš najbolje, pogotovo što smo od istih ljudi čuli argumentaciju zašto je potrebno dati ovakvom Vijeću ministara BiH saglasnost da funkcionira u ovom intervalu od nekoliko mjeseci. Dakle, insistiram da se o ovom vodi rasprava i da ostaje na dnevnom redu.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Repliku ima gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Obzirom da se smatram prozvanim, kao član Kolegijuma, a, hvala Bogu, može svako da govori, a šta govori to je sad drugo pitanje i koliko ima argumenata za to što govori, to je drugo pitanje i ostaje da mu se odgovori. Poslovnički je, uvaženi poslaniče, također, regulisano da se za tačku dnevnog reda mora pribaviti materijal. Za tačku čije sam skidanje tražio nema materijala i postoji obrazloženje Savjeta ministara BiH zašto ga nema. Koliko je ono tačno ili nije tačno, za mene je validno, i tu nema šta da se raspravlja. Ali, gospodo, ja se tako ponašam i ponašat ću se i za to imam stav, a taj stav je utemeljen odredbama poslovnika. Kad je u pitanju opšti princip, dignitet ovog doma je davno srušen i ne postoji. Ako vi, gospodo, ne znate, evo, ovdje stoji dokument da se i on umnoži, e tako ću to tražiti, ovdje stoji informacija o pasošima gdje je već izabran i onaj ko štampa i traži da mu se prebace pare sve do 15.8., danas je 29. Zato ja tražim da se napravi pauza i ovo ljudima odštampa.

Također, stoji informacija kako je u Njujorku dogovoren i sadržaj i izgled, ovdje stoji izjava člana Predsjedništva BiH, pismo koje je meni lično uputio, na moje traženje, vidjet ćete šta piše. Ja pitam, ko se poigrava stvarno ovim domom? Odgovorno mogu da kažem da to nisu poslanici. Ali, o čemu ja danas razgovaram kad nam štampaju pasoše Francuzi, Nijemci trebaju da uzmu slobodne carinske zone, a Mađari štampaju glasačke listiće, a narod pase travu u BiH, nema ni trave, spržilo je. Molim vas, gospodo, ovo je sramota i zbog ovog neko mora da odgovara. Šta se ovo radi? Da li će rudari u Zenici i Ljubiji bolje živjeti od toga što će milioni, stotine miliona maraka otići strancima koji ovdje prave profit uzimajući poslove. Nema li u BiH i jedne štamparije koja može da štampa glasačke listiće, koja zna da štampa pasoše ili, dok Hrvatska, zemlja susjedna nama, čitavo ostrvo proglašava slobodnom zonom, nama stranac Hajneman treba da uzme sve. Je li vi hoćete da ja o tom pričam, gospodo. Narod BiH mora da zna za ovo i tražim da se formira skupštinska anketna komisija koja će od mene dobiti materijal i da nas izvijesti šta se ovo sa nama događa. Šta se ovo sa nama događa? Jer, ako neko misli da će ovako dalje raditi, e neće, neće sigurno. Ali ćemo se prozivati imenom i prezimenom. Znamo mi i imena i prezimena onih koji ovo rade, na kraju, oni su se i potpisali na mnogo dokumenata i zato molim, gospodine predsjedavajući, tražim formiranje anketne komisije.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodin Divković se javio. Pauzu ćemo dati iza izglasavanja dnevnog reda.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, neko je za ovom govornicom rekao da što prije shvatimo, to bolje i za ovu zemlju i za nas same. Ja ću vas podsjetiti, ja se prije svega sa tom konstatacijom do kraja slažem. Podsjetiću vas da smo 17.11. prošle godine, evo papir kod mene, imali inicijativu za izmjenu Zakona o putnim ispravama. Ta izmjena, inicijativa je došla, izgleda, nažalost, od SDP-a, pa joj je to najveći nedostatak bio, koja se svodila, ako se sjećate, na to, i raspravljali smo nadugo o tome, da se dozvoli svakom građaninu BiH, ukoliko to želi, ovo podvlačim, ukoliko to želi, da može imati pasoš ili putovnicu na kojoj samo stoji BiH. Svi ostali, po tom prijedlogu, su mogli da zadrže putovnice na kojima je stajao i entitet pored BiH.

Ja sad ovdje, pozadi tog istog prijedloga, sam bilježio diskutante tad, da vidite kako je žučnih diskusija bilo od toga da je to neustavno, da nema ustavni osnov, pa da je to redefiniranje države BiH, njenog ustrojstva i šta sve nije rečeno. Mi smo i tad tvrdili, a, evo, zadovoljstvo mi je da je Vijeće ministara BiH, radeći kao kolektivni organ, a ne spoj ministara iz dva entiteta, konstatovao ovdje u obrazloženju da postoji ustavni osnov, da je to, na neki način, obaveza i ovog doma, po određenim deklaracijama, i njujorška se pominje deklaracija i madridska, itd. Ja sad pitam, hoćemo li zaista, bar na kraju mandata, što prije shvatiti, to bolje i ne razvlačiti stvari po godinu dana da bismo ponovo skidali nešto što je bitno da se donese, što je bitno da bi ova zemlja ušla u europske integracije kojima težimo, itd. i zbog toga svesrdno podržavam da se ovo stavi na dnevni red, pa nek se izglasa ovako kako je Vijeće ministara BiH predložilo, bit će mi drago, jer će to biti doprinos BiH kao državi i onom za što se bar verbalno zalažemo. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ima li još neko za raspravu?

HALID GENJAC

Ja se izvinjavam što se ponovno javljam, ali moram reagovati. Naime, mnogi navodi u diskusijama, koji djelomično stoje i dalje će stojati, ukoliko se ne budu donosili zakoni i ukoliko se ne bude stvarao pravi okvir. A prevashodno se javljam na kalkulaciju poslanika gospodina Dokića. Zakon kako je predložen predviđa da putne isprave izdate trenutno važe do isteka njihove važnosti. Prema tome, neće biti dodatnih troškova za građane BiH ukoliko se ovaj zakon usvoji i mislim da bismo se trebali usmjeriti na sadržaj zakona i na donošenje zakona, a ovo iznosim prevashodno da poslanici imaju u vidu prilikom izjašnjavanja da li će biti za to da ovo bude na dnevnom redu ili ne bude.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodine Dokiću, imate li primjedbu?

BRANKO DOKIĆ

Podsjećam gospodina Halida da u prijedlogu zakona stoji da na koricama će biti i grb BiH, što je normalno, ali podsjećam ga, takođe, da mi nemamo stalni grb BiH, da skupština već na sljedećem zasjedanju može donijeti drugačiji, možda će ovaj ostati, ali može da bude i drugačiji. Prema tome, a može to donijeti za godinu dana. Prema tome, onaj ko dobije pasoš za dva mjeseca, on će ga, kad bude drugi grb,

morati mijenjati za pola godine. Prema tome, još jednom ponavljam, dajte da ovo ostavimo na razmatranje, makar onda kada ova skupština usvoji grb BiH, kada budemo imali jedan takav simbol koji je stalan, a ne na privremenoj osnovi.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, raspravu o dnevnom redu zaključujem jer se niko do sada nije javio za nju, a prijedlozi koje sam ja ovdje iskristalizirao, a vi ćete ih moći korigirati. Pod broj 1., bit će za izglasavanje prijedlog, inovirani prijedlog dnevnog reda, kakvog imate vi na stolu, koji je prijedlog, praktički, Kolegija, kao što je uobičajeno do sad.

Drugi prijedlog će biti vaš novi prijedlog da se točka pet ostavi u dnevnom redu, odnosno, praktički, ako se usvoji ovaj dnevni red, onda će i taj prijedlog otpasti i, konačno, imamo treći prijedlog gospodina Dokića, da se skine i točka 3., dakle, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH. Ne znam da li sam jasan. Ima li još dopuna? Ja sada stavljam prijedlog broj 1. na izglasavanje.

Prijedlog broj 1. je dnevni red kako ga je Kolegij predložio, sa ovih šest točaka.

Ko je za predloženi prijedlog?

Ko je protiv?

Iz Federacije BiH, tko je za?

Iz RS, tko je za dnevni red?

Od ukupno nazočnih 24 zastupnika – 15 je glasovalo za – 6 je glasovalo protiv. Iz Federacije BiH 12 za – iz RS 3 za. Prema tome, ovaj prijedlog dnevnog reda nije prošao.

Imat ćemo mi dnevni red. Sad moramo usvajati sve točku po točku dnevnog reda. Idemo najprije iz dnevnog reda koji je ovdje kao inovirani predložen vama, to je

1. Zapisnik sa 23.sjednice Zastupničkog doma

Tko je za tu točku? Pitam sve.

Tko je protiv?

Točka broj 1. Zapisnik sa 23. sjednice je usvojena.

2. Prijedlog zakona o Trezoru institucija BiH. Samo da vam rezultate ovog glasovanja kažem.

Ukupno 24 nazočna, 21 za – prema tome, usvojen je ovaj prijedlog.

2. Prijedlog zakona o Trezoru institucija BiH

Pitam sve tko je za?

Protiv?

Od 24 nazočna, 22 je bilo za. Prema tome, i ova točka dnevnog reda je usvojena. Imamo treću točku dnevnog reda.

3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH

Tko je za ovu točku dnevnog reda?

Tko je protiv, sve pitam?
Iz Federacije BiH, tko je za?
Iz RS, tko je za?

Od 24 nazočna, 17 za – 6 protiv. Iz Federacije BiH 15 za – iz RS 2 za. Ova točka dnevnog reda nije prošla.

3. Informacija o zakonima koje je donio visoki predstavnik na privremenoj osnovi.

Tko je za ovu točku dnevnog reda?
Tko je protiv?

I ovaj zakon je usvojen jednoglasno, praktički, 24 nazočna, 22 za – niko protiv, to je jednoglasno usvojena točka dnevnog reda.

4. Inovirana lista uvjeta za prijem BiH u Vijeće Evrope

Tko je za ovu točku dnevnog reda?
Tko je protiv?

Od 24 nazočna – 22 za, niko protiv, prema tome, jednoglasno usvojena i ova točka dnevnog reda.

Prema ovom dnevnom redu, odgovori na zastupnička pitanja i pitanja zastupnika.

Tko je za ovu točku dnevnog reda?
Od 24 nazočna – 24 za. Prema tome, usvojeno je jednoglasno.

Imamo još jedan prijedlog točke dnevnog reda, to je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o carinskoj politici BiH

Pitam sve, tko je za to da ovo bude točka današnje sjednice?

Tko je za, pitam sve?

Tko je protiv?

Po entitetima pitam. Tko je za iz Federacije BiH, tko je za ovu točku dnevnog reda?

Iz RS, tko je za?

Od 24 nazočna – 16 je bilo za – 7 protiv. Iz Federacije BiH, 12 za – iz RS 2 za. Ovo nije točka dnevnog reda.

Rasprava o dnevnom redu je završena.

MIRKO BANJAC

Zaboravili ste da sam ja u sastavu dnevnog reda tražio da se formira anketna komisija u vezi tačke oko izmjena i dopuna Zakona o putnim ispravama, zbog situacije u koju su poslanici dovedeni i još jednom tražim formiranje anketne komisije i tražim da se umnoži informacija da poslanici mogu vidjeti šta se to događa oko toga. Dakle, da se to vidi, jer ja nisam ovog momenta glasao protiv zakona, nego skidanje s dnevnog reda dok se ne vidi šta se to događa i zato sam se ponašao uzdržan. Ja materijal tražim da se podijeli, valjda to nije sporno, valjda će vam dati.

Drugo, tražim da se formira anketna komisija da, na temelju onog što pročitaju i vide, utvrde činjenično stanje i da nas obavijeste šta se to događa.

IBRAHIM SPAHIĆ

Formalnoppravno, dame i gospodo, gospodo predsjedavajući, članovi Vijeća ministara BiH, gosti ove skupštine, želim da postavim pitanje. Da li prijedlogom za osnivanje anketne komisije, gospodin Banjac postavlja pitanje povjerenja Vijeću ministara BiH, jer ovaj zakon nije niko, kako bih rekao, iz vedra neba spustio na pleća parlamenta nego Vijeće ministara BiH. To znači da Vijeće ministara BiH treba da snosi sve konsekvence, jer zakon podrazumijeva zakon i način kako se zakon provodi, i piše u svakom zakonu normalnom koliko treba sredstava da bi se taj zakon proveo. Prema tome, ukoliko mi prihvatimo prijedlog, samo želim da upozorim za osnivanje anketne komisije, moje je mišljenje da gospodin Banjac na taj način postavlja pitanje povjerenja Vijeće ministara BiH, jer je to principijelno pitanje. Nije došao zakon ni od koga, ni od SDP-a, ni od grupe poslanika, nego je došao od Vijeća ministara BiH. Što se tiče informacije koju gospodin Banjac ima na raspolaganju, raduje me da ćemo dobiti i mi više informacija nego što smo imali i to je sasvim korektno, jer jedan poslanik koji raspolaže sa nekim nepoznatim informacijama, stavi na uvid parlamentu, to želim da pozdravim, a što se tiče anketne komisije, za mene to znači postavljanje pitanja povjerenja Vijeću ministara BiH, za koje se gospodin Banjac zdušno borio da bude na osnovu onog zakona i na osnovu ovog sastava, pa me interesuje da li on to, u stvari, otvara pitanje povjerenju Vijeću ministara BiH.

PERO SKOPLJAK

Odgovor ima gospodin Mirko Banjac. Materijal pisani nakon pauze ćete dobiti.

MIRKO BANJAC

Uvaženi poslaniče, ja sam rekao šta mislim, a Vi zaključujte na osnovu onoga što sam ja rekao. Da sam ja rekao to što ste Vi rekli, ne bi ste Vi morali izlaziti. To je Vaše mišljenje, ali ja hoću da kažem sledeće. Ja sam tražio, nemojte, molim vas da se ovdje iznose krive informacije. One mene ne razljućuju niti će me kad razljutiti, ali jednostavno moram reagovati. Ja sam tražio da se Savjet ministra BiH formira po principu izbornog rezultata u Parlamentarnoj skupštini BiH, jer je sasvim logično da izvršna vlast odražava sastav i organa kojeg predstavlja, to je sasvim logično. Prema tome, nisam ja to predlagao što Vi govorite, a kad je u pitanju povjerenje ili ne, anketna komisija doći će do saznanja do kojih će doći. Možda će Mirko Banjac i postaviti to pitanje, ali ga danas nije postavio, jer bi to bilo prejudiciranje onog što oni treba da rade, a ja ne znam šta će i do čega će doći.

NUDŽEIM REČICA

Dame i gospodo poslanici, prije nego što se odlučite o glasanju, želio bih da vam dam samo par informacija. Zakon, znači o izmjeni i dopuni Zakona o putnim ispravama, urađen je u saradnji sa međunarodnom zajednicom, prvenstveno sa Uredom visokog predstavnika u BiH. Jedan od materijala, prijedloga je bio i u prošlom sazivu Vijeća ministara BiH. Tada smo ga imali, maltene, usaglašenog, međutim, nažalost, nije se pojavio na Parlamentu BiH. Tri su ključna elementa koja su

Vijeće ministara BiH rukovodila da se pristupi izradi nacrtu, odnosno prijedloga ovog zakona i da se on donese. Prvo, to su tri međunarodna skupa, znači zaključci Konferencije za provedbu mira, koja su održane 15. i 16.12.1998. godine u Madridu. Znači, godinu dana nakon one povijesne sjednice koja je bila u Bonu, a znamo svi kako je tamo izgledalo i na koji način je donesen, i nakon kojih ustupaka, dogovora, pregovora, konsenzusa, član 6.

Sljedeći materijal koji nas je rukovodio i koji nas je opredjeljivao su odredbe Njujorške deklaracije, usvojene od sva tri člana Predsjedništva BiH. Također, dogovoreno je kreiranje jedinstvenog bosanskohercegovačkog pasoša, bez oznake entiteta i samo sa oznakom BiH, na sva tri jezika i dva pisma.

Treće, odredbe Briselske deklaracije, Vijeća za provedbu mira i, podsjećam, održanog 23. i 24. maja ove godine i podsjećam i na obaveze koje je i Parlament i Predsjedništvo BiH i sve institucije BiH, imaju na osnovu *road mapa*, znači, plana za BiH.

Bilo je još elemenata koji nisu bili dovoljno kvalitetno urađeni ili nisu uopšte bili obuhvaćeni u prošlom zakonu i to smo sada stavili. OHR je vrlo jako podržao ove amandmane i ovu inicijativu i zajedno sa nama su učestvovali u radu. Mislim da je Kolegij Parlamenta BiH dobio pismo zamjenika visokog predstavnika Džonsona po ovom pitanju. Ne znam da li je to pismo distribuirano svim poslanicima. Međutim, iz njega se vrlo jasno vidi da oni podržavaju ova rješenja i da podržavaju prijedlog koji je Vijeće ministara BiH usvojilo.

Prijedlog Nacrt zakona je usaglašen u Ministarstvu civilnih poslova i komunikacija uz, moram reći, jednu dugu i hajmo reći jaku suradnju i dogovor sa OHR-om. Vijeće ministara BiH, kao kolektivni organ, je konsenzusom usvojilo Prijedlog ovog zakona i Prijedlog zakona je prije mjesec i po dana, čini mi se, možda i više od mjesec i po dana, poslat parlamentu na razmatranje, izjašnjavanje i eventualno usvajanje. Obzirom na to i obzirom na rokove koji su vrlo striktno propisani i u briselskoj konferenciji i u *road mapu* i iz Njujorka, tu se kaže da pod tim rokovima, koje smo mi željeli da ispoštujemo, kaže se da je septembar krajnji rok za izdavanje novog jedinstvenog pasoša. Stoga su eksperti OHR-a, eksperti Ministarstva civilnih poslova i komunikacija, predvođeni ministrom Gligorićem, predstavnici MUP-ova RS i predstavnici MUP-ova najmanje dva ili tri kantona u Federaciji BiH, kao eksperti, pokrenuli određene pripreme radnje. Ja moram reći pripreme radnje, vezano za ovu informaciju o kojoj se ovdje govori.

Pokrenute su pripreme radnje, kako se, po usvajanju Zakona ovdje na Parlamentarnoj skupštini BiH, ne bi gubilo vrijeme i kako bi se moglo pristupiti tehničkoj izvedbi potpisivanja ugovora, konačnog odabira izvođača, potpisivanje ugovora i otpočinjanje samog posla. Normalno, procedura treba najmanje tri ili četiri mjeseca nakon potpisivanja ugovora da se pokrene, odnosno da se omogući izdavanje prvog pasoša. Znači, niko to nije radio samoinicijativno. Bili su uključeni predstavnici jednog i drugog entiteta, eksperti iz Ministarstva civilnih poslova, predvođeni ministrom i četiri ili pet predstavnika Ureda visokog predstavnika, znači OHR-a ovdje u Sarajevu i u BiH. Analizirali su četiri ili pet ponuda raznih firmi, njihova tehnička rješenja, te knjižice, i ta ekspertna grupa je došla do određenih zaključaka koje stoje u ovoj informaciji. Znači, do današnjeg dana niti je sklopljen ugovor, niti su stvorene bilo kakve obaveze, jednostavno, kako ja to vidim, možda griješim, ali kako ja to

vidim i čini mi se članovi Vijeća ministara BiH, pokrenute su i određene pripreme radnje kako se ne bi gubilo na vremenu. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Otvaram raspravu.

IBRAHIM SPAHIĆ

Danas dame i gospodo, gospodo predsjedavajući Vijeća ministara BiH, gosti, danas radimo po novom poslovniku koji imate pred sobom. Molim vas da otvorite stranicu 449. Službenog lista broj 20 i Službeni glasnik BiH, odjeljak, odnosi se odjeljak jedan, Vijeće ministara, članak 139. U okviru svojih prava i nadležnosti navedenih u Ustavu i Zakonu, Vijeće ministara može podnositi:

a) Zakone domu i dostavljati mišljenje o prijedlozima zakona koji nisu podneseni od Vijeća ministara BiH;

b) Može tražiti sazivanje sjednice doma da bi se razmatralo pitanje o kojem želi iznijeti svoje stajalište, da bi dom iznio svoje stajalište;

c) Preko svog predstavnika sudjelovat će na sjednicama doma, proširenog Kolegija i komisija i

Najvažnije za današnje odlučivanje, pozivam Kolegij da postupi po Poslovniku koji je na snazi.

d) Može ... u svakom trenutku rasprave, znači nezavisno od toka rasprave i

e) Sad se poziva na član e) odjeljak 1., član 139. Može tražiti da uvrsti jednu točku na dnevni red doma. U tom slučaju, zatražena točka uvrstit će se na dnevni red doma. Prema tome, s obzirom da se Zakon o putnim ispravama, dopuna Zakona o putnim ispravama odnosi na jedinstveni stav ili zajednički stav ili kako hoćete stav Vijeća ministara BiH, u ovom slučaju se može dogoditi samo da, ukoliko Vijeće ministara BiH sada odustane od rasprave, od prijedloga, mi nismo obavezni staviti to na dom. Ako je Vijeće ministara BiH dalo to u normalnu proceduru i došlo na osnovu njihovog zahtjeva da se uvrsti u dnevni red doma, to je naša obaveza prema Poslovniku da to poštuemo, inače ćemo rasturiti odnos između Vijeća ministara BiH i našeg doma.

Pozivajući se na ovaj odjeljak 1., Vijeće ministara BiH, članak 139., postavljam pitanje. Da li to znači da nakon našeg glasanja da Vijeće ministara BiH, i poslije intervencije zamjenika ministra, povlači ovaj prijedlog ili i dalje insistira, u skladu sa Poslovnikom, da ostane na dnevnom redu? Ako insistira da ostane na dnevnom redu, mi smo, kao dom, dužni, i pored svog glasanja, respektirati stav Vijeća ministara BiH, tačka 1. i tačka 2., tehnički da vam kažem, gospodo predsjedavajući. Ako se mora glasati brzo u pauzi, nađite nam ove glasačke kartone, jer nema dizanja ruku, kaže član 66., glasovanje se u domu može obavljati a) elektronski, nemamo to, b) podizanjem glasačkog kartona, to nemamo i c) prozivanjem. Dakle, ubuduće, ne obezbijedimo li kartone, morat ćemo se prozivati. Predlažem da prvo čujemo stav

Vijeća ministara BiH, a ako odustaje Vijeće ministara BiH, ja se slažem, ako ne odustaje, zahtijevam poštivanje Poslovnika.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, mi smo se izjasnili o točkama dnevnog reda. Mi smo rekli svoje. Ja ne vjerujem da Vijeće ministara BiH može biti iznad ovog doma. Prema tome, ovo je, što se mene tiče, moje objašnjenje a pravnici neka kažu svoje.

Drugo, ja nisam otvorio raspravu. Prema tome, mi imamo, samo što se tiče dnevnog reda, izjasniti se još o prijedlogu Mirka Banjca, formiranje anketne komisije. Pa vas pitam

RASIM KADIĆ

Mi smo zaključili raspravu o dnevnom redu i utvrđivanje dnevnog reda, ali prijedlog gospodina Mirka Banjca, o formiranju anketne komisije, mora biti nešto što je tačka dnevnog reda. Ako ste Vi, gospodine Skopljak, dali gospodinu Banjcu pravo da predlaže, onda Vi morate, praktično, otvoriti raspravu u vezi sa kontra prijedlozima u vezi s tim. Mislim da treba vrlo ozbiljno izanalizirati, bez obzira što smo tek danas dobili ovaj novi poslovnik, objavljen u Službenim novinama, prijedlog je gospodina Spahića. A kada je u pitanju prijedlog gospodina Banjca, ja bih rekao sljedeće, mi se nalazimo u čudnoj situaciji. Predstavnički dom PSBiH je danas odbio da raspravlja o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, a predlaže mu se da formira anketnu komisiju o nekom pismu koje mi još nismo dobili i za koje ne znamo da li je plod službene korenspondencije Vijeća ministara BiH sa Kolegijem ovog doma ili je plod privatne sposobnosti pojedinih članova Kolegija, odnosno zastupnika, da dođu do viška informacija.

Rasprava, formiranje anketne komisije o tom prijedlogu zakona, na bazi dokumenta koji nemamo je, otprilike, kao zagaziti u maglu, bez tačke dnevnog reda, o prijedlogu novog zakona o putnim ispravama. Svaka druga tačka, svaki drugi zaključak je besmislen i zbog toga, gospodo, ukoliko ne prihvatimo prijedlog gospodina Spahića, a morali bismo ga, čini mi se, protumačiti dobro i precizno se opredijeliti oko njega i ako ostane ova odredba, po kojoj danas, ponovo na dnevnom redu nemamo Zakona o putnim ispravama, onda ostaje samo jedna mogućnost. Mislim da je Ured visokog predstavnika spreman da se vrlo brzo izjasni, po već drugi puta, o odbijanju ovog doma da na dnevni red stavi prijedlog zakona koji je Vijeće ministara BiH konsenzusom usvojilo. Zbog toga, bez usvajanja ovog zakona, kao tačke dnevnog reda, nikakvo formiranje anketne komisije u vezi sa nekim drugim radnjama, mislim da nema smisla, i čini mi se da bi izlaz mogao biti u pravilnom iščitavanju novog poslovnika, koji je rekao gospodin Spahić, a ja predlažem Kolegiju da za pravilno iščitavanje Poslovnika zatraži i uzme sebi pauzu od pet minuta i da se izjasni o onome što je rekao gospodin Spahić i da tako izađemo iz ove situacije.

PERO SKOPLJAK

Mi svakako imamo predviđenu pauzu, ali, molim vas, dajte da vidimo, što se tiče problema izglasavanja dnevnog reda, da bismo odmah imali i dnevni red na stolu.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, meni stvarno nije jasno, da se neke jednostavne stvari u proceduri ne razumiju. Pa valjda vi niste mislili da ćemo van tačke dnevnog reda moći razgovarati o formiranju anketne komisije, to je sasvim jasno i zato sam intervenisao kad je Pero rekao da je zaključena rasprava o dnevnom redu da se glasa o ovome. Nemam ništa protiv da vi to odbijete ili prihvatite. Ja želim da prihvatite. Ali, drugo pitanje, gospodo, ako mi prethodno stavimo zakon i o njemu raspravljamo, onda je stvarno bespredmetno da se formira anketna komisija, o čemu.

Gospodin Kadić je izuzetno dobro rekao. Mi smo danas odbili da raspravljamo, a ne odbili za trajno da raspravljamo o tom pitanju. To nema govora da je to trajno. Prema tome, i ja lično mislim da je gospodin Spahić u pravu. Samo da kažem, Ibro, smiri se, bit će to, polako. Da vam kažem, mi smo za danas utvrdili dnevni red. Ostaje da na narednoj sjednici, ovo što je Spahić rekao, uvrstimo, ja sam za to, ali, gospodine Spahiću, moje pitanje, zašto niste prije reagovali? Vi ste sad ovaj dom doveli u nezgodnu poziciju i nema smisla. Za danas, to je završeno. Evo, vi predložite, glasat ćemo, nema problema.

PERO SKOPLJAK

Ovdje imamo mi prijedlog da se formiranje anketne komisije predloži ovdje kao točka dnevnog reda. Vi ćete imati pravo to prihvatiti ili odbiti. Budući da ja nisam imao informaciju da li je formiranje anketne komisije predloženo ovdje kao točka dnevnog reda ili pak formiranje u akciji. Ja vas molim da uvažite ovu primjedbu. Ja vas pitam, o ovome se vi možete izjasniti.

Što se tiče gospodina Spahića, oprostite, sad imam ja riječ. Visoki predstavnik, zatražit ćemo mišljenje visokog predstavnika. Ukoliko on bude za to da se ta točka vrati na dnevni red, vi ćete ga imati, a imat ćete odmah i dnevni red odmah iza pauze. Ja nisam pismen za pravna pitanja, jer suviše imam puno iskustva u svemu tome. Ja vas molim, ja vodim ovu sjednicu i pitam vas, ko je za to da se u točku dnevnog reda uvrsti formiranje anketne komisije, prijedlog gospodina Mirka Banjca.

Ko je za? Izvolite se izjasniti.

Ko je protiv?

Ovaj prijedlog, od 23 nazočna – samo 5 je bilo za – 13 je bilo protiv. Prema tome, nemamo potrebe entitetsko glasovanje vršiti.

Ovim smo završili raspravu o dnevnom redu. Gospodine Neimarlija, izvolite. Molim vas, ovo nije otvaranje rasprave, nego intervencija.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici i gosti, ja bih predložio ili pozvao članove Kolegija da, s obzirom na prijedlog gospodina Spahića, razmotre malo ovu situaciju, s obzirom upravo na novi poslovnik, jer bojim se da smo mi u raspravljanju prijedloga dvaju zakona, Prijedloga zakona o carinskoj politici, ponašali se po logici starog poslovnika, po kojem je naša obaveza da prije uključivanja u izjašnjavanje o prijedlogu zakona, o amandmanima, se Vijeće ministara BiH izjasni. Slijedeći tu logiku, mi smo, zapravo, i isključili, odbili, zapravo, uključivanje zakona u dnevni red. Međutim, po Poslovniku, to sad nije neophodno, to je jedna stvar.

Druga stvar je što Poslovnik izričito zahtijeva uključivanje u dnevni red prijedloga Vijeća ministara BiH i to smo, također, isključili. U pitanju je jedno vrlo ozbiljno protuslovlje. Ja pozivam članove Kolegija da uz konsultacije, ne mora se odmah intervenirati kod Kancelarije visokog predstavnika, ali uz konsultacije sa našim pravnicima, ovo razmotre. Ja, dakako, uvažavam da je rasprava o dnevnom redu zaključena, ali bojim se da ćemo s ovakvim rješenjem, odnosno ovakvim prijedlogom dnevnog reda, biti nedosljedni, odnosno nekonsekventni, što se tiče primjene novog poslovnika s kojim smo danas, zapravo, krenuli.

PERO SKOPLJAK

Netačan navod ima gospodin Mirko Banjac, ali zaključujem ovo. Mišljenje ćete imati, odnosno točnu odredbu, objašnjenje o ovoj točki.

MIRKO BANJAC

Gospodin je u pravu. Mi moramo razmotriti, kad je u pitanju izmjena i dopuna Zakona o putnim ispravama, mislim da tu ima osnove da se razmotri. Međutim, dijametralno je različita situacija kod ova dva zakona. Kod ovog drugog je zakona Savjet ministara BiH dostavio dopis. Prema tome, nije identična situacija, samo sam htio intervenirati. Vi ste, naravno, saglasni da nije identična. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Pola sata pauza, onda ćete imati, izvoli, Kadiću. Ali, zatvaram raspravu.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, želio bih da budem vrlo precizan, gospodin Skopljak je u vezi sa zahtjevom gospodina Spahića, ponudio radni zaključak o kojem se nije glasalo i koji, po mom mišljenju, nije potreban. Ne treba nama mišljenje Ureda visokog predstavnika o tumačenju člana 139. Gospodine Skopljak, nemojte ponižavati pamet ove zemlje i Predstavnički dom ove zemlje. U krajnjoj varijanti, ukoliko hoćete da Vam neko protumači, onda ste mogli prethodno pozvati Ustavnu komisiju da to protumači. Dovoljan je, međutim, samo Kolegij na bazi stručnih ljudi, a nikako OHR. Ostavite OHR da nam pomaže u nešto većim i krupnijim stvarima. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Pauza od pola sata.

/PAUZA/

Molim zastupnike da zauzmu svoja mjesta. Spahiću, nema kvoruma. Molim zastupnike da zauzmu svoja mjesta. Gospodo, nastavljamo sa sjednicom. Priopćavam da je gospodin Spahić svojom intervencijom dopunio dnevni red, odnosno, dnevni red, praktički, sada glasi točno onako kako vi imate pred sobom na stolovima i odmah prelazimo na prvu točku dnevnog reda.

Ad.1. Zapisnik sa 24. sjednice Zastupničkog doma

Otvaram raspravu. Ko ima primjedbe, odnosno sugestije na Zapisnik sa prošle sjednice. Izvolite. Gospodine Spahiću, izvolite.

IBRO SPAHIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, članovi Vijeća ministara BiH, gosti, ja bih želio da podsjetim da na toj sjednici 24., povodom rasprave koja se otvorila o dnevnom redu i prve tačke sam još jednom ponovio, a to nije nigdje registrovano, zahtjev sasvim precizan ministru Kurtoviću i gospodinu Spasoju Tuševljaku, predsjedavajućem Vijeća ministara BiH, da obezbijede da se tokom ovog perioda, znači, do ovog trenutka dostavi radni materijal koji se odnosi na ekonomsku i socijalnu politiku u BiH, kako bi, po Programu rada Parlamentarne skupštine BiH, to bilo stavljeno na dnevni red u septembru. Do ovog trenutka, 29. avgusta, na osnovu zaključaka oba doma, Vijeća ministara BiH, mi nismo dobili nikakvu informaciju od Vijeća ministara BiH, nikakav radni materijal od ministra Kurtovića i ja sam rekao da ću u tom slučaju, ukoliko se ne bi pokrenula, ukoliko ne bismo dobili ove informacije, s obzirom na ekonomsku i socijalnu situaciju u BiH, koja je u raznim formama, od kolabirajuće do potpuno uništene, danas saopštene od domaćih i međunarodnih predstavnika, sa svim mogućim statističkim pokazateljima, u odnosu na politiku zapošljavanja, dohodak po glavi stanovnika i u odnosu na realno stanje stvari u ovoj zemlji, zahtijevati da se jednostavno autoritet Doma naroda i Zastupničkog doma, iza kojeg stoje potpisi, dva puta pismo upućeno Vijeću ministara BiH, poštujućem utoliko da tražim da se konstatuje, da je to nužno, jedan odnos Vijeća ministara BiH prema nama, izraziti u pismenoj formi. Zahtijevam da gospodin Spasoje Tuševljak i gospodin Kurtović pismeno se odrede prema ovoj inicijativi, koja je tada još jednom notirana.

Drugo, tražio sam da gospođa Bisera Turković, ministrica za evropske integracije, na prvoj narednoj sjednici, to je znači bila ta sjednica 24., ovo je 25., obrati se parlamentu i obavijesti nas o toku evropskih integracija. Ja se nadam, s obzirom da je ovdje gospođa Turković, da je ona pripremila tu informaciju, jednako kao što je promptno to radio ministar vanjskih poslova.

Na ova dva primjera hoću da upozorim da se prosto zaboravi u zapisniku na konkretne zahtjeve. U tom zapisniku je trebalo da stoje i ova dva zahtjeva, jer su ona ponovljena u kontekstu rasprave o prethodnom zasjedanju Parlamenta BiH na 23. sjednici.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Molim vas, ova dopuna će biti izvršena. Molim Tajništvo da to usvoji. Prema tome, nadam se, gospodine Spahiću, da ste time zadovoljni.

Ima li još netko što se tiče ove tačke dnevnog reda?

Ko je za to da usvojimo ovaj zapisnik, koji je vama na stolovima, uz dopunu ovu, jasno, to smo rekli.

Ko je za, pitam sve?

Ko je protiv?

Po entitetima, pitam tko je za? Iz Federacije BiH, tko je za?

Iz RS, tko je za? Tko je za Zapisnik, ovdje se samo radi o Zapisniku?

Od nazočnih 23 – 17 za. Iz Federacije BiH 12 za – iz RS 6 za. Prema tome, Zapisnik sa prošle sjednice je usvojen.

Prelazimo na drugu točku dnevnog reda.

Ad. 2. Prijedlog zakona o Trezoru institucija BiH

Molim predlagača ispred Vijeća ministara BiH da nam da uvodno predavanje.

FATIMA LEHO

Poštovani poslanici, zastupnici, predsjedavajući, gosti, Zakon o Trezoru institucija BiH je bio na ovom parlamentu kao nacrt i vi ste ga usvojili. Pošto je proteklo dugo vremena i nije bilo sjednica Vijeća ministara BiH, mi smo u ovom novom sazivu, u roku od ovih 60 dana, radili na ovom prijedlogu i imali smo materijal na sjednici Vijeća ministara BiH, formirali Prijedlog i dostavljen vam je na usvajanje.

Dvije stvari smo morali korigovati u odnosu na Nacrt koji ste usvojili i ja ću vam taj dio apostrofirati, šta je bio razlog zbog čega smo nešto promijenili.

U nacrtu, koji ste vi usvojili, pisalo je da će jedinstveni račun budžeta biti otvoren, Trezora institucija BiH, kod banaka u BiH i inostranstvu.

Pošto smo procijenili u Ministarstvu trezora da trenutno bankarski sistem u BiH nije takav da može obezbijediti sigurnost za račun jedinstvenog budžeta, mi smo dopunili taj član i stavili smo da se račun može otvoriti kod Centralne banke BiH, jer smatramo da je to jedna institucija koja je formirana i koja dobro obavlja svoj posao i koja nudi određenu sigurnost sredstvima budžeta institucija BiH.

Druga stvar se odnosi na rok. Danas je 29. avgust. Mi smo napisali da ovako kako je sada stanje, vezano za sredstva Budžeta na nivou BiH i njenih institucija, nije dobro. Ja vas mogu informisati da, po mojoj procjeni, ima sada 30 računa, preko stotinu potpisnika, nema jedinstvenog računovodstva, što znači ne mogu se donositi valjane odluke o upravljanju i sredstvima, ni ukupnim finansijskim tokovima. Morate sa više mjesta tražiti informaciju da biste doznali koliko ima sredstava i pitanje je da li je tačna ili nije. Znači, ovaj zakon je jedna naša nužnost, svijuju nas. Da bismo obezbijedili osnovnu transparentnost, rukovođenje i što je osnovno da bismo mogli upravljati sredstvima koja imamo. Zbog toga vas ja molim sve da svoju ozbiljnost i odgovornost koju ste pokazali na prvom glasanju o nacrtu, da to pokažete i sada, da ova četiri mjeseca koja imamo do kraja godine, kako smo markirali u prijedlogu, napravimo pripreme, kako bismo sa 1. januarom iduće godine startali sa jedinstvenim računom, a to znači da se na jednom mjestu vode sva sredstva, da tri čovjeka potpisuju sva trošenja i da se zna u što sredstva idu.

Osjećam za potrebno da kažem još nekoliko riječi i o donatorskim sredstvima. Vi ste čuli i preko medija i vjerovatno ste imali i određene materijale na ranijim vašim sjednicama vezano za pomoć koju je međunarodna zajednica usmjerila prema BiH.

Mi danas nemamo egzaktnih podataka na jednom mjestu koliko je to tačno odobreno, koliko je implementirano i to morate na više mjesta tražiti. Znači, ovo je, po meni, nešto što biste stvarno, kao odgovorni ljudi, danas trebali usvojiti, kao što ste to i do sada uradili, da počnemo polako upravljati finansijskim tokovima i da svako zna, ima pravo tražiti informaciju u što su sredstva otišla, a isto tako, ono što traže od nas međunarodne finansijske institucije, MMF i Svjetska banka, kao naši povjerioci i oni koji nas usmjeravaju u određenim finansijskim tokovima i ekonomskim tokovima, da možemo izaći u susret njihovom zahtjevu. Ja mislim da je ovo sada dovoljno što se tiče uvoda, ako bude konkretnih pitanja, ja stojim na raspolaganju. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vama, gospođo ministrice, otvaram raspravu. Izvolite, ima li pitanja, dopuna, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Dame i gospodo, cijenjene kolege, dame i gospodo ministri, odnosno ministrice, malo glasnije, dobro. Ono što sam dosad rekao, što se nije dobro čulo, je obraćanje damama i gospodi, kolegama i kolegicama. Povodom ove tačke dnevnog reda, želim da, ponukan uvodnim izlaganjem gospođe Fatime, koja, moram priznati da je uvela jednu praksu koja nije bila prije prisutna, koja je pozitivna, da ipak dobijemo neke uvodne napomene prilikom ovakvih tačaka dnevnog reda, nam je rekla i mislim da je to jako dobro, da se zahvaljujući i ovom zakonu koji danas usvajamo, da će se uvesti red u ono što se zove vođenje evidencije o obavezama prema međunarodnim finansijskim institucijama i sličnim aktivnostima kojih je napretek u ovoj zemlji. S tim u vezi, želim da kažem, ja moram priznati da ja nisam baš uočio ranije da se ovim zakonom dobija i taj dodatni kvalitet i mislim da je to nešto što treba, u svakom slučaju, pozdraviti, kao i uvođenje ovakvog zakona, uvođenje ovakvog odnosa prema trezoru, ako se time rješava i dodatno pitanje, tj. pitanje postojanja informacija o tome šta se sad dešava u odnosu sa međunarodnim finansijskim institucijama, mislim da je to kvalitet koji u svakom slučaju treba da bude pozdravljen u ovom parlamentu. S tim u vezi, ja predlažem, upravo ponukan ovim, da za sljedeću sjednicu parlamenta od Vijeća ministara BiH zatražimo ono što sam ja mislio tražiti, moram priznati, pod tačkom dnevnog reda, kad se trebalo govoriti o uslovima za prijem u VE. Međutim, nema potrebe da to odgađam, jer ovo je prigoda da se takav jedan zaključak donese. Ja sam ovdje formulirao zaključak u skladu sa Poslovníkom, u skladu sa ovim materijalima, obrascima koje smo dobili.

Naime, prijedlog zaključka je, povodom ovog izlaganja gospođe ministrice, da Vijeće ministara BiH treba da za iduće zasjedanje Parlamentarne skupštine BiH, pripremi informaciju o ispunjenju uvjeta Svjetske banke i MMF-a, za produženje *stand by* aranžmana u svjetlu nove strategije Svjetske banke pomoći za BiH i aktuelne ekonomske, ja sam napisao krize, ali dozvoljavam da piše situacije u BiH. Ovo je prijedlog zaključka koji ja povodom ovog predlažem, samo kratko da obrazložim zbog čega ovo govorim, zato što trenutno ste svi, manje više, ovdje ljudi koji imaju svoje predstavnike u entitetskim parlamentima. Naše entitetske parlamentarne delegacije su brifovane od strane ljudi Svjetske banke i MMF-a o onome šta se sada dešava kad je u pitanju ispunjavanje odgovarajućih uslova za strukturalne promjene u ekonomskom sistemu, da bismo zadovoljili odgovarajuće uslove koji će nam omogućiti da prevaziđemo ekonomski finansijski *gap*, da kažem nedostatak finansijskih sredstava, koji je evidentno sada prisutan u budžetima entitetskim, pa

analogno tome će biti i u našem budžetu BiH. Neko će odmah postaviti pitanje zašto to u Parlamentu BiH, kad su to uslovi koji se odnose na entitetske skupštine. Moj odgovor je, unaprijed ga dajem i naša je to obaveza, ako ništa, zato što smo mi garant tim zaduživanjima.

Naime, da vas podsjetim, mi smo sada u toku prosidbe, prosimo od međunarodnih finansijskih institucija da nam daju nove kredite, ili to neko kaže tražimo, mada je to slično prošnji, način na koji mi to radimo. Tražimo da nam se krediti odobre od, da nam se produže ovi IDA aranžmani, dva kredita, vjerovatno, o kojima čitav paket, aranžmani od famoznog PS-... kredita za podršku privatizaciji, SOS-aka pauera ? tri kreditna aranžmana koja treba da omoguće krpljenje budžetskih rupa i koji su, prije svega, usmjereni na socijalne probleme koje imamo sada. Ja bih molio, ako nemate ništa protiv, da sad ne otvaramo, ja sad namjerno nisam htio da otvaramo, povodom tačke dnevnog reda, dajte nam tačku dnevnog reda, nego da nam se za sljedeću sjednicu parlamenta ovo pripremi i da nam Vijeće ministara BiH pripremi odgovarajuću informaciju, tim više što do kraja septembra, ukoliko ne ispunimo odgovarajuće uvjete, onda nećemo imati sredstava ni za šta u ovoj zemlji, u oktobru ili novembru, itd. Ovo unaprijed govorim, zaista svjestan onoga u što možemo upasti i ovo sam dužan da kažem kao čovjek koji u ovom trenutku predstavlja opozicionu partiju, želim da kažem, naš je interes, kao ozbiljnih ljudi, da se u oktobru i novembru ne upadne u ekonomske probleme iako bi to možda neki mogli da nas optuže, hoćemo da padnemo u ekonomske probleme pred izbore. Želim ovdje odgovorno iza parlamentarne govornice da kažem da smo mi spremni da uradimo sve da ne dođe do bilo kakvih prekida u finansijskoj saradnji, vezano za finansiranje naših potreba od strane finansijskih institucija. Ja sam spreman o ovome, normalno, detaljnije govoriti, ali mislim da nema potrebe, namjerno neću da sada iznosim ovdje argumentaciju, jer smatram da je ona, manje – više, spreman sam je iznijeti, ukoliko postoji drugačije mišljenje da o ovome ne treba sada da govorimo. Još jednom podržavamo zakon koji je pred nama i povodom tog zakona predlažem ovakav zaključak, da bismo mogli u septembru da dočekamo probleme koji su pred nama i mi u Parlamentarnoj skupštini BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Lagumdžija. Smatram da mi ovaj zaključak, odnosno službe će proslijediti Vijeću ministara BiH i da ćete Vi dobiti adekvatan odgovor, zaključak, dobro.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ne treba meni zaključak koji će služba proslijediti Vijeću ministara BiH. Mogao sam ja i bez ove govornice poslati taj zahtjev Vijeću ministra BiH. Ja predlažem da ovo bude zaključak povodom ove tačke dnevnog reda, naš zaključak, da mi tražimo da za iduću sjednicu parlamenta ovo bude na dnevnom redu. A, inače, ukoliko vi smatrate da to ne treba, ja bih volio da se to zna da to ne treba. Parlament smatra da to ne treba, nema nikakvih problema. Ja sa punom odgovornošću ovo govorim, bez ikakvih, apsolutno ikakvih, ne želim da ovo bude stav ni moj lični ni kluba poslanika ni stranke iz koje ja dolazim, jer bi to bilo politiziranje. Ja sam ovo mogao reći sutra gospodinu Tuševljaku, na stranačkoj pres konferenciji, da nam odgovori na ovo pitanje, onda biste mogli s punim pravom da kažete da mi uvodimo

nešto što nije primjereno ozbiljnosti trenutka. Ja želim da ovaj parlament to, ukoliko ne želi, molim lijepo.

PERO SKOPLJAK

Dobro, Vi tražite izjašnjanje.

FATIMA LEHO

Poslanik Lagumdžija je otvorio još jedno pitanje, koje se tiče rebalansa budžeta institucija BiH za ovu godinu. Mi smo za ovih 60 dana, koliko smo imenovani, kao nova vlada, intenzivno radili na dvije stvari, to je ovaj zakon i rebalans budžeta. Ja vas molim da naša rasprava ide u tom pravcu da se izjasnimo za zakon, a ja ću dati, vezano za rebalans, informacije koje su trenutno aktuelne.

Ministarstvo je napravilo rebalans budžeta po sugestijama MMF-a i realnim mogućnostima budžeta entiteta.

Rebalans budžeta institucija BiH, koji je tražio nova sredstva i za administrativni budžet i za obaveze koje se plaćaju po dospjelim dugovima u inostranstvu. Međutim, entitetski budžeti imaju svoje minuse velike, koje treba pokriti određenim sredstvima iz inostranstva o kojima je govorio sada poslanik Lagumdžija. Da bismo dobili ta sredstva i da ne bismo jesen i zimu dočekali sa praznim računima, a što znači ne samo administrativni budžet da dovedemo u pitanje, da ne primamo plaće i da ne rade konzularna predstavništva i ostale funkcije na nivou države, doveli bismo u pitanje i spoljni dug, otplatu spoljnog duga, a to je obraz sviju nas, zbog toga je entitet Federacija BiH donijela rebalans budžeta i 8,7 miliona povećala svoju obavezu prema državnom budžetu po osnovu spoljnog duga. U petak je Skupština RS donijela odluku i povećala, isto tako, iznos spoljnog duga za iznos 1,7. Znači, budžet institucija BiH ne može računati na dodatna sredstva, a to je mišljenje i MMF-a. Mi smo u prošli četvrtak imali takav rebalans na dnevnom i to je ono što ne možemo da prikazemo, jer smo pregledali sve naše mogućnosti. Prihode smo pokušali što realnije da prikažemo, rashode što više da smanjimo i to je ono što smo ponudili. Odluke se na Vijeću ministara BiH donose konsenzusom. Jedan ministar je bio protiv takvog prijedloga i mi nismo mogli taj prijedlog proslijediti Predsjedništvu BiH, a Predsjedništvo BiH parlamentu, kako je to predviđeno.

Mi smo sada u zakonskom roku od sedam dana, kad se pokušava da se postigne konsenzus, a ako ga ne postignemo do četvrtka, to znači do prekosutra, mi ćemo, kao Vijeće ministara BiH, odnosno Ministarstvo trezora tražiti hitno rješenje, jer juče iz razgovora sa MMF-om, kazali su da je 5. septembar poslednji rok kad moramo usvojiti rebalans budžeta, o to znači da prođe i ovo tijelo kao najviše zakonodavno tijelo u zemlji, da bismo mogli dobiti ta sredstva. Gospodin Lagumdžija je potpuno u pravu, ovo je vrlo hitno i vrlo ozbiljno, jer dovodimo u blokadu i otplatu duga i funkcionisanje državnih institucija, od Parlamenta do onih komisija koje su na budžetu države. Ja molim, prihvatam ovo što je gospodin Lagumdžija kazao. Može se desiti da imamo i jednu do 5. još sjednicu parlamenta da bismo udovoljili ovim rokovima o kojima je čovjek govorio.

Ja namjerno nisam htjela u uvodnoj riječi da o ovome govorim, zato što sam smatrala da, prvo ćemo se izjasniti o ovom zakonu, koji je baza, koji je pravna

podloga za stvaranje sistema u finansijama BiH, a rebalans je naša nužnost, naša stvarnost i mi se, kao Vijeće ministara BiH i sve stručne službe i vi, kao zakonodavni organ, moramo vrlo brzo po tome se izjasniti da bi nas međunarodne finansijske institucije prihvatale kao ozbiljne ljude, odgovorne i kao partnere.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepo. Mi ćemo se izjasniti, kako o zakonu tako i o ovom zaključku.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, kolege, zakon koji je pred nama jasno detektira trenutno stanje u državi BiH, koja, kao što ste čuli, ima preko 30 svojih računa, a račune može potpisivati preko 100 potpisnika. Bojim se da nijedan od tih 100 potpisnika ne zna šta se dešava sa drugim računima, osim sa njegovim vlastitim koji je potpisao. Ovakva situacija je dovela do ovog finansijskog haosa. Donošenje ovog zakona na nivou BiH, a po prijedlogu Ministarstva za trezor, povećava transparentnost u kontroli potrošnje novca koji dolaze iz entiteta. Donošenjem ovog zakona, stvorit ćemo uslove da zaista uozbiljimo rad Vijeća ministara BiH, jer u svakom trenutku moći ćemo tražiti kontrolu potrošnje, a samim time povećat ćemo dignitet institucije u kojoj sjedimo. Tek usvajanjem ovog zakona, Vijeće ministara BiH postat će, što se tiče novca, odgovorno ovom parlamentu, istinski odgovorno ovom parlamentu. Kontrola državnih finansijskih tokova će sigurno promijeniti i percepciju BiH, momentalno kao države aktivne korupcije, ali će istovremeno povećati ozbiljnost naših inostranih kontrolora, u realizaciji obaveza koje su preuzeli u odnosu na državu BiH. Donošenjem ovog zakona, znat će se kroz trezor kako se alimentiraju troškovi državnih – budžetskih institucija i imat ćemo pravo da zahtijevamo prikaz pojedinačno potrošenih sredstava i da dobijemo relevantnu informaciju o tome. Ništa od ovih elemenata nije nam strano i nije teško, obzirom da na isti način funkcioniraju entitetske vlade, putem njihovih ministarstava za finansije.

Dakle, donošenje ovog zakona je put za početak kraja državnog finansijskog haosa i ja ga apsolutno podržavam.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Je li se javlja još neko za raspravu?

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, uvaženi predstavnici Ministarskog vijeća BiH, podržavam Prijedlog zakona o trezoru institucija BiH. U okviru ove tačke dnevnog reda, a u situaciji sve prisutnijeg javnog pogovaranja i čak javne prezentacije određenih međunarodnih predstavnika u sredstvima javnog informisanja oko šverca cigareta i gubitka budžeta svih institucija države BiH, pokrećem inicijativu da međunarodne institucije, koje se bave ovom problematikom, koje imaju pripremljene materijale, a odnose se na Svjetsku banku, MMF i instituciju CAFAO, da Ministarskom vijeću BiH dostave svoju analizu o tome, na koji način su došli do cifre od 500 miliona maraka ili dolara godišnjeg gubitka ove države, samo po osnovu šverca cigareta.

Naime, obzirom da smo i mi na prethodnim zasjedanjima donijeli odluku o ratifikaciji Sporazuma o suradnji na prevenciji i borbi protiv prekograničnog kriminala, a očito da se ova sredstva odnose na proizvođače cigareta izvan BiH. Smatram da Ministarsko vijeće BiH treba da zatraži od navedenih institucija koje prate ovu problematiku detaljnu informaciju, a ukoliko se steknu uslovi, da u tom smislu pokrenu krivičnu odgovornost protiv proizvođača cigareta, koji pljačkaju budžet države BiH na svim njenim nivoima. Hvala vam.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Je li se još netko javlja za raspravu?

HALID GENJAC

Poštovane kolege, u članu 20. stoji odredba da ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom glasniku BiH. Ne znam da li ima neki poseban razlog, jer uobičajeno je da to stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja, ja zato predlažem amandman, da član 20. se promijeni i da glasi „ovaj zakon stupa na snagu osam dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku BiH, a objavit će se u službenim glasilima entiteta“.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ima li još netko za raspravu ili za amandmane, ovo je prijedlog zakona. Ima li predlagač, može li se izjasniti oko predloženog amandmana?

FATIMA LEHO

/Govori sa mjesta i ne čuje se dovoljno/

Ovako je već kako piše usvojeno u nacrtu. Prema tome, ako je,

PERO SKOPLJAK

Dobro, evo, čuli smo, čini mi se da smo svi za ovaj zakon, znamo za njegovu potrebu, uz ove dopune koje smo ovdje čuli. Ja dajem na izglasavanje ovaj prijedlog zakona, pa vas pitam tko je za.

Stavljam amandman kojeg ste čuli od gospodina Halida Genjca.

Tko je za? Pitam sve.

Tko je protiv? Pitam sve.

Od 25 nazočnih zastupnika, 21 je bio za, dakle, ovaj amandman je prošao.

Sada stavljam ovaj integralni tekst prijedloga zakona na izglasavanje.

Tko je za Prijedlog ovog zakona. Tko je za, pitam sve?

Tko je protiv, pitam sve?

Od nazočnih 25 zastupnika – 24 je glasovalo za i ovaj prijedlog zakona sretno je prošao. Zahvaljujem.

FATIMA LEHO

/govori sa mjesta i ne čuje se/

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, evo i vedrih tonova. Hvala lijepa. Očito, suradnja sa Vijećem ministara BiH će biti ne samo zadovoljavajuća.

Ima li ko primjedbu na glasanje? Nema. Prelazimo na točku 3.

Ad.3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama.

Oprostite, molim vas, imamo prijedlog zaključka koji ste čuli od gospodina Lagumdžije, pa vas pitam tko je za taj zaključak.

HALID GENJAC

Tekst prijedloga zaključka. Vijeće ministara BiH treba da za iduće zasjedanje Parlamentarne skupštine BiH pripremi informaciju o ispunjenju uvjeta Svjetske banke i MMF-a za produženje *stand by* aranžmana u svjetlu nove situacije pomoći za BiH i aktuelne ekonomske krize u BiH.

PERO SKOPLJAK

Pitam tko je za ovaj zaključak?

Tko je protiv ovog zaključka?

Po entitetima pitam, budući da nismo načisto. Iz Federacije BiH, tko je za?

Iz RS, tko je za?

Od 25 nazočnih – 20 je bilo za. 12 iz Federacije BiH za – iz RS 9 za.

Konačno imamo i prijedlog gospodina Raščića koji ste maloprije čuli, pa vas pitam tko je za prijedlog gospodina Raščića?

MIRKO BANJAC

Koji je prijedlog?

PERO SKOPLJAK

Čuli ste ga maloprije. Gospodine Raščiću, izvolite, objasnite taj svoj prijedlog ili pročitajte. Ja sam rekao prijedloge, molim vas, dajte pismeno. Odnosno, napismeno.

RIJAD RAŠČIĆ

Poštovane kolege poslanici, uvaženi predstavnici Ministarskog vijeća BiH, obzirom na očito sve prisutniju kampanju u sredstvima informisanja oko uskraćivanja budžeta svih institucija države BiH na svim nivoima, između ostalog i zbog šverca

cigareta, a ne samo njih nego i drugih proizvoda, koji su zaštićeni od ove države, a ljudi koji zloupotrebljavaju granicu i ovu teritoriju stiču protupravnu, ogromnu imovinsku korist, čime direktno štete svim institucijama BiH, na svim nivoima, onemogućavaju njihovu socijalnu politiku, njihovu politiku u okviru zdravstva, školstva i da ne nabrajam sve ono na šta utiču zloupotrebe. Obzirom da ta sfera djela potpada pod krivičnu odgovornost, obzirom da smo mi donijeli odluku, kao što sam vam rekao, o sprečavanju prekograničnog kriminala, odnosno, u ovom slučaju i šverca, predlažem, obzirom da su MMF, Svjetska banka, institucija CAFAO, u slučaju šverca cigaretama, konstatovali da su za preko 500 miliona dolara ili maraka, je li, naši budžeti su oštećeni godišnje, predlažem da Ministarsko vijeće BiH dođe do tih informacija, ustanovi o kojim proizvođačima cigareta se radi, jer obično se radi o proizvođačima cigareta inozemnog porijekla, jer takve se najviše cijene i takve su najprofitabilnije i u tom smislu da se pripremi tužba protiv proizvođača cigareta koji zloupotrebljavaju teritoriju BiH i stiču protupravnu imovinsku korist. Naravno, u tom lancu proizvođača cigareta, naći će se i oni drugi koji su na ovoj strani uključeni u lanac šverca i kriminala. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Čuli ste sada iz usta predlagača, pitam vas tko je za? Pitam sve.

Tko je protiv?

Iz Federacije BiH, pitam tko je za?

Iz RS, tko je za?

Hvala lijepa.

Od 24 nazočna – 21 za – iz Federacije BiH 13 za – iz RS 6 za. Prema tome, ovaj zaključak je prošao.

Ima li neko primjedbu na glasanje? Nema. Hvala. Prelazimo na točku 3. dnevnog reda.

Ad.3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH

Pitam predlagača ima li uvodno izlaganje. Mislim da nema potrebe ponavljati, mislim da znamo već sve.

Otvaram raspravu o ovoj točki. Izvolite, tko se javlja.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, ima više razloga zbog kojih predlažem, a objasniti ću svaki, da se ovaj zakon vrati u formu nacrtu, jer ima puno razloga za to.

Prvo, prepiska službena u pripremi ovog zakona obiluje upitnim sadržajima, koji prevazilaze okvire demokratske prakse.

Prvo, Savjet ministara BiH, odnosno, Ministarstvo za civilne poslove i komunikacije, predložilo je informaciju, valjda savjetu, u kojoj se, između ostalog, kaže da, polazeći od obaveza utvrđenih u Njujorškoj deklaraciji i Briselskoj deklaraciji Savjeta za implementaciju Dejtonskog mirovnog ugovora, u pogledu

uvođenja jedinstvene putne isprave BiH za sve državljane BiH, a onda se kaže u drugom dijelu tog teksta, tender za štampanje knjižica, jedinstvenog pasoša je poslat elektronskim putem na adrese četiri inostrane firme, da ih ovdje ne nabrajam. Jedna je iz Njemačke, jedna je iz Švajcarske, dvije iz Njemačke, i jedna iz Francuske, domaćih, naravno, nema, ne znaju oni to raditi.

Dalje, imajući u vidu zaključke koji su ovdje ponuđeni, ostaje puno pitanja. U prvom zaključku se kaže, predlaže se Savjetu ministara BiH da usvoji se informacija o izboru najpovoljnijeg ponuđača za štampanje jedinstvene putne isprave BiH, zatim da u zaključku 2. prihvata, kao najpovoljnija ponuda, jedna firma iz Pariza za štampanje tog jedinstvenog pasoša.

U dopisu koji je članovima Kolegijuma dostavio gospodin ambasador Džonson stoji Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija i Ured visokog predstavnika su usaglasili amandmane na važeći zakon o putnim ispravama kojim se predviđa jedinstvena državna putovnica ovdje, vi Hrvati imate valjda više utjecaja. Znači jedinstven pasoš. Pitam se, gdje su tu poslanici? Ko im je pisao amandmane? U parlamentarnoj praksi amandmane pišu poslanici, sad pišu i ministri ili još nešto neki službenici kojim ja ne znam ni ime ni prezime, a volio bih da ih bar upoznam.

Dalje, u obrazloženju zakona koji smo mi primili stoji jedan odjeljak koji kaže obrazloženje pojedinih pravnih rješenja, pa član 2., pa dio tog člana 2. glasi ovako. Član 2. ovog zakona obuhvata promjene na pasošu koje je potrebno donijeti u skladu sa zaključcima Madridske deklaracije, pardon, madridske konferencije, Vijeća za implementaciju mira u BiH, Njujorške deklaracije, ovo posebno naglašavam, koju su usvojili članovi Predsjedništva BiH, a kojima se određuje izgled i sadržaj pasoša BiH, bez entitetskih obilježja za građane BiH, i Briselske deklaracije, Vijeća za implementaciju mira u BiH, kao i smjernica Evropske Unije.

Molim vas, ja sam zatražio službeno, kao zamjenik predsjedavajućeg, da mi član Predsjedništva iz RS odgovori u vezi sa ovim nesporazumima, jer se stalno govorilo narodu kako mi hoćemo uvođenje trećeg pasoša, uz postojeća dva i treći za one koji neće entitetska obilježja, tako se govorilo i evo šta piše gospodin Radišić juče. Dio toga ili na kraju, pročitat ću sve.

Na osnovu Vašeg, piše meni, Vašeg usmenog zahtjeva, a povodom informacije OHR-a da su članovi Predsjedništva BiH, u Njujorku, novembra 1999. godine, podržali inicijativu o zajedničkom pasošu BiH, pa čak i navodno njegov sadržaj i izgled, ovim putem želim da obavijestim poslanike iz RS u Parlamentu BiH, kao i članove Savjeta ministara BiH iz RS, da je očito riječ o tendencioznim dezinformacijama. Stoga vas obavještavamo da je u Njujorškoj deklaraciji, čija je pozadina dobro poznata, stoji stav o potrebi uvođenja jedinstvene evidencije putnih isprava u BiH, a povodom zajedničkih pasoša, bilo je riječi samo o tome da se pored postojećih može raditi na uvođenju zajedničkog pasoša, bez oznaka entiteta, ukoliko to neko od građana bude zahtijevao, pri čemu se postojeći sistem izdavanja pasoša nije dovodio u pitanje.

Gospodo, dalje, jasan vam je sadržaj.

U članu 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH, mijenja se član 6.i sasvim jasno daje do znanja da se ukidaju dosadašnje putne isprave, pasoši. Dakle, gospodo, ko ovdje koga obmanjuje? Ja ovo nisam izmislio. Ja

sa ovim tekstom sam se upoznao na pripremi sjednice. Želim da dođem sa argumentima. Mislim da ovdje ima, neko je očito tendenciozan, a ja bih želio da znam ko. Neko očito, gospodo, umjesto da pomaže, ozbiljno odmaže i imajući u vidu ove itekako važne, ali zbunjujuće informacije, ja ne mogu da se izjašnjavam o ovom dokumentu prije nego što dobijem, a to sam želio preko vas, da dobijem informaciju formiranjem anketne komisije koja bi sve ovo ispitala, što sam vam morao pročitati, a mislio sam vam podijeliti. Međutim, obzirom da vi ovo niste željeli kao materijal kod sebe, jer ste odbili da formirate anketnu komisiju, ja vam to ne mogu dati, jer ovo dajem samo onim koji su zainteresovani za problematiku a ne onima koji su protiv jednog demokratskog, istinskog, argumentovanog rada, molim vas, nemojte me tjerati da kao poslanik moram biti protiv nečega o čemu mogu razgovarati, ali pošto budu razjašnjene sve nejasnoće, sve zavrzlake, namjerne, očito, jer ovoliko nenamjere ne može da se nađe u jednom ozbiljnom dokumentu. Hvala lijepo.

IBRO SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, gosti, ja sam, kao što znate, prilikom svoje intervencije poslovnčkog karaktera zatražio raspravu o ovom važnom prijedlogu zakona za izmjene i dopune Zakona o putnim ispravama BiH i s tim u vezi podržao sam dobru volju koju je imao gospodin Banjac da nam stavi na uvid dokumente koje on ima, po nekom od osnova koje je sad obrazložio, i dalje stojim pri tome da bi bilo dobro da imamo te dokumente. Spadam u one dobronamjerne koji vole da budu informirani o stvarima o kojima se govori, jer koliko sam dobro pratio izlaganje gospodina Banjca, gospodin Banjac je dobio, na usmeni zahtjev, pismeni odgovor člana Predsjedništva BiH. To me zaista impresionira, jer to je rijetka praksa da se može na usmeni zahtjev dobiti pismeni odgovor kod nas, to govori o ozbiljnosti i pitanja i odgovora. To, također, smatram dobrom praksom i vrlo zanimljivim primjerom ponašanja odnosa našeg parlamenta i članova Kolegijuma prema članovima Predsjedništva BiH i obrnuto.

S druge strane, zaprepašćen sam izjavom da je to izjava gospodina Radišića, člana Predsjedništva BiH, koji se obraća poslanicima iz RS i ministrima, odnosno zamjenicima i drugim odgovornim ličnostima koji se nalaze u Vijeću ministara BiH iz RS.

Koliko razumijem, to je kontra... s obzirom da se došlo do prijedloga koji je, pošto smo postavili vrlo jasno pitanje povodom rasprave u pogledu ove tačke dnevnog reda. Ja sam bio vrlo precizan i rekao sam da li Vijeće ministara BiH u cjelosti ostaje pri zahtjevu da se ova tačka dnevnog reda uvrsti u dnevni red i pozvao se na član 139. o čemu ste se vi pozitivno izjasnili nakon pauze, kao Kolegijum. Ja sada ponovo otvaram sljedeća pitanja. Molio bih, prije nego što bih se konkretno uključio u raspravu, da sada čujem stav predstavnika Vijeća ministara BiH u vezi sa navodima koje smo dobili i uz, naravno, moju intervenciju koja se odnosila na karakter odnosa, koji za mene nije jasan, jer koliko znam, članovi Predsjedništva BiH imaju odgovornost prema svim poslanicima i prema Vijeću ministara BiH u cjelosti i ovo izdvajanje informacije za određen dio članova poslanika iz određenog dijela BiH nije baš po mom uvjerenju, ali to je sasvim lično uvjerenje poslanika, volio bih da tu ne bude nikakve debate specijalne da se namijeni određenom krugu poslanika. Pretpostavljam da postoji i takva praksa, ali ne bih volio da ona bude inagurirana, jer vi biste ionako ovaj dom, koji se pretvara s jedne strane u entitetski pa poslije u neki kvazi dom naroda, stalno uvodili u mjere u kojima on po Ustavu nema nadležnosti.

Ovo je Zastupnički dom, dakle, to je vijeće koje ima drugi karakter djelovanja, a da ja u to ne ulazim, o tome smo više puta govorili, molim gospodina predstavnika ili predstavnicu vijeća ministara da čujemo povodom ovih navoda gospodina Banjca i povodom ovih intervencija u odnosu na dijelove zakona njihov stav da bismo mogli otvoriti raspravu.

PERO SKOPLJAK

Netačan navod ima gospodin Mirko Banjac, a onda ćemo dati gospodi iz Vijeća ministara BiH.

MIRKO BANJAC

Ponekad dosadi da čovjek objasni objašnjeno, ali šta ćete, i to je sastavni dio prakse, pa ponekad ljudi prečuju namjerno ili nenamjerno. Ja sam sasvim precizno rekao da sam ja zatražio, a sad samo tome dodajem za pripremu sjednice kluba poslanika. Prema tome, informacija je moja i zbog toga sam izričito tražio formiranje anketne komisije, jer nije u redu da informacija koju sam ja lično dobio postane materijal ovog doma i nije to praksa koju treba tako praviti. Prema tome, gospodin Radišić je kao ozbiljan čovjek postupio na molbu da mogu kvalitetno pripremati se, sa mojim kolegama sa kojima činim klub poslanika, za ovu tačku dnevnog reda. Ako to treba kritikovati, onda ne znam šta treba hvaliti. Nemam namjeru da štitim, jer to sam pokazao činom da tražim formiranje anketne komisije, da se sve to ispita, a ne bih želio da dobru namjeru pretvaramo u jedan pamflet političke prirode i da kritikujemo kako neko nije dovoljno odgovoran na svom mjestu. Ja mislim da je ovo čin dobre odgovornosti.

IBRO SPAHIĆ

Želio bih samo da kažem da mi je drago da sam čuo da se to odnosi na jedan klub poslanika kojem pripada gospodin Banjac, jer ja vrlo pažljivo slušam, radilo se, bila je izjava da se odnosi na poslanika iz RS i na članove Vijeća ministara BiH iz RS. Ja sam zadovoljan ovom korekcijom gospodina Banjca iako se odnosi na njegov klub poslanika, svako ima pravo tražiti i to je u redu, ali to je sasvim suprotno, jer je potpuno drugačije suštinski od onoga što ste izjavili prvi put. Molim još jednom da se gospodin predstavnik Vijeća ministara BiH obrati.

NUDŽEIM REČICA

Dame i gospodo poslanici – zastupnici, gosti, ja ću morati ponoviti par činjenica koje sam rekao u prvom dijelu rasprave, obzirom da su i gospodin kopredsjedavajući i gospodin Banjac iznijeli nekoliko ocjena i doveli u pitanje određene stvari. Ponavljam, Ministarstvo civilnih poslova, u suradnji sa Pravnim odjelom OHR-a je radilo na Nacrtu zakona o izmjeni i dopuni zakona o putnim ispravama koji sada imamo. Rađeno je na osnovu tri validna politička dokumenta. Ponavljam, Madridska konferencija 15. i 16.12.1998. godine u Madridu, gdje kaže da Vijeće vjeruje da se građanima koji to žele, treba izdati pasoš kojim se potvrđuje njihovo bosanskohercegovačko državljanstvo, bez toga da entiteti, de facto, nameću diferencijaciju. Vijeće traži uvođenje takvog pasoša. To je bilo skoro prije dvije godine. Nakon toga, odredbama Njujorške deklaracije, usvojene od strane sva tri člana Predsjedništva BiH, također, dogovoreno je kreiranje jedinstvenog

bosanskohercegovačkog pasoša, bez oznake entiteta i samo sa oznakom BiH, na ćirilicom i latiničnom pismu.

Treće, odredbe Briselske deklaracije i Vijeća za provedbu mira, koja je održana 23. i 24.05.2000. godine u Briselu, izričito navode da Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija BiH treba početi izdavati jedinstvene pasoše do septembra 2000. godine.

Pored toga, odredbe Briselske deklaracije, takođe, pozivaju na provedbu mira, predviđenih *road mapom* EU, kao uslov za približavanje BiH Evropskoj Uniji. Mi smo radili na izmjeni ovog zakona i ta izmjena se odnosi na tri stvari. Prvo, uvodi se tehnički – dva ili tri tehnička elementa, koji u pasošu postoje, a koji u prethodnom zakonu nisu bili, mislim da to nije ni diskutabilno.

Drugo, novim zakonom se uvodi pomorska knjižica. Pomorska broderska knjižica i na taj način se izjednačavaju svi građani BiH, obzirom da pomorci i riječni i morski, tzv. tom atrikulom, broderskom knjižicom, umjesto pasoša, mogu putovati i obavljati svoje poslove i treća izmjena je izmjena na način da se mijenjaju određeni članovi zakona, na način da se sada uvodi novi jedinstveni pasoš BiH.

Postojeći pasoši, koji su izdati po važećem zakonu i koji za ogromnu većinu građana važe do 2004. ili 2005. godine, ovim ostaju na snazi, znači, ne postoji nikakvo dodatno finansijsko opterećenje za građane. Građani sve jedno, jednog trenutka će morati vaditi nove pasoše. Za vašu informaciju postoji i vrlo, hajmo reći, postoji određena vjerovatnoća da će jedan broj zapadnih zemalja biti spreman, kao jedan od demokratskih odgovor, na demokratsko ponašanje nas u BiH, kako postoji informacija određenih ljudi da će uvesti jedan lakši vizni režim, odnosno uvesti određene olakšice za dobijanje viza za putovanje, posebno u zemlje Schengena, za one koji budu imali taj novi pasoš. To može i ne mora biti relevantno. Znači, Vijeće ministara BiH je, kao i u dosadašnjoj praksi, to radilo. Ministarstvo civilnih poslova, u saradnji sa OHR-om, u ministarstvu smo se dogovorili, imali smo u vidu sve ove relevantne dokumente.

Vijeće ministara BiH je nakon toga nacrt koji je Ministarstvo civilnih poslova pripremlilo, uzelo u razmatranje, razmatralo ga, prihvatilo i dogovorilo da ne ide kao nacrt na parlament nego zbog svih ovih rokova i urgencije koje imamo, znači obaveza naša da se u septembru odštampa prvi zajednički pasoš, da kao prijedlog se uputi na parlament. Ovo je postignuto konsenzusom. Ne znam odakle se sada pojavljuju određene informacije koje se upućuju nama članovima Vijeća ministara BiH i članovima parlamenta da se nešto događalo ili nije događalo.

Za gospodina Banjca i za sve nas informacija kako papir sa kojim raspolazete nije apsolutno nikakav tajni dokument.

MIRKO BANJAC

Što ga niste dostavili nama?

NUDŽEIM REČICA

Taj dokument nije ni predviđen da se dostavlja Parlamentu BiH. To je akt koji je trebao biti razmatran na Vijeću ministara BiH. Taj akt je radni materijal. On čak nije ni razmatran na Vijeću ministara BiH niti je usvojen. On odražava jedan rad Ministarstva civilnih poslova, prvenstveno ministra, eksperata ministarstva, eksperata koji dolaze iz entiteta i eksperata koji dolaze iz OHR-a, u cilju kvalitetnih priprema za aktivnosti koje bi trebale da uslijede nakon usvajanja zakona na parlamentu. Mislim da to tako i stoji. Taj akt, možemo reći, nije tajan, ali je internog karaktera, nije oficijelan zato što nije usvojen i to je jednostavno razlog zbog čega nije ni dostavljen parlamentu. Mi smo danas trebali na parlamentu i ovdje da raspravljamo o Prijedlog zakona koje je Vijeće ministara BiH poslalo. Mislim da u toj informaciji nema ništa tajno, a za vašu informaciju, za sve vas, obzirom na određene informacije koje su ovdje bile, nažalost, u BiH ne postoji firma koja može raditi niti štampanje novca, niti štampanje putnih isprava, na način da to odgovara međunarodnim standardima, međunarodnim kriterijima, a i novac, a posebno putne isprave se rade na standardima i kriterijima Međunarodne organizacije za avijaciju. Nažalost, mi tih nemamo. Da imamo, normalno da bi se taj posao odradio.

Određeni pripremni posao, znači, pregovori sa firmama koje su bile zainteresovane da participiraju na tom tenderu, rađene su u saradnji sa OHR-om. Ja moram reći da su i OHR i eksperti UN-a i eksperti koji dolaze iz Ministarstva unutarnjih poslova RS-a, iz Federacije BiH su to iz dva kantona, mislim da je bilo Orašje i Tuzla i eksperti iz Ministarstva civilnih poslova su ta tehnička pitanja razmatrali. Ponavljam još jedanput, Vijeće ministara BiH, niti Ministarstvo civilnih poslova, nije preuzelo nikakvu obavezu ni prema kome do ovog trenutka. Određene su pripremne radnje, a pored pisama koje su iz OHR-a uputili, kako Vijeću ministara BiH, tako i Parlamentu BiH, gospodin Raul Džonson u dva navrata. Na osnovu tih pripremnih istraživanja, oni sugerišu da se posao na osnovu tendera i odgovor na tender i na osnovu postojećih analiza, znači, gospodin Džonson i OHR sugerišu da se posao povjeri toj francuskoj firmi. Međutim, ponavljam još jedanput, niti je ugovor zaključen, niti su preuzete bilo kakve obaveze. Jednostavno je intencija i želja OHR-a, hajmo reći i Ministarstva civilnih poslova, bila da se naprave određene pripremne radnje, kako bi stvarno se mogao ispoštovati taj rok da se prvi pasoš, bilo je planirano da to bude diplomatski pasoš, da se prvi diplomatski pasoš, zajednički, jedinstveni, odštampa do kraja septembra ove godine. Normalna neka procedura od recimo nekog sklapanja ugovora do rješavanja tih tehničkih detalja, plaćanja i do isporuke tih praznih knjižica, otprilike traje tri mjeseca i zbog toga su napravljene te određene predradnje, međutim, ponavljam još jedanput, obaveza nema.

Prijedlog koji je pred vama je usaglašen i u ministarstvu i na Vijeću ministara BiH. Da li je sada ono što gospodin Banjac, ja ću uzeti sebi slobodu pa možda preformulisati. U drugim zemljama se to zove parlamentarna komisija, ono što ste Vi nazvali anketna. Šta bi trebalo da bude zadatak, da izvrši anketu, odnosno ispitivanje, intervju sa članovima Predsjedništva BiH, sa ljudima iz OHR-a, sa predstavnicima američke vlade šta je to konkretno dogovoreno u Njujorku, šta je to Njujorška deklaracija i eventualno da izvrši reviziju zaključaka Briselske konferencije i *road map*.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, repliku ima gospodin Banjac, a onda se javio gospodin Dokić, pa gospođa Perkanović.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, prva rečenica koju je ovdje pročitao uvaženi gospodin, zamjenik ministra, glasila je, građani koji to žele. Zaboravljate to, gospodine, da ste upravo tu rečenicu prvu izgovorili. Sasvim je jasno, uvaženi gospodine, primjenom ovog daljnjeg teksta, ti mogu da žele još šest mjeseci, a poslije toga ima da uzmu ono što ima. Znači, deklaracija, koju ste prvu spomenuli, ne znam sad napamet, ne želim, Madridska je rekla koji to žele.

Dalje, član Predsjedništva BiH koji je bio u Njujorku, također, potvrđuje da su u opciji su sve tri varijante, dva postojeća i jedan za one, uvažavajući i Madrid, koji to žele. Toga ovdje u ovom prijedlogu nema. A, dalje stoji u dopisu od 2. avgusta, žalost je da poslanici mora da se snalaze za dopis. Ne krijte, ljudi, šta radite, kad tad ući ćete u istoriju na jedna ili druga vrata, zavisi koja će vam biti otvorena ili na koja budete kucali. U tom dopisu stoji, gospodo, zadnja rečenica, naglašavam da ugovor mora, naglašavam mora biti potpisan do 15. avgusta 2000. godine, kako bi se na vrijeme mogla poslati narudžba i obezbijediti isporuka prvih diplomatskih pasoša u septembru. Ko to, gospodo, kaže mora. Pa zar je to demokratija, vi došli ovdje pa vičete mora. Mi samo vas izabrali, a vi mora.

Dalje, ako je tačno, upitno stoji da nema naših štamparija u BiH koje mogu štampati pasoše, hajde da kažemo da je vjerovatno tako, ali mi ne znamo otvoriti ni slobodne carinske prodavnice, nego moramo dati Haj... a ne znamo štampati ni glasačke listiće, to moraju raditi Mađari. Gospodo, je li vi mislite da mi ne znamo da stoji IMT. Ima tu vas nekih, u kojoj mjeri, ispitat ćemo i to. Ako smo došli do ovih informacija, doći ćemo mi i do drugih. Imamo i mi svoje izvore i tražit ćemo i dalje izvore. Neće moći ovako, a zato Ibri, gospodinu Spahiću, poručujem, moguće je da će Mirko Banjac tražiti i ostavku Savjeta ministara BiH, i to je moguće, gospodine.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Spahić.

IBRO SPAHIĆ

Hvala lijepa. Ja koliko vidim, nije replika, prije svega, ima neki red. Prije svega, dame i gospodo, predsjedavajući Vijeća ministara BiH, gosti dragi, ja, prije svega, moram da kažem da je ovo jedan pozitivan i negativan zakon. Ima negativnih, ima nešto sr... zakona. Ovdje je tačna jedna rečenica, oni koji to žele. Ja, kao državljanin BiH i kao građanin i kao predsjednik GDS BiH, želim da imam pasoš, ovakav kakav je zamišljen u Madridu, kakav je normalan pasoš za svakog normalnog građanina BiH. Ko god želi druge pasoše, ima pravo da ima. Dakle, kad kažem normalan, da ne bude indikacija pogrešnih, govorim o tome, da je to sasvim jedna normalna, pozitivna norma, ona afirmiše potrebu i interes jednog broja građana, kojih će biti sve više, naravno do 2002. godine, imat ćemo mi taj pasoš, na svu sreću 2004. godine, svi. Sada ja kažem to kao predsjednik GDS-a. Naravno da se postavlja pitanje ostavke Vijeća ministara BiH, gospodine Banjac, jer Vi ste sada postavili dvije stvari. Ja sam Vas zato i pitao povodom anketne komisije. Da li je gospodin Gligorić ili gospodin Rečica, dakle, neko u ime Vijeća ministara BiH izašao i rekao jednu rečenicu, zbog čega sam tražio tu intervenciju, prije učešća u raspravi, da je ovaj prijedlog dat, nakon konsenzusa postignutog u Vijeću ministara BiH, naravno, da nam

puno znači, jer to je stav Vijeća ministara BiH. Ovdje nije došlo do podjela na entitet na nacionalnoj, ne znam ni ja kakvoj, polnoj, socijalnoj, itd. Gender program funkcionise besprijeckorno.

Znači, gender program je jedan fini program odnosa između polova, isto za budućnost i sadašnjost. Ja postavljam sebi pitanje. Ako Vi otvarate na ovaj način debatu i meni dajete podršku u Vašem nastojanju da formirate anketnu komisiju, ja i tražim, nazovite je kako hoćete. Ja vas pitam precizno, kao čovjeka koji iznosi određene prijedloge, sugestije, stavove, itd. i, evo, na svu sreću, ulazi i predsjedavajući Vijeća ministara BiH. Ja sam pozvao tada predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, pošto sad ulazi u ovom trenutku, ja njega pozivam, čuli smo riječ zamjenika ministra. Ako je ovo zakon pod predsjedavanjem gospodina Spasoja Tuševljaka, predložen Predstavničkom domu, onda tražim, onda molim da se direktno, precizno, vodi rasprava o zakonu iza kojeg stoji Vijeće ministara BiH, jer to je jako važno. Ako napravimo s... od ovoga i ako počnemo čitati pisma različitih članova Predsjedništva BiH i radne materijale Vijeća ministara BiH, blokirat ćemo debatu. Ako gospodin Banjac kaže da će tražiti ostavku gospodina Tuševljaka zbog ovog prijedloga zakona, onda ja mislim da možemo otvoriti, po Poslovníku, ja sam dobro pročitao Poslovnik, morat će gospodin tražiti potporu nekog kluba poslanika, otvoriti drugi tim debate. Pošto sam ja izučio taj poslovnik, ja preporučujem da čujem odgovor gospodina Spasoja Tuševljaka, da li vi stojite, kao što je rekao zamjenik ministra, čvrsto, kao Vijeće ministara BiH, iza ovog zakona. Ako stojite, idemo u debatu kako poslovnik zahtijeva.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Banjac, pa gospođa Jovanović, pa onda rasprava.

SPASOJE TUŠEVLJAK

Evo, replika, da se malo i sa ovim viđenijim Banjcem uslikam, neka da čovjek repliku.

MIRKO BANJAC

Prvo, gospodine Spahiću, ovo je ozbiljan posao. Ovo je, molim vas, ozbiljan posao. Ja bih molio da se radi na jedan dostojanstven način. Ovo je ozbiljan posao i ja molim za ozbiljnost. Tražio sam repliku, gospodine Spahiću, da Vas zamolim na ozbiljnost situacije, ali ja ne smatram, ali ovog momenta malo stkačili.? Molim Vas, nemojte dobacivati. Ja sam htio da se istražna komisija formira s ciljem da se vidi je li stvarno istina da je ovako kako piše ili je istina da ima mogućnost kako to stoji u Madridskoj deklaraciji i onako kako tvrdi član Predsjedništva BiH, gospodin Radišić, da je utvrđeno u Njujorškoj deklaraciji. Ja to tražim, gospodo, a rekao sam, ako je Savjet ministara BiH zloupotrijebio svoje, da bude sasvim jasno, ja sam rekao moguće je da će gospodin Banjac zatražiti i odgovornost i to je tačno.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, gospođa Jovanović ima repliku, pa onda gospodin Lagumdžija ima repliku. Gospodine Spahiću, ja ipak vodim sjednicu, to tražite i vi sami. Gospođa Jovanović. Evo, iza ove replike ćete tražiti pauzu.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ

Ja ću samo kratko. Gospodine, Vaše mjesto je ovdje. Ja bih Vas zamolila. Meni nije potreban ...

SPASOJE TUŠEVLJAK

Dobro, ovdje ima, gospođo, ja nisam loša slika pored vas. Ovdje ima menadžment, kako se kaže menadžment, koji ja jako poštujem, ja ću tako da uradim.

PERO SKOPLJAK

Izvolite, gospođo Jovanović, a Vi izvolite sjesti.

SPASOJE TUŠEVLJAK

Ovo je samo poruka da smo mi uvijek spremni da odgovaramo.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, replike da saslušamo i onda dajemo 30 minuta pauze na zahtjev gospodina Lagumdžije.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ

Ja se izvinjavam, repliku gospodinu Spahiću samo zato što ste pomenuli riječ "normalan", danas je ovo daleko od normalnog, uključujući i ponašanje gospodina Tuševljaka, jer ušao je s vrata, nije ni znao o čemu se razgovara, prema tome, mislim, zaista, i jednom i drugom.

PERO SKOPLJAK

Molim Vas, gospodine premijeru, nemojte se uključivati. Nije fer, nije demokratski.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ

Žao mi je što danas mi doprinosimo da je sve ovo daleko od normalnog. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

A kad je nešto nenormalno i teško je održavati sjednicu, onda se daje pauza, i prema Poslovniku, 30 minuta pauze.

/PAUZA/

Gospodo, budući da imamo kvorum, predlažem da nastavimo sa radom. Prije nego što počnemo, dozvolite samo da pročitam redosljed vašeg javljanja. Gospodin Dokić, gospođa Rađević, gospodin Malkić, pa gospođa Havel, no, dopustite mi, obveze radi, da gospodinu premijeru Tuševljaku damo riječ da odgovori na neka već odgovorena pitanja. Gospodine Tuševljak, izvolite.

SPASOJE TUŠEVLJAK

Pa ja lično mislim da ne postoje nikakva pitanja na koja mi nismo odgovorili u redovnoj proceduri. Ja istinski pomalo ne razumijem stvari, da li se mi pitamo da li smo uputili prema Parlamentarnoj skupštini BiH Zakon o putnim ispravama ili nismo. Mi smo ga donijeli u okolnostima u kakvim smo ga donijeli. Ja sam još neke detalje saznao ovdje u međuvremenu, koji su se pojavili, ali ja mislim da nije na nama sada da mi o tim detaljima sudimo ovdje na neki volonteristički način ili na bilo koji način, na kraju krajeva. Ja isto tako mislim da elementarna pristojnost nalaže da mi parlamentu ne dajemo nikakve nove sugestije ili sugestije kako će da organizuje svoj rad i kako će da radi. Vi imate svoj posao. Mi smo svoj posao uradili na bazi onoga što je urađeno do sada i svih tih okolnosti i faktora, informacija i preporuka, vi ćete se ovdje, nadam se u nekoj normalnoj proceduri, dogovoriti šta ćete uraditi i kud će stvari da teku dalje.

Ja već kad sam se javio, mislim da je dobro za sve ovdje da kažem i sljedeće, a to koristim priliku da i vas informišem da, i u razgovorima sa svim faktorima ovdje u BiH, i sa međunarodnim faktorom, naravno, ja apsolutno afirmišem potrebu da se mi držimo u okviru nadležnosti i da apsolutno na principu legaliteta, ono što je riješeno za BiH, treba i da uradimo, jer je to dobro i za ljude ovdje, dobro je i za stabilnost ovdje i dobro je, svakako, da u kontekstu toga niko i ne izlazi van nadležnosti koje su propisane. Dajte da uradimo profesionalno i odgovorno stvari koje su regulisane i nemojmo da nas volonterizam, arbitražnosti i ambicije izvode izvan toga. To nije, svakako, istinski dobro ni za koga. Ja sam se ovdje našao sticajem raznoraznih okolnosti, vjerujte, ja sam opredijeljen da ovaj posao koji radim, radim profesionalno, savjesno i odgovorno. Ja znam da se vi nalazite u jednoj delikatnoj situaciji. Sada je i ta predizborna kampanja. Svako od vas, manje ili više, ima i određene potrebe i motive, ali istovremeno, želim da vas informišem da, što se tiče Savjeta ministara BiH, mi smo donijeli jedan zaključak po kome članovi Savjeta ministara BiH i dok je ta predizborna kampanja moraju da profesionalno i odgovorno rade svoj posao i da u javnosti, u kontekstu obaveza koje imaju, demonstriraju upravo te principe i da nastoje da njihov udio u tim predizbornim naporima bude takav i promovisan, na način koji neće dodatno unositi neke elemente konfuzije ili nepovjerenja u naš zajednički rad i napor. Ja mogu da vam kažem da mi imamo jedan visok stepen saglasnosti oko poslova koje zajedno radimo u okviru Savjeta ministara BiH i naravno da postoje brojne situacije gdje se ne slažemo i naravno da postoje i brojna pitanja o kojima mi pojedinačno drugačije mislimo. Ono što dođe ispred Savjeta ministara BiH, došlo je upravo onako kako je na Savjetu ministara BiH i odlučeno i zaključeno.

Ja mislim da je to ono što bih ja mogao da kažem i što ja treba da kažem generalno po pitanju našeg rada i po pitanju naših odnosa i prema Parlamentarnoj skupštini BiH i prema poslovima koje mi radimo. Mi pripremamo još neke projekte i neke dokumente, za koje smatramo da su važni za BiH. Oni bi trebali da ugledaju svjetlost dana i ovdje u ovoj Parlamentarnoj skupštini BiH, da se vi, naravno, oko njih odredite i izjasnite, ali to ćemo, normalno, po istoj proceduri, na isti način koji je

normalan i uobičajan za sve države, proslijediti parlamentu. Vi naravno sada ste tu da radite svoj posao i realizujete svoj dnevni red i ja vam želim uspjeh u tom poslu.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Gospodin Dokić. Repliku imate, izvolite.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, uvaženi poslanici, u diskusiji gospodina Tuševljaka čule su se riječi o tome kako on uvažava da smo mi u toku predizborne kampanje, pa, eto, kao poslanici, predstavnici različitih političkih stranaka ovdje, imaju određena različita gledanja na pitanja, koja se tiču nekih tačaka dnevnog reda. Istovremeno, gospodin Tuševljak, kao da Vijeće ministara BiH je sastavljeno po nekom nepolitičkom principu, govori kako Vijeće ministara BiH ima dogovor da radi izvan političkih kampanja, da političke kampanje uoči izbora apsolutno neće doticati Vijeće ministara BiH. Vijeće ministara BiH će odgovorno, savjesno i po zakonu nastaviti da radi, kao da ovaj parlament ne radi odgovorno, savjesno, po zakonu, u skladu sa Poslovníkom, Ustavom i naravno interesima birača i građana koji su nas izabrali, odnosno onih za koje mi želimo da nas izaberu na nekim drugim izborima. Zbog toga, bit ću vrlo direktan. Niko ovdje nema pravo poslanicima izabranim u parlament držati lekcije o tome kako oni treba da rade, pa ni premijer, odnosno predsjedavajući Vijeća ministara BiH i to je izvan njegovih ustavnih ovlašćenja i ja očekujem da će ga sljedeći put, i svakoga od drugih ljudi, spriječiti predsjedavajući, odnosno Kolegij koji vodi ovu skupštinu.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, pridružujem se ovim primjedbama. Izvolite, gospodine Dokiću.

BRANKO DOKIĆ

Ja se vama izvinjavam što ću morati ponoviti neke stvari koje sam govorio u prilog tezi da ovaj zakon koji danas razmatramo treba odgoditi, odgoditi njegovo razmatranje za neko drugo vrijeme. Ali, prije nego što iznesem svoj konkretan prijedlog, moram da dam jedan komentar i jedno obrazloženje. Pomalo je neprimjereno tvrditi da je npr. Bonska deklaracija iznuđena, a da su sve ostale demokratske i proizišle iz potrebe, itd. Ja ne bih sad, kao što je gospodin zamjenik ministra čitao vama neke odluke iz deklaracija, ne bih vam čitao sada Bonsku deklaraciju, u kojoj je još jednom ponavljam jasno definisano kako treba da izgleda pasoš i što je skupština, odnosno, što su oba vijeća Parlamentarne skupštine BiH, u potpunosti prihvatili i tako došli do stalnog dokumenta, ali, zaista je otvoreno pitanje, koje ja neću ovdje elaborisati, kako je došlo dotoga da se odmah tražilo, vjerovatno ne pritiskom, da se taj zakon eliminiše, da se on mijenja, a ponavljam još jednom, niko ne postavlja pitanje ili nije postavio pitanje i nije ušlo ni u jednu deklaraciju, zbog čega BiH ima takvu zastavu kakvu ima, jer vi znate ko je glasao za tu zastavu, a ko nije glasao za tu zastavu, pa čak da nije privhatano ni na ovom domu, kada smo govorili o potrebi da se oni zakoni, koje je visoki predstavnik proglasio privremenim, vjerovatno u tom trenutku i opravdano, nismo imali spremnosti, da ih vratimo u skupštinsku proceduru. Moram vam i to reći, u nizu tih pritisaka, a ja sad odgovorno tvrdim da je bilo pritisaka na ljude koji su donosili deklaracije, da ovaj zakon bude

stalno prisutan u deklaracijama, između ostalog je bio pritisak i na Savjet Evrope, da uđe kao obaveza za prijem BiH u Savjet Evrope, ali je tamo, pošto tamo sjede ljudi koji znaju šta je Parlament, rečeno, gospodo, vaš parlament je usvojio ovaj zakon, to nije za nas uslov. Vi kad se dogovorite da ga mijenjate, vi ga mijenjajte, to je za uvod.

Ono što bih ja predložio i ja sad govorim iz principijelnih razloga. Zaista principijelnih. Zaista pragmatičnih razloga. Dajmo, preuzmimo obavezu da već na narednu skupštinu stavimo na dnevni red zakon o grbu BiH. Kada to usvojimo, mi po sadašnjem zakonu o putnim ispravama, imamo obavezu da putnu ispravu mijenjamo, jer i u sadašnjem zakonu stoji da će na koricama pasoša BiH biti njen grb, onda kada ga usvoji Parlamentarna skupština BiH i kada ga odobri Predsjedništvo BiH. Mi nemamo grb koji je usvojila Parlamentarna skupština BiH, niti ga je prihvatilo Predsedništvo BiH. Dajmo, uradimo taj korak pa tek onda, opet kažem, i po sadašnjem Zakonu, mi moramo da mijenjamo izgled korica, a onda ćemo govoriti o drugim. Mislim da bi i Savjetu ministara BiH bio, u stvari, jedan izlaz, pa ako hoćete i čuvanje časti, da izađe sad sa prijedlogom da povuče ovaj zakon dok se ne stvore uslovi za njegovu promjenu. Ja opet ponavljam, u trenutku ekonomske krize, u trenutku naraslih socijalnih problema, u trenutku kada, sve i da hoćemo, ne možemo pomoći izbjeglicama da se vrate, mi donosimo odluku koja će nas koštati, najmanje 15-ak, 20 miliona maraka, najmanje toliko. Jer sadašnja promjena pasoša će morati da doživi još jednu promjenu, onda kada usvojimo grb BiH. Dakle, moj prijedlog, ja imam dva prijedloga.

Jedan, da Savjet ministara BiH, u sastavu koji je ovdje, razmotri pitanje da povuče ovaj zakon dok se ne usvoji grb BiH, a da mi, naravno, preuzmemo obavezu da ćemo to razmatrati već na narednoj sjednici i u okviru sljedeće tačke dnevnog reda i ja ću imati konkretan prijedlog, vezano za sve ostale zakone koji su na privremenoj osnovi. Ako to nije u stanju Savjet ministara BiH, da mi se dogovorimo da ne idemo u glasanje, ovaj zakon neće proći ovakav kakav je, podsjetio bih vas, zaista bi bio apsurd da, ako neko očekuje da će visoki predstavnik proglasiti ovakav zakon važećim, bio bi apsurd s dvije tačke gledišta. Mi u Bonskoj deklaraciji, gospodo, na koju se pozivate, visokom predstavniku nije dato pravo da proglašava zakone, to je jasno rečeno u Savjetu Evrope, ponavljam vam. Drugi presedan bi bio da bi to bilo prvi put da visoki predstavnik poništava jedan zakon, a nameće drugi zakon. Nemojte računati na tu varijantu. To nije ni za ugled ovog doma. Mi moramo preuzeti odgovornost za sve ono što radimo na sebe, a ne prebacivati na nekog drugog. Krajnje je vrijeme da to shvatimo. Hvala vam lijepa.

MARA PERKANOVIĆ

Poštovano predsedništvo, dame i gospodo poslanici, uvaženi gosti, ja se pridružujem savjetu prethodnog mog kolege poslanika Dokića. U potpunosti se slažem sa njegovim prijedlogom da ne idemo sa izglasavanjem ovog zakona prije nego budemo imali zvaničan, definitivni simbol, grb BiH, jer i sam taj zakon bi bio kao i ovaj, kao zakon o grbu, na privremenim osnovama. Međutim, bojim se da je već obavljen sav posao i oko narudžbe pasoša i da su već i odštampani i da je samo pitanje dana da se podijele. Sva ova procedura mene u najmanju ruku ne veseli i ne vidim je kao demokratsku. Ovo više liči na prisiljavanje poslanika da donose odluku, onakvu kako to odredi Ministarski savjet, u dogovoru sa OHR-om ili bez tog dogovora, ali mi smo uvijek, maltene uvijek u poziciji da dolazimo pred svršen čin. Iz obrazlaganja gospodina ministra Rečice da se uvidjeti da se ne radi o tom trećem pasošu, o čemu je

bilo govora, koji je kao, reći ćemo, potreba jednog dijela stanovništva i državljana BiH, koji iz nekih razloga ne žele da imaju oznaku niti jednog od entiteta, a ipak su državljani BiH i hoće da imaju pasoš BiH.

Na kraju se ispostavilo da se ovdje radi o novom pasošu koji, prema riječima gospodina Rečice, će biti vrlo brzo uslov za dobijanje bilo kakve vize za izlazak vani.

Spominjanje da će imati povlastice je, u suštini, naznaka da će to biti ne povlastica nego ultimatum da se ima takav pasoš i da bi se uopšte razmatralo dobijanje vize za izlazak vani.

Žao mi je što se Ministarski savjet nije bavio više problematikom kako građani i državljani BiH što lakše da putuju u sve države Evrope, da budu što manje maltretirani prilikom dobijanja viza ili da se u što više zemalja ukine uvođenje viza za državljanje BiH, nego što se bave donošenjem nekog trećeg pasoša koji će imati iste procedure viznog sistema.

Ja ne želim više ništa da kažem, osim da ponovim da bismo trebali sačekati da konačno provjerimo nametnuti zakon o grbu i da donesemo odluku o konačnim simbolima BiH i da poslije toga idemo na sve isprave, putne isprave, koje će imati trajni karakter, a ne neki privremeni karakter, jer poslije donošenja pasoša, tzv. jedinstvenog pasoša, sa već određenim simbolima, koji su privremenog karaktera, i taj pasoš, može se reći da će imati neki privremeni karakter, a neće imati nikakav praktičan značaj. Šta će dobiti građani od svega toga? Dobiće nove troškove, a i ovako standard im je na rubu egzistencije. Hvala.

EDHEM BIČAKČIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, želio bih da pohvalim ekspertni pristup Vijeća ministara BiH u predlaganju Zakona o putnim ispravama BiH, koji omogućava da imamo jedan pasoš i mislim da to predstavlja prvi korak i uslov da imamo i da možemo bar u evropske zemlje putovati bez ikakvih viza. Dakle, mi pravimo jedan korak na putu da naši građani mogu bez viza putovati bar po evropskim zemljama i tako razumijem ovaj prijedlog i zato ga apsolutno podržavam i plediram da date podršku za njegovo donošenje. Ima još razloga koji me opredjeljuju za ovakvu konstataciju. Ima realitet u BiH da, pored entiteta, postoji i distrikt Brčko i nemojte zaboraviti da i građani Brčkog imaju pravo na pasoš i onda će dobiti pasoš kakav im treba. Inače, taj realitet pokazuje da su se stvorili uslovi da dođe do izmjena i dopuna postojećeg Zakona o putnim ispravama. Postoji, takođe, potreba i da sada putujem u Beograd, ne plaćam dodatno osiguranje, zato što sam iz Federacije BiH, zato što se to vidi iz mog pasoša.

Ne postoji nijedna evropska zemlja koja na pasošu ima nešto drugo osim naziva države, a sve one imaju i svoje pokrajine i kantone i entitete i šta ja znam šta sve nemaju, svi se, ipak, osjećaju građanima te države i mislim da ovaj pasoš to nama svima omogućava i predstavlja značajan iskorak naprijed.

Moram reći da sa žalošću prihvatam činjenicu da mi danas u BiH ne možemo štampati obične dokumente kakvi su pasoši i pokrećem inicijativu da Vijeće ministara BiH odmah izradi elaborat i *feasibility* studiju i nabavi malo opreme, mašina, da mi možemo štampati u svojoj državi, ili pri Vijeću ministara BiH ili pri Centralnoj banci

BiH vrijednosne papire i ovakve obrasce, jer će nam toga puno trebati ubuduće, počevši od mjenica do taksenih poštanskih markica i svih drugih vrijednosnih papira i takva investicija se može ad hoc reći da će biti profitabilna za to. Potičem tu inicijativu da ovo bude zadnji puta da jedan ovakav posao nudimo nekim strancima. Mi to možemo i trebamo sami da radimo.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Repliku ima gospođa Perkanović.

MARA PERKANOVIĆ

Moram da repliciram gospodinu Bičakčiću, kad se tiče Brčko distrikta. U Statutu Brčko distrikta jasno se zna i piše da državljanstvo Brčko distriktu je po opredelenju, ili RS ili Federacije BiH, i po toj osnovi i po tom statutu, nema nikakve potrebe za nekim novim pasošem. Ja se bojim da se BiH neće početi baviti proizvodnjom putnih isprava i od toga da živi.

DESANKA RAĐEVIĆ

Poštovana gospodo, BiH, država kakva je sada, danas ovdje i jeste, ima putne isprave koje jednako omogućavaju svakom njenom građaninu da se koristi na onaj način kako ta putna isprava predviđa. Što znači, slikovito rečeno, da situacija nije takva da gori pod nogama i da nema opravdanja niti za ovakvu hitnost niti za stvaranje ovakve situacije, kada se raspravlja o ovom pitanju.

Drugo, jednom donesen, bilo koji zakon, sasvim sigurno mora, razvojem situacije u životu, biti doveden u pitanje, odnosno mora biti demantovan, negdje mijenjan, dopunjavan, itd. Tačno je da je Zakon o putnim ispravama, koji je usvojio parlament, Predstavnički dom BiH, sada danas i ovdje već demantovan životom. Naime, koliko shvatam, on nije predvidio, recimo, ove brodarske knjižice za kojima ima potrebe. Znači, ima potrebe da se donese zakon o dopuni postojećeg zakona. Međutim, ovakav zakon o dopuni, odnosno o izmjenama Zakona o putnim ispravama BiH, kakav je nama Ministarski savjet ponudio, za mene je potpuno neprihvatljiv u svim ostalim dijelovima, osim u tom dijelu, za koji sam već rekla da zaista postoji potreba i shvatam da postoji potreba.

Ne prihvatljiv je iz prostog razloga što se apsolutno nisu stvorili uslovi da se postigne dogovor svih onih koji su zainteresovani za ovo pitanje u BiH, ali ne mogu ovog trenutka da se otmem utisku da su one snage, koje i javno i ne javno, predlažu reviziju Dejtonskog sporazuma i ukidanje entitetskog uređenja BiH, naišle na nekim funkcijama i mjestima na ljude iz oba entiteta, koji su im dali nadu i vjerovanje da se to lako zaista može i postići. Zato ovdje ne mogu isto tako da se ne sjetim jedne narodne, koja kaže, ako jedan snop previše pritežete, bojim se da će sveza puknuti, a snop se rasuti, a nadam se iskreno da to niko od nas ne želi. Zato ovu svoju diskusiju zaključujem istim onim prijedlogom koji je iznio kolega Branko Dokić. Sačekajmo da barem imamo grb, zastavu pa i himnu, jer znamo, mi je jesmo usvojili, na Domu naroda nije praktično još uvijek usvojena, pa onda da raspravljamo i o izgledu pasoša,

koji će imati sve preduslove da živi barem 10-15 godina, da ne mora biti mijenjan. Ako ovako neko na silu, ili na bilo koji drugi način nametne ovakav pasoš, pitanje je koliko će on živjeti i šta će se dalje događati. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Netačan navod, gospodin Banjac, pa onda gospodin Malkić za raspravu.

MIRKO BANJAC

Ja se izvinjavam mojoj uvaženoj kolegici, samo, ona je to lapsusom napravila. Molim vas, ne želim, iskreno, da iko ovdje govori o ukidanju entiteta a da istovremeno ne govori o ukidanju BiH. BiH je nastala iz entiteta i dok je entiteta bit će BiH i obrnuto.

IBRO SPAHIĆ

Ja bih želio da podsjetim, da imam osjećaj da se vraćamo na staru raspravu. Pošto ne bih htio da ponovo otvaram Ustav, htio bih da vam pokažem i dobro bi bilo stvarno, imate svi pred sobom Ustav i da ne pričamo stvari koje jednostavno ne stoje. Ni iz kakvih entiteta nije nastala BiH. Fino piše u Dejtonu da je to nastavak kontinuiteta državnosti zemlje, a da je unutrašnje uređenje, itd., to možemo čitati, a ako bude mene malo više sekirao gospodin Banjac, onda ću ja da ozbiljno reagiram, ali sad o tom po tom.

Međutim, replika je samo u vezi sa ribarima ljudskih duša. To je jedan naslov jako poznat. Oni koji, ja mislim, pošto imam kolegicu koja se bavi književnošću, ona će se vjerovatno sjetiti, gospođa Rađević će se sjetiti odakle naziv “Ribari ljudskih duša”. Što se tiče dokumenata, želio bih da kažem sasvim nešto precizno. Vi se sjećate kakva je debata bila oko registarskih tablica. Sve su to bili nacionalni problemi. Odjednom tablice se pojavile i to je postao, kako bih rekao, lični i prestižni dokument za svakog ko je dobar vozač, u najmanju tu ruku. Znači, sasvim dobra komunikacija.

Drugi dokument je bio lična karta. Svi su pravili veliku debatu o ličnoj karti, pojavila se lična karta s jedinstvenim matičnim brojem, lijepo izgleda i ima sva moguća obilježja, koja će dugo, dugo trajati, barem još, kako ono kažu popularno, tisuću godina. E, sada, treći dokument, o kojem ja želim da nešto kažem. Ja apsolutno ne mogu se složiti s tim da se stvara klima da se nakon izjave zamjenika ministra i predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, koji je jasno rekao da je ovo dokument, ovaj zakon, prijedlog za izmjenu i dopune Zakona rezultat odluke Vijeća ministara BiH. Poziva to isto Vijeće ministara BiH, kao da je riječ stvarno o dječijim političarima i dječijim licima političara, kako nas naziva, čini mi se stvar prije nekoliko dana, ili nekih od ovih koji se bave tom politikom, navodno visokom. Ja mislim da je to dosta neozbiljno. Ako je Vijeće ministara BiH izašlo sa jednim prijedlogom zakona i dopuna zakona, postoji procedura u Poslovniku i ja tražim da se ta procedura poštuje. A što se tiče problema sa grbom, svi zakoni koje je donio gospodin Petrić, kao visoki

predstavnik, na privremenoj osnovi su dok se ne izmijene i dopune zakoni koji vrijede jednako kao i zakoni koje smo mi usvojili u redovnoj proceduri. To je poznat odnos iz Dejtona o ulozi visokog predstavnika i ovog parlamenta. Bolje je bilo da smo ih mi usvojili, ali ne može se dovoditi u sumnju privremeni ili bilo koji zakon ili odredba visokog predstavnika kao nešto što nije validno. To je jednako validno kao svaki zakon koji smo mi usvojili. Ne branim visokog predstavnika, nego princip partnerskog odnosa iz Dejtona između visokog predstavnika i državnih institucija i to, također, piše u ovom dokumentu. Pošto ja vrlo brzo listam, ja ću ovo pročitati ako treba, a ne treba ja mislim.

PERO SKOPLJAK

Ja Vas molim da ne zloupotrebljavate repliku. Replika može trajati samo dvije minute. Gospodin Banjac ima repliku, pa onda gospođa Rađević.

MIRKO BANJAC

Gospodo, meni nije drago što moram replicirati, ali u članu, u stavu 3. člana 1. Ustava kaže se BiH se sastoji od dva entiteta, Federacije BiH i RS. To je isto, gospodo, kao u biologiji kad kažete čovjek se sastoji od glave, trupa i udova. Ako nema jednoga, nema ni čovjeka, nemojte, molim vas, da se više ovakve priče potežu.

PERO SKOPLJAK

Gospođa Rađević, molim vas, replika je kratka.

DESANKA RAĐEVIĆ

Replika je gospodinu Spahiću. Gospodine Spahiću, uspoređivati registarske tablice za automobile sa pasošima za građane BiH je na ovaj način, kako ste Vi uradili, moguće samo iz dva razloga, da namjerno hoćete da karikirate stvari ili da Vam, pak, u životu ništa nije važno ili da o tome nemate pojma. Registarska tablica na automobilu ama baš nikome i ni na koji način ne može ukinuti njegovo državljanstvo, a prijedlog novog pasoša, kako je u ovom zakonu, meni ukida državljanstvo RS. U prijašnjoj Vašoj diskusiji, Vi ste rekli, ja nisam htjela da repliciram, iskoristit ću sada da Vi, kao predsjednik građanske partije, želite da imate pasoš na kome nema naziva entiteta i da svako normalan će to poželjeti. Evo, ja hoću da Vam kažem, ja se osjećam normalnom osobom i nije mi još nikad niko rekao da sam nenormalna i želim da imam pasoš na kome piše RS i da imam državljanstvo RS i BiH. Hvala.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Dame i gospodo, uvaženo Predsjedništvo, ja sam izašao samo iz dva osnovna razloga, a prije svega da ukažem da ovo o čemu mi raspravljamo, da ćemo svi imati od ovog jedinstvenog pasoša koristi, a to je prije svega približavanje EU, zatim omogućavanje, odnosno, bliži pristup bezviznim režimima na području bar Evrope. Ne vidim razlog da nešto od čega će neko imati korist da toliko odbija. Međutim, činjenica je da ovdje neko treba da pokaže nekom da nešto što u Bosni, u ovoj ovakvoj kakva jeste, može biti jedinstveno, ukaže kako je to nemoguće ili kako to, ne daj Bože, ugrožava nečije interese.

Je li treba meni, kao građaninu RS, na čelu da mi piše da sam iz RS? Ne treba. Zato, zašto bježati od nečega što ćemo svi imati jedinstveno korist. A, ako zaštitnici nacionalnih interesa u ovom domu postoje, čudi me da istih takvih nema u tijelima koja su već usvojila, odnosno predložila Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, pa i u Vijeću ministara BiH imaju i Srbi i Bošnjaci i Hrvati, i u Predsjedništvu BiH isto tako, a mi sad trebamo izmišljati hladnu, odnosno vruću vodu. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospođa Perkanović. Gospođu Jovanović, i Vi imate repliku isto tako.

MARA PERKANOVIĆ

Replika se odnosi na diskusiju gospodina Spahića, kad je u pitanju Ministarski savjet i donošenje zakona. Uvažavam rad Ministarskog savjeta i pravljenje i donošenje zakona, ali Ministarski savjet je servis Parlamentarne skupštine BiH. Parlamentarna skupština BiH odražava volju naroda. Prema tome, ne možemo diskutovati o obrnutom pravcu. Znači, Ministarski savjet treba da kreira zakone onakve kako to zahtijeva Parlamentarna skupština BiH, odnosno volja naroda koje pretpostavljeni predstavnici naroda odražavaju u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Druga stvar, htjela sam, nadopuniću se na repliku gospodina Malkića. Gospodine Malkiću, danas je, koliko znam, popularno i napredno sa ličnim kartama i bez pasoša ići u sve zemlje svijeta. Znači, ukidanje pasoša, a ovdje u BiH je uvođenje još jednog pasoša. Zamislite koliko vi činite dobro ovom narodu da kupuje još jedan pasoš. 30 maraka za jednog penzionera koji ima penziju 45, 50, 60 ili 70 maraka, nije dobitak, gospodine Malkiću, nego gubitak. A to da će on sa tim trećim pasošem, nemojte igrati više na emocije ovog naroda, nekakvog patriotizma ili rodoljublja. Ovaj narod želi više hljeba i veće plate i veće penzije. Hvala.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ

Samo kratka replika gospodinu Malkiću. Ne želim stvarno da prihvatim da je stav Evrope da im smeta da postoji napisana RS uz BiH, kao što postoji na ovim pasošima. Oni su bili dobrim dijelom učesnici u svemu onom što se u Dejtonu dešavalo, gdje je napisano od čega se sastoji BiH. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Intervenciju ima gospodin Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Cijenjeni gospodine predsjedavajući, prije svega, Vama se obraćam, u skladu sa člankom 55. Naime, Vi ste ga povrijedili, taj član, puštajući kolegicu koju bih ja uvijek pustio prije mene da govori. Član 55. kaže da predsjedatelj daje riječ zastupniku koji želi govoriti o povredi Poslovnika ili o nepridržavanju utvrđenog

dnevnog reda, odmah nakon što je on zatražio. Mi smo počeli, dobili smo, hajde da se malo naučimo redu. Dobili smo danas Službeni list u kojem nam je Poslovnik fino podijeljen. U skladu s tim poslovníkom, kad sam tražio intervenciju u skladu sa članom 55., vi ste dužni odmah da mi date riječ nakon što okonča gospodin, prije nego što je gospođa govorila, a zašto tražim intervenciju, gospodine predsjedavajući? Zato što, da Vas podsjetim, tačka dnevnog reda je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH. U Poslovníku, koji je nama podijeljen se kaže u članku 61. u tački 2. da se rasprava o predloženim zakonima i drugim pitanjima sastoji od dva dijela, opšte rasprave i rasprave u pojedinostima. Mi smo, po ovom poslovniku, trebali imati ovu opštu raspravu, pa onda raspravu o pojedinostima, u kojima bismo vjerovatno došli do amandmana kojih nema, pa bi nam tako bilo lakše i izaći.

Također, u članu 56. se kaže da zastupnik ili drugi sudionik u raspravi može govoriti samo o pitanjima koja se razmatraju u skladu sa utvrđenim dnevnim redom. Tu se kaže, u nastavku članka 56., ako odstupa od dnevnog reda, predsjedatelj će ga upozoriti, to Vi. Ako se i nakon ovog upozorenja ne bude pridržavao dnevnog reda, predsjedatelj će mu uskratiti pravo govora.

Ja odgovorno tvrdim, gospodine predsjedavajući, da ste Vi, u skladu sa člankom 56., propustili više puta, u stvari, prekinuli raspravu. Replike su ovdje vođene, nemaju apsolutno nikakve veze sa Poslovníkom i nemaju veze sa tačkom dnevnog reda, i ovdje smo čuli šta se od čega sastoji, od čega glava, od čega tijelo, od čega entitet, od čega država i svašta smo nešto čuli i to nema nikakve veze s dnevnim redom, a naročito nema veze sa načinom kako je definirano Poslovníkom. Ja bih Vas molio, moja intervencija je poslovničke prirode. Vodite sjednicu, ovu tačku dnevnog reda, u skladu sa Poslovníkom, koji nam je danas podijeljen na sto i, dakle, da vidimo, je li mi vodimo prvi dio rasprave, pa prekinite svakoga, uključujući i Vašeg gospodina kolegu Banjca koji je otišao i bilo koga drugog i kolegu Spahića i, mene, ako govorim izvan onoga i dozvolite da se fokusiramo. Ako neko misli da ćemo uzajamnim iscrpljivanjem ovdje nešto postići, ne ide ovo nigdje i zato bih Vas zamolio da možda malo, ipak, idemo u skladu sa Poslovníkom. Hvala vam lijepo. Tako ćemo izbjeći rasprave koje nas vode u predizbornu kampanju, za koju ja odgovorno ovdje želim da kažem da mi ne želimo da učestvujemo u njoj za ovom govornicom, upravo iz razloga što je gospođa Perkanović rekla, o to hljeb narodu itd.(?)

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa, gospodine Lagumdžija. Ja se slažem da vjerovatno se ne snalazimo najbolje u ovom novom poslovniku, ali, dajte, molim Vas, ja ne znam o čemu ćete Vi diskutirati, itd., a treće, molim Vas za jedan civilizacijski pristup, da uvijek ne moram prekidati diskusiju i ja to nekad pokušam, ali u nastupu očito Vi mene ne želite uvažiti. Ako se počnemo istjeravati iz ove dvorane, onda mislim da će biti još gore. Hvala Vam lijepa, gospodina Lagumdžija.

Za riječ se javila gospođa Havel, pa gospodin Raščić.

ANA HAVEL

Cijenjeni zastupnici, gosti, za razliku od mojih prethodnika, ja ću govoriti konkretno o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama.

Htjela bih reći da u više članova, ovo su možda više načelne ili tehničke primjedbe, ali mora se i o njima progovoriti. Naime, u više članova, ja bih pobrojala 2., 4., 7., 8., utvrđeno je da se, ono što stoji u ovom zakonu, odnosno, što treba stajati na putovnici, piše na hrvatskom, srpskom, bosanskom i engleskom jeziku.

Ja se pitam, na kojem jeziku treba npr. da se piše BiH ili Sarajevo, izuzev na engleskom i engleski je Sarajevo – Sarajevo. Dakle, možemo govoriti da se piše u pismu drugom, ali BiH je BiH, tu nema jezika, bar što se tiče jezika ovdje u BiH. Sarajevo je Sarajevo, na svim jezicima BiH. Predlažem da se nađe neko sretnije rješenje, odnosno da se u ovim odredbama, ja imam to zapisano ovdje, ne bih sad ovdje iznosila, briše bar to.

Tehnička primjedba je i to da u ovim istim članovima, vjerovatno još negdje drugdje, spominje se riječ strana, strana pasoša, strana putovnice. Međutim, to je stranica. U tekstovima su stranice, a riječ strana ima sasvim drugo značenje. Ova greška je i u osnovnom tekstu, koji je izašao prije dvije godine u ovom istom Zakonu, ali ne znači da trebamo griješiti i u ovom sada.

Dalje, u članu 3., konkretno treba dodati da se u članku 7. briše i stav 2. Mislim da bi bilo povoljnije rješenje da su ovi članovi 3. i 4. sastavljeni. Međutim, očito je tehnika neka upotrijebljena drugačija prilikom izrade ovog zakona, da se jedan član mijenja sa više članaka u ovom zakonu, ali član 7. je izmijenjen, član 7. osnovnog teksta ovog zakona izmijenjen je i člankom 3. i člankom 4. ovih izmjena, pa je u članku 4. rečeno da se dodaju nove točke 2 i 3 koje glase, pa je onda rečeno 1. i 2. Mislim, zaista ima tehničkih grešaka koje se trebaju ispraviti, ali je tehnička, ili možda i nije, mislim da nije tehnička greška nego suštinska, da se u ovom novom piše stav 1., o članu 4. govorim, a to bi, u stvari, trebao biti stav 2. Tako i stoji u naslovu toga članka. Ovo broj 2 ne treba stajati pod točkom 1. alineja ta, predložila sam i briše se ovaj stav 2. Mislim, ko ima pred sobom zakon, može jako dobro shvatiti o čemu ja govorim, mislim da bi bilo previše dugo da ja sad čitam te članke. Ukoliko želite, ja to mogu isto uraditi. U svakom slučaju, ujednačava se, odnosno, čine se ove izmjene onako, predlažem da se učini onako kako trebaju da zaista glase.

U članku 7. ovih izmjena i dopuna, imamo jedan izuzetak, koji se odnosi na točku 2., članka 8., pogledajte ovdje. Dakle, izuzev tog izuzetka, sve se piše na ova četiri jezika. Ja predlažem da se ovaj izuzetak odnosi i na točku 3. Naime, ovaj izuzetak odnosi se na osnovne podatke osoba koje imaju putovnicu, a ja predlažem da se taj izuzetak odnosi i na djecu. Mislim da treba da se odnosi i na osobu i na dijete. To bi bile neke osnovne primjedbe.

Ja bih htjela još nešto reći. Na početku je neko ovdje spomenuo, mislim da je bio gospodin Banjac, da mu je ovdje dostavljen materijal na hrvatskom jeziku. Ja bih htjela reći, u stvari negodovati, da to nije istina, u tom smislu da ovaj zakon smo dobili na, ja ne znam, na bosanskom jeziku, jer ni pasoš ni inostranstvo ni štampanje nije hrvatski izraz. Prema tome, mi nismo dobili ovo na hrvatskom jeziku i ovo nije prvi puta, a mi znamo kakve su odredbe Ustava, da se svi materijali dostavljaju na sva tri jezika. Dakle, kad ovdje i o ovom materijalu govorim, o tome da će putovnica biti na sva tri jezika, a mi materijal ovdje na parlamentu ne dobijamo tako. Ja bih molila da se to ispravi, da ubuduće dobijamo materijale i na hrvatskom. Naglašavam da je ovdje rečeno da dobijamo na hrvatskom jeziku, a nismo ga dobili. Hvala lijepa.

RIJAD RAŠČIĆ

Uvaženo predsjedništvo, poštovane kolege i uvaženi predstavnici Ministarskog vijeća, ponukan ličnom potrebom da imam jedan dokumenat kojim ću moći komotno putovati po Evropi i svijetu, bez maltretiranja pred ambasadama, smatram da je put ka takvom pasošu upravo ovaj zakon koji je nama predstavljen. Gospodin Spahić je pomenuo jedno štivo “Ribari ljudskih duša”, gospodina Džoja Šušnjića, a ja bih pomenuo onaj podtekst koji govori o ideji manipulacije i manipulaciji idejama. U tom smislu, htio bih se samo osvrnuti na izgled grba kojeg otprilike nismo svjesni. On je zvanično obilježje BiH, sve dok se ne dogovorimo o drugom izgledu. Dovođenje u vezu promjene grba i Zakona o pasošima, mislim da nije korektno, naročito nama, gospodine Dokiću, koji smo učestvovali u pokušaju da se kreira grb, ako se sjećate. Ponuđena su nam tri rješenja, nismo mogli izabrati nijedno, ovo nam je nametnuto. Mislim da je neutralno i mislim da ga ne bismo trebalo obarati, jer mislim da ni prema kome od nas nije uvredljivo.

Mislim da, pored toga što ja želim imati pasoš s kojim mogu komotno putovati po svijetu, bez čekanja pred ambasadama, bez poniženja, mislim da smo dužni, kao parlament, našem građanstvu omogućiti jedan kvalitetan pasoš. Ne bih želio biti demagog, ne bih želio vrijeđati ničije potrebe da bude ono što želi da bude, ali, vjerujte, da ljudi koji putuju u inostranstvo, iz raznih razloga, bilo da idu radi iseljenja, radi ekonomske emigracije ili poslovnih razloga, imaju jako velike probleme da bi ušli u civilizovan svijet. Nama taj pasoš ne treba da ga držimo po džepu i da možemo se po svojoj državi kretati.

U tom smislu, bilo bi dobro da vodimo računa da ne dođemo u situaciju da naš dokumenat različitih izgleda bude diskriminator ljudi koji su se opredijelili da budu manje ili više obojeni na jedan ili neki drugi način.

U tom smislu, podržao bih ovaj dokument i rekao bih da, nažalost, ovaj zakon nije ni na bosanskom jeziku napisan, tako da je vjerovatno ovo napisano na jednom jeziku koji je razumljiv narodima BiH. Prema tome, ja bih vam se zahvalio.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospođa Filipović. Oprostite, gospođo Filipović. Molim vas, za kvorum. Nažalost, nemamo kvoruma. Ali možemo poslušati ovu raspravu. Donositi odluke ne možemo i nećemo. Rasprave možemo voditi, odluke ne možemo donositi dok ne budemo imali kvorum. Molim Tajništvo da vodi računa o kvorumu.

BRANKO DOKIĆ

Predsjedavajući mi je dao riječ i ja se nadam da će mi dozvoliti i gospodin Spahić da nešto kažem. Prije svega, teza da je neko imao problema zbog toga što ima ovaj pasoš je izmišljena teza. Ja nisam čuo nikoga da je negdje zaustavljen, da je od nekud vraćen zbog toga kako izgleda pasoš. Ja se uopšte nisam izjasnio večeras, odnosno danas, u današnjoj raspravi treba li ili ne treba ime entiteta. Govorio sam o jednom principijelnom razlogu zbog čega ne mogu da prihvatim, u ovom trenutku, da mijenjamo pasoš i da prihvatamo nešto što, u suštini, nema legitimni karakter. Gospodo, i sada se ne obraćam gospodinu koji me je maloprije prozvao, nijedan zakon koji nije prošao kroz ovu skupštinu, za mene nije do kraja validan i to je

porazno za nas ovdje, što još uvijek postoje oni koji bi da im drugi donose zakone. Nije slučajno što je oko ovog zakona tako i oko Zakona o zastavi. Ja ne znam kako se vi osjećate, ali ja se ne osjećam ponosno pred svojom zastavom, a ja hoću da imamo zastavu BiH pred kojom će se sva tri njena konstitutivna naroda osjećati ponosno, a sve dotle dok je za tu zastavu glasao samo jedan narod, postavite pitanje, kako će se osjećati druga dva. Jer zna se za zastavu konkretno, a za grb ne znam tačno ko je glasao. Molim vas, ja uopšte sad ne govorim šta treba da bude i kako ćemo donijeti odluku, šta će pisati na koricama, nego govorim o jednoj principijelnosti, da se založimo da usvojimo grb i da onda taj grb ide na korice pasoša, a o drugim elementima ćemo govoriti poslije, i još jednom ponavljam, nemojte izmišljati teze o problemima, da nam neko pravi zbog toga što piše ovo ili ono, to da će nam neko postaviti uslove, da nam neće dati vizu, do dolazi odavde, gospodo. To se diktira odavde, da nam se ne da viza zbog toga što piše ovo ili ono.

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodine Dokiću, ja bih samo htio da kažem, ja bih sa Vama bio saglasan ukoliko bismo mi bili efikasni u donošenju grba i zastave. Nažalost, ja i Vi smo svjesni da do toga neće lahko doći. Želio bih da ispravim krive navode da je ovaj grb i ovu zastavu izglasao jedan narod ili nekoliko ljudi. Ja ću Vam reći i za grb i zastavu da su glasali isti ljudi, međutim, ti glasovi nisu donijeli ovaj grb i ovu zastavu. Vi znate isto kao i ja da je ovaj grb i ovu zastavu, po svojim pravima, donio visoki predstavnik i on je sasvim legalan i legitiman, na bazi dokumenata koji su prethodno potpisani od onih ljudi koje smo mi ratificirali.

Što se tiče našeg pasoša, gospodine Dokiću, ja Vam odgovorno tvrdim da čovjek koji želi putovati u Evropu, jako, jako se loše osjeća već u svojoj zemlji pred ambasadama zemalja za koje treba dobiti vizu. Ako mi ne vjerujete, otidite, pa provjerite. Možda neko koristi državne institucije da dođe lakše do vize. Ali, otidite i vidite dnevno koliko ima i iz jednog i iz drugog entiteta ljudi koji čame danima, satima po klupama u zaista neprimjerenim uslovima da dobiju vizu, da bi eventualno otišli u inostranstvo. Prema tome, ja želim kao građanin imati pasoš koji ima veću vrijednost. Ne želim nikome nametati svoju volju, ali bih molio ovaj parlament da usaglasi svoje interese radi svog naroda i radi lakše prohodnosti u druge zemlje. Hvala vam.

PERO SKOPLJAK

Gospođa Perkanović, replika, ali vas molim da me gospodin Lagumdžija ne bude opet prozivao da se držite točke dnevnog reda.

MARA PERKANOVIĆ

Molim vas, nisu problemi kod donošenja vize izgled pasoša. Ni najmanje izgled pasoša ne doprinosi da ćete dobiti prije vizu ili ćete je dobiti ili je nećete dobiti. Status BiH određuje kada ćete dobiti vizu i da li ćete je uopšte imati i koliko dugo ćete je čekati, a izgled pasoša je najmanje bitan. Ove pasoše koje imamo je priznala međunarodna zajednica i od strane OHR-a je on verifikovan. Prema tome, ne može biti to izgled pasoša koji ne priznaju zemlje koje su priznale pasoš, ali ovo je samo taj treći pasoš i uvođenje trećeg pasoša je novi trošak za iste građane koji već posjeduju

te pasoše koji im važe od 5-10 godina. Ne znam zbog čega bi sad kupovali još jedan. Znam zašto i to je biznis. Treba prodati nešto novo.

RIJAD RAŠČIĆ

Zaista, želio bih da me kolegica razumije. Ne želeći da negiram ono o čemu je pričala, želim samo reći da je pasoš i ono što imamo u pasošu emanacija onoga što je među nama u ovoj državi. Prema tome, strancima ne treba puno pričati, a mislim da se moramo dogovoriti. Zbog nas, pasoš treba da dobijemo veće vrijednosti, jer to zaslužujemo svi skupa u ovoj državi BiH, bez želje da vam išta nametnem i bez želje da vas povrijedim.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Čovjek zaboravi šta je htio reći od ovih silnih replika, mora se pisati. Poštovano predsjedništvo, kolege, poslije četverogodišnjih diskusija o pasošu BiH koje smo imali, koje su često puta u parlamentu dovođene do apsurdna čemu su svjedoci i naši građani BiH, napokon imamo jednu logičnu, građansku, državnu ispravu, reguliranu ovim zakonom, te je ja u tom smislu od srca podržavam i glasat ću za njega.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospođa Rađević.

DESANKA RAĐEVIĆ

Gospodine Raščiću, želim samo da podvučem, Vi ste upravo sad rekli ono što sam i ja tvrdila u prijašnjim ovdje izlaženjima za govornicu. Dakle, pasoši su emanacija odnosa među nama. Ovaj sadašnji kaže da BiH ima dva entiteta. Vi hoćete novi iz kojeg se to ne vidi. Sve je jasno šta hoćete, ali je zato jasno i zašto mi nećemo.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa i nadam se da smo time raspravu zaokružili. Ovo je prema tumačenju koja je opća, a koja je posebna rasprava. Kažu da su u prijedlozima ...

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, neki su se zbunili pa su čak i dijelove imanja ostavili. Mislim da smo mi blizu rješenja konflikta samo što nećemo. Nećemo da prihvatimo realnost koja je ovdje i sada. BiH je sastavljena od dva entiteta i nebojte se toga što prije prihvatite svi biće nam lakše i tri naroda takođe. Zato mislim, kad Vi govorite, ja stvarno ćutim, a da Vam kažem, da hoćemo grb, mogli bismo ga imati danas. Zar grb, zastava i himna nisu simboli i treba nešto da simbolizuju. Jesu. Šta simbolizuje ovo? Šta to simbolizuje? I šta vi hoćete? Hoćete da kažete da ja treba da poštujem, a ovo je svetinja u jednoj državi i ono je svetinja u jednoj državi, vi hoćete da poštujem nešto što ja nisam donio, jer mi se ne da da donesem, e to ne valja, ljudi. Ako hoćemo da

nam grb, a hvala Bogu da nam treba, da simbolizuje jednu državu, dva entiteta i tri naroda, nađite rješenje koje će zadovoljiti ovo, a to piše u Ustavu pa neće biti problema ni sa pasošima ni sa grbom ni sa zastavom. Ja odgovorno tvrdim da imamo grb koji smo svi donijeli, danas bi bilo bespredmetno pričati na temu pasoša i ja lično mislim da je sramota što imamo tri, i kad imamo tri i to je sramota, neki se sa mnom neće ni saglasiti, ali razlog tome jeste što se nismo dogovorili oko ključnih simbola BiH, oko ključnih. Zašto bježimo od toga? Zato je, gospodo, bez imalo pretjerivanja jedini razložan prijedlog gospodina Dokića, jer mi treba ovdje sad da glasamo, a znamo rezultat. Je li treba da poslije ove sjednice odlazimo novinarima i da novinari trče i hvataju senzacionalne vijesti kako je neko rekao ovo, a onaj drugi rekao ono. Pa kome to treba? Zašto nam to treba? Hajde da zakažemo da sledeća tačka dnevnog reda jesu zakoni koje je donio visoki predstavnik na privremenoj osnovi. Hajde da hitno stavimo na dnevni red i himnu, pardon, himna je, mislim da ćemo tu brzo doći, nego grb i zastavu. Hajde da hitno to stavimo.

Hajde da to riješimo, ako hoćete. Ako nećete, druga stvar, gospodo. Vi danas zaboravljate da sam ja u nekoliko navrata uvaženog gospodina Rečicu zamolio da pročita onu prvu rečenicu, kaže oni koji žele. Ne može se donijeti ovaj zakon i kad bismo htjeli, ako u njemu neće stajati da će sva tri pasoša biti ravnopravna i neće moći biti diskriminacije u odnosu na bilo koji. Ako se to ne donese, onda smo prevareni u svim dosadašnjim pričama, i onda je to sve bila farsa. Ako tako prihvatimo, onda će biti bespredmetno da se kaže, ako donesete jedan, imat ćete mogućnost bezviznog režima, ulaska u druge zemlje. To je samo podvala da se dođe do nekog cilja koji ima tendencioznost prema jednom narodu ili dva ili ne znam kome, možda i tri, i to je odlično, gospodine Lagumdžija, jer ja mislim, ako se ovdje stvara kaos te vrste da je to tendenciozno prema svim narodima. Hvala vam lijepa.

IBRO SPAHIĆ

Ja bih želio sasvim jasno, s obzirom da je rasprava opšte naravi, da podržim korekcije lektorsko-kolektorske naravi, ali, naravno, i napor da se ujednači jezički tekst gospođe Ane Havel u odnosu na predloženi zakon, u raznim varijantama. Imate ovdje nešto, neko je imovinu zaboravio, a Vi papire. Imovinu treba pronaći. Ja bih želio da kažem, pošto je to sada rasprava, koliko vidim još nije završena opšta rasprava, želim da podržim ovakav zakon eksplicitno, zato što smatram da je to dobro, da je Vijeće ministra BiH pripremilo jedan prijedlog izmjena i dopuna zakona, koji omogućava da se o njemu izjasnimo. Mi smo sad prvi put u prilici, imamo Prijedlog zakona, koji bi, po našem poslovniku, trebao ući u normalnu proceduru.

Ja bih želio da kažem da, ukoliko nema nikakvih opštih primjedbi na Prijedlog dopuna i izmjena Zakona o putnim ispravama, da zatražim izjašnjenje predlagača, da li prihvata ove primjedbe gospođe Ane Havel, koja je jedina dala konkretne primjedbe od cjelokupne naše debate i koje ja podržavam, ali tražimo, naravno, da se odredi predlagač da li može izvršiti ove korekcije i na taj način one koje su prihvatljive da možemo pristupiti drugom dijelu.

Ako nema konkretnih amandmana, također, tražim, kao poslanik, izjašnjavanje i po Poslovniku, pošto nemamo elektronskog glasanja i nemamo podizanja glasačkog kartona, po novom poslovniku član 66. tražim da se glasanje izvrši prozivanjem, jer to je jedini od tri načina koja postoje ovdje u našem poslovniku. Da postoji dizanje ruku, ja bih to prihvatio, ali član 66. kaže: glasanje

u Domu će se obavljati, može elektronski, podizanjem glasačkog kartona ili prozivanjem. Nema četvrtog načina. Naravno, ali ovdje se radi o glasanju koje je izuzetno značajno, naprosto zbog toga što na ovaj način dom, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, precizno se određuje prema jednom zakonu koji je predložilo Vijeće ministara BiH, koji je od strateškog interesa i jedan komentar. S obzirom da sam ja 6-7 puta prozvan u raznim diskusijama, neću dati nijednu repliku, samo želim da ponovim rečenicu koju sam rekao. Svi zakoni koje je usvojio na privremenoj osnovi visoki predstavnik su važeći zakoni dok ne bude promijenjen zakon, kao i ostali zakoni koje smo mi uveli u proceduru. Tako piše u našim dokumentima. Što se tiče grba, zastave i himne, dok ne bude novog grba, zastave i himne, nema osnova da mi pravimo raspravu koka ili jaje. Ovdje se radi o temeljnim simbolima BiH koje treba primjenjivati u svim zakonima. Ja koliko sam vidio, nije doveo niko u pitanje u ovim ličnim kartama, dakle, na dokumentu koji je, također, putna isprava, niko nije doveo u pitanje grb BiH, ne vidim što bismo ga dovodili ovdje. U ostalom, niko ne dovodi ni grb Vijeća ministara BiH ni Parlamentarne skupštine BiH, pred nama ste, odazivate se redovno na sastanke parlamenta, potpisan pečat i grb BiH. To je tako. Kad se jednog dana izmijeni, o tome možemo diskutovati, tako da bih molio da se u skladu sa Poslovníkom ne miješaju tačka 3. i tačka 4. nego da se suštinski držimo prijedloga izmjena i dopuna zakona i ukoliko nema više opštih ili konkretnih primjedbi, tražim izjašnjavanje, prozivanjem, kako piše u Poslovníku.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Javio se gospodin Divković i gospodin Baković. Što se tiče izjašnjavanja, ja jedva čekam da se izjašnjavamo. Gospodine Bakoviću, je li Vi želite? On nije odustao od diskusije.

MIRKO BAKOVIĆ

Poštovani zastupnici, poštovani predsjedavajući, mislim da su mnogi govorili, po 5-6 puta izlazili ovdje pa kažem i ja sam sebi, hajde bar da i ja djelimično učestvujem i tako. Nekoliko riječi da kažem samo. Ovo što je grb BiH donijela međunarodna zajednica, mislim da to treba poštovati i himnu BiH i grb BiH i zastavu treba isto tako poštovati kao da je izglasao ovaj parlament, sve dotle dok ona kao takva postoji i figurira mi se moramo sa respektom odnositi na to. Inače, BiH onda trebamo promatrati u nekom drugom smislu nego kao što je to poželjno. I još nešto, bez obzira što nema kvoruma, neće se glasovati, prema tome, mogu govoriti. Ovdje bi se moralo raspraviti to da li je službeni stav od strane predlagača da se na putovnicama piše samo BiH ili da se piše i BiH i naziv entiteta, Federacije BiH, odnosno RS. Meni kao Hrvat ta je situacija indifirentna. Meni je svejedno da li će biti i Federacija BiH ili samo BiH ili obje federacije, jer moj je narod mali i moja osnovna misao ovdje, kao zastupnika, je samo da se taj narod održi, da se u ovom svemu ne izgubi i ja mislim da se neće izgubiti. Bez obzira da li će zaživjeti BiH u centralističkom smislu ili će biti sačuvana konstitutivnost i na ovaj način, danas ona nije baš najpoželjnija. Ja mislim da će, ipak, taj mali narod pokazati se vitalan i da će se sačuvati i mislim da bi trebalo da se ovaj prijedlog zakona o putnim ispravama usvoji i da bi to značilo da BiH promatramo kao jednu aktualnu državu, kao jednu državu u kojoj mi živimo i mislim da je suviše ovolike diskusije i u marginalnom smislu da se oko toga vode, toliko i hvala.

PERO SKOPLJAK

U ime kluba zastupnika, pauza od 20 minuta.

MIRKO BANJAC

Nema kvoruma, ljudi. Pazite, pauzu treba dati, ali nema kvoruma. Ne možemo nastaviti.

Gospodo, čekali smo kvorum, čekali smo još neke zastupnike da dođu u dvoranu. Prema informaciji koju ja imam do sada, nas više nema na ovoj sjednici, odnosno nećemo imati kvoruma. Prema tome, sjednica se ova prekida, a nastavak sjednice ćemo zakazati idući tjedan, vjerojatno, orijentaciono govorim, u utorak ili srijedu. Pismenu obavijest i ostale informacije dobit ćete blagovremeno. Završavam ovu sjednicu.

Sjednica je prekinuta u 17.30 sati.

MAGNETOFONSKI SNIMAK
NASTAVKA 25. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 6.9.2000. godine sa početkom u 12.20 sati

PREDSJEDAVALAČI
PERO SKOPLJAK

Imamo kvorum. Čast mi je proglasiti nastavak 25. sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Na prvom redu, pozdraviti naše uvažene goste, odnosno predstavnike onih ljudi koji su nas izabrali za ovo tijelo, a to su danas osobe, gospodin Jozef T., Nejra Baždarević, student, Ivica Kljanić, dr. Jaketa Gordana, diplomirani ekonomista Hasan D. i Fatima S. To su predstavnici građana, ljudi došli sa svih strana svijeta, njih srdačno pozdravljamo. Oni će danas biti naši gosti, koji će danas saslušati ono što mi radimo i čime se bavljamo.

Nastavljamo rad 25. sjednice Zastupničkog doma.

Na sjednicu su, pored zastupnika, pozvani predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelji i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnik Phare, pozvani su predstavnici sredstava javnog priopćavanja. Sve, dakle, srdačno još jednom pozdravljamo, a prema izvješću naše službe nazočno je 24 zastupnika.

Izostanak sa sjednice opravdali su zastupnici: Ivo Mijačević, Ljubomir Zovko, Munira Karić i Anita Mikulić.

Dakle, imamo kvorum i očekujemo da će ova sjednica biti i efektivna i korektna.

Prošli puta, sjednicu smo prekinuli na 3.točki dnevnog reda.

Ad.3. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH

Gro diskusije smo mi priveli kraju, ali ipak, raspravu i po ovoj točki ja otvaram i molim da se izvolite javiti. Izvolite, gospodine Spahiću.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući Skopljak, građani i građanke BiH, koji ste se opredijelili da danas pratite, u skladu sa našim poslovníkom, rad ove sjednice Parlamenta BiH, predstavnici Vijeća ministara BiH i međunarodne zajednice, izražavam svoj interes da ponovim svoj prijedlog koji sam dao na kraju te debate, u jednoj vrlo preciznoj formi. Nakon debate, mi smo imali priliku da čujemo amandmane gospođe Ane Havel. Dobili smo ih u pisanoj formi i to su jedini amandmani koje smo imali priliku dobiti. Danas imamo nazočnog predsjednika, predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, gospodina Spasoja Tuševljaka, ministra za civilne poslove, gospodina Gligorića, u čijoj je to nadležnosti. Ja sam postavio sasvim precizno pitanje i dobili smo precizan odgovor Vijeća ministara BiH da oni stoje iza tog prijedloga. Jedino se nisu odredili u tom trenutku, jer nije bilo prilike, s obzirom na razvoj događaja oko amandmana gospođe Ane Havel.

Rekao sam da, ukoliko se prihvataju amandmani gospođe Ane Havel, tražim da se pristupi glasanju o Prijedlogu zakona, izmjenama i dopunama Zakona, u tekstu kako ga je predložilo Vijeće ministara BiH, imajući u vidu da je rasprava u načelu i rasprava o amandmanima iscrpljena i da nije drugih amandmanskih prijedloga bilo. I konačno, imajući u vidu izjavu Vijeća ministara BiH, zamjenika ministra i predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, da oni ne mijenjaju karakter svoga prijedloga za dnevni red i da ostaju pri tom zakonu.

Pred nama je sada da iskoristimo mogućnost glasanja, koju ja sam tražio da bude prozivanjem, s obzirom da nemamo elektronskog načina i da nam kartoni nisu bili obezbijedjeni.

Dakle, predlažem još jednom da se pristupi glasanju, jer smo iscrpili raspravu, a s druge strane želio bih podsjetiti da, ukoliko bismo otvorili dalje raspravu, onda bih ja želio da otvorimo jednu raspravu na temelju dokumenata koji su pominjani u toku

diskusije, odnosi se na Madridsku i Njujoršku deklaraciju. Pripremio sam te dokumente i želio bih izvorno citirati, a pošto sam lično procijenio, nakon svega onoga što smo prošli put imali na sjednici, da je došlo vrijeme za odlučivanje, taj prijedlog sam uputio i, ukoliko me pamćenje ne vara, gospodin Ivo Divković je imao isti prijedlog i podržao je taj moj zahtjev.

Ne znam da li ima još neko razloga da vodimo ovu raspravu u nedogled, ali smatram da smo priveli tačku dnevnog reda do trenutka kada su se dva poslanika složila u stavu da treba pristupiti glasanju i nakon činjenice da smo iscrpili opću raspravu i amandmane na tekst zakona koje je predložilo Vijeće ministara BiH. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Rađević, Deretić, pa Dokić.

DESANKA RAĐEVIĆ

Poštovana gospodo, ovo što je kolega Spahić izjavio je tačno. Međutim, ja tome želim da dodam i ono što se poslije toga događalo. Naime, ja sam izašla i tražila pauzu od 30 minuta poslije koje je trebalo da mi saopštimo neke naše stavove, a koji su imali veze s time da će se rasprava nastaviti, odnosno, da li ćemo prihvatiti glasanje. Prema tome, ovdje prošli put nije donesena odluka da je rasprava završena i da se nastavi sa glasanjem, nego je sjednica prekinuta u pauzi od 30 minuta, kada se, zbog odlaska nekih poslanika, ustanovilo da nema kvoruma. Prema tome, niko se nije dogovorio da je rasprava završena. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, data je pauza. Nažalost, nismo imali kvoruma, prema tome, ukoliko neko zaista ima potrebu još raspravljati, tu raspravu mi nećemo i ne možemo sprečavati.

MIODRAG DERETIĆ

Uvažene kolege poslanici, uvaženi predsjedavajući i gosti, ja na zadnjoj sjednici Predstavničkog vijeća, nažalost, nisam bio iz objektivnih razloga, o čemu sam predsjedavajuće obavijestio. Međutim, informisan sam o svemu onome šta se dešavalo, bar po ovoj tački dnevnog reda, tako da upravo poslije diskusije uvažene kolegice Rađević, ja sam se ovdje javio za diskusiju, s obzirom da diskusija nije zaključena po ovoj tački dnevnog reda.

Javio sam se iz nekoliko razloga. Prvi i osnovni razlog je bio taj što sam za pripremu prošle sjednice dobio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH. Nažalost, taj prijedlog zakona, koji je meni dostavljen, ni približno ne sadržava ono što bi trebalo da sadrži, odnosno što bi trebao da bude razlog i što je bilo obrazloženje bosanskohercegovačkoj javnosti zašto se insistira na postupku izmjene i dopune postojećeg zakona o putnim ispravama. Ja ću, u tom kontekstu, samo napomenuti da su istupi išli u tom smislu da, ako dođe do izmjena i

dopuna ovog zakona, da će osnovni razlog biti taj što pojedini građani žele da imaju bosanskohercegovački pasoš, na kojem će na prvoj strani biti naziv BiH, bez oznake entiteta, sa mogućnošću da svaki drugi građanin, koji bude želio da ima pasoš entiteta, koji je izdan od entiteta, sa naznakom, dakle, u kurzivu imena entiteta iz kojeg dolazi.

Nažalost, iz ovog materijala koji sam ja dobio, dakle, iz ovog prijedloga, ništa od toga nema. Tako da je upravo to dovelo do toga da se ja javim za ovu diskusiju.

Međutim, prije nego što ja kažem nekoliko stvari, dam svoj doprinos povodom ovog prijedloga, ja moram, ipak, ne samo kolegama poslanicima i prisutnima, već i radi objektivnog informisanja javnosti u BiH, reći nekoliko stvari.

Prvo, Bonska deklaracija, koja je donesena u 12 mjesecu '97. godine je bila zvijezda vodilja za donošenje pasoša, onakvog kakvog smo mi donijeli Zakonom o putnim ispravama. Vi svi dobro znate da su se dobrih šest mjeseci lomila koplja ovdje, u ovom najvišem zakonodavnom tijelu BiH, o tome da se taj zakon usvoji, uz puno diskusija, uz puno sugestija i uz puno tolerantnosti i uvažavanja, mi smo donijeli Zakon o putnim ispravama, a uvažavajući, prije svega, odredbu člana 1. tačka 7. alineja od c. Ustava BiH.

Nažalost, iako se, dakle, u cjelosti, postupilo po uputama Savjeta za implementaciju mira, vezano za Bonsku konferenciju, odmah iza toga, na Madridskoj konferenciji, koja je održana opet u 12. mjesecu 1998. godine, dolazi do jednog strahovitog zaokreta, gdje taj isti Savjet za implementaciju mira u BiH, otvara mogućnost, dakle, da građani sami odlučuju o tome da li će uzimati pasoš sa oznakom entiteta ili bez oznake entiteta. U tom kontekstu, svi dobro znamo, da sad posebno to ne elaboriram, doneseni su određeni zaključci, dakle, i u Njujorku, dakle, i na Njujorškoj konferenciji, i ja bih u kontekstu ove tri konferencije samo apostrofirao nekoliko stvari.

Prvo, nedosljednost Savjeta za implementaciju mira, u upravo ovom kontekstu u kojem sam ja, zapravo, sada rekao.

Drugo, dolazi do strahovitog zaokreta u Madridu gdje se traži od ovoga najvišeg zakonodavnog tijela da mijenja zakonski propis, koji je na jedan legalan, legitiman način, u redovnoj proceduri usvojen.

Treće, što je najvažnije, bar sam tako informisan sa zadnje sjednice, volio bih da se to i danas ne desi, ali imam osjećaj da će se upravo desiti, moja me intuicija ne vara, da ćemo se ponovo podijeliti, kao poslanici ovdje, ni prvi ni zadnji put, ali kad kažem ponovo, onda ovo posebno ističem iz razloga što se radi o jednom vrlo, vrlo važnom zakonskom tekstu koji je ovdje pred nama, odnosno prijedlogu zakonskog teksta o kojem se trebamo svi izjasniti.

Mene posebno, kao čovjeka, kao građana i RS i BiH boli to što se pojedini politički predstavnici pojedinih političkih stranaka već uveliko eksponiraju preko sredstava javnog informisanja, tražeći od visokog predstavnika da, ukoliko se ovaj prijedlog izmjena i dopuna Zakona o putnim ispravama ne usvoji, da se on nametne. Zašto ovo kažem? Iz prostog razloga što ti isti koji na tome insistiraju jako dobro znaju koja su ovlaštenja visokog predstavnika, a duboko sam ubijeđen da ih visoki predstavnik zna, jer po članu 10., odnosno Aneksu 10. Mirovnog sporazuma, visoki

predstavnik, formalno pravno tumačeći Aneks 10. Dejtonskog sporazuma, on je nesporno konačni autoritet za tumačenje Sporazuma o provođenju mira, no, on ga samo tumači. On ga ne stvara, ne stvara pravo u BiH i samim time on nije niti u mogućnosti, po Aneksu 10. ovog sporazuma, da nametne jedan ovakav zakonski propis. On bi u stvari, svojim autoritetom, trebao da pomaže da se određeni zakoni koji su temeljeni na Ustavu BiH usvajaju, da nama bude servis, da nama pomaže da za dobrobit ovog naroda donosimo zakone koji su od vitalnog značaja za egzistenciju BiH.

Vi svi najbolje znate u kojoj je danas poziciji BiH. Gledajući sa političkog aspekta, gledajući sa ekonomskog aspekta, gledajući sa socijalnog aspekta i da ne govorim druge stvari koje su nama ovdje svima dobro poznate. Evo, odmah završavam i ja sam htio samo da napomenem jednu stvar koja je vrlo bitna. Dakle, ovdje sam napravio jedan uvod, jer u ovom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, uopšte se ne omogućava građanima, dakle, ukoliko bi bio usvojen da imaju pasoše gdje bi u kurzivu bio zadržan naziv entiteta. Dakle, priča je bila jedna. Dobili smo prijedlog, koji je sasvim u suprotnosti od onoga o čemu se razgovaralo i ovo mene dovodi do zaključka da bi, po nekakvom redosljedju, Prijedlog zakona, odnosno, Zakon bi se ovakav trebao usvojiti i stupiti na snagu do kraja ove godine, znači, od 2001. godine mi bismo imali pasoše na kojima više uopšte, i to bi bilo obavezno, ne bi postojala oznaka entiteta.

U tom kontekstu, ja sam apsolutno protiv takvog prijedloga zakona i ovakav kakav jeste, ja ću apsolutno glasati protiv njega, bez obzira na druga mišljenja kolega ovdje u parlamentu, jer smatram da sam ne samo ja kao poslanik obmanut sa ovim prijedlogom zakona, nego i čitava javnost u BiH. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Gospodin Tokić, javio se i Dokić i Tokić, izvolite se dogovoriti. Evo, imam informaciju da je gospodin Dokić nešto prije, pa, gospodine Dokiću, izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Cijenjeno predsjedništvo, dame i gospodo, ja bih vas podsjetio da sam ja prošli put, u toku rasprave, imao i jedan prijedlog. Budući da je sjednica prekinuta onako kako je prekinuta, dakle, zbog nedostatka kvoruma, nisam eksplicitno tražio da se glasa o tom prijedlogu. Ovaj put to ću zatražiti, zbog toga mi dozvolite ponovo da ponovim ono što sam i tada govorio, ali zaista ću to samo reći u nekoliko rečenica.

Moj prijedlog se sastoji u tome da se odgodi rasprava o predloženim promjenama, o predloženom zakonu o promjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama sve dotle dok oba doma Skupštine BiH ne usvoje grb BiH. U ovom zakonu je predviđeno da bude ugrađen na koricama grb BiH i to je logično, ali ja bih vas podsjetio, da mi nemamo zakonski ili ustavno usvojen grb BiH. Podsjetio bih vas na član 1. tačka 6. Ustava BiH u kojem decidno stoji, o simbolima BiH odlučuje Parlamentarna skupština BiH, a potvrđuje ih Predsjedništvo BiH.

Budući da mi odmah iza ove tačke dnevnog reda imamo tačku u kojoj ćemo, nadam se, nešto konkretno dogovoriti oko vraćanja u proceduru onih zakona koji su

na privremenoj osnovi, iz ovih ili onih razloga, smatram da zaista nije ni potrebno žuriti sa ovim zakonom i da treba sačekati makar izvjesno vrijeme da se vidi jesmo li mi uopšte spremni da razgovaramo o tri simbola koji čine svaku državu i da provjerimo sebe, kakav je naš odnos, između ostalog, prema državi koju zastupamo ovdje i čiji smo najviši zakonodavni organ. Dakle, to je osnovni razlog, da ne navodim one elemente koje sam prošli put isticao, a rekao bih samo jedan, taj ekonomski faktor, koji je vrlo važan. Ako sad mijenjamo putnu ispravu, to je petnaestak miliona maraka, a mijenjat ćemo je ponovo onda kad usvojimo stalni grb. Ja se nadam da ćemo biti toliko ozbiljni i toliko odgovorni, ako već do sada nismo, da ćemo možda i do kraja ovog mandata, ako to mi ne uradimo, onda će, nadam se, doći odgovorniji i ozbiljniji, koji će u narednih nekoliko mjeseci, poslije novog saziva, usvojiti stalni grb BiH. Kada se to desi, onda ćemo imati obavezu ponovo da mijenjamo putnu ispravu i ponovo petnaestak miliona maraka da potrošimo na putnu ispravu.

Time ćemo, ja tražim da se o ovome glasa, ponavljam, prijedlog je da se stavi moratorijum na raspravu o ovom zakonu, dotle dok se ne usvoji novi grb, pa ako hoćete, ako sumnjate u opstrukciju oko donošenja novog grba, može se postaviti i nekakav razuman rok za koje vrijeme bi trebalo usvojiti taj novi grb. Ukoliko to ne prođe, zaista, Ministarski savjet, a ja bih molio prvog i drugog ministra da me saslušaju, dakle, ukoliko se ne usvoji ovaj moj prijedlog, Ministarski savjet ima dva čvrsta razloga zbog kojih bi sam trebao da zatraži da se ovaj zakon vrati na Ministarski savjet na ponovno razmatranje. On ima najmanje dvije nelogičnosti. Jedna nelogičnost se sastoji u tome što se predlaže, opet ponavljam ono što sam maloprije rekao, da na korice uđe grb, a već sam pročitao šta u Ustavu kaže kad imamo grb. S te strane bi neko mogao pokrenuti inicijativu ustavnosti ovog zakona, jer nije ispoštovan Ustav BiH, vezano za grb.

Druga nelogičnost, direktna, jeste u tome da ove izmjene i dopune nisu ispoštovale ili bolje reći nisu u skladu sa onim elementima zakona koji ostaju nepromijenjeni. Tako npr. u članu 2. Zakona o putnim ispravama BiH, Zakona kojeg su oba vijeća usvojila, da vas podsjetim samo, stoji: "Putna isprava je javna isprava kojom se dokazuje identitet i državljanstvo BiH i državljanstvo Federacije BiH ili RS".

Ja bih molio ministre iz Ministarskog savjeta ili onog ministra koji je predložio ovo da objasni ili da kaže, po ovim dopunama, u kojem to članu se dokazuje identitet i državljanstvo bilo Federacije BiH bilo RS. Iz ovog novog prijedloga entiteti su potpuno izbačeni iz nekih razloga, potpuno izbačeni, i sa korica i sa prve strane i bilo gdje drugdje. Dakle, ovaj prijedlog Ministarskog savjeta je u koliziji sa članom 2. već postojećeg zakona. Hvala vam lijepa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, obzirom da se otvorila rasprava, mislim da bi za dalju kvalitetnu raspravu bilo vrlo značajno da čujemo aktuelno sadašnje stajalište Vijeća ministara BiH u pogledu ovog zakona.

Naime, mediji su sinoć i danas objavili informacije o sastanku u Bijeljini, kojem su prisustvovali članovi Vijeća ministara BiH. Jesu li članovi Vijeća ministara BiH, uključujući i predsjednika Vijeća ministara BiH, otišli sa jednim stavom na

bijeljinski sastanak, a vratili se ovdje sa drugim? Za dalju raspravu, ovdje bi bilo vrlo značajno, ne samo za dalju raspravu, nego za ukupnu ocjenu aktuelnog političkog trenutka u BiH, obzirom da je ovo jedan od prvih, jedan od rijetkih zakona koje je Vijeće ministara BiH, nakon što je dobilo podršku ovdje vladajućih jednonacionalnih političkih stranaka, ponudilo Predstavničkom domu, odnosno Parlamentarnoj skupštini BiH. Zbog toga tražim izjašnjavanje Vijeća ministara BiH, u pogledu teksta ovog zakona. Da li Vijeće ministara BiH stoji pri ovom prijedlogu zakona da bismo mogli dalje voditi kvalitetnu raspravu.

Obzirom da ovdje imamo konotacije koje naprosto nisu ozbiljne, govorim o navodnim osporavanjima nacionalnih, entitetskih i drugih prava, mislim da je mišljenje Vijeća ministara BiH, vrlo, vrlo značajno.

Što se tiče stajališta SDP-a, mi smo ga iskazali, otprilike negdje prije dvije godine, kad smo ponudili zakon u kojem se omogućava građanima da imaju jedinstven pasoš i to smo, zaista, ponudili nakon zahtjeva, traženja mnogih građana i iz RS i iz Federacije BiH. Vodili smo dugo raspravu, u najmanje 5-6 navrata. U Predstavničkom domu ovdje je bilo rasprava i neko je ovdje već anticipirao navodno podjelu u ovom domu u tim raspravama. Ako postoji podjela, ona svakako i jeste da mi ovdje imamo jednu vrlo često konstantno podjelu poslanika koji se zalažu za ustrojavanje zakonodavstva BiH, u skladu sa evropskim standardima i normama, i drugu vrstu poslanika koji naprosto osporavaju donošenje zakona i zbog toga imamo ovako vrlo loš efekat, i pored niza sjednica, u pogledu broja donesenih zakona, u tom pogledu, evo, imat ćemo informaciju da smo negdje blizu pariteta između proglašenih zakona od predstavnika OHR-a u odnosu na donesene zakone u parlamentarnoj proceduri.

Ja bih ovdje, u ime SDP-a, pozvao sve poslanike da budu odgovorni, da političari, predstavnici u ovom parlamentu, trebaju donositi zakone i ti zakoni trebaju biti u skladu sa opštim opredjeljenjima svih građana i naroda, približavanjem evropskim integracijama. Previše su se ovdje ponovljali zahtjevi i potrebe i Madridske i Briselske i Njujorške deklaracije i previše se ovdje, inače, govorilo o deklarativnoj želji i podršci evropskim integracijama. Ovo je pitanje na kojem se trebamo jasno iskazati.

U obrazloženju ovog zakona, vrlo je jasno navedeno, koji je predložilo Vijeće ministara BiH, da jedan od decidnih zahtjeva približavanja, jedan od najbitnijih preduslova odnosa između EU i BiH, jeste upravo donošenje ovakvog jednog zakona.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, privodite kraju.

SEJFUDIN TOKIĆ

Iz kojeg razloga?

PERO SKOPLJAK

Ističe Vam vrijeme.

SEJFUDIN TOKIĆ

U kojoj minutaži je ograničeno?

SEJFUDIN TOKIĆ

Ne, ne, zaista me interesuje.

PERO SKOPLJAK

Pet minuta imate za raspravu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bih uzgred primijetio, čisto poslovnički, da su neki poslanici govorili duže i niste ih prekidali, mislim da nije razlog vrijeme nego argumenti, odnosno teze o kojima danas govorim i mislim da su vrlo važne da ih ovdje vrlo odgovorno zajedno svi pojasnimo.

Ja bih zbog obaveza prema građanima, zbog obaveza prema evropskim integracijama, tu bih posebno potertao niz građana koji su se obraćali u pogledu, i to je navedeno u obrazloženju, u pogledu mogućnosti da rade kao mornari, da rade kao pomorci, danas građani BiH, de facto, nisu u mogućnosti da uopšte imaju tu vrstu posla što zalazi direktno u resor osnovnih ljudskih prava i ovaj parlament i ove institucije vlasti ne bi smjele to osporiti, uz poziv da ne odgađamo, i da podjelu u ovom Predstavničkom domu ne pravimo na to, da se odgađa stalno donošenje zakona, i da danas usvojimo. Ja bih ispoštovao opredjeljenje gospodina Skopljaka, predsjedavajućeg, da što kraće diskutujemo, vjerujući da će tako nastupiti u narednom zasjedanju parlamenta.

PERO SKOPLJAK

Netočan navod ima gospodin dopredsjedavajući, Mirko Banjac.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, ja uvažavam stavove gospodina Tokića, međutim, zbog istinitog informisanja javnosti, u Bijeljini, bez obzira šta su mediji prenijeli, nije bila nikakva rasprava te vrste o kojoj je on ovdje govorio. Ne smeta valjda što se mi pripremamo i dogovaramo oko stavova koje treba graditi argumentovano na sjednici Parlamenta BiH.

Dakle, molba da stalno spominjanje stranaka nacionalnih ili drugih ne vodi demokratizaciji BiH, već daje jednu jasnu sliku o onom ko tvrdi da je demokrata, a istovremeno negira demokratsko postojanje stranaka koje iza sebe imaju glasačko tijelo. Meni ne pada na pamet da sporim postojanje bilo koje stranke, naravno, ako iza sebe ima glasače, a još više ako ima svoje predstavnike u tijelima BiH ili entiteta.

Ovim zakonom, gospodo, ne može se govoriti o nikakvom jedinstvenom i nejedinstvenom pasošu. Ja vas molim da postoji pasoš BiH i tako treba nastupati. Ta priča jedinstveno i nejedinstveno i vodi nas u nesreću i neslaganja i ja molim da ne

govorimo o tim riječima, jer nema osnove. Postoji pasoš i treba da postoji pasoš. Kako ćemo se dogovoriti, treba da to činimo uvažavajući jedni druge. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Deretić.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, pridržavajte se netačnog navoda i replike na dvije minute.

MIODRAG DERETIĆ

Molim vas, ja sam se javio radi replike iz sledećeg razloga. Nije prvi put da se za ovom govornicom upotrebljavaju određene floskule, kao što je npr. malo prije izrečeno, a to je da su Vijeće ministara BiH podržale vladajuće jednonacionalne stranke. Ja potičem iz Radikalne stranke RS. Dakle, naša stranka nije vladajuća stranka, ali sam podržao Savjet ministara BiH, to ne znači da ja Savjet ministara BiH, kada je u pitanju njihov rad, uvijek ću ih kritikovati, bez obzira što su dobili moju podršku, ukoliko smatram da za to imam argumenata. To je jedna stvar.

Druga stvar, mene jako iritira jedna činjenica, kada ovdje jedan od prethodnih diskutanata, tako reći, skoro pa plačnim glasom traži da, i uvijek se ukazuje, da mi pokažemo odgovornost, pa aludira se na ovaj dotični zakonski propis, kako bismo se što prije približili Savjetu Evrope, da iskažemo odgovornost u tom smislu da za to glasamo. Ja postavljam pitanje zašto do danas nije najvažniji zakon izglasan u ove zadnje dvije godine, izborni zakon. Od izbornog zakona zavisi daljnja egzistencija ove države. Zašto taj isti gospodin, koji non stop inicira te stvari, potencira, nije glasao do današnjeg dana za taj izborni zakon. Nije glasao zato što mu ne paše i onoj političkoj opciji iz koje on potiče. Zato ja, koji potičem iz druge političke opcije, ne glasam za ovaj i neću glasati za ovakav prijedlog izmjene i dopune zakona koji smo usvojili u redovnoj proceduri. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Tokić. Ja vas molim da ne ulazite baš u ovakve prazne rasprave.

SEJFUDIN TOKIĆ

Moja konstatacija za jednonacionalne stranke može biti demantovana ako neka od tih stranaka, zaista, sebe prepozna ili ako u svom članstvu ima pripadnike i drugih naroda. Međutim, ono što sam želio, predsjedavajući, Vas zamoliti, da Vaš pokušaj da ozbiljno vodite sastanak, vodite na način da onog koga sam ja prozvao i zamolio legitimno, kao poslanik, u ime Kluba SDP-a, a to je Vijeće ministara BiH, predsjednika ili članove Vijeća ministara BiH, da odgovore na moje pitanje, da oni odgovaraju, a ne da njihovi portparoli, bez obzira, kroz Radikalnu stranku, ili gospodina Banjca, ne odgovaraju jer ja nisam tražio nikakve odgovore od gospodina Banjca. Moje pitanje je bilo vrlo jasno. Naravno, ja vjerujem da oni imaju legitimitet da odgovaraju u ime ove gospode koji ovdje ćute. Moje je pitanje bilo vrlo jasno. Da bismo nastavili raspravu, da li Vijeće ministara BiH, gospodin Spasoje Tuševljak, kao

predsjednik, stoji iza ovog prijedloga zakona? Mislim da je to vrlo važan detalj u ovoj raspravi koju imamo i da, eto, demantuje te neke informacije u medijima koje, navodno, govore da su se predstavnici na tom bijeljinskom sastanku vratili sa drugačijim stavom i mišljenjem.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Tokiću, molim Vas, ako neko traži repliku, ja ću udovoljiti vašim zahtjevima i daću gospodi iz Vijeća ministara BiH da oni odgovore na pitanje, ali uvažite, ja po Poslovniku moram dati pravo na repliku. Evo, repliku, opet ima gospodin Banjac. Hoće li to neko zloupotrijebiti, ja ne znam.

MIRKO BANJAC

Ja ne odgovaram Tokiću, jer to je bespredmetan slučaj, ne pada mi na pamet, jer čovjek je takve mentalne konstrukcije i ja tu ne mogu ništa, tu je Bog kriv, ali ja želim da kažem, ja imam pravo na netačan navod i valjda mogu da kažem, netačan navod. Gospodine Tokiću, još jednom Vas pozivam da, meni će biti drago da mi ime ne spominjete, bit ću počašćen i molim Vas da to ne činite.

Drugo, molim Vas, ovdje zvati nekoga nečijim portparolom, nije za njega uvreda, a jeste uvreda za ono što sam ja rekao. Ja nemam namjeru da branim ničiji stav, ali Vas molim, ne radite to u cilju rada ove sjednice. Ja Vas, dakle, molim da to ne radite.

PERO SKOPLJAK

Ja Vas molim, gospodine Deretiću.

MIODRAG DERETIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

PERO SKOPLJAK

Molim vas, prema Poslovniku, onda ja moram prekidati sjednicu, ukoliko budete u tom duelu. Gospodine Deretiću, izvolite, kratko imate repliku, ali ne možemo ovako voditi sjednicu, zaista. Nije korektno.

MIODRAG DERETIĆ

Ja samo želim da obrazložim da sam ja jedini ovdje poslanik ispred Radikalne stranke RS i nismo ni u jednoj koaliciji ni sa kim. Dakle, niti mogu biti bilo čiji portparol, a to da li je gospodin Tokić portparol nekoga iz BiH ili nekoga izvan granica BiH, to on najbolje zna, i u tom kontekstu, ja molim još jednom, kad se na ovakav način diskutuje, gospodine predsjedavajući, ja tu, u svakom slučaju, kao poslanik imam pravo na to da vi reagujete, jer to je direktan atak na ličnost. Ne mora značiti da on mora pomenuti ime i prezime, ali kroz njegovu diskusiju je nedvosmisleno bilo na koga aludira, evo, toliko.

PERO SKOPLJAK

Evo, ja vas u tom kontekstu molim, nemojte se takvim metodama služiti. Gospodine Tokiću, moram i Vama dati pravo na repliku, a onda gospodin iz Vijeća ministara BiH da odgovori na Vaša pitanja.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja bih zaista, u duhu potrebe da ovaj parlament ozbiljno radi, zamolio Vas, predsjedavajući, bez obzira na aroganciju, bez obzira na ton kojim poslanici izlaze, ne dozvolite vrijeđanje. Ovdje je decidno izrečena uvreda. Naravno, ona, s obzirom od koga dolazi, ja je tako ne doživljam. Ja sam od sličnijih doživljavao uvrede i '90. godine pa nadalje, neki od tih su danas u Hagu, ovi svakako što danas to čine, na bazi principijelne rasprave, argumentovane, završit će na marginama drugih, ne u Hagu, ali na političkim marginama, ali od Vas tražim da principijelno i od svojih kolega zatražite da u tom kontekstu nikada ne spominju nijednog poslanika, jer mi smo ovdje svi ravnopravni, jednakopravni i da u kontekstu onoga što u Poslovniku piše, smanjite, Vi bar, predsjedavajući, replike i svoja neslaganja sa onim što poslanici govore. Što se tiče prepoznavanja, ja zaista ne mogu, gospodine Deretiću, ništa učiniti. Gdje god se Vi prepoznate, Vi reagujete, Vi radite, ali ja ponovo apelujem na Vijeće ministara BiH da kaže svoje stajalište o ovom zakonu.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Molim gospodu iz Vijeća ministara BiH, ima li odgovor na njegovo postavljeno pitanje, odnosno na raspravu? Evo, gospodine Tokiću, imam obavijest da niko iz Vijeća ministara BiH nema odgovore na ono što ste Vi tražili. Prema tome, nastavljam raspravu, a za raspravu se javio gospodin Čaršimamović, gospodin Spahić, pa gospodin Silajdžić.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, moja diskusija bi mogla biti više intervencija na vođenje sjednice, ali s obzirom da sam ja vas na početku pitao je li zaključena diskusija ili nije, ja sam ovo što ću reći ostavio, u stvari, za diskusiju, umjesto za intervenciju.

Naime, ja koliko sam razumio, mi smo prošli put zaključili raspravu, zatvorili raspravu i trebali bismo krenuti na glasanje. Međutim, ja se slažem da mogu poslanici iznijeti svoja mišljenja, nemam ništa protiv toga i zbog toga ću sad reć svoje, pošto su sve ove današnje rasprave bile u načelu, reći ću i svoje mišljenje u načelu. Moje mišljenje u načelu je pozitivan odnos prema ovoj izmjeni Zakona o putnim ispravama. Međutim, hoću da kažem da počinjemo ići u pragmatičnom smislu voditi ove sjednice. Naime, mi imamo od Vijeća ministara BiH ponuđenu izmjenu zakona. Na tu izmjenu dobili smo amandmane od gospođe Havel i mi bismo trebali da raspravu usmjerimo u tom pravcu. Ako nema Vijeće ministara BiH nikakvih primjedbi na amandmane gospođe Havel, da se mi izjašnjavamo o amandmanima i nakon toga da glasamo o zakonu. Podržavam i ono što je kolega Spahić rekao da se glasa pojedinačno i, normalno, svako ima svoj stav i može da glasa kako hoće.

Međutim, ono što bih htio da zamjerim, mi svaku sjednicu ili počinjemo ili završavamo ovakvom dikusijom i zaboravimo šta nam je tačka dnevnog reda kada

počnu replike. Zato vas molim da poštujuete Poslovník i da replike ne dozvoljavate na način kako ste danas vodili. Hvala vam.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, članovi Vijeća ministara BiH, ja sam na početku bio uvjeren da Vijeće ministara BiH nema ništa novog dodati osim stava da stoji iza zakona koje je predložilo, jer na osnovu toga je vraćena na dnevni red ovog parlamenta tačka koja se odnosi na izmjene i dopune Zakona o putnim ispravama. Prema tome, danas je bilo zaista nevjerovatno da se dogodio preko noći bijeljinski ili bilo kakav drugi regionalni obrt u Vijeću ministara BiH. To bi značilo da je Vijeće ministara BiH zatražilo, podnijelo ostavku ili povuklo se sa svoje funkcije, zato što je zakon vrlo ozbiljna stvar i zato što, u stvari, u Vijeće ministara BiH padaju na tome, ako im ne prođe njihov zakon, ukoliko ima takvu važnost kao što je ovaj i vrlo je dobro što Vijeće ministara BiH danas i na upit gospodina Tokića, je li Tokić ili Dokić, nema nikakvih dodatnih stavova u vezi sa ovim zakonom. Mi imamo pred sobom Prijedlog za izmjene i dopune zakona koji treba da raspravimo u načelu, raspravili smo. Ja sam mislio da ne treba rasprava. Uvjerila me je rasprava da nije bila potrebna i očekivao sam da je neko, možda, smislio neki novi amandman, pored gospođe Havel ni do toga nije došlo. Znači, apsolutno postoje uvjeti da mi donesemo odluku, ali zbog toga što je otvorena rasprava, rekao sam da ću tražiti riječ u okviru tri minuta, koliko nam stoji na raspolaganju.

Ja sam pregledao pažljivo sve dokumente i odluke Madridske deklaracije i Njujorške deklaracije, na koju se pozivalo nekoliko mojih kolega iz parlamenta. Želim da vam precizno pročitam i to je jedino moje učešće, uz puni zahtjev, odmah na početku da se, ponavljam svoj interes, mislim da je tu gospodin Divković bio jasan, i drugi, i sad gospodin Tarik Čaršimamović, glasanjem, prozivanjem, zato što je to jedan od tri načina po novom poslovniku, i zahtijevam, ako nema drugih amandmana, da se tome pristupi. Sad bih želio da pročitam dio Njujorške deklaracije, dio koji se odnosi na pasoše. Želim da pročitam, zbog pamćenja i zbog onih koji su danas ovdje došli, najviše zbog građana koji nemaju priliku da ovo prate u direktnom prenosu, nego interpretiraju naše sjednice, čak ni poslanici ne znaju šta je bilo, nego pretpostavljaju da je to bilo. Žao im je što nisu učestvovali, itd. To je nenormalan rad. Parlament mora imati javnost rada i mora naći sredstva Vijeće ministara BiH da direktno prenosi ovaj parlament i da ne bude nikakvih naknadnih sjećanja i pameti, a sad čitam ovaj tekst.

Njujorška deklaracija. Tri člana zajedničkog Predsjedništva BiH su prihvatila poziv Vijeća sigurnosti UN da se pojave pred istim uoči četvrte godišnjice Dejtonskog mirovnog sporazuma. To je tačno godinu dana od danas. Oni su ponovo potvrdili svoju opredjeljenost za Dejtonski mirovni sporazum, naglasili veliki napredak koji je postignut u ostvarivanju njegovih ciljeva te obećali se direktno suočiti sa zadacima koji nisu obavljani. Predsjedništvo BiH ponovo je potvrdilo svoju opredjeljenost na stvaranju BiH kao suverene, potpuno integrirane i multietničke države sa dva multietnička entiteta, uz poštivanje jedinstvenosti njena tri ravnopravna konstitutivna naroda. Oni su osudili antidejtonske snage koje zagovaraju etničku mržnju i podjelu, potvrdili da takva gledišta nemaju svoje mjesto u politici BiH, te ponovo iznijeli svoje protivljenje, svim prijetnjama, demokratskom procesu.

Treći stav. Predsjedništvo BiH se složilo s tim da budućnost BiH predstavlja dio Evrope. Oni su se dalje složili da će kroz ovo težiti punoj integraciji evropskih institucija i stvaranju takvih jakih zajedničkih institucija kakve funkcioniraju u drugim demokratskim zemljama, kako bismo krenuli dalje u pravcu ostvarivanja ovih ciljeva, tri predsjednika su zaključili u vezi sa pasošima.

Složili su se da će državna vlast, podvlačim, državna vlast, služiti kao centralna baza podataka i biti odgovorna za pasoše BiH, te da će predsjednici predložiti Parlamentu BiH, u ovom slučaju, vidite, Vijeće ministara BiH u ime Predsjedništva BiH, što je sasvim logično i snažno podržati jedinstveni državni pasoš koji će na koricama imati samo BiH, napisano ćirilicom i latinicom. To je izjava tri predsjednika, tri člana Predsjedništva BiH u susretu sa Savjetom bezbjednosti, tačno godinu dana prije ovoga.

Pošto se gospodin Deretić pozvao na određene odredbe Dejtonskog mirovnog sporazuma i rekao da očekuje od visokog predstavnika i međunarodne zajednice potporu Parlamentu da usvaja samostalno svoje zakone, želim da izjavim, kao poslanik, prvo, sve institucije u BiH, koje su involvirane na unutarnjem planu po Dejtonskom mirovnom sporazumu, javno su, preko svojih portparola, preko svojih šefova misija, saopštili da je ovo identičan interes i njihov da dođe do ovog projekta, na taj način omogućimo realizaciju ovoga na šta su se tri člana Predsjedništva BiH obavezala i da na neki način otvorimo proces, da pređemo na sledeće poslove koji su pred nama i za koje znamo da su vrlo komplicirani.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Dajem riječ gospodinu Silajdžiću i onda zaključujem ovu opću raspravu. Prelazimo samo na amandmane. Imam zapisano Vaše ime, gospodine Dokiću.

HARIS SILAJDŽIĆ

Dame i gospodo, mislim da trošimo više vremena nego što treba na nešto što će biti. Jedinstven pasoš će biti. Imamo još važnih poslova. Od nas građani očekuju da radimo naš posao.

Izašao sam da kažem nešto drugo. Stranka za BiH i druge patriotske stranke već četiri godine insistiraju na rješenjima koja su potrebna građanima BiH, barem po našem mišljenju.

PERO SKOPLJAK

Ovdje moram intervenirati. Mislim da sve stranke rade na dobro BiH. Ovdje zaista hoću tako.

HARIS SILAJDŽIĆ

Prihvatam Vašu intervenciju, gospodine. Dakle, svjesni ste i svjedoci ste ovdje da je čitav niz projekata odbijen, a koje sada međunarodna zajednica donosi kao prioritet. Dakle, postoji odgovornost za pet ili četiri propuštene godine. U BiH se jedno ključno pitanje postavlja, a to je ko je nadležan za svu ovu opstrukciju. Ko je

nadležan za opstrukciju ovog zakona? Vijeće ministara BiH ima jedan prijedlog. Sjećate li se koliko se puta dogodilo da Vijeće ministara BiH hoće prijedlog, a da ga parlament blokira, to se ponovo dešava.

Po mom mišljenju, u skladu sa Opštim, mirovnim, okvirnim ugovorom i Bonselkom deklaracijom, za opstrukciju je nadležna međunarodna zajednica i ima za to ovlaštenja sva i zbog toga sam za to da visoki predstavnik proglasi ovaj zakon, da građani BiH, kao i svi drugi građani, imaju jedinstven pasoš i da tako krenemo prema nečemu drugom, velikom, prema velikoj Evropi, a to je jedan korak prema tome.

Dakle, ja sam za to da međunarodna zajednica radi svoj posao i da proglasi ovaj zakon da bismo mogli ići dalje prema važnijim poslovima. Hvala vam.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam. Ja sam za to da mi izglasamo zakon, jer je nas ovdje narod ovlastio i tu gledam svoju sreću, ako smijem ja reći u svojoj ... Gospodine Dokiću, izvolite. Vama dajem još riječ za raspravu. Molim vas, zaključujem opću raspravu. Sada izvolite, ako imate na amandmane prijedloge, oni će biti pročitani, amandmani gospođe Ane Havel. Ko ima amandmane neka izvoli dati i priložiti raspravi.

BRANKO DOKIĆ

Gospodine predsjedavajući, moram reći jednu rečenicu koju nisam mislio da kažem. Zaista, ovo na kraju što je moj prethodnik izjavio, ovo je za mene najveći poraz jednog poslanika u skupštini jedne suverene i međunarodno priznate države. Ja tražim od Vas, gospodine predsjedavajući, da prije rasprave o amandmanima glasamo o mom prijedlogu. Ne tražim pojedinačno, tražim dizanjem dva prsta. Tražim, dakle, da se glasa o prijedlogu da se ne raspravlja dalje o ovom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama putne isprave dok skupština ponovo ne stavi na dnevni red i ne razmatra i ne nastoji da se usvoji grb BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ja sam htio najprije odraditi ovaj dio posla, pa onda odgovoriti na Vaše pitanje. Izvolite, gospodine Spahiću.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, ja sam razumio diskusiju, koja je sada vođena kao neka diskusija, koja bi trebala da nas dovede do nekih novih zaključaka, do neke nove debate. Poslanik Ibrahim Spahić i poslanik Ivo Divković i poslanik Tarik Čaršimamović su tražili prošli put, dva poslanika i sad treći, vrlo precizno da se pristupi glasanju. Nema amandmana osim gospođe Havel. Oni su, koliko sam razumio, prihvatljivi, jer Vijeće ministara BiH nije reklo da tu ima nekih problema oko tih jezičkih korekcija. Prema tome, ne postoji način da se vratimo u novu proceduru glasanja. Zna li na što me ovo podsjeća? Na neko odvođenje sa glavnog toka u neki rukavac glavne naše odluke. Naša odluka je da glasamo o Zakonu koji je pred nama. Ja sam tražio, ne zbog toga što mislim da bi trebalo prozivati ljude, nego samo zbog Poslovnika. U Poslovniku piše elektronsko, podizanje glasačkog kartona ili prozivanjem. Pošto nema elektronskog i podizanje glasačkog kartona, onda

prozivanjem. A što se tiče grba, ne mogu da shvatim da se traži, kao u raspravi o pasošu, rasprava o privremenim zakonima koji su u punoj snazi kao i svi drugi zakoni i to znamo. Maloprije je to nekoliko poslanika potvrdilo i ne može se vraćati na raspravu. Uostalom, kad bude tačka dnevnog reda, možemo to principijelno razjasniti, jer imamo je ... kao 4 ili 5 tačku. Molim vas da glasamo o Zakonu.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Spahiću, postoji u istom Poslovniku predviđeno, također, dok se ne steknu uvjeti da se elektronski glasa. Mi te uvjete, nažalost, još nismo ostvarili. Prema tome, ja samo kažem da je i pravo dizanja ruku, odnosno izglasavanje, onako kako smo mi već uobičajili, sasvim legitimno i legalno i uopće nije upitno, ali na Vaš zahtjev ćemo izvršiti prozivku.

IBRAHIM SPAHIĆ

Tri poslanika su tražila, ne samo ja.

PERO SKOPLJAK

Bit će to usvojeno, nema problema. Gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Ja imam poslovničku intervenciju. Gospodine Spahiću, zašto Vam treba da krivo čitate ono što piše u Poslovniku? Što će Vam to? Šta Vi mislite, da smo mi ovdje toliko nepismeni, ili toliko naivni i da ćemo ćutati stalno samo zato da ne bismo došli u poziciju da izlazimo za ovu govornicu, a Vi to tražite i namjerno tražite. Ja Vas pozivam da to ne činite. Evo zašto, gospodine. U članu 68., sasvim precizno i sasvim jasno se kaže: u slučaju da elektronski sistem glasanja nije upotrebljiv ili na zahtjev jedne trećine doma, jedne trećine, gospodine, glasanje će se obaviti podizanjem ruku, odnosno, dizanjem kartona. Znači, ima ona riječ, odnosno, gospodine.

Drugo, glasanje prozivanjem i to ima sledeći član, da i to ne čitam, nemoj da to radimo. Glasat ćemo onako, nemojte da oko formalnih stvari gubimo vrijeme.

PERO SKOPLJAK

Ja prvo stavljam na glasanje prijedlog gospodina Dokića, slušajte, vi ga možete usvojiti ili ne usvojiti, to je vaše pravo, ali ja ga moram staviti na glasanje, odnosno, njegov prijedlog, gospodine Dokiću, ukoliko ću ja parafrazirati dobro, odgoditi raspravu o Zakonu dok oba doma ne usvoje grb BiH. Je li to Vaš siže?

Sad pitam sve. Tko je za njegov prijedlog? Tko je za?

Pitam sve, tko je protiv?

Tko je suzdržan.

Suzdržan nema.

Po entitetu, nema potrebe.

Po meni je glasanje završeno. Od 32 nazočna – 8 je glasovalo za – 18 protiv. Prema tome, prijedlog nije prošao. Molim vas, počelo je glasanje.

Uvažavam Vaš prijedlog, pola sata pauze.

/PAUZA/

Imamo kvorum, nastavljamo sa radom. Budući da smo opću raspravu priveli kraju, preostaje nam sada samo izjašnjavanje o amandmanima. Amandmane su do sada podnijeli gospođa Ana Havel, imate ih pred sobom, i gospodin Mirko Banjac. Molim Vijeće ministara BiH da se izjasni o amandmanima. Amandmane možemo prezentirati, odnosno predlagači da se izjasne, a to je Ana Havel već uradila. Mirko Banjac, ako treba, izvolite, objasnite svoje amandmane i onda Vijeće ministara BiH da nam kaže svoje mišljenje o amandmanima. Pa ne znam ni gdje je, evo, ja pozivam sve zastupnike. Izvolite, gospodine Banjac. Molim i predstavnike Vijeća ministara BiH, ako me bilo gdje čuju, da dođu u dvoranu.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, slušajući ovu dosadašnju raspravu o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, uvažavajući činjenice i međunarodne dokumente, došao sam na ideju da jedino rješenje može biti poštovanje međunarodnih dogovora, Dejtonskog mirovnog sporazuma i Ustava BiH. Vi znate da je i pasoš jedan od dokumenata kojim se dokazuje, između ostalog, i državljanstvo. Također, znate, to je, naravno, navedeno u članu 1., tačka 7.a. Ustava BiH i ista tačka pod e. kaže sasvim precizno da svaki entitet može izdati pasoš BiH svojim državljanima, onako kako to odredi Parlamentarna skupština BiH, a BiH može izdati pasoše svojim državljanima kojima nije izdat pasoš od nekog entiteta. U tom pravcu, uvažavajući ovo što piše u Ustavu, uvažavajući onu rečenicu koja sasvim precizno u Madridskoj deklaraciji glasi „građani koji to žele” i uvažavajući izjavu člana Predsjedništva BiH, gospodina Radišića, šta je dogovoreno u Njujorku, a na tom sastanku u Njujorku bili su, pored ostalih, i predsjednik Vlade RS i gospodin Radišić i ostala dva člana Predsjedništva BiH.

Uvažavajući sve te dokumente, a i potrebu da dođe do rješenja, smatrao sam da je kompromisan prijedlog ovo što nudi. Utemeljenje ovog prijedloga nije samo u ovim dokumentima, već i u Bonskoj deklaraciji. Dakle, postoji pet međunarodno priznatih i verifikovanih dokumenata koji stoje kao pravna osnova ovom prijedlogu i ne vidim niti jedan razlog da se ovaj prijedlog, koji ja ovdje imam i koji sam vama ponudio, ne prihvati.

Dakle, možda me malo zabrinjava pažnja koja je kod ovog izlaganja prisutna. Ne bih volio da smo došli sa naručenim stavovima. Volio bih da slušamo argumente jedni drugih i da tako dolazimo do prijedloga. Mi moramo shvatiti da su sve drugo kalkulacije, osim jedne istine, a ona je da postoji jedan pasoš BiH, a to je sigurno tako, to što on može biti u tri varijante ili ne znam koliko, to je nešto drugo. Ne možemo govoriti da u BiH postoje, da su postojala dva ili da sada neko nudi tri pasoša. To nije tačno. Postoji jedan pasoš, po ovom što nudim, u tri varijante i to tri potpuno ravnopravne varijante. Na kraju, to je i demokratski, tako smo i razgovarali i do sada se tako razgovaralo. Smatram da postoji jedna dilema. U Ustavu je sasvim precizno rečeno da će se naći na korici pasoša i grb BiH, kada ga usvoji

Parlamentarna skupština BiH. Mi tu ustavnu odredbu moramo poštovati. Sve bi drugo bila improvizacija.

Ono što, također, zabrinjava i postaje veoma upitno jeste i ona informacija od Savjeta ministara BiH da su oni krenuli u štampanje pasoša i prije ovog što mi danas radimo ovdje. To, gospodo, nije dobro. Tako ovaj parlament neće steći ni legalitet ni legitimitet, niti će imati ozbiljnu težinu rada.

Spreman sam da o svakom ovom ponuđenom amandmanu razgovaram. Spreman sam da dajem detaljna uputstva, pardon, obrazloženja, ali u svakom slučaju, red je, i tražim izjašnjavanje predlagача zakona o ovim amandmanima. Ja ću biti spreman da odgovorim na svako pitanje, ako bude pitanja.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo, gospodine Banjac. Molim gospodu iz Vijeća ministara BiH da nam kaže da li se može.

MIRKO BANJAC

Oprostite, molim vas, zaboravio sam jednu rečenicu. Gospodine Tokiću, nemojte se sekirati. Meni je žao, stvarno, kad vidim da se sekirate, stvarno mi dođe muka.

Molim vas, ja sam mišljenja da je ovo jedan od kompromisa koji može da vodi ka napretku stanja po ovom pitanju u BiH. Dakle, pozivam sve one koji žele kompromis da sad to pokažu na djelu.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Molim gospodu iz Vijeća ministara BiH da nam se izjasne o predloženim amandmanima gospođe Ane Havel pod broj 1. i pod broj 2. gospodina Mirka Banjca, dopredsjedavajućeg. Je li neko može to odmah prodiskutirati?

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, kolege ministri, ja, prije svega, želim da kažem da me raduje da se želi održati aktivna uloga kad je u pitanju donošenje ovog važnog zakona. Istovremeno, ja, kao čovjek, kao ministar, želim da kažem da mi moramo uzeti sudbinu u svoje ruke i rješavati i donositi zakone u interesu naših građana, institucija, entiteta i BiH i na taj način reći jasno svima, pa i u OHR-u, da na bazi preporuka Savjeta, iskustava zapadnih zemalja i naše specifičnosti, trebamo zaista uzeti napokon sudbinu u svoje ruke i znati da ovi zakoni trebaju ovoj zemlji i ovim građanima, prije svega.

Kad govorimo u ovom tehničkom i profesionalnom smislu, od gospođe Ane Havel, amandmani koji su došli, njih četiri su tehničke prirode i mogu se predložiti Pravnoj službi kao korekcija i mislim da se mogu uvažiti.

Što se tiče amandmana koji su sada upravo došli od narodnog poslanika, gospodina Mirka Banjca, ja bih morao da se konsultujem i sa predsjedavajućim, odnosno, vi znate da Savjet ministara BiH treba da se izjasni o amandmanima koji su suštinske prirode i na taj način, ja nemam ovlaštenje da konkretno budem precizan i kažem pojedinačno.

Istovremeno, želim da kažem da, s obzirom da prošli put nisam bio prisutan ni kada je bilo govora o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, bilo je i puno određenih dezinformacija koje su pratile to. Želim da naglasim da je zamjenik, gospodin Rečica, krajnje profesionalno i odgovorno izvršio svoju dužnost, ali hoću da vam kažem da nikakvi ugovori nisu potpisani, nikakvo štampanje, o čemu je bilo riječi i tada i sve te dezinformacije, želim javno, i kao odgovorna ličnost, da demantujem i da to vi, narodni poslanici, znate, i vraćam se ponovo na amandmane koje imamo pred sobom. Ja bih zamolio da nam se pridruži predsjedavajući, kako bi u skladu sa nadležnostima Savjeta ministara BiH i Poslovnika o Savjetu ili Vijeću ministara BiH, mogao praktično da da svoje mišljenje, s obzirom da Savjet ministara BiH treba o tome da se odluči i vi, kao ljudi koji donosite taj zakon, to znate. Hvala vam na pažnji. Spreman sam odgovoriti na druga pitanja.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Gospodin dopredsjedavajući, Halid Genjac. Molim vas, rasprava je samo o amandmanima.

HALID GENJAC

Dame i gospodo, poštovane kolege i kolegice, kao član Kolegijuma, dužan sam da vas obavijestim da smo jutros na sjednici Kolegija, barem što se mene tiče, predvidjeli ovu situaciju i na sjednici Kolegija sam predložio da se od Vijeća ministara BiH traži da bude spremno u toku dana održati sjednicu i izjasniti se o amandmanima. To je prihvaćeno na Kolegiju.

Vama je poznato da rasprava o ovom izuzetno važnom zakonu traje već dva dijela sjednice u razmaku od desetinu dana, da je predlagač ovog zakona Vijeće ministara BiH, da je kao predlagač prisustvovalo ovom dijelu sjednice do pauze, što smatram sasvim ispravnim, jer nema važnijeg posla nego pratiti rad parlamenta koji raspravlja o zakonu čiji je predlagač Vijeće ministara BiH i iz tih razloga, da bi Vijeće ministara BiH svoju ulogu u ovom zakonskom projektu ostvarilo do kraja, tražim, u ime poslanika SDA da se odredi pauza od pola sata da bi se održala sjednica Vijeća ministara BiH i da se Vijeće ministara BiH izjasni o amandmanima na način kako to predviđa Zakon o Vijeću ministara BiH, tj. izjašnjavanjem članova Vijeća ministara BiH. To može biti stav da se nisu usaglasili, stav da su se usaglasili i prihvatili amandmane i stav da se amandmani ne prihvaćaju.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Dajem riječ gospodinu Dokiću, ali odmah naglašavam, iza toga dajem pauzu od pola sata. Oprosti, molim te, Kadiću. Ja moram dati pravo na pauzu koju je predložio gospodin Halid Genjac i dat ću je.

BRANKO DOKIĆ

Evo, ja ću zamoliti i Vas i predlagača da se razmotri sljedeći prijedlog. Slažem se, odnosno saglasan sam s tim da Ministarski savjet treba da razmotri predložene amandmane, ali nama ne smeta, pošto smo sad imali pauzu, nama ne smeta ništa da sada pređemo na sledeću tačku dnevnog reda, i da se ne vežemo za 20 minuta, za pola sata, da Ministarski savjet treba da razmotri predložene amandmane, a kad oni završe posao vratit ćemo se ponovo na ovo o čemu smo počeli da raspravljamo. Mislim da bi to bilo korisno sa stanovišta racionalnog korištenja vremena.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospodine Kadiću, imate Vi poslovničku intervenciju.

RASIM KADIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ovo je druga sjednica na kojoj radimo po usvojenom Poslovniku o radu ovog doma i držim da će nama trebati još jednica da dobro izučimo ovaj poslovnik. U članu 93. Poslovnika, pardon, u članu 94. se kaže da će poslanici i klubovi poslanika moći predlagati amandmane, najkasnije 48 sati prije početka plenarne sjednice. U istom roku, poslanici i klubovi poslanika mogu predložiti pisane amandmane koje žele ponovo braniti u plenarnoj fazi, nakon što nisu bili primljeni u komisije. Ne želim, naravno, da previše do kraja formaliziram ovu jednu važnu stvar, ali bih želio da upozorim da amandmani koje smo dobili su amandmani napisani rukom, 6.9.2000. godine, podijeljeni su nam upravo sada na sto, nisu u skladu sa ovim članom Poslovnika, ali bez obzira na to, ja ne bih to smatrao kao formalnom primjedbom, nego želim samo da ukažem na nju da bismo znali za ubuduće, amandmane na zakone pripremati u skladu sa Poslovníkom o radu. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Poslovničku intervenciju ima gospodin Banjac isto tako.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo poslanici, dame i gospodo, cijenjeni gosti. Žao mi je što danas po drugi put, moje uvažene kolege poslanike moram opomenuti kolegijalno i drugarski na zloupotrebu čitanja Poslovnika, iz dva razloga.

Prvi razlog je sledeći. Ovaj zakon je ušao u proceduru po starom poslovniku i jedino se tako može dovesti do kraja ili vratiti u proceduru i provesti proceduru po novom poslovniku. Ja nemam protiv ni protiv jednog ni protiv drugog stava, ali me čudi da gospodin Kadić, koga ja uvažavam i cijenim, kao stručnog poslanika, neće da pročita u članu 94. do kraja, gdje stoji, da nakon što rasprava otpočne, predsjedavajući će u konsultacijama sa zamjenicima uvažiti nove amandmane, samo u sledećim slučajevima, kada se odnose na nove aspekte koje komisija nije mogla uzeti u obzir ili, ovo važno pod ... kada nastoje usaglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava. Tačka b., ako već hoćete, i novi pristup, ovim što sam ja uradio je zadovoljena. Gospodin Dokić je tražio skidanje s dnevnog reda iz razloga koje je obrazložio i druga grupa je tražila da ovo ostane kako jeste.

Ja sam tražio kompromisno rješenje i ponudio kompromisno rješenje. Dakle, nema, tačno je da ovo piše i tu spora nema, ali vraćam se i na sjednicu Kolegijuma jutros. Mi smo dogovorili. Svi zakoni koji su ušli u proceduru po starom poslovniku moraju po tome biti i završeni, u protivnom, moraju se vratiti u proceduru po novom poslovniku, a vi znate kako ona glasi. Kad se prijedlog ima, dostavlja se predsjedavajućem, a predsjedavajući članovima Kolegijuma. Kolegijum zasjeda, odlučuje kojoj nadležnoj komisiji šalje, nadležnoj komisiji i Ustavnoj komisiji i šalje poslanicima. Poslanici u roku šalju amandmane komisiji. Komisija obavještava, da ja vama ne pričam ono što vi treba da pročitate. Gospodo poslanici, ova procedura nije provedena za ovaj zakon po novom poslovniku i nemojte da se oko toga pogađamo, ona sigurno nije provedena, ali je zato moguće provesti proceduru po starom poslovniku po kome je ovaj zakon i ušao u proceduru.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Za poslovničku intervenciju javio se gospodin Spahić, pa gospodin Genjac, pa gospodin Kadić, i ja onda dajem pauzu od pola sata.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, isti ovaj stav 3. iz člana 94., osnovni zakonodavni postupak – plenarna faza, želio bih, također, pročitati, samo na način kako se normalno i također može razumjeti ovaj stav a. i b. Ovdje, naime, i pod stavom b., kad se odnosi na nove aspekte koje komisija nije mogla uzeti u obzir, naravno, nije bilo, idemo pod b. ili kada nastoji usaglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava. Želio bih sasvim precizno da ponovim da sam ja u nekoliko navrata postavio, kao i drugi poslanici, pitanje da li Vijeće ministara BiH ima ikakvih novih elemenata ili suprotnih prijedloga, od onoga da je došlo u Vijeće ministara BiH, do podjela ili bilo kakvih drugačijih mišljenja u odnosu na ono što je ponuđeno. I prošla rasprava koja je prekinuta i ova rasprava koja je nastavljena i sadašnja izjava ministra gospodina Gligorića, govori da nije došlo ni do kakvih izmjena. Jedini amandmani koje smo dobili, to su amandmani gospođe Havel, koji su u izjavi gospodina Gligorića prihvaćeni i mogu se u okviru ministarstva pripremiti kao tekst koji će korigovan biti u skladu sa amandmanima.

Što se tiče izjašnjavanja o amandmanima gospodina Mirka Banjca, naravno da je sasvim nelogično očekivati da kad smo zaključili raspravu i opštu i o amandmanima i napravili pauzu na zahtjev poslanika jednog kluba, to je sasvim regularno i poslovnički korektno, niko od nas, bez obzira šta ste se vi jutros dogovorili na Kolegiju, nije očekivao nove amandmane, jer vi ste ih mogli dostaviti odmah na početku sjednice, da bi razgovarali o tome, i Vijeće ministara BiH je moglo o bilo kojem, o bilo čijem amandmanu razgovarati i po starom Poslovniku, nemam ništa protiv da ste nas o tome obavijestili. Ne možete nas u hodu obavještavati o stvarima o kojima ste se vi dogovorili, a da niste informisali ljude kojima predsjedavate. To je moje mišljenje. Meni je žao što je do toga došlo. Nadam se da je to samo tehnički propust, jer je iznenađenje za mene lično bilo kad sam našao bilo kakve amandmane dalje od gospođe Havel. Ne treba očekivati da je Vijeće ministara BiH bilo pripravno da očekuje bilo kakve druge amandmane osim onih koje je već jednom praktično prihvatilo i sad ih u izjavi prihvatilo. Umjesto da pređemo na glasanje, nakon prihvatanja Vijeća ministara BiH, odnosno, nadležnog ministra, amandmani gospođe

Havel, da se o tome ne diskutuje, jer je to prihvaćeno, mi sad imamo otvaranje rasprave, podvlačim, da sad pročitam poslovničku materiju o sljedećem.

I kada nastoje po novom poslovniku usaglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava, želim da dam jednu izjavu koja je sasvim jasna, ona glasi onako kako su tri člana Predsjedništva BiH rekla, složili se da će državna vlast služiti kao centralna baza podataka i biti odgovorna za pasoše BiH, te da će predsjednici predložiti Parlamentu BiH sad Vijeće ministara i snažno podržati jedinstveni državni, podvlačim, državni pasoš, koji će na korici imati samo BiH, napisano ćirilicom i latinicom.

Da je riječ bilo kakva, da je Vijeće ministara BiH išta ponudilo kao varijantu o nekim drugim prijedlozima, da su amandmani donijeli unutar ovog stava bilo šta novo od gospodina Banjca, ja bih prihvatio i po novom i po starom da se nastavi izjašnjavanje. Ja, naravno, neću moći, niti imam razloga, sprečavati da se Vijeće ministara ponovo izjašnjava o tome, ali, evo, ponovo se ponavlja slika, gospodin Spasoje Tuševljak ulazi i čini mi se da ćemo imati uvjet da završimo kako ste tražili, mada moram reći otvoreno, sasvim korektno, prijedlog amandmana na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama gospodina Banjca, koje smo danas dobili, faktički ne znače ništa drugo nego odstupanje od onoga što je predmet rasprave. Predmet rasprave je jedinstveni Zakon, državni pasoš BiH i ovi amandmani koji su ovdje izneseni ne pripadaju ničemu drugom, nego, u stvari, blokiranjem, odlaganjem i rekao bih iscrpljivanjem Vijeća ministara BiH da se izjašnjava o nečemu što nije priroda ovog zakona. U prirodi zakona nije ono što je ponudio gospodin Banjac. On nema ni na što amandmane, nego iznosi u drugoj formi opštu plenarnu raspravu koja nije porodila nijedan amandman na Prijedlog zakona. Dakle, ne znam ja o čemu će se povodom amandmana gospodina Banjca izjašnjavati Vijeće ministara BiH. Ovdje nema osnova, po mom uvjerenju, da se Vijeće ministara BiH tim bavi, ali, ako Vijeće ministara BiH želi, po novom i starom poslovniku, ako Kolegij insistira i ako poslanici hoće, ja nemam ništa protiv, uvjeren da će Vijeće ministara BiH odbraniti svoj zakon, jer to je valjda funkcija Vijeća ministara BiH.

PERO SKOPLJAK

Netačan navod ima gospodin Banjac. Ovdje dajem riječ gospodinu Genjcu, pa gospodinu Kadiću i završavam ovu raspravu.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo poslanici, da li nešto zna i razumije gospodin Spahić, ja tu ne mogu ništa. To je njegova lična opservacija i ja na to ne utičem. Molim vas, ja sam sasvim precizno, nemojte se ljutiti, gospodine, ja sam sasvim precizno i jasno predložio amandmane na pojedini član, ko to ima pravo poslovnički da mi osporava? Otkud mu to pravo?

Druga stvar, ovdje je netačan navod. Član Predsjedništva BiH, koji je bio u Njujorku, javno izjavljuje, na osnovu vašeg usmenog zahtjeva, povodom informacije OHR-a da su članovi Predsjedništva BiH, u Njujorku, novembra 1999. godine, podržali inicijativu o zajedničkom pasošu BiH, pa čak i navodno njegov sadržaj i izgled, ovim putem želim da obavijestim redom poslanike i ostale da je očito riječ o tendencioznim dezinformacijama. Ja sam, da ne čitam dalje, tražio formiranje istražne

komisije, da obavi razgovor sa druga dva člana Predsjedništva BiH i ostalim učesnicima. Znae šta, gospodo? Imam ja utisak da vi znate kako ćete glasati i vas ne interesuje rješenje. Hvala vam lijepo. Nastavite vi tako. Nemojte biti uvjereni da ćete uspijevati sa takvim stvarima. Ima još zakona, ima još međunarodnih organizacija, razgovarat ćemo sa njima šta se ovdje događa. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodin Genjac, gospodin Kadić, pa gospodin Neimarlija. Ovo su sve replike.

HALID GENJAC

Mi smo pri kraju jedne procedure i nalazimo se na cilju donošenja odluke, ovakve ili onakve. Procedura je ono što treba da rukovodi ovaj parlament i mi se nalazimo zaista u specifičnom trenutku, kad je jedan poslovnik prestao da važi, u međuvremenu, usvojili smo drugi i jedan broj projekata je ušao u proceduru po starom poslovniku. Zakonska regulativa, odnosno, donošenje zakona u bitnom se razlikuje po jednom starom poslovniku. Budući da je to tako, ovaj zakon, koji je započet, svoj parlamentarni put, prije nego što je proglašen novi poslovnik, on će se rješavati na način kako regulišu odredbe starog poslovnika. Nismo se mi na Kolegiju ništa dogovarali. Ja sam na Kolegiju samo postavio pitanje i predvidio situaciju, ako se pojave amandmani u toku sjednice, da od Vijeća ministara BiH tražimo da u toku sjednice, kao što su i amandmani u toku sjednice, da i Vijeće ministara BiH u toku sjednice da svoj stav o amandmanima.

Ja prihvatom prijedlog gospodina Dokića da mi radimo ostala pitanja, ali istovremeno i tražim od Vijeća ministara BiH do kraja sjednice da omogući i ostvari pretpostavke ovom parlamentu da se izjasni o prijedlogu zakona. Prihvatom da odustanem od pauze, da rješavamo ostala pitanja, da pređemo na sljedeće tačke, ali tražim od Vijeća ministara BiH da stvori pretpostavke da ovaj parlament svoju ulogu obavi i da se izjasni o prijedlogu zakona.

RASIM KADIĆ

Ja moram reći da je Kolegij ovog doma mene kao zastupnika doveo u zabludu, odnosno obmanuo. Naime, i ako, navodno, postoji dogovor Kolegija da, bez obzira što je na snazi novi poslovnik, ovaj i neki drugi zakoni koji su prethodno došli u proceduru, se radi po starom poslovniku. Nas predsjedavajući ovog doma nije obavijestio o tome na početku ove rasprave, time su poslanici obmanuti i ukoliko je to stav onda rasprava i čitanje novog poslovnika i kontra argumentacija gospodina Banjca su, mogu se smatrati izgubljenim vremenom.

Drugo je, jer je on, naravno, cijelu operaciju vodio po starom poslovniku, a ja sam, misleći da se radi o novom, kao što je logično, čitao novi poslovnik.

Drugo je sada pitanje da li je Kolegij donio dobar zaključak, tako da mi sva pitanja, koja su došla u parlamentarnu proceduru, prije usvajanja poslovnika, vučemo starim poslovnikom, a da nove stvari radimo po novom poslovniku. Pozvao bih Kolegij, neka ovo ostane ovako, nemam ništa protiv, jer su osjetljive stvari, ali pozvao bih Kolegij da malo razmisli o tome da li ima snage da različite zakone tretira ovdje

različitim poslovnima. Mislim da je to loš zaključak koji ste napravili. Mislim da je to katastrofalan zaključak koji ste napravili i mislim da je to stvar koju niste nikako smjeli napraviti, a čak i ako ste napravili, trebali ste nam to reći na početku sjednice da možemo da vam oborimo taj zaključak. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodin Neimarlija, gospodin Spahić pa gospodin Tokić.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, gosti, izašao sam da reagiram na nekoliko kvalifikacija koje je kolega Banjac upotrijebio u današnjim javljanjima, smatrajući ih neprihvatljivim i smatrajući da korištenje ovakvih kvalifikacija ne doprinosi radu ovog doma i ne što ne doprinosi, nego objektivno potiče krajnje neproduktivan rad, odnosno, gubljenje vremena.

Imam u vidu prvu kvalifikaciju, sa mentalnim sklopom. Drugu kvalifikaciju, naravno, kolegice, drugu posebno na kojoj insistiram, da je kolega Banjac, u dva navrata, na tumačenje poslovnika od kolega Spahića i Kadića, upotrijebio apsolutno netačnu i neprihvatljivu kvalifikaciju, u smislu zloupotreba u čitanju Poslovnika. Zloupotreba je primjena nečega čime se proizvodi zlo. Ni Kadić ni Spahić u čitanju Poslovnika nisu proizveli nikakvo zlo, nego su dali svoj doprinos diskusiji o kojoj se može razgovarati. Međutim, upotreba riječi zloupotreba, objektivno može voditi nečemu što nije dobro, i, konačno, treća, odnosno, četvrta stvar, u zadnjem javljanju, kolega Banjac je opet na svoj način, jednim vrlo subjektivnim jezikom, u svojim diskusijama kazao da Ibro Spahić zna nešto ili ne zna. Pravo je svakog poslanika da zna to što zna ili da ne zna to što ne zna, a naše je da međusobno raspravljamo, o tome da li je poslanik u pravu ili nije, da li valjano argumentira svoje stavove ili ne argumentira i s tim u vezi, apsolutno, također, neprihvatljivo, reagirao sam povodom ovakvih pristupa i na istupe drugih poslanika, kada, kolega Banjac, Vi znate kako ćete glasati i sa jednom konotacijom koja je apsolutno neprihvatljiva. Svako od nas ima pravo da zna puno ranije kako će glasati i svako od nas je odgovoran za svoje glasanje i mislim da je neprihvatljivo i neprimjereno zahtijevati unaprijed od nas da se osjećamo odgovornim za svoje elementarno pravo da glasamo tako kako mi smatramo da ćemo glasati. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Imaju i Spahić i Tokić i Banjac repliku. Oprostite, gospoda Spahić, pa Tokić pa Banjac, a ja vas molim, budući da ću ja zamoliti sada gospodu iz Vijeća ministara BiH da nam da svoje mišljenje oko podnesenih, odnosno predloženih amandmana. Ja ću vas zamoliti da se suzdržite od daljnjih replika i duela, a da mi pređemo na sljedeću točku dnevnog reda, to vas molim.

IBRAHIM SPAHIĆ

Drago mi je, gospodine Skopljak, da ste Vi praktično predložili ono što sam ja htio reći u ovom trenutku. Sada su mnogo normalnije okolnosti za konačan stav u vezi sa onim što je prirodan karakter rasprave u prijedlogu Vijeća ministara BiH za ovaj zakon. S obzirom da zaista ovdje imamo sad uvjete i ministra nadležnog i predsjedavajućeg, za mene je sasvim logično bilo da dobijemo sada vrlo precizan

odgovor, bez bilo kakvih pauza u odnosu na ono što je sama intencija zakona i što je namjena zakona i što nam je svima jasno, jednostavno što su predloženi amandmani, ali bih htio da vam pročitam član 153. On se ne da tumačiti drugačije nikako nego kako jeste. On glasi: ovaj poslovnik stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u Službenom listu, Službenom glasniku BiH, PSBiH, broj 48/00 17. svibanj 2000. godine. Ovaj glasnik je objavljen 25. srpnja 2000. godine, Službeni glasnik BiH, potpisan od strane ovlaštene službe Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH i izdavača.

Po zakonu, ne može važiti nešto što je prestalo da važi i ne može se raditi po dva poslovnika, po tri volje, po šesnaest dokumenata, po pedeset različitih varijanti kako smo danas dobili. Ja, dakle, upozoravam, moja intervencija je bila da predloženi amandmani gospodina Banjca apsolutno ne korenspondiraju sa zakonom koji je predložilo Vijeće ministara BiH. To je moje uvjerenje kao poslanika, to je argument koji mogu da izvedem iz čega god hoćete. Argumenti šta je bilo ko rekao, nakon svega onoga do čega smo došli sa svojim prijedlogom zakona ili u međuvremenu, i šta misli o nekom zakonu, to su stvari koje možemo iznijeti na debati. Debata je završena. Amandmani su predloženi. Jedini amandman gospođe Havel smo stavili u normalnu proceduru, pristupili smo glasanju, nastala je pauza koja je nekorektna, jer je prekinut proces glasanja, podvlačim, Kolegij je uradio dvije stvari nekorektno.

PERO SKOPLJAK

Imaju tamo rezultati glasanja saopšteni.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ali, Kolegij ubuduće mora da bude konzistentan. Niste vi ništa drugo nego poslanici, zaduženi da vodite sjednicu u skladu sa Poslovníkom, kako smo zajedno usvojili, i ja vas molim, pridržavajte se ovoga što piše, član 153., ovaj poslovnik stupa osmog dana i drugo, ne dolazi u obzir vraćanje ovog zakona na početak debate. Ja molim izjašnjenje.

PERO SKOPLJAK

Poslovnik isti traži od vas neke obveze. Gospodine Tokiću, izvolite. Molim vas, pomozite da vodimo sjednicu kako treba. Ako tražite od mene poslovnik, kao što mnogi traže, i ja se trudim to raditi, onda radite tako i vi sami.

SEJFUDIN TOKIĆ

... po tri različita načina odlučivali, prebrojavali se po isto toliko načina. Dodatnu konfuziju danas uvoditi, da nakon objavljivanja Poslovnika u Službenom listu, koji smo čekali mjesecima, iz nepoznatih razloga, da danas, navodno, možemo raditi djelomično po starom i po novom poslovniku, ne smijemo dopustiti, ne smijemo zbog ozbiljnosti, zbog digniteta i ja na vas apelujem, bez obzira na namjere nekih ljudi ovdje da od ovoga naprave nešto što ne dolikuje Parlamentu BiH, to ne dozvolite, na to Kolegij nema pravo. Inače, čitava ova rasprava, sve što se dešava, sasvim je jasno, pozicije političke su već dvije godine ovdje očite. Ono što je bolno jeste da ljudi na sve moguće načine, i čak ovim dezavuisanjem postojećeg poslovnika, pokušavaju onemogućiti građanima BiH, što oni imaju. 90% ljudi koji su ovdje

diskutovali, uključujući i gospodina Banjca, protiv pasoša – putovnice, na kojem ima natpis samo BiH, putuje sa takvim putovnicama. Diplomatsku putovnicu gospodin Banjac, uključujući i druge učesnike bijeljinskog sastanka, pokazuje bez naziva entiteta. To njemu ne smeta. To hoće da onemogući određenom broju ljudi. To nije korektno. Ima i drugih naziv za to, ali, vratit ću se na svoju prvu diskusiju. Molim da Vijeće ministara BiH, to je vrlo važan detalj i to podržavam što je gospodin Ibrahim Spahić rekao, da li stoji na stanovištu svog prijedloga, koji je definisao već prije nekoliko sedmica i o kojem raspravljamo. Sve ostale pokušaje, da se sa izjašnjavanja o jednom bitnom zakonu, koji nas približava evropskim integracijama, čitava rasprava svede na nešto što je maglovito, uključujući i to da više ne znamo ni po kojem poslovniku radimo. To ne smijemo i nećemo dozvoliti, hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Dajem još riječ gospodinu Banjcu i prekidam daljnju raspravu što se točke 3. tiče i prelazimo onda na točku 4.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, mogu ljudi da govore, naravno, da izmišljaju ili imaju ili nemaju argumente, ali da ih prezentuju kao da ih imaju, to je sasvim normalno. Ja ne bih htio da nekima odgovaram jer to bi prevazišlo ono što ja mislim o tom problemu, zato upućujem da uvaženi kolega Neimarlija pročita riječ šta znači zloupotreba. Upućujem ga na riječnik “Matice srpske”, “Matice hrvatske“ u pet tomova, Vujaklijin rječnik, Klajićev rječnik ili možda neki treći i to ne znači ono što on kaže, ali uvaženi kolega neka to pročita. Možda on zna za još neki rječnik i neka pročita. Nemojte mi pripisivati nešto što ja nisam rekao i nikad to ne bih rekao.

Dalje, zakon po poslovničkoj proceduri, ja podržavam stav gospodina Tokića i gospodina Spahića da se ovaj zakon uvede po proceduri u parlamentarnu raspravu. Gospodo, ne može malo može malo ne može. Idemo mi, gospodo, uvesti ovaj zakon po ovom poslovniku i ja sam za. Nikakvih problema nema. Pročitajte proceduru uvođenja zakona i recite je li to ovdje ispoštovano. Ako jeste, dokažite, ja ću dokazati da nije i prihvatam vaš stav da se opredijelimo da radimo po jednom poslovniku, prihvatam i to je u redu, ali vas molim, ovaj zakon nije uveden u proceduru po ovom poslovniku. Ako hoćemo da to uradimo, možemo, ja sam za.

Što se tiče, neki hoće da spriječe nešto. Vidite, i ja hoću da spriječim one koji ne poštuju Dejtonski mirovni sporazum, međunarodne dogovore i Ustav BiH. Svi mi ponešto sprečavamo. Neko za to ima argumente, neko nema i ja sam za to da te argumente uvrstimo da vidimo kojih ima, kojih nema, bez vrijeđanja, bez bilo čega, a vi biste, gospodo, da iz koncepta izvučete jednu riječ kojoj nećete da znate ili možda ne znate značenja, pa da je možda zloupotrijebite. Ja to neću da radim. Ja znam svakoj rečenici značenja i svakoj riječi u toj rečenici šta ona znači.

PERO SKOPLJAK

Vrijeme je, molim Vas.

MIRKO BANJAC

Tri minuta, gospodine, pročitajte Poslovnik. Nije tačno, nego tri. Molim Vas, tražiću sada da se pročita Poslovnik, tri minute su u pitanju. Ja ću tri da držim.

Dalje, uvaženi gospodine poslaniče Tokiću, nemojte da radite ponovo dezinformacije, dezinformisanje javnosti, ja u svojim amandmanima, na sve tri varijante jednog pasoša stavljam ime BiH i nećete uspjeti da obmanete javnost da ja to ne želim. Ja to želim i stavljam.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Gospodo, očekujući od Vijeća ministara BiH, da nam odgovori na ovdje postavljena pitanja, odnosno, na predložene amandmane.

Prelazimo na sljedeću točku dnevnog reda, a to je

Ad.4. Informacija o zakonima koje je donio visoki predstavnik, na privremenoj osnovi

Ispred Vijeća ministara BiH, ko može dati uvodnu riječ? Gospodine premijeru, izvolite.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, ako se Vijeće ministara BiH povlači ovoga časa, onda, nemamo izvjestitelja po točki 4. Onda, dajem pauzu od pola sata. Molim vas, prijedlog je sat vremena za ručak pauza.

/PAUZA/

Nismo fer, a, onda, prozivamo jedni druge po poslovnicima i po zakonima.

Imamo kvorum, nastavljamo sa sjednicom. Dogovorili smo se da točku 3. prolongiramo, da tako uvjetno kažem, dok ne dobijemo mišljenje Vijeća ministara BiH. U međuvremenu smo dobili jedno pismeno priopćenje koje, nadam se, imate vi svi pred sobom na stolu, jednostavno to, ako smijem parafrazirati i rezimirati, dakle, s obzirom da nije bilo kvoruma Vijeća ministara BiH, ovdje stoji, a sjednica je zakazana za 7. septembra ove godine, to je redovito zasjedanje Savjeta, Vijeća ministara BiH, ono što smo tražili, dobit ćemo tek nakon, nadam se, te sjednice. Prema tome, ja smatram da uvjete za nastavak ove točke još nemamo, pa onda prijedlog je i bio da mi idemo na sljedeću točku. Pokušavamo mi naći neki prijedlog.

Evo da budemo otvoreni, pokušavamo naći termin, odnosno, što prije nastaviti, nažalost, ovakvu sjednicu kakvu smo do sada vodili. Može li u petak? Petak je zauzet, nažalost. U ponedjeljak smo nas trojica, predsjedavajući, ako Vam to šta znači u Zagrebu. Ja nemam ništa protiv. Prvi slobodan termin je četvrtak. Razmišljati ima pravo svako i zaključivati.

MIRKO BANJAC

Imamo nekoliko problema. Gospodo, bio bi možda red da saslušamo argumente, pa tu smo da nađemo zajedno rješenje. Ja sam bio mišljenja da ćemo mi dobiti stav po amandmanima sad, i nema kvoruma, ko je za to kriv?

Drugo, očito vas ne interesuje. Hvala lijepa. Što meni treba da se ja nadvikujem, posebno ...

PERO SKOPLJAK

Molim vas, ostanimo dostojanstveni. Mi tražimo termin, zaista, koji je moguć da se održi nastavak sjednice. Meni je žao što je i ova do sada ovako. Gospodine Kadiću, imate li nešto konstruktivno predložiti?

MIRKO BANJAC

Ne vidim ja razloga zašto mi to radimo? Ja ne znam šta mi hoćemo.

PERO SKOPLJAK

Pa ne znam ni ja šta hoćemo, hoćemo da tražimo mogući nastavak ove sjednice, odnosno, da to odradimo, pa zato što nismo završili ovo. Gospodin Kadić, pa ti, Mirko.

MIRKO BANJAC

Ako, gospodo, nema mogućnosti za ovu tačku, prije svega treba da vidimo ima li ili nema, prvo to treba da vidimo. Ako nema, imaju ostale tačke, idemo raditi. Zašto mi to prekidamo? Ne vidim razloga da prekidamo sjednicu. Idemo raditi. Idemo vidjeti ima li uslova da završimo ovu sjednicu. Ja mislim da ima. Ovo dobacivanje, ima li ovo stvarno smisla, predsjedavajući.

PERO SKOPLJAK

Ma, nema smisla. Dajte, molim vas, disciplina.

MIRKO BANJAC

Ima li uslova ili nema da se ova tačka odgodi za sledeću sjednicu ili da je završimo, da to rasčistimo, ali ima uslova da završimo ostale tačke. Zašto ih ne završavamo? Ja predlažem da završimo ostale tačke, ako nema uslova za ovu tačku.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Kadiću, izvolite.

RASIM KADIĆ

Mislim da je teško pronaći općeprihvatljiv zaključak, nakon svega ovoga. Međutim, jedna stvar je potpuno jasna. Ova tačka, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, uvršćena je na ovu sjednicu Predstavničkog

doma Parlamentarne skupštine i ne postoji nikakva mogućnost da se ona skine sa ove sjednice i stavi na neku buduću sjednicu, to je vrlo precizan moj stav.

Pod dva, jedino što je ispravno je, ako prihvatimo da je stav Vijeća ministara BiH potpuno legitiman, a ja ću o tome nešto reći, jedino što je logično je da se prekine sjednica na ovome i da se sačeka izjašnjenje Vijeća ministara BiH. Usput budi rečeno, čini mi se da je sjednica Vijeća ministara BiH danas zakazana upravo tako da na njoj ne bude kvoruma i da dobijemo ovaj papir da bismo dalje prolongirali raspravu o ovom zakonu. Ali, to je već odgovornost predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, odnosno, članova Vijeća ministara BiH. Ovo što sam sad rekao, a vi znate da ja vrlo dobro, vrlo odgovorno iznosim svoje stavove. Ovo što sam rekao, iza toga stojim. Sjednica Vijeća ministara BiH nije sazvana tako da bi na njoj bilo kvoruma ili mogao bih reći obrnuto. Sazvana je tako da na njoj nema kvoruma i da bismo mogli dobiti novi zaplet u ovoj situaciji.

Međutim, da ponovim. Mi se bez odluke Vijeća ministara BiH o amandmanima ne možemo izjasniti. Nastavljati rad bez izjašnjenja o ovom zakonu možemo, ali ni u kom slučaju ne možemo završiti ovu sjednicu, a da ne završimo ovu tačku dnevnog reda i to je ono što je moj možda ključni stav, gospodine Banjac.

PERO SKOPLJAK

OK, molim vas, ja smatram da je nećemo ni završiti, odnosno, pazite moj prijedlog sad, nastavak ove sjednice, jedina moguća prva vremenska distanca jeste do četvrtka. U četvrtak, koji je datum ne znam, dakle, četvrtak 14.9., nastavak sjednice. Gospodin Tokić pa gospodin Dokić, ili obrnuto. Oprostite.

BRANKO DOKIĆ

Ja bih samo ponovio ono što je maloprije gospodin Kadić rekao. Ako ne možemo raspravljati, jer ne možemo o ovoj tački dnevnog reda, dajte, molim vas, da nastavimo ono što možemo da raspravimo, a nećemo smatrati ovu sjednicu završenom, nego ćemo ovu tačku, kad se steknu uslovi, raspravljati sledeći put kad vi zakažete da dođemo. Doći ćemo samo zbog toga i ako bude potrebno još neke dokumente da raspravimo, moguće da će biti nametnuti sad kroz ove dvije tačke dnevnog reda i ja ću predložiti nešto da stvorimo obavezu za sledeću sjednicu, dakle, to možemo dodati toj tački dnevnog reda. Nemojte, došli smo, dajte da danas nešto uradimo. Da završimo makar ovo što možemo, čini mi se, završiti i stvoriti neku obavezu i krenuti da radimo. Biće prijedloga da u okviru ove dvije tačke dnevnog reda nešto konkretno radimo odmah sutra, evo, to je moj prijedlog.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, prije nego što dam riječ gospodinu Tokiću, mišljenje Kolegija jeste da nastavimo ovu sjednicu, odnosno, pređemo na sljedeće dvije tačke, koliko nam je ostalo još iz dnevnog reda, da njih apsolviramo, a ovu tačku, uz napomenu da sjednica nije još završena i neće biti završena dok ne apsolviramo tačku 4., ta sjednica će se nastaviti u četvrtak 14.9. ako se ja ne varam u kalendaru. Gospodine Tokiću, imate riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH ima prvenstveno zadatak donošenje zakona. Mislim da bi bilo zamajavanje javnosti ukoliko bismo mi danas preskočili ovu tačku dnevnog reda i stvorili privid da nešto radimo. Mislim da je to krajnje neprincipijelno, uz sve ono što stoji da se Tuševljakova vlada, odnosno, Ministarsko vijeće, striktno drži svog programskog opredjeljenja, polako, uz svu odgovornost onih koji su iz bilo kojih političkih stranaka davali podršku i daju takvom Vijeću ministara, ja zaista tražim da se ovdje prekine sjednica i u petak zakaže, sa molbom da mi Kolegij objasni koji su to razlozi bitniji od Parlamentarne skupštine BiH od ovog petka pa do narednog četvrtka, ja bih volio čuti te argumente. Koja je to institucija, koji seminari, koja zasjedanja bitnija za poslanika, zastupnika Predstavničkog doma u toku ovih sedam dana. Zalažem se da se prekine sjednica, jer bi sve drugo bila farsa, stvaranje privida kako Kolegij, uz svu ovu konfuziju koju unosi, sad dodatno pravi jednu novu konfuziju da mimo Poslovnika skače sa jedne tačke dnevnog reda na drugu tačku dnevnog reda pa će se u nastavku vratiti na neku tačku dnevnog reda. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Gospodo, očito da imamo ovdje dva suprotstavljena stava. Jedan je da se nastavi ova sjednica, odnosno, da se pređe na tačku ...

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja sam predložio u petak da se ...

PERO SKOPLJAK

Znam, znam, bit će na redu, nemojte me prekidati, molim vas. Dakle, da nastavimo sa 4. Točkom, pa onda 5. i 6. predloženog dnevnog reda, a da onda, ne završavajući ovu sjednicu, dakle, 25., u nastavku zakažemo sljedeći termin nastavka sjednice. I imamo drugi prijedlog da se sjednica prekine i da se nastavi što je moguće prije. Ja ne znam od koga, gospodine Tokiću, ja mogu sad tražiti informaciju šta je preče, a šta nije preče. Pitanje je ko će doći na tu sjednicu i hoćemo li imati kvorum, to je po meni pitanje, pa ja vas molim, daću vam na izglasavanje.

Prvo, prijedlog da se ovaj današnji nastavak sjednice završi, odnosno, da se nastavak sjednice prekine uz sljedeću napomenu da možemo, prvi termin je slobodan u četvrtak 14.9., da tada nastavimo, a drugi je prijedlog da se nastavi ova sjednica sa tačkama 4., 5. i 6. Ne znam koliko sam bio jasan?

Prvo, tko je za to da ova današnja sjednica se nastavi sa tačkama dnevnog reda 4., 5. i 6. Danas, odmah sada.

Tko je za?

Pitam tko je protiv, sve pitam?

Po entitetima.

Iz Federacije BiH pitam, tko je za nastavak?

Iz RS, tko je za? Iz RS, gospodine Raščiću.

Od ukupno nazočnih 29 zastupnika – 13 je glasovalo za, 13 protiv. Iz Federacije BiH 1 za – iz RS 10 za. Prema tome, nažalost, i ova sjednica se isto tako ne može nastaviti. Prema tome, nastavak sjednice u četvrtak, 14.9., dobit ćete obavijest.

Sjednica je završena u 16.20 sati.

MAGNETOFONSKI SNIMAK
NASTAVKA 25. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 14.9.2000. godine sa početkom u 12.20 sati

PREDSJEDAVALJUĆI
PERO SKOPLJAK

Gospodo, budući da imamo kvorum, možemo započeti sa radom 21. sjednice. Molim za red.

Nastavljamo sa 25. sjednicom Zastupničkog doma, njenim nastavkom. Na ovoj sjednici, pored redovitih gostiju, ovdje su nazočni, pored zastupnika, predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnici Phare projekta, pozvani su i predstavnici sredstava javnog priopćavanja koje ovdje posebno pozdravljam. Jasno, pozdravljam vas sve.

Prema izvješću naše službe, sjednici je nazočno 29 zastupnika. Izostanak sa sjednice opravdali su zastupnici: Ivo Mijačević, Bogić Bogičević i Zlatko Lagumdžija.

Sjednica ima kvorum za rad i odlučivanje i zato je možemo nastaviti. Kao što vam je znano, prošli puta sjednicu smo prekinuli na točki 3. dnevnog reda, dakle, po završetku rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama. To je učinjeno zbog potrebe da se Vijeće ministara BiH očituje o amandmanima koje je gospodin Mirko Banjac podnio na Prijedlog zakona. Nažalost,

mi ni do dan danas nismo dobili očitovanje Vijeća ministara BiH, kao predlagača ovog zakona. Naprotiv, dobili smo obavještenje da Vijeće ministara BiH nije imalo kvoruma na sjednici održanoj 7. rujna, te, radi toga, nisu mogli zauzeti stajalište o amandmanima.

Kolegij je na svojoj sjednici, održanoj neposredno prije nastavka ove sjednice, održao svoj sastanak i smatramo da mi možemo nastaviti sa radom i pored ove činjenice u kakvu smo dovedeni, uz to da molimo za eventualno dodatnu informaciju gospode iz Vijeća ministara BiH, ukoliko je oni, povodom situacije ove, imaju.

Prema tome, ja otvaram nastavak ove sjednice.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodine predsjedavajući, prilikom završetka nastavka drugog nastavka sjednice, posvećenog izmjeni i dopuni Zakona o putnim ispravama u BiH, ja sam veoma precizno rekao da tekst ovog prijedloga zakona koji je usaglašen potpuno u Vijeću ministara BiH i na koji su date, opravdane i korektne, prihvaćene, također, amandmanske sugestije i primjedbe gospođe Ane Havel, bio pripremljen faktički za izjašnjavanje na ovom domu, čak sam govorio o proceduri u vezi sa tim izjašnjavanjem. Želim sada da ponovim precizno, pošto smo još svježi, nećemo valjda krenuti, rekao bih, sa osnovnog sadržaja ili ideje i smisla našeg posla. Naš posao je bio da se odredimo prema Prijedlogu zakona koji smo dobili, koji je izvršio sve moguće prethodne faze izjašnjavanja u Vijeću ministara BiH i u ovom domu. Pošto je vraćena ova tačka dnevnog reda, na osnovu novog poslovnika, ja sam upozorio da amandmani koje smo dobili od gospodina Banjca ne bi mogli uopće, niti bi trebali biti razmatrani u ovom kontekstu u kojem je završena ta sjednica, da se vraćaju ti amandmani na raspravu na Vijeće ministara BiH, jer oni odstupaju od karaktera ovog zakona i od njegove objektivne pozicije. Ovo je zakon koji se donosi o jedinstvenoj putnoj ispravi na nivou države BiH i regulira jednu materiju koja ne može otvoriti debatu o tome da se sada mijenja karakter tog zakona i da se dovodi u pitanje s prijedlozima i amandmanima, itd., koji će uvoditi novi zakon o tri pasoša, o dobroj volji, itd.

Ja sam vrlo precizno rekao tada u prisustvu sada odsutnog gospodina Tuševljaka da očekujem da će izjava Vijeća ministara BiH biti na licu mjesta, konzistentna, u skladu sa prijedlogom i prirodom naše debate koju smo imali.

Mi smo priveli debatu, raspravu kraju. Gospodin Gligorić je rekao da prihvata amandmane gospođe Havel i stvorili su se uslovi da glasamo.

S tim u vezi, ja sada nemam drugog načina, naravno, možemo napraviti 25 replika oko svega, nego da vas pozovem, kao kolege poslanike, da se izjasnimo o ovom zakonu na način kako je to predviđeno u skladu sa ovim poslovníkom. S druge strane, da, također, podržim zahtjev gospodina Skopljaka, predsjedavajućeg, da se ministar za civilne poslove, gospodin Gligorić, očituje, nadam se, u duhu onoga što je izjavio javno putem medija, predsjedavajući Vijeća ministara BiH, ono je bilo precizno citirano, dva puta nemamo kvoruma, ali jedna je činjenica jasna. Vijeće ministara BiH neće odstupiti od integralnog teksta Prijedloga za izmjene i dopune Zakona o putnim ispravama. To je izjava gospodina Tuševljaka, kao predsjedavajućeg, javno data sredstvima informisanja nakon 2. sjednice Vijeća

ministara i nigdje nije dovedena u pitanje, ni od strane bilo kakve organizacije, bilo kojeg kluba, bilo kojeg poslanika i bilo kojeg ministra. Za mene je ta izjava predsjedavajućeg garancija da se naknadno, rekao bih, nakon dvije sjednice, bez kvoruma, shvatilo da nema nikakvog razloga ministarstvo, ni Vijeće ministara BiH odstupati od svog prijedloga i da se razumjelo da se priroda i karakter ovog zakona odnosi na jednu stvar i da se o njoj izjašnjavamo. Ako neko bude nakon izglasavanja i izjašnjavanja o ovom zakonu pokrenuo proceduru za neki novi zakon, njegovo je to pravo u skladu sa Poslovníkom, ali, ukoliko neko insistira da povodom jednog zakona koji tretira jednu materiju, jedinstveni pasoš, i putnu ispravu, donosi prijedloge i izmjene koje potpuno mijenjaju karakter tog zakona, ja mislim da nas to jednostavno odvodi od trenutka koji je bitan za parlament, a to je da se o onome gdje je zaključio raspravu, dođe do glasanja. Kakvo će biti to glasanje, ne treba prejudicirati, to je stvar svakog poslanika i zbog toga sam ja tražio pojedinačno izjašnjavanje, ni zbog kakvih drugih razloga. Hoće li biti dizanjem kartona ili ruku, ja sam na sugestiju sekretarijata prihvatio to, da može da se diže ruka još ovaj put i nemam ništa protiv, ali insistiram da se završi ovaj posao i pozivam, kao poslanik, da na početku ne stvaramo zabune nove. Nisam niti jednog čovjeka krivo interpretirao, molim gospodina Gligorića, kao odgovornog ministra, da nam stvori uvjete da glasamo o ovom zakonu.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo, gospodine Spahiću, uz napomenu da ipak nisi bio discipliniran. Ja sam htio baš dati prvo riječ gospodi iz Vijeća ministara BiH, ali sad i obratno je dobro. Sada gospodin Deretić pa da onda Vijeće ministara BiH da da svoje mišljenje na sve ovo. Gospodin Deretić pa... Oprostite, ima gospodin Mirko Banjac repliku. Oprostite, gospodine Deretiću.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, poštovani poslanici, ja uopšte neću da ulazim u ono što je gospodin Spahić govorio, koliko ima argumenata i zakonskih osnova za takvu diskusiju, to je stvar ocjene. Oni koji poznaju zakon, prema tome, neću da ulazim u to, ali ovdje želim, samo radi stenograma, da uđe da je ovo javno pozivanje na kršenje prava poslanika. Ovo je javno pozivanje. Ja sam podnio amandmane. Savjet ministara BiH, odnosno, predlagač, bilo ko da je, a on se poziva na poslovnik, a u poslovniku sasvim jasno piše procedura sa amandmanima. Ja sam samo tražio prava koja imaju svi drugi. Ovdje je precizno i jasno da amandmani gospođe Havel, koji njemu odgovaraju, imaju jedan status. Amandmani koje sam ja ponudio, on želi da imaju drugi status. Ovo je sasvim jasno. Ja želim da kažem da je ovo javno pozivanje na kršenje prava poslanika. Ništa više.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Dokić. Gospodine Spahiću, molim te, ostani.

BRANKO DOKIĆ

Gospodo predsjedavajući, ja ću zaista sad imati repliku. Neću zloupotrijebiti, poslije ću diskutovati. Ja vas molim da nas poštedite ovakvih diskusija kakve je maloprije imao gospodin Spahić. Pričati da na jedan prijedlog zakona poslanik nema

dati pravo amandman, nezavisno od toga da li on podržava takav zakon, ili ga potpuno osporava, zaista je opstrukcija. Kad je u pitanju ovaj prijedlog dopuna zakona, nekoliko puta da mu repliciram, ali ga molim, i njega molim da nas prestane dezavuisati, opstruisati, iznositi netačne stvari i obmanjivati.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Spahić

IBRAHIM SPAHIĆ

Dobro, prihvatam potpuno kao poslanik odgovornost za opstrukciju koju pravim za donošenje ovog zakona o jedinstvenoj putnoj ispravi u BiH i prema tome skraćujem bilo kakvu mogućnost da dalje vodimo polemike oko toga. Ako je ovo što sam ja u protekle tri sjednice tražio opstrukcija, a ovo što smo imali prilike čuti, kao prijedloge amandmana, neka vrsta podrške zakonu, za donošenje odluke, izmjene i dopune Zakona o jedinstvenoj ispravi, to prepuštam, naravno, onima koji su pažljivo pratili i učestvovali u raspravi da sami presude, a ja prihvatam potpunu odgovornost za opstrukciju koju sam ja na neki način činio ili činim, u borbi da se gospodin Gligorić ili gospodin Tuševljak, konačno, na miru izjasne o onome o čemu stalno govorimo. Jedan karakter i jedan sadržaj zakona i drugi sadržaj i način diskusije koju vodimo oko tog zakona, faktički, može se kako hoćete interpretirati, ali u mojoj interpretaciji najčešćoj, ja preuzimam odgovornost za opstrukciju koju sam činio prema gospodi koja su osjećala da se meni obrate, a molim sada, također, još jednom ponavljam, kao što je obećao gospodin Skopljak, da nam se obrati gospodin Gligorić, da konačno saznamo decidirano stav u vezi sa ovim zakonom od strane predlagača.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, sjednicu, ipak, vodim ja. Gospodin Deretić ima riječ, pa onda gospodin Kadić, a gospoda iz Vijeća ministara BiH će imati šansu nakon ovih rasprava.

MIODRAG DERETIĆ

Uvaženi predsjedavajući, uvaženi kolege poslanici, sad sam zaista, evo, na početku ove sjednice neugodno iznenađen ovakvom jednom žučnom diskusijom gospodina Spahića, za koju mislim da nema uopšte osnova, pogotovo termin opstrukcija, u datom momentu mislim da nije uopšte adekvatan niti je primjeren situaciji u kojoj se nalazimo. Ja sam ovdje kao poslanik isto kao i gospodin Spahić i mogu o istom pitanju imati apsolutno različito mišljenje, to ne znači da ja opstruišem ili ne opstruišem donošenje određenog zakonskog propisa. Moje je poslaničko pravo da iznesem svoj stav. Prema tome, niti gospodin Spahić, niti bilo ko ovdje drugi, meni to pravo ne može uskratiti niti me može na bilo koji način učutkati da kažem ono što ja mislim. To je s jedne strane. S druge strane. Zadnji put, koliko se sjećam, a to je bio nastavak druge sjednice, koja je održana 6.9., mi smo prekinuli nastavak drugog nastavka sjednice, iz prostog razloga da dobijemo stav Savjeta ministara BiH povodom određenih amandmana na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama i nakon toga je sjednica prekinuta.

Nažalost, iz materijala, koje sam ja dobio u oči ove sjednice, ispostavilo se da je u dva navrata zasjedao Savjet ministara BiH, da se nije u pismenoj formi, dakle, izjasnio ovdje povodom amandmana koje je uložio gospodin Banjac.

Mi još uvijek raspravljamo o amandmanima na ponuđeni prijedlog zakonskog teksta i mislim da je sasvim logično da se Savjet ministara BiH o tome izjasni, jer i do sada smo imali uvijek identičan stav što se toga tiče. U tom kontekstu, ja predlažem da se ovdje postavi pitanje, gospodine predsjedavajući, sljedećeg sadržaja. Ko je za to da se nastavi rasprava o Prijedlogu, dakle, zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH, bez izjašnjavanja Savjeta ministara BiH i da o tome se poslanici izjasne na jedan od načina predviđenih Pravilnikom našeg ovdje Predstavničkog vijeća.

PERO SKOPLJAK

Hvala vam lijepa.

MIODRAG DERETIĆ

Oprostite, gospodine predsjedavajući, dakle, da se izjašnjavanje izvrši prije nego što neko iz Savjeta ministara BiH se ovdje izjasni.

PERO SKOPLJAK

OK, dat ću ja Vaš prijedlog na izglasavanje. Gospodine Kadiću, izvolite.

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, ovo je drugi nastavak započete sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, u kojem mi pokušavamo da dođemo do rješenja u vezi sa Zakonom o putnim ispravama. Moram reći da je potpuno jasno da ovaj parlament i ovaj dom se nalaze u ulozi taoca i nesposobnosti pa i nedostatka želje Vijeća ministara BiH da se izjasni o ovom pitanju. S obzirom na to, logična su samo dva rješenja danas. Nakon što od tri sjednice, Vijeće ministara BiH na dvije nije imalo kvorum, a na jednoj, na kojoj je imalo kvorum, nije donijelo odluku, odnosno, nije se izjasnilo. Jedino što bi bilo logično je da danas pokrenemo pitanje smjene Vijeća ministara BiH zbog namjerne ili nenamjerne opstrukcije rada Predstavničkog doma, odnosno Parlamenta BiH. To je pod jedan i predlažem da se glasa u vezi sa tim zaključkom.

Pod 2. Sjednica prošli puta zaključena je podnošenjem amandmana gospodina Mirka Banjca. U sadržaj amandmana, naravno, da ne želim ulaziti. Svako ima pravo da podnese amandman kako on smatra da mu to treba, ali diskusija o ovoj tački dnevnog reda je završena. Sjednica je zaključena, uz zaključak da se Vijeće ministara BiH o tome treba izjasniti i nastavak sjednice danas nije mogao biti nikako drugačije do da se izjasni Vijeće ministara BiH u vezi s tim. Neizjašnjavanje Vijeća ministara BiH, ja danas, gospodine predsjedavajući, predlažem da se neizjašnjavanje Vijeća ministara BiH, a imali su priliku za to, tretira kao nedostatak stava, odnosno ostanak pri prvobitnoj verziji zakona i da se u skladu s tim glasa. Još ću reći nešto. Već treći

put nastavljamo sjednicu. Nikakvog razloga nema da nastavimo sjednicu po 4. i 5. tački dnevnog reda, jer to i nisu zakoni, time bismo obmanjivali javnost. Ovaj dom užasno kasni kad su u pitanju stvarni problemi BiH. Reći ću, nije u kontekstu ovoga. U januaru ove godine nama prijete glas. Niko se ne bavi problemima ekonomske situacije, socijalne situacije, evo, Ibrahim Spahić je podnio Rezoluciju, niko ne radi na drugim. Mi smo, dakle, blokirali sve državne institucije na pitanju pasoša. Koja je tačka deblokade? Putovanje ministara, premijera i zamjenika ministara po bijelom svijetu dok Parlament čeka njihovo izjašnjavanje da bi mogao Parlament da radi. Gospodo, previše je vrijedna ova država da bi nam ministri mogli davati prognoze o tome kad ćemo biti primljeni u Vijeće Evrope, a ne šta treba da uradimo da budemo primljeni da bismo mogli imati turistička putovanja na planeti dok je Parlament blokiran. Zato što nemamo stava i bez obzira na to što ja zaista neizmjereno cijenim ono što svaki član Vijeća ministara BiH pojedinačno radi. Stvar je vrlo očita i ponavljam, tražim dva zaključka.

Prvo, da se neizjašnjavanje Vijeća ministara BiH tretira kao nedostatak stava Vijeća ministara BiH, odnosno ostanak pri prvobitnom prijedlogu Vijeća ministara BiH u vezi sa zakonom. To je pod jedan i

Dva, tražim da danas zbog namjernog opstruiranja u radu Vijeća ministara BiH, Parlament izglasa nepovjerenje Vijeću ministara i predsjedavajućem gospodinu Tuševljaku, kao odgovor na blokadu rada Parlamenta od strane Vijeća ministara u ovom slučaju. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodin Dokić se javio za raspravu, koliko ja čujem. Oprosti, Dokiću, molim te, imam Tokića prije. Hoćete pustiti damu?

BRANKO DOKIĆ

Dame uvijek imaju prednost pa i u Parlamentu.

MARA PERKANOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, uvaženi gosti, replika se odnosi na gospodina Kadića. Ne možemo se mi ovdje izjašnjavati po pitanju ne odluke Savjeta ministara BiH ili njihovog nesastajanja i nepodnošenja izvještaja po pitanju amandmana. Tretirati kao ostajanje pri njihovom stavu. Mi moramo dopustiti da se oni izjasne javno, jasno i glasno, a na osnovu pretpostavki ne možemo donositi ovdje nikakve odluke.

PERO SKOPLJAK

Ja ću se samo smjeti pridružiti jednom rečenicom, da je stav Kolegija bio taj da mi ipak trebamo nastaviti sa radom, a da li ovaj stav Vijeća ministara BiH znači podržavanje onoga teksta koji je već podnesen ili ne, o tom po tom. Gospodine Dokiću, oprostite.

BRANKO DOKIĆ

Hvala. Nakon petominutnog hlađenja, ja se nadam, a grijanje je prouzrokovao moj kolega iz Komisije za međunarodne odnose, sa kojim moram poslije toga da imam sastanak i dogovor, nadam se konstruktivniji nego što je početak njegove diskusije. Ja bih djelimično podržao prijedlog gospodina Kadića, ali bih ga u izvjesnom smislu modifikovao da, pokušat ću da budem jasan, da se o odgovornosti Ministarskog savjeta po ovom pitanju raspravlja na sledećoj sjednici kada se obezbijedi i njihovo prisustvo i kada se obezbijedi predsjedavajući Ministarskog savjeta, da se prije svega od njih traži, pismeno, skupštini, dakle, do sledećeg puta da dostave zbog čega je došlo do ove opstrukcije, jer mi smo prošli put prekinuli sjednicu, tražeći njihovo izjašnjenje u pauzi. Oni nisu mogli sastaviti kvorum, zatim smo zakazali sjednicu i stvorili im dovoljno vremenskog prostora da mogu da nam daju odgovore. Imali su jednu sjednicu, imali su kvorum, nisu se izjasnili po ovom pitanju, zakazali su drugu u trenutku kada su svi ministri bili prisutni na toj sjednici, dakle, znali su hoće li moći u tom drugom terminu doći na sjednicu, opet nije bilo kvoruma i moram ovdje da podvučem, zaista, ono što sam čuo u sredstvima informisanja, kada je gospodin Tuševljak, na pitanje novinara kako on nije znao da neće biti ministri na sastanku, otprilike rekao, pa svaki ministar je, a ja ću sad malo parafrazirati, slobodni strijelac i on može da ide kud hoće i bude odsutan kad hoće. Ne znam da li je to zaista praksa u Ministarskom savjetu, i ako jeste, dajte, molim vas, i o tome moramo jednom da raspravimo da vidimo šta radi i kako radi Ministarski savjet. Dakle, da ponovim, i ja tražim da se pre ispita odgovornost Ministarskog savjeta zbog svega ovoga, zbog svih ovih opstrukcija koje dolaze vezano za ovaj prijedlog zakona o dopuni i izmjeni putne isprave, Zakon o putnim ispravama, i drugo što bih predložio, čini mi se da mi danas zaista nemamo uslova da glasamo u vezi sa ovim zakonom. Mislim da nije ni neophodno. Ništa ne stoji zbog ovoga, ali bih predložio da mi sjednicu nastavimo po sledeće dvije tačke, jer, bez obzira što se ne radi o zakonima, lično mislim da je sledeća tačka dnevnog reda veoma bitna i za kredibilitet ovog vijeća, jer se radi o zakonima koji su na privremenoj osnovi i dobro bi bilo da probamo nešto uraditi da do kraja svog mandata, koliko toliko osvjetlamo obraz. Dakle, ja smatram da je sledeća tačka veoma važna, bitna, jednako u najmanju ruku kao i ova gdje se radi o jednom zakonu, jer nam pruža mogućnost, ukoliko se dogovorimo, da do kraja svog mandata neke od tih zakona koji su na privremenoj osnovi možda dovedemo dotle da budu stalni zakoni. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Tokiću, izvolite.

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, ja ne vidim toliko razloga da prizivamo, razmišljamo ili pak razmatramo što je Vijeće ministara BiH htjelo reći kraj vrlo jasnog pisma da je Savjet ministara BiH, na svojoj sjednici održanoj 7. septembra, razmotrio amandmane, zaključio da ovo pitanje razmotri na nastavku sjednice, 12. septembra, a 12. septembra odlučio da to razmotri na narednoj sjednici i u međuvremenu, zbog obaveza prisustva olimpijadi sa putovnicama, pasošima, na kojima nema naziva entiteta, čuo sam da su gospođa Bisera Turković i gospodin predsjednik Tuševljak otišli čak i sa familijama, koji imaju iste takve putovnice. Prema tome, Vijeće ministara BiH, Savjet ministara BiH nam ništa neće reći, jer, u principu, Vijeće ministara BiH se opredijelilo glavnim sloganom svog rada, da će polako raditi na ovakav način i ja tu ne vidim ništa sporno da se mi sad mučimo

oko tog stava Vijeća ministara BiH. A operativno, ako se sjećate, na jednom od prošlih nastavaka sjednica povodom ove tačke dnevnog reda, ja sam spomenuo bijeljinski sastanak, pa sam tražio šta je tamo dogovoreno i tražio da Vijeće ministara BiH kaže svoje stajalište vezano za ovaj zakon, kako je zaključeno na tom bijeljinskom sastanku da se čuti, mi nećemo dobiti izjašnjenje na narednoj sjednici i ja predlažem, shodno onome što je Kolegij predložio, da se mi danas izjasnimo o amandmanima gospodina Banjca i da se izjasnimo o zakonu koji nam je dat u dosadašnjoj proceduri. Naprosto sve drugo bi djelovalo zaista krajnje neozbiljno, pogotovo bi djelovalo neozbiljno s aspekta mogućnosti da razmatramo neke tačke dnevnog reda, koje su informacije, kao zakonodavno tijelo. U tom kontekstu, ja podržavam nastojanje poslanika koja su zatim da o amandmanu gospodina Banjca, s obzirom da smo mi raspravili sve što se tiče zakona. Imali smo raspravu. S obzirom da Vijeće ministara BiH, imamo ovakav dopis kakav imamo, da otvorimo raspravu o sadržaju amandmana gospodina Banjca i u tom kontekstu će se moja diskusija odnositi, a ovo shvatite kao repliku na neke prethodne diskusije ili moje opaske.

Amandman gospodina Banjca, legitimno uloženi, ja mislim da zaista niko nema pravo u prethodnoj proceduri ocjenjivati da li je amandman dobar ili loš i da li se o njemu treba izjašnjavati, o svakom amandmanu, pa pak i svakom zahtjevu poslanika se treba izjašnjavati, predstavlja suštinu, opredjeljenje, da se pored entitetski, pored pasoša na kojima će biti naziv BiH i entiteta, uvede i mogućnost pasoša sa nazivom samo BiH. Ja ću podsjetiti bosanskohercegovačku javnost, ali i vas, pretpostavljam da se svi dobro sjećate da je takav zakon u proceduri u Parlamentu, kao Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama u proceduri od kraja 1998. godine, odnosno, oficijelno uključen 1999. godine.

Želim ovo razjasniti, da shvatimo suštinu sadržaja, metoda i motivaciju ulaganja ovakvog amandmana u zadnjem trenutku kad se treba izjasniti o Zakonu o Vijeću ministara BiH. Ovakav zakon smo inicirali gospodin Divković i ja, shodno Madridskoj deklaraciji, u međuvremenu, od Madridske deklaracije, imali smo Njujoršku deklaraciju i Briselsku deklaraciju i zahtjev Evropske unije, koji više ne vodi ka tome, nažalost, da sami građani, opredjeljenjem za koji će pasoš se izjasniti, opredijele se koja je to najbolja solucija, nego se insistira, u stvari, na jedinstvenom pasošu i prema Briselskoj deklaraciji i prema zahtjevima EU, koja je jedna od najbitnijih preduslova uključivanja BiH u euroatlanske integracije. Ja ću vas podsjetiti šta je o ovom amandmanu, o Banjčevom amandmanu, rečeno u ovom domu visokom, recimo 8.06., 15.07.'99., 31.01. i 15.02. ove godine, rečeno je sljedeće, da je to protiv Mirovnog sporazuma i Ustava, da je to pokušaj pravljenja državljanstva, da je to komunistički manir koji je gajen 50 godina i sa kojim ovaj parlament treba definitivno raskrstiti, da niko normalan danas ne bi predložio takav zakon. To su riječi gospodina Banjca, prije nego što je sam takav zakon uložio i ja sam ovdje, shodno potrebi da argumentovano pričam, ponio sve te stenograme.

Gospodin Deretić je bio manje inventivan i on se u principu odnosio samo na jednu jasnu formulaciju. Da je taj amandman, odnosno da je taj zakon, ta mogućnost, da se utvrdi mogućnost pasoša samo sa nazivom BiH, protiv srpskog naroda i da je vrlo jasno, bjelodano, da je to nastavak i da ne nabrajam sve sintagme koje su bile vezane za ovakve formulacije.

Gospodin Špirić, koji je u međuvremenu ukinuo svoju stranku, pa je opet aktivirao, pa postao zamjenik ministra za ljudska prava je rekao da takvim zakonom,

otvaranje mogućnost da se ustanovi pasoš koji će biti bez naziva entiteta, direktno se krši teritorijalno i političko ustrojstvo BiH i da, ko traži takvo nešto, neka ide u drugu zemlju da živi. Ovdje ne treba da živi. Ovo su vrlo krupne riječi, koje spadaju u domen uvreda, zato shvatite sve kao citat koji stoji ovdje, jer nije prekinuto, jer bi bilo vrlo ružno da se ovako nešto kaže o legitimnom amandmanu, legitimnog poslanika – zastupnika Banjca, vezano za ovaj zakon. Ovo su riječi koje su izrečene. Ja želim prepustiti bosanskohercegovačkoj javnosti šta stoji iza promjene stava i opredjeljenja da se sad većina poslanika koji su žustro napadali ovakva opredjeljenja, prije dvije godine, danas svrstavaju u zagovornike ovakvih rješenja. Dozvolite mi da kao predstavnik SDP-a kažem sljedeće.

Stoji pokušaj opstrukcije, pomjeranje odbrane opstrukcije. Opstrukcija, poslije Madridske deklaracije je bilo ne dozvoliti ni takvu mogućnost. Opstrukcija danas, nakon Briselske deklaracije, dozvoliti takvu mogućnost i prolongirati usvajanje i postojanje normalne putovnice, putne isprave za BiH. Ja ću ovdje isto reći da je pogubno za RS da njeni predstavnici kontinuirano, ili većina predstavnika u ovom Predstavničkom domu, mjesecima odbija nešto što će kasnije prihvatiti i što će kasnije biti ne samo prihvaćeno od ovog doma, nego prihvaćeno i od građana, ja ću navesti samo ilustracije radi jedinstvene registarske tablice i čitav niz drugih zakonskih akata, ako možemo to pod informacijom, kad budemo imali ove informacije o nametanju ovih pasoša. Ja, zbog svega ovoga, tražim da se izjasni o amandmanu gospodina Banjca, jer je on legitiman – legalan, ali istovremeno želim čitavu javnost, uključujući i Banjca, podsjetiti šta je sve rekao o sebi i svom amandmanu, prije samo nekoliko mjeseci ili prije godinu dana, uključujući i ostale kolege poslanike iz RS. Pozivam Parlament da izglasa ovaj zakon, naravno, neki će mi ponovo spočitati kako ja previše predviđam, ne vjerujem da će ovaj parlament izglasati ovaj zakon, ne vjerujem da će ovaj parlament, gospodine Kadiću, izglasati i nepovjerenje gospodinu Tuševljaku i njegovoj ekipi, ali čvrsto sam ubijeđen da će narod, narodi, građani BiH, izglasati nepovjerenje parlamentarnoj većini, koja se ovdje ponašala kao većina opstrukcije, na izborima novembra '90. i ove godine.

PERO SKOPLJAK

Ja Vas molim da ne ulazite u predizbornu kampanju. Ovo nije korektno.

SEJFUDIN TOKIĆ

Nije ovo, gospodine, izborna kampanja, nego su ovo činjenice.

PERO SKOPLJAK

Nažalost, jeste. Repliku ima gospodin Banjac, gospodin Deretić, pa gospođa Perkanović.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, naravno da ja ne želim ulaziti u bilo kakve polemike, želim samo da pročitam ono što piše. Naravno, Hitler je, i njemu slični, znao pomjeranjem zareza napraviti izmjenu sadržaja, to je poznato u historiji. Prema tome, ja predlažem da se stenogram sa tih rasprava dostavi, ali cjelokupan. Tu nemam ništa protiv da se stenogram dostavi, jer onda će se znati istina, a ovdje želim samo da pročitam tri

stvari. Jedna je oko ovog prijedloga izmjena i dopuna zakona o kojem je govorio poslanik Tokić i on lijepo kaže, osoba koja želi može dobiti pasoš na kojem na prednjoj strani korica, ispod riječi BiH ne stoji natpis entiteta. Evo tog zakona. Da li on to sad govori isto ili ne? Čuli su građani, čuli su poslanici šta je rekao.

Drugo, želim da pročitam, radi javnosti BiH, a i oni koji to nisu pročitali, član 1., tačka 7., pod e) Ustava BiH. Državljanin BiH u inostranstvu uživa zaštitu BiH. Svaki entitet može izdati pasoš BiH svojim državljanima onako kako to odredi Parlamentarna skupština.

BiH može izdati pasoše svojim državljanima kojima nije izdat pasoš od nekog od entiteta. Postoji centralna evidencija svih pasoša koje izdaju entiteti i BiH. Ovo je sasvim jasno, imaju li entiteti pravo ili nemaju na pasoš. Citiram i stav iz Madridske deklaracije. Savjet vjeruje da građani BiH treba da mogu, ako to žele, imati pasoš koji potvrđuje njihovo bh. državljanstvo, bez nametanja, defakto, razlikovanja entiteta, ako žele. Nemam komentara. Sve sam pročitao. Sve je jasno.

PERO SKOPLJAK

Za repliku se dalje javio gospodin Deretić, pa gospođa Mara Perkanović. Gospodine Špiriću, raspravu želite ili repliku? Repliku.

MIODRAG DERETIĆ

U diskusiji gospodina Tokića, normalno u njegovom maniru, pa, između ostalog, on je rekao da nije normalno kako pasoš danas izgleda. Dosta toga ovdje nije normalno. Upravo je sada i pročitano. Pročitana je decidno odredba Ustava BiH, gdje Parlament može odrediti kakav oblik treba da ima pasoš. Pa mi smo to učinili. Mi imamo zakonski propis, međutim, i sa tim pasošima, mi putujemo po svijetu. Ja sam do sada putovao, dakle, gdje stoji, pored naziva BiH u kurzivu i naznaka RS kao jednog od dva ravnopravna entiteta. I ja ne vidim šta tu nije normalno? Nije normalno upravo ovo što se u ovom parlamentu čini, da se od jednog dijela, dakle, poslanika iz jednog entiteta, na sve moguće načine, insistira da se po svaku cijenu nešto isforsira, sa obrazloženjem da tako međunarodna zajednica traži. Ko je do sada imao problem prilikom prelaska granice sa pasošem na kojem je naznačen naziv entiteta? Niko. Ja koji puno putujem i sutra idem u Budimpeštu, sigurno neću imati problema oko toga. Međutim, vi svi dobro znate koja je suština. Pa suština je da se minimizira u konkretnom slučaju entitet RS. Ja sam duboko ubijeden da je 98% stanovništva u RS protiv toga da se izbriše u kurzivu naziv RS s prve strane pasoša BiH. Prema tome, i ovakav kakav imamo pasoš, ja smatram da je on u skladu sa Ustavom, da je donijet na zakonit način, dakle, u parlamentarnoj proceduri, a to što nekome to nije dovoljno pa ovim dana traži u sredstvima informisanja, dakle, da se, ukoliko on ne prođe danas na sjednici, nametne, pa to je samo ono što smo mi doživljavali do '92. godine od istih tih ljudi i znamo dobro kako se to nametanje završilo. Ja upravo se bojim, ukoliko mi budemo na ovaj način, umjesto da se usaglašavamo i donosimo najbolja rješenja, na nivou BiH, dovodili u poziciju da nama neko nameće nešto, onda, bojim se da mi radimo sizifov posao i da sigurno takav način rada nikome u BiH neće donijeti dobro. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Za repliku gospođa Perkanović, pa gospodin Špirić, pa onda vas molim da prelazimo na raspravu.

MARA PERKANOVIĆ

Replika je gospodinu Tokiću. Prvo, postavljam mu pitanje. U kojoj to demokratiji je nametanje demokratsko? Nametanje bilo čega nije u skladu sa demokratskim zakonima i mene je zaprepastilo njegovo samo učestvovanje u demokratskoj partiji. Pozivati ovdje na nametanje, na proglašavanje, ne na dogovor je karakteristično za prethodni sistem iz koga je SDP izrastao.

Vrlo interesantno, sve ono što Vi hoćete, gospodine Tokiću, i Vaša partija, to je normalno sve ono što neko drugi treba ili hoće, to nije normalno. Ja ne znam šta je ovdje normalno i šta više nije normalno. Ja bih samo zamolila da se više takvo nešto se ne koristi. Sve je normalno, sve ono što ljudi traže, hoće, imaju na to pravo da traže da hoće i da to ostvare, ako postoje ikakve mogućnosti. Mi se ne trebamo ljutiti niti napadati one što nešto hoće, vjerovatno hoće zato što to njima odgovara i zato što tako njima treba.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjeni poslanici i uvaženi članovi Savjeta ministara BiH, uvaženi gosti, ne zaslužuje priča Tokićeva da se ja bavim replikom i gospodinom Tokićem, nego zaslužuju građani BiH da ih se na vrijeme upozori šta ih u ekonomskom smislu očekuje u BiH. Meni je lakše govoriti nego Tokiću iz razloga što sebe ja i ne nudim na budućim izborima kao neki usrećitelj koji ima univerzalnu formulu da se svi problemi riješe. Dakle, tu sam apsolutno rasterećen pred licem javnosti BiH i možda bi bolje bilo da u ime socijaldemokrata dolaze neki novi, da ih Tokić ne zaluđuje, ne zbunjuje i ne obećava nerealno.

Građanima BiH, koji su na ivici egzistencije, bijede i gladi, izgleda da će novi pasoši ili jedinstveni pasoši trebati da se sve više s tim pasošima sahranjuju, a da sve manje putuju u zemlje Evrope i svijeta i ne mislim da je to gorući problem BiH, jer ta problematika je zakonski regulisana. Zakon o pasošima je usvojen u ovom Predstavničkom vijeću i ne vidim da se ta aktivnost na terenu ne odvija. Hiljade je prećih stvari za građane BiH. Za stranku koju vodim mogu da kažem da s ponosom je vodim i da neće učestvovati na ovim izborima, jer ne može da ugleda svjetlo dana između laži, obmana, itd., ovih koje nudi gospodin Tokić kao usrećitelj građana BiH. Dakle, nemam ja ličnih interesa. Mene stranka gospodina Tokića apsolutno ne interesuje, želim joj sreću kao i svim ostalim strankama na izborima. Nešto ga kopka Demokratska stranka za Banja Luku i Krajinu, napraviti će ona mnogo bolje rezultate kada u BiH svjetlo dana ugledaju oni političari koji su spremni bez kompleksa da raspravljaju o budućnosti BiH. Naveo je gospodin Tokić dio moje izjave koja je vezana za parlamentarnu raspravu, gdje sam rekao da ne postoji država u svijetu u kojoj će građanin zato što ne priznaje njeno teritorijalno uređenje, tražiti kao nagradu neki poseban pasoš, i ako ima takva država, to bi dobro bilo da ljudi žive u takvoj državi koja im je povoljna. To je dio moje rasprave, koju ja, evo, i danas ponavljam i ja nemam razloga da od svog razmišljanja odustanem, zato što Tokić misli drugačije i tu on ima razloga da se složi sa mnom. Ja sam i tada i danas ostao kod svog razmišljanja, vezano za tu problematiku i tu situaciju, a Vijeće ministara BiH treba da da svoje viđenje, kao kolektivni organ, vezano za pasoše i mislim da ima hiljade

prečih stvari za građane BiH, ali mi smo majstori da život u državi blokiramo zarad problema koji nije toliko urgentan. Ako građani to podnose, evo im šanse, evo stranaka, evo 11. Novembra, pa neka se izjasne. Hvala lijepa.

HALID GENJAC

Gospodin Čaršimamović.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, meni je jako žao što gospodina Pere Skopljaka nema sad trenutno, jer ova moja diskusija je bila okrenuta njemu. Namjerno nisam htio da bude replika, nego da bude diskusija. Ja sam razumio kroz ova tri nastavka ove sjednice i tri nastavka na ovoj tački da smo mi došli do čina glasanja. Međutim, mi ne vodimo i dalje nikakvu konstruktivnu raspravu, čak ni o amandmanima, nego govorimo da li ćemo i kako ćemo glasati, zbog toga ja tražim da mi radimo efikasnije i da glasamo. Amandmani su uloženi. Mi o njima možemo, pošto nema ozbiljne rasprave, dati svoj glas i možemo glasati isto tako i o prijedlogu koji nam je uputilo Vijeće ministara BiH.

S druge strane, podržavam prijedlog poslanika Kadića, da se danas izjašnjavamo i o povjerenju Vijeća ministara BiH, jer su se dva, odnosno tri puta oglasili o naš zahtjev, prekinuli tri puta našu sjednicu i tri puta mi ne možemo da završimo ovaj rad. Zbog toga nisam htio da izlazim, kao repliku, nego da kažem da mi možemo i kroz diskusije završiti ovaj dio, a ne replikama odugovlačiti. Htio bih, kad je ovdje replika, pitati kolegu Deretića, na osnovu kakve matematike je došao da 98% građana RS želi pasoš onakav kakav jeste, jer ja koliko znam, ima i drugih građana osim predstavnika onih koje on hoće da predstavlja ovdje kroz 98%, pa bih volio da nam objasni samo tu matematiku.

HALID GENJAC

Gospodin Divković – gospodinu Deretiću minutu jednu, je li to odgovor, za odgovor ćemo te pozvati kad bude, dakle, gospodin Divković, to je ... gospodin Silajdžić.

HARIS SILAJDŽIĆ

Poštovane kolegice i kolege, ovako kako prolazi ovaj zakon, prolazili su Zakon o privatizaciji, Zakon o radu, Zakon o transportu i tako pet godina i zbog toga sam prošli put predložio da visoki predstavnik nametne ovaj zakon i to će tako biti. Ovdje je gospodin Čaršimamović rekao u vezi sa 98%, ja bih to ponovio, gdje su oni koji nisu kod svojih kuća. Jesu li to oni zaboravljeni, izbačeni iz tog postotka? Dalje, što se tiče imena Republika Srpska, dakle, samog naziva, neko se ovdje pitao da li to treba izbrisati, je li to cilj, jeste cilj, to je cilj, jer u skladu sa Odlukom Ustavnog suda, taj dio BiH nije samo srpski i taj naziv ne može ostati. Prema tome, jeste cilj, ako se pitate jeste cilj, moj je cilj, ne znam čiji je drugi.

Ovako ovaj parlament ne može postići ništa. Zbog toga je moja stranka juče predložila ? program međunarodne zajednice za koji ćemo se svi vezati. Neće nijedna stranka bez tog programa moći ući u vlast i onaj ko bude opstruirao ići će, dakle,

važan je program i projekat. Zašto to kažem? Važan je program i projekat, a ne ko pobjeđuje na izborima, inače ćemo još pet godina sjediti i ovako čekati. Zbog toga, bih uputio apel međunarodnoj zajednici da prekida ovo i da nameće zakone koji su dobri za građane BiH. Hvala lijepa.

HALID GENJAC

Gospodin Banjac, replika.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, pročitajte Poslovnik i postoje poslovničke obaveze i nema nikakvih problema za netačan navod.

Prvo, tražim, ovdje i sada, prekid sjednice dok se OHR ne izjasni da li je tačno ovo što je rekao gospodin Silajdžić, biće nametnut zakon, to znači da čovjek ima sigurno informacije. OHR molim da se izjasni, sasvim precizno, ovo što je rekao gospodin Silajdžić, jer onda mi nemamo šta ovdje tražiti, ako čovjek ima informacije, ja ne sporim. Dakle, tražim, u ime Kluba poslanika SDS-a, prekid od pola sata. Tražim izjašnjavanje OHR-a o ovom izlaganju gospodina Silajdžića. Tražim stenogram ovog izlaganja odmah i sada, svim poslanicima, meni lično tražim stenogram, jer da bih nastavio sjednicu tražim stenogram, a poručujem građanima RS i pozivam televiziju RS da prenese od riječi do riječi ovo što je rekao gospodin Silajdžić i molim televiziju Federacije BiH da to isto napravi. Molim da se čuje ovo i tražim izjašnjavanje OHR-a, kao poslanik, da li ovakav čovjek koji raspiruje ovoliko mržnje koliko je sad izrekao može da bude poslanik. Hvala.

HALID GENJAC

Molim vas, samo trenutak. U ime kluba poslanika može se podnijeti zahtjev za pauzu od pola sata. Sve ostalo može se predložiti, pa ako bude prihvaćeno, ono se...

MIRKO BANJAC

U ime kluba poslanika ću tražiti.

HALID GENJAC

U ime kluba poslanika se može tražiti pauza i, po Poslovniku, ta pauza će uslijediti. Sve ostalo se može predložiti Predstavničkom domu, pa ako Predstavnički dom to usvoji, onda to postaje zaključak. Dakle, na osnovu zahtjeva jednog kluba poslanika, pauza od pola sata, pa onda nastavak prema tački dnevnog reda.

MIRKO BANJAC

Ja tražim i ovo što sam tražio. Imam li na to pravo?

/PAUZA/

PERO SKOPLJAK

Hvala, gospodine Tokiću. Nastavljamo ovu sjednicu. Nema ovdje gospodina Banjca, koji je tražio pauzu. Ja nemam informaciju zašto. Odgovor OHR-a na postavljeno pitanje, molim vas, volio bih da gospodin Banjac se pojavi u dvorani ako je tu negdje. Budući da još nemamo gospodina Banjca, ja ću pokušati dati odgovor na pitanje koje je navodno on postavio, a koje ja, nažalost, nisam čuo, jer sam imao jednu posjetu, morao sam napustiti sjednicu nakratko. OHR je dao obavijest da on daje odgovor samo na pitanja postavljena u pismenoj formi. Prema tome, na usmena pitanja on ne daje odgovore, prema tome, smatram da je i odgovor na ovu pauzu koju ste imali time dat. Ja se nadam da ste time zadovoljni.

Drugo, ja vas molim da ovu sjednicu privedemo kraju, jer smatram da uvjete zato imamo. Gospodine Dokiću, je li Vi imate?

MIRKO BANJAC

Pa valjda imam pravo da objasnim prekid sjednice.

PERO SKOPLJAK

Jesam, prozivao sam dva puta da dođete. Evo, čujem da gospodin Banjac ima pismeni odgovor da nije mogao prije, daje se ispričati, izvolite, gospodine Banjac.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo poslanici, obzirom da sam tražio pauzu, dužan sam da kažem šta se dogodilo u međuvremenu i zašto je pauza iskorištena, tako je poslovnički. U skladu sa članom 129. Poslovnika, poslanik ima pravo, u specifičnim situacijama, a ja ovu situaciju, poslije govora gospodina Silajdžića, smatram specifičnom, jer je bio poziv na rušenje ustavnopravnog poretka BiH, imam pravo da postavim pitanje i drugim subjektima, u ovom slučaju to je OHR. Ja do ovog momenta nisam dobio odgovor OHR-a, niti sam dobio bilo kakvo objašnjenje, a u članu 129. nije predviđeno vrijeme. Prihvatam činjenicu da je moguće da oni svoj odgovor daju kasnije ili sada. Obzirom da nemam odgovora ni na jedno od ovih pitanja, a imam pravo na to, u skladu sa članom 129., molim da mi se kaže da li će odgovor biti dostavljen ili neće biti dostavljen ili kada će biti dostavljen, obzirom da tamo roka nema.

PERO SKOPLJAK

Molim Vas, ja sam dao odgovor decidan kakav sam ja dobio od predstavnika OHR-a. Da se na usmena pitanja ne daju informacije od strane OHR-a, nego samo na pitanja koja budu postavljena u pisanoj formi. Prema tome, to je odgovor koji Vam ja mogu dati i smatram da je time ovaj dio diskusije stavljen ad akta.

MIRKO BANJAC

Molim Vas, poslovnička intervencija, to nije tako.

PERO SKOPLJAK

Ovo jeste ovako kako sam ja dobio. To je informacija koju Vam ja prenosim.

MIRKO BANJAC

Gospodo, ja vas molim sviju, a posebno odgovorne ovdje da se pročita član 129. On je sasvim jasan. Nije tačno da se mora postaviti pismeno pitanje po članu 129. Možeš li mi posuditi da pročitam član 129.? Ja samo hoću da kažem da nije tačno ovo. Ja sam na netačan navod reagovao, poslaniče.

Ovdje se sasvim jasno kaže u članu 129. Poslovnika, poslanici mogu postavljati pitanja vezana za specifične činjenice ili situacije i drugim subjektima, koji odgovore dostavljaju u pisanoj formi. Oni trebaju odgovor dostaviti u pisanoj formi, a ne ja, i to je sasvim jasno, draga moja gospodo.

PERO SKOPLJAK

Molim Vas, ja Vam govorim o odgovoru koji sam ja dobio i koji Vam prenosim. Sad izvolite. Javio se gospodin Rakić, pa Dokić.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, Vi ste morali izaći u vrijeme sjednice, a ja sam imao primjedbu na vođenje ove tačke i sad je poslovnička intervencija. Vi ste na početku ove tačke dnevnog reda rekli da ona ide po starom poslovniku i, onda, odvojite ove dvije stvari. Završimo tačku 2. po starom poslovniku i, onda, ukoliko imate namjeru otvarati raspravu po pitanju Banjca, idite na novi poslovnik. Dajte da završimo, da budemo ekspeditivni. Stalno otvaramo u toku jedne tačke nova pitanja i miješamo poslovnike. Vi nas zbunjujete ovdje.

PERO SKOPLJAK

Vi ocijenite koliko zbunjujem ja, koliko drugi i odgovaram za ono što radim. Gospodine Rakiću, izvolite, gospodin Dokić, pa gospodin Deretić.

VITO RAKIĆ

Dame i gospodo poslanici, ja nisam prisustvovao prvoj sjednici skupštine na kojoj je krenula rasprava o ovom zakonu, ali sam prisustvovao na prošlom nastavku, evo, prisustvujem i danas. Iz svega ovoga što se dešava, bar prošli put i danas, jasno je da je ova skupština ušla u jednu totalnu krizu i da ova iracionalna rasprava vodi tome da ono što smo preuzeli kao obavezu, kao poslanici u ovom parlamentu, izvršavamo i odrađujemo i stvaramo skladne odnose u BiH na bazi ustavnih rješenja i na bazi zakona i određene procedure koja je ovdje utvrđena. Mi od ove skupštine počinjemo da pravimo paradu, a tako pojedini lideri pozivaju i posmatrače, svoje simpatizere, pa se i plješće u ovoj sali, itd. i ništa mi ne reagujemo. Jednostavno sam se uzdržao od rasprave, jer, na bazi velikih govora i tirada pojedinih političkih lidera koji ne vode rješenju ovog problema, teško je učestvovati u takvoj raspravi.

Ja ću tu da budem jasan. Imamo nacrt Briselske deklaracije. U tom nacrtu su definisana pitanja po nekom prioritetu. Prvo pitanje je ekonomija. Drugo pitanje je rješavanje problema izbjeglica. Na trećem institucije, na četvrtom javna bezbjednost,

mediji, obrazovanje. Mi smo izabrali Ministarsko vijeće, bez ekspozea, bez programa rada i Ministarsko vijeće, što se sjeti, to počinje da gura ili što guraju neke političke opcije, da bi doveli ovu skupštinu u ono u šta je uvodimo.

Rekao sam pojedini politički lideri. Ne mogu a da ne kažem nešto o gospodinu Silajdžiću. Njegova politička opredelenja i njegovi politički stavovi su nama svima jasni. Gospodin Silajdžić hoće da stvara BiH po svojoj mjeri.

PERO SKOPLJAK

Nemojte upasti u ovu istu pogrešku, molim Vas.

VITO RAKIĆ

Hoće da stvara po svojoj mjeri i na bazi toga nam iznosi određene stvari i upotrebljava veoma krupne riječi da izaziva još veću destabilizaciju u BiH i da izaziva ne trpeljivost u BiH. Ja, kao čovjek, kao predstavnik stranke Demokratskog narodnog saveza, ne želim da učestvujem u takvom cirkusu, jer želim da ovaj narod očekuje određeni ekonomski i drugi prosperitet, da očekuje da bolje živi i da stvara određene uslove, kako smo to nazvali, o samoodrživoj ekonomiji, samoodrživom miru, a ne da budemo pod stalnim patronatom međunarodne zajednice i pozivamo međunarodnu zajednicu da nam donosi zakone i da nam donosi sve programe i da, praktično, ova skupština gubi svoj smisao.

Prema tome, jasno sam rekao, ja, a i moja stranka, neće učestvovati u takvom cirkusu. Što se tiče Zakona o pasošima, jasni su tu ciljevi, to je rekao i gospodin Silajdžić. Mi hoćemo narodu da nametnemo još jedan namet, da mu uzmemo 35-40 miliona maraka jer je na visokom standardu i da mora u određenom roku zamijeniti svoje pasoše. Tu je računica jasna. Nećemo da idemo onoj soluciji da kažemo da narod može da izabere koji hoće pasoš, pa neka bira, pa ćemo vidjeti koliko će biti kojih pasoša. Prema tome, ja, kao poslanik u ovoj skupštini, neću da glasam ni za ovaj zakon, a neću da glasam ni za amandmane, jer smastram da je sve to dovelo do čega je dovelo i da će dovesti da ova skupština ne može dalje normalno da radi, pošto je tu predizborna kampanja, i normalno i nije normalno, ali, jasno je iz istupanja pojedinih lidera šta se želi pretvoriti od ove skupštine. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospoda Dokić, Deretić, pa Tokić.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, ja se nadam da je današnja rasprava o ovom zakonu razotkrila mnogo onoga što smo mi znali, ali nije bilo eksplicitno izraženo. Ovdje se ne radi o pasošu. Ovdje se radi o nečemu dubljem, što je gospodin Silajdžić jasno rekao i, evo, ja odavde izjavljujem, i načinio najgrublji nasrtaj, možda je najbolja ta riječ, najgrublji nasrtaj na Dejtonski mirovni sporazum, Sporazum čiji je i sam potpisnik. Konsekvence zato neka budu onakve kakve budu, ja neću nikog prizivati, ali znam šta će partija Demokratskog progresa RS uraditi, s obzirom na ovo, s obzirom na odnos prema stranci čiji je on lider. Dakle, za mene je priča o putnoj ispravi u ovom trenutku završena. Možete prekinuti, možete nastaviti. Ja isto kažem,

ovo što je gospodin Rakić rekao, niti ću glasati za ovaj zakon, niti ću glasati za amandmane, ali vas molim, nemojte narod zavaravati oko toga da zbog toga ne mogu da putuju po svijetu, zbog toga što piše ime entiteta na pasošu, da imamo vizni režim itd. Ja ću vam navesti samo jedan primjer. Je li Švajcarska ima bezvizni režim svugdje po svijetu zbog toga što na pasošu, svakom pasošu piše ime kantona. Dakle, 26 varijanti pasoša, ako je 26 kantona, koliko ja znam da je 26. Na svakom pasošu ima ime kantona. Gospodo, ovdje opstrukciju pravi, a on se sam prozvao, onaj koji je, odmah poslije zakona koji je ovo vijeće usvojilo i drugo vijeće Skupštine BiH usvojilo, odmah krenuo u kampanju za promjenu tog zakona i koji je opstruisao međunarodnu zajednicu i obmanuo međunarodnu zajednicu natjeravši je da na jednoj od konferencija uđe obaveza da se mijenja zakon koji je već usvojen, a ostali smo bez niza zakona. Ovdje je sada jasno zbog čega smo pet godina bez toliko potrebnih zakona za funkcionisanje BiH. Sad je jasno. Zbog toga što nismo ni htjeli da razgovaramo o zakonima koje treba ovdje da donosimo, već smo htjeli one druge, koji imaju za cilj ono što je gospodin Silajdžić maloprije rekao, koji direktno i indirektno brišu ime entiteta. Dakle, sada je zaista sve jasno i i zaista mi je sad i lakše ubuduće u BiH nastupati, jer sve je pred javnošću razotkriveno. Hvala vam lijepa.

Bilo je prethodnih diskutanata u, zaista, neprimjerenom smislu, zašto mi ovdje radimo jedan posao, kad će građani BiH, RS pardon, kao što su već nešto prihvatili, prihvatiti i ovo kad im bude nametnuto. Gospodo, građani RS će prihvatiti sve ono što skupština donese, a, nažalost, prihvatit će i ono što nametne neko ko, ako ima pravo da nameće, ali neće prihvatiti, nego će, neće mir ugroziti, ali pozivati se da nama neko nameće i prijetiti s tim da ćemo to morati prihvatiti, jer će nam neko nametnuti, zaista je neprimjereno i nezgodno je što se to iza ove govornice izgovara.

PERO SKOPLJAK

Nema sreće od nametanja. Mi smo ovdje da rješavamo probleme i ja vas molim da u tom kontekstu radimo. Gospodin Deretić, gospodin Tokić, pa gospođa Jovanović.

MIODRAG DERETIĆ

Ja sam se još prije ove pauze javio za repliku, no, međutim, obzirom da je prethodni diskutant već dosta toga rekao što sam ja imao reći, ja od toga dijela odustajem, međutim, ja, predsjedavajući, molim i insistiram na onome što sam predložio u mojoj prvoj diskusiji, dakle, da ovo Predstavničko vijeće glasa o zaključku sledećeg sadržaja. Ko je za to da se nastavi rasprava po Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH, bez izjašnjavanja Savjeta ministara BiH, pogotovo nakon ovih diskusija o kojima su maloprije diskutovali.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, smatram da je točka 3. dnevnog reda već usvojena na onom prethodnom, tamo ispred prethodnog zasjedanja, i smatram, gospodine Deretiću, da smo mi, zapravo, ovu točku aminovali, da li imamo uvjete ili nemamo uvjete, izjasnit ćemo se mi, jasno, kad se budemo izjašnjavali o ovom zakonu. Ja Vas molim da od toga prijedloga odustanete, jer smatram da se mi opet vraćamo na dnevni red, odnosno novo izglasavanje točke 3. Da li ide na izglasavanje ili ne?

Drugo, ja vas molim da budemo džentlmeni do kraja, demokrati, ja hoću svakako dati riječ i gospodi ispred Vijeća ministara BiH, da nam kažu da li imaju nešto novo ili nemaju reći na ovu raspravu. Ja ću dati svakako riječ predstavnicima Vijeća ministara BiH, to vam garantiram. No, da budemo, gospodine Deretiću, hvala, gospodin Tokić, gospođa Jovanović, pa gospodin ...

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, u pauzama je očito bila naznačena zahvalnost poslanika iz RS za diskusiju gospodinu Silajdžiću, jer se time sinhronizovano stvara atmosfera ugroženosti i podjele, navodno, ovog parlamenta na one koji hoće da ukinu RS, a drugi hoće da brane tu RS, neki su prijatelji BiH, a neki su neprijatelji BiH i da se čitava rasprava ovdje, sa jednog vrlo egzaktnog zakona, izjašnjavanjem o amandmanima gospodina Banjca, i Zakon o putnim ispravama pretvori u već poznatu, sinhronizovanu priču o ugroženosti, strahu, bojazni, baba rogama itd. koja se uklapa već 10 godina sa protagonistima u kojima je uvijek bio prisutan, djelomično, i Silajdžić, ali i drugi subjekti. Ja želim ovdje zatražiti od ovog parlamenta da se ta rasprava prekine i da se pristupi izjašnjavanju o amandmanima gospodina Banjca, a potom o izjašnjavanju o Zakonu o Vijeću ministara BiH. Lično mislim da ovakva diskusija ide na ruku onima koji su protiv izjašnjavanja, znate, ja imam tezu, koja će se pokazati da li je tačna ili netačna, ali mislim da je pravljena strategija kako voditi što je moguće više rasprave, imati što je moguće više sjednica, a i ne izjasniti se o zakonu, da je to bila suština jednog sastanka određenog broja predstavnika i zbog tih mojih sumnji, da bi bile načisto javnosti, mi svi ovdje, ja tražim da se vratimo dnevnom redu i po starom i po novom poslovniku, uvođenje nove tačke dnevnog reda podrazumijeva izjašnjavanje poslanika, da li su zato da se raspravlja o bilo kojoj diskusiji, o bilo kojim tendencijama, zaključcima, itd.

Od Kolegija tražim da, bez obzira što počnete tačku dnevnog reda, zaključite je po starom poslovniku, kasnije vratite na novi poslovnik, da se i po starom i po novom poslovniku vratite ovoj tački dnevnog reda. Ako imate potrebe da se raspravlja o izjašnjavanju, odbrani, napadima na RS, Federaciju BiH, briše se, inače, po ideji ovog zakona koji je Tuševljak predložio, briše se i Federacija BiH i RS iz naziva entiteta, e sad, da li još neko želi brisati još dalje, ja to ne znam i ja se distanciram, ali iz naziva iz prednje stranice pasoša briše se i jedan i drugi entitet. Ja vas molim da se vratimo, a još jednu bih poruku rekao. Ne brani se RS, ni BiH, ni Federacija BiH na ovom zakonu, nego na ekonomskoj situaciji, na vladavini prava i iz toga se ja distanciram o svim drugim diskusijama koje su pokušavale navodne državne interese prebaciti na uskostranačke, predizborne konfrotacije, ugroženost, strah, što su ja mislim narodi i građani već odavno prevazišli. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Deretić.

MIODRAG DERETIĆ

Vrlo je licemjerno ovdje za ovom govornicom spominjati da se ne brani RS ovim zakonom, itd., kad je upravo prethodni diskutant bio jedan od onih koji je prvi insistirao na donošenju izmjene zakona o putnim ispravama, odnosno o brisanju naziva entiteta, to je jedna stvar i druga stvar, predsjedavajući.

Po Poslovniku, ja Vas lijepo molim, ja sam dao konkretan prijedlog i odmah poslije mog prijedloga, trebali ste pristupiti i staviti taj prijedlog na glasanje. Poslije toga je uslijedile more diskusija. Ja još jednom molim, ja sam decidan bio kod prijedloga zaključka, i molim da se o njemu poslanici izjasne. Ja i dalje ostajem kod tog prijedloga.

PERO SKOPLJAK

Šta Vi imate? Repliku, gospodine Divkoviću, izvolite. Gospođa Jovanović ima raspravu.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, kad je gospodin Deretić iznio termin licemjerje, ja hoću da kažem da je licemjerno, i zaista je licemjerno Zakon koji je bio predložen sa obrazloženjima kako je to tako rečeno i odbijeno, a danas takav zakon tražiti da se ovdje donosi, da bi se glasalo za njega. Isti ljudi su isti zakon odbili, a sad ga traže, to je po meni licemjerno. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Gospođa Jovanović ima raspravu.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege poslanici, uvaženi gosti, kratko ću pričati, jer ovo nisu teme iz mog domena posla i znanja, ali, eto, pošto je ovdje rečeno i što je trebalo i nije trebalo i moja malenkost će da učestvuje u ovome, što je i normalno i daleko od normalnog. Ja nisam ekonomista, ali sam, eto, čitala te izvještaje sa konferencija koje su organizovali ti ljudi, koji su nama željeli sigurno dobro, na svim ovim prostorima i oni su svi imale preporuku za neko bolje sutra. Kako smo ih mi interpretirali, to se vidi do sada. Ekonomija o kojoj se govori, vjerovatno će nekad doći na ove razgovore i teme, vjerovatno će tad biti možda bar šest sjednica da se raspravlja o ekonomiji, ako se ovom bitnom pasošu, evo, tri sjednice posvetilo, šta narod ima od toga, za kojeg se svi koji izađu ovdje tako zdušno zalažu, vidi se to. Mene je prošli put, kad sam se vraćala, slušala sam medije sa ovih prostora Federacije BiH, pa su pričali o radnicima u Zenici, kojima je gospodin Silajdžić sa ove govornice obećao 700 maraka platu, a ja sam slušala taj izvještaj i kaže primaju, 12.000 radnika na čekanju, 25 kg brašna, 2 litra ulja, 3 kg deterženta i pola kilograma keksa i onda ide rasprava, njihovi komentari. Za 2000 radnika nema ni taj paket i sad slušam gospodina Silajdžića, kojem ja stvarno ne bih pravila reklamu, njemu to ne treba. Deset godina ovog političkog rada, njegov narod najbolje osjeća. Ja zaista želim BiH vidjeti ovako kako sam ja, ukomponovanu, sređenu i šarmantnu i omiljenu u društvu, a ne tako kako je Vi vidite, bez mene kao Srpkinje, a iz onog Vašeg govora, toliko sam mržnje ja osjetila, bez obzira da li Vi to priznali ili ne, ali kažem Vam sad to, onako kao čovjek i kao ljekar. Naučno je dokazano, mrziti je sedam puta teže nego voljeti. Sve ovo što ste rekli, ne bih ni ponovila. Ovaj papir, potruditi ću se da ga nikad ne pročitam i sad još jedan predlog za ovaj zakon.

Pošto je taj pasoš tako bitan građanima BiH, moj prijedlog je da on bude sa što više listova, maksimalno debel i kvalitetan taj papir, da imaju ljudi šta da jedu, ako će od toga živjeti. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospođa Rađević.

DESANKA RAĐEVIĆ

Poštovana gospodo, ne znam da li je replika, ali sam osjetila potrebu da na ovaj način odgovorim kolegi Divkoviću. Naime, rekao je da smo mi, poslanici koji smo, uglavnom, odbili njegov prijedlog zakona o putnim ispravama u BiH, da smo licemjerni jer sada u amandmanima gospodina Banjca nešto slično se predlaže, sa naše strane. Tim povodom želim da kažem. Gospodine Divkoviću, Vaš zakon je došao u jednoj valjanoj atmosferi kao prijedlog da se dogovorimo. Vaš prijedlog nama nije odgovarao. Nismo se dogovorili i sve je bilo kako treba. Međutim, sada smo u jednoj sasvim novoj situaciji. Naime, neke snage u BiH, ovdje danas konkretizovane u istupu gospodina Harisa Silajdžića, su nama zaprijetile i jasno dale do znanja šta će nam se desiti, a ljudski je i normalno, a nije licemjerno, da čovjek od dva zla bira ono koje je manje. Zato mi nismo bili onda za Vaš prijedlog zakona, a sada smo izašli sa ovim amandmanima. Dakle, nismo licemjerni, nego se branimo na sve moguće normale, da i ja kažem taj termin ovdje kojim se mnogi služe, pa čak i neprikladno. Sasvim je normalno i ljudski da se čovjek brani i da od dva zla bira ono koje je manje. Hvala vam.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Silajdžiću, izvolite, imate repliku.

HARIS SILAJDŽIĆ

Poštovane kolegice i kolege, prvo, da ne zaboravim, neko je ovdje rekao da je Vijeće ministara BiH došlo bez programa. Nije tačno. Ovaj parlament ima program, samo što ga ne poštuje. Koliko znate, imamo program ovdje, samo ga treba poštovati i u tom programu stoje oni svi zakoni o kojima govorimo, a o tome sam mnogo govorio.

Drugo, kolegici Jovanović, pročitajte, nikad nisam obećao 700 maraka, ne, ali sam obećao da će doći investicija u Željezaru Zenica od 100 miliona maraka, 100 miliona maraka, ovdje je direktor Željezare i može reći da li je to došlo ili nije došlo. Dakle, ako je moj posao da potpaljujem peći u Zenici, onda to je druga stvar, ali je ta investicija došla, to je bio moj posao i zamolio bih kolegicu da ona uradi nešto slično, ako govori o dobrobiti građana BiH, to bi najbolje bilo. Samo toliko ostvarite pa će sve biti u redu.

Drugo, Vi ste rekli da nećete pročitati ovu moju izjavu, ja ću je pročitati, jer to je moja replika. Ne, ne, samo malo, ovo je moja replika, oprostite, i nemojte me prekidati, jer ja druge ne prekidam. Saslušajte onako kako ja Vas saslušam.

Dakle, ovako sam rekao, skratit ću to. Što se tiče imena RS, dakle, samog naziva, neko se ovdje pitao da li to treba izbrisati, je li to cilj, jeste cilj, to je cilj. Jer u skladu sa Odlukom Ustavnog suda, izgleda da se to ne zaboravlja, a to je predložilo i Vijeće ministara BiH, upravo zbog te odluke koja postoji, da li to zaboravljamo. Postoji Odluka Ustavnog suda koju moramo provesti, ovako se provodi.

Taj dio BiH nije samo srpski. U ranijem saopštenju, koje postoji, rekao sam isto tako da Federacija BiH nije samo bošnjačka i hrvatska. Moj cilj je građanska država u kojoj i ostali imaju puna prava. Dakle, čitam to, to je to kršenje Ustava kako je neko rekao. To je samo provođenje Odluke Ustavnog suda BiH, što je moj cilj.

Pošto ne postoji raspoloženje da čitam dalje, dakle, odluka Ustavnog suda BiH, i mi program imamo, gospodo, jer je neko rekao da nemamo. Izglasali smo ga i treba ga provesti.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Spahić. Ja vas molim da ovu raspravu privodimo kraju, jer ona ničemu ne vodi.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodine predsjedavajući, kao što znate, po Programu našeg rada je za septembar bilo predviđeno ono što je gospodin Rakić vrlo dobro napomenuo, bila je rasprava, vanredna sjednica oba doma Parlamentarne skupštine BiH o ekonomskoj i socijalnoj politici u BiH, to je trebala biti centralna tačka septembarskog zasjedanja.

Druga centralna tačka trebala je biti da radna grupa, koju je Kolegij napravio, izađe konačno sa izbornim zakonom i da budemo primljeni koncem septembra u VE, pošto je to preostali zakon, preostala obaveza, prema Programu rada ovog doma, i treća obaveza prema programu ovog rada u ovom mjesecu je trebala da bude, kao što znate, da izglasamo čitav niz zakona koje smo mi jednostavno preneb... Program rada smo usvojili mi, kao Predstavnički dom, i na temelju intervencije koju sam tada učinio zajedno, čini mi se, sa gospodinom Rakićem i mnogim drugim poslanicima, zatražio sam da se Vijeće ministara BiH izjasni da li može taj program savladati, pošto je bio vrlo opširan. Da li nam može donijeti promptno zakone i prijedloge, odluke koje je nužno da radi kao izvršno tijelo Parlamenta, rečeno je da ćemo dobiti te prijedloge i zakone i, između ostalog, recimo i zakon o zaštiti intelektualne svojine.

Pošto ovdje očito u BiH intelektualna svojina nikako nije zaštićena, što se vidi iz ove debate, ja bih želio da kažem jednu stvar koja se tiče i poslovničke materije, a odnosi se na prisustvo ovdje predlagачa.

Kada se iscrpi rasprava, kako smo je mi iscrpili, u članku 96. kaže se, i u ovom i u starom poslovniku, u nekom drugom članku u starom poslovniku, imam i ovdje taj poslovnik, možemo uporediti, predlagач zakona, izvjestitelj i Vijeće ministara BiH, dakle, svi, u ovom slučaju, je bio predlagач zakona, ako se sjećate, Vijeće ministara BiH, preko Ministarstva za civilne poslove, i uvažili smo da u opštoj debati imamo izjave gospode iz Vijeća ministara BiH, nadležnog tada zamjenika, odsutnoga je mijenjao ministra civilnih poslova, gospodin Rečica je govorio u ime ministarstva.

Gospodin Gligorić je potvrdio na prošloj, na drugom nastavku, da on u cjelosti stoji iza svih navoda koje je dao gospodin Rečica, ima stenogram i da stoji iza ovog prijedloga zakona i da prihvata amandmane gospođe Havel. Ja sam na temelju toga, kao svako ko pokušava da racionalizira jedan posao, zatražio tada, prvi put, drugi put na drugom nastavku i treći put kad smo počeli nastavak ove sjednice, ono što su ponovili mnogi, prije svega gospodin Ivo Divković, koji je prihvatio sve moguće činjenice i to da je propao njegov prijedlog zakona i gospodina Tokića, ali je prihvatio onaj stari prijedlog zakona, da se pristupi glasanju i tražio je na jednoj od tih sjednica da se glasa o ovom zakonu.

Ja sada jednostavno da kažem, drugi dio ovog članka 96., tačka 3. kaže da će predlagač zakona, izvjestitelj, Vijeće ministara BiH dobiti riječ kad god zatraži. Ja vas molim, u skladu sa uputama predsjedatelja, ovdje se radi o odgovornosti, ja pozivam gospodina Skopljaka, s obzirom da sam odustao od prave intervencije i da ja sad ne držim predavanje o ekonomskoj i socijalnoj politici, jer sam podnio dva dokumenta, interpelaciju i rezoluciju, nadam se da će to doći na dnevni red današnje sjednice, po Poslovniku imam pravo na to. Ja molim gospodina predsjedatelja, pošto Poslovnik kaže da, u skladu sa uputama predsjedatelja, dobija riječ predlagač zakona, s obzirom da je stvorena jedna situacija koja je u skladu sa starim poslovnikom, novim poslovnikom, amandmanima koje je dao gospodin Banjac i drugim nekim situacijama koje su nastale u vezi sa kvorumom i Vijeća ministara BiH, raznim prijedlozima do ostavke, molim da razriješi najkorektnije što može ovu situaciju tako, da konačno nakon tri sata rada, dopusti da gospodin Gligorić se odredi, kao ministar nadležnog ministarstva, prema ovome. Ako se to dogodi na sjednici, može doći do deblokiranja, praktično, rada po ovoj tački dnevnog reda. Ja Vas molim, pošto se Vi prozivate, ne Kolegij, nego predsjedatelj, sad čitam to, jer ja sam mislio da je to dobronamjerno, dajte da se gospodin Gligorić odredi, da konačno odmaknemo se, odlijepimo se od ove nebuloze, jer ovo je stvorena situacija iz koje nećemo izaći, iz ovog začaranog kruga. Ja kao poslanik zahtijevam da se pristupi, prvi sam dao prijedlog. O mom se prijedlogu trebalo ne glasati, nego izjasniti, jer nisam dao nikakav novi prijedlog da se nešto zaključuje, nikakav zaključak, nego da se pristupi, u skladu sa Poslovnikom, proceduri glasanja. Tri puta to ponovio. Zašto kad god dođe do te tačke, kad je sve iscrpljeno, počnemo da otvaramo probleme, sve dok gospođa Rađević se nije javila, nisam shvatio da je ovo kolektivni amandman neke grupe poslanika, ali ona je sad maloprije rekla, gospođa Rađević, da je to izraz volje više poslanika, nije navela broj, ni koliko, ni kojih klubova poslanika, itd. Do trenutka dok nije govorila gospođa Rađević, ja sam mislio da su to amandmani gospodina Banjca. Ali, meni to isto ne smeta. Mogu biti amandmani i grupe i jednog i više. Ja jednostavno mislim da je nekorektno držati tri sata čovjeka koji je nadležan za ovaj zakon da ne može doći do riječi. Molim da učinimo toliko, da poštujemo izvršnu vlast, da nam se obrati, nemojte ih sprečavati.

PERO SKOPLJAK

Dajem riječ gospodinu Gligoriću. Izvolite.

MIRKO BANJAC

Poslovnička intervencija. Molim Vas, gospodine Gligoriću, jeste li Vi zatražili riječ, gospodine Gligoriću. Niste tražili, onda, po ovom poslovniku, lijepo kaže: kad zatraži riječ. Ako je zatražio riječ, molim vas da se postupi.

PERO SKOPLJAK

Molim Vas, gospodine Gligoriću, maloprije ste se izjasnili da ste voljni. Izvolite, dajem Vam riječ.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospdine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, uvaženi

PERO SKOPLJAK

Ja vas molim, ja se malo pozivam sad na oba poslovnika, ukoliko ne možemo korektno voditi sjednicu da ćemo je onda prekidati. Pa sad vas molim, držite se i vi malo poslovnika, ako od mene to zahtijevate.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Mogu li, predsjedavajući?

PERO SKOPLJAK

Izvolite, oprostite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Dame i gospodo, još jednom, ja želim da vam se izvinem što gospodin predsjedavajući, dr. Spasoje Tuševljak, nije danas sa nama, ali, naravno, on je službeno odsutan i ja smatram da on treba da reprezentuje BiH i u Sidneju i s obzirom na pritužbe koje su bile ovdje izrečene, po mom sudu, mislim da ne stoje. Vi mnogo očekujete sada, vjerovatno s obzirom da opet, po mom sudu, je određena temperatura danas postignuta. Mene lično raduje što ste vi odlučili da imate aktivan odnos vezano za to, za konkretno izmjene i dopune Zakona o putnim ispravama. Ja sam prošli put rekao kako je Savjet ministara BiH proslijedio izmjene i dopune zakona, u međuvremenu je bilo potrebno da se izjasnimo i o amandmanima poslanika, gospođe Ane Havel, koji su bile tehničke prirode i o tom smo se već i izjasnili. Istovremeno, na samoj sjednici došlo je do amandmana poslanika gospodina Mirka Banjca, što je, naravno, legitimno pravo poslanika da ulaže amandmane. Ti amandmani, bilo ih više, bilo u alternativni, vama je to, također, poznato, su suštinske prirode i, naravno, o tome treba da se, prema Poslovniku Savjeta ministara, izjasni Savjet ministara.

Savjet ministara BiH je na toj prethodnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, otišao i konstatovao da nije imao kvorum o čemu Vas je pismeno, gospodine predsjedavajući, gospodin predsjedavajući Savjeta ministara BiH obavijestio i tu je naveo da će na narednoj sjednici Savjeta ministara to pitanje biti riješeno, izjašnjavanje po amandmanima gospodina Banjca i o tome će pismeno

obavijestiti Vas i poslanike. Rasprava je vođena 7. septembra, ali ta tačka dnevnog reda nije završena i rečeno je da će se nastaviti 12. septembra i na toj sjednici nijedan od ministara gospodinu predsjedavajućem, Tuševljaku, nije rekao da će biti odsutan. 12. septembra, gospodin predsjedavajući je konstatovao da nije bilo kvoruma i da su nedostajala tri ministra, gospođa Turković, gospodin Prlić i gospodin Raguž. Tako da je izostalo izjašnjavanje Savjeta ministara BiH po ovom pitanju, po ovim amandmanima. Prepričavati atmosferu u određenom ambijentu u Savjetu po ovom pitanju, ja, principijelno i odgovorno, kao čovjek, da ne padnem zaista u zamku, pa vas molim, poslanike, da zaista shvatite i uvažite i moj položaj u Ministarstvu i u Savjetu, da, kao profesionalan čovjek, zaista želim da se Savjet ministara BiH izjasni o amandmanima, jer to je kolektivno tijelo i vi znate da se Savjet ministara izjašnjava konsenzusom i da smo mi i država konsenzusa, a Savjet ministara posebno. Ako uvažite tu činjenicu, olakšat ćete, praktično, nama položaj. Naravno da smo mi odgovorni, kao Savjet ministara BiH, i ja pojedinačno, kao ministar, kao izvršno tijelo, vama poslanicima Predstavničkog doma. Vi o tome, o konkretnoj, i pojedinačnoj i kolektivnoj odgovornosti Savjeta ministara smo..., i po ovom pitanju, možete, naravno, donijeti odgovarajuću odluku, a i konačnu odluku o sudbini ovog. Ja vas molim da ovo ne shvatite, jer u spletu događanja koja smo mi u međuvremenu i kao Savjet imali, mnogo toga smo uradili, mnogo toga smo predložili i ne želim da branim ni gospodina predsjedavajućeg, ni ulogu Savjeta ministara BiH to sada, ali, ipak, želim da kažem da su određeni rezultati urađeni, da unutar Savjeta ministara BiH postoji jedan dobar radni ambijent, koji ne bi trebalo pokvariti i molim vas da i vi, u okviru svojih nadležnosti, preduzmete odgovarajuće mjere. Hvala vam na pažnji.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Kadiću, repliku imate, izvolite.

RASIM KADIĆ

Dakle, povodom jednog vrlo jasno izgovorenog stava, koji je iznio gospodin Gligorić, kao ministar u Vijeću ministara BiH i koji je imao za cilj ne samo da objasni, nego i da opravda neizjašnjavanje Vijeća ministara BiH, želim da kažem vrlo precizno. Vijeće ministara BiH je imalo sjednicu prilikom prošlog prekida ovog doma i ja sam vrlo jasno rekao i tada, ona je bila sazvana tako da na njoj ne bude kvoruma.

Nakon toga je Vijeće ministara BiH imalo jednu redovnu sjednicu, na kojoj je bio kvorum. Vijeće ministara BiH je, navodno, raspravljalo o tome, ali nije, navodno, zauzelo nikakav stav. Mi nemamo stav o tome da je bilo glasanje na Vijeću ministara BiH, te da nije bilo konsenzusa, ne, nije bio stav i odloženo je to za narednu sjednicu, koja se zakazuje onda kada nema kvoruma, što, navodno, predsjedavajući Vijeća ministara BiH ne zna, jer ga ministri ne obavještavaju. Da budemo otvoreni, već treći put Vijeće ministara nema kvoruma, a dobro zna i predsjedavajući Vijeća ministara i gospodin Gligorić da je ovo tačka preko koje ovaj parlament ne može da pređe i to je, dakle, vrlo jasna situacija. Vijeće ministara BiH, svojim neradom, namjernim ili ne namjernim, ja bih rekao namjernim, od strane predsjedavajućeg i to po nečijim tuđim nalogima, direktno sprečava ovaj Predstavnički dom da ostvaruje svoju ustavnu funkciju i da se izjasni o ovom zakonu i da se izjasni o drugim zakonima koji su utvrđeni Programom rada Predstavničkog doma. Ja, kao odgovoran poslanik, izabran od građana, javno to izgovaram i tražim, ostajem pri zaključku, iako me je predsjedavajući ubjeđivao da odustanem od njega, ostajem pri zaključku o glasanju o

povjerenju Vijeća ministara BiH, zbog toga što se opstruira rad temeljne institucije BiH, to je parlament. Šta je to preče od normalnog rada Parlamenta BiH u donošenju zakona. Putovanja u Brisel, skupovi u Sidneju, nisu ni Sidnej, ni Olimpijske igre, preči od rada ovog Predstavničkog doma, gospodo. To je najpreči zadatak i to želim vrlo jasno da kažem i volio bih, želim izjašnjenje u vezi s tim, i biće mi veoma drago da vidim one koji će glasati protiv mog prijedloga o uskraćivanju povjerenja, odnosno one koji će podržati ovakav rad Vijeća ministara BiH. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Dame i gospodo, gospođo Perkanović, izvolite. Ja vas molim da ovu raspravu privodimo kraju i da se izjasnimo o amandmanima gospodina Banjca.

MIRKO BANJAC

Ne možete tako, gospodine, voditi sjednicu. Ne možete, pa i ja sam član Kolegija.

PERO SKOPLJAK

Pa hajde je onda ti vodi. Vodite je Vi.

MARA PERKANOVIĆ

S obzirom da smo maloprije saslušali gospodina Gligorića i maloprije gospodina Rasima Kadića, koji ne znam na čemu temelji ove svoje izjave, na osnovu ličnih pretpostavki, što ne smatram vrlo ozbiljnim, ali ja bih zahtijevala, prošli put smo prekinuli sjednicu, tražeći izjašnjenje Ministarskog savjeta. Nismo ga dobili, obrazloženje smo dobili i ja predlažem da postupimo po prijedlogu gospodina Deretića i da ne raspravljamo o tome, nego da se izjasnimo da li ćemo uopšte raspravljati o ovoj tački. Da ne ponavljam njegov predlog, ja bih da se izjasnimo po pitanju predloga gospodina Deretića i da ne bismo dužili više ovu tačku koju smo već opservirali.

PERO SKOPLJAK

Poslovničku intervenciju ima gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Ja sam stvarno mislio da nema potrebe na svaku ne istinu reagovati, jer time komplikujemo ionako tešku situaciju. Zaključak Kolegijuma jutros nije bio da mi glasamo o mojim amandmanima, nego da nastavimo tačku dnevnog reda. Šta će s tom tačkom biti, biće kako će biti. Bio je predstavnik OHR-a kad sam to rekao. Postoji i zapisnik sa te sjednice. Ne znam zašto mi se stavlja u usta nešto što nisam rekao.

Drugo, gospodine Tokiću, molim Vas, gospodo, drugo, ovdje se traži mišljenje ministra, koji precizno govori i niko neće da čuje ono što je on rekao, a rekao je, da ponovim, ako treba, tražit ćemo stenogram još jednom, jer izgleda da je

ovdje jako važno da puno pisanog traga ostane, jer na riječ nikoga ovdje držati ne možeš.

Gospodin je rekao da je u skladu da Poslovníkom o radu Savjeta ministara BiH i Zakonom o Savjetu ministara potrebno da se Savjet ministara izjasni o amandmanima. Jeste li to rekli, ministre? Da. Rekao je da. Molim vas, gospodo, i sad ovdje se karikira situacija. Gospodin Kadić, potpuno legitimno, kaže da ne možemo preći poslovničko pravo moje i svačije drugo u skladu sa zakonodavnom procedurom. Birajte ili onaj poslovnik ili ovaj, koji god hoćete, mora se završiti zakonodavna procedura, mora se završiti. Ne znam zašto mi to prešućujemo, da li je to cilj i zašto se to radi? Gospodin Kadić ovdje postavlja pitanje povjerenja Savjetu ministara BiH. Ja bih samo rekao gospodinu Kadiću da je potrebno, u skladu sa članom 116., da on to uradi, a ne na način kako je danas ovdje rekao. I molim poslanika da uradi u skladu sa članom 116. Poslovnika. Ako uradi u skladu sa članom 116., ponovo se ovdje lomi preko koljena. Uzmite Poslovnik, ima član koji to reguliše.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Poštovane kolege i kolegice, postoje svi uslovi i potrebne pretpostavke da se Predstavnički dom nakon obavljene rasprave prema tački dnevnog reda o predmetu koji je na dnevnom redu. I jedan i drugi poslovnik i jedna i druga procedura, nigdje ne insistiraju i ne postavljaju kao imperativ da se Vijeće ministara BiH mora izjasniti o određenim amandmanima. Dobro je to da se Vijeće ministara, pogotovu kad se predlagač izjasni, pogotovo je dobro kad Parlamentarna skupština ostavi Vijeću ministara 15 dana da se o tome izjasni, ali jako je loše kad Vijeće ministara BiH za deset dana nije u stanju da se izjasni o amandmanima koji su stali na pola teksta, pola kucane stranice. Dakle, ja bih prije rekao da predsjedavajući Vijeća ministara BiH pokušava da ometa ovaj parlament, da ostvari svoju ulogu. Da li će uspjeti u tome, zavisi od poslanika u ovom Predstavničkom domu. Da li ćemo prihvatiti da učestvujemo u igri koja onemogućava da se procedura dovede do kraja ili ćemo sačuvati i dignitet Parlamenta i svakog poslanika pojedinačno, i da li ćemo svoju ulogu obaviti, i svoje obaveze, onako kako se to od nas očekuje, i ispuniti ih.

Nigdje nije, dakle, predviđeno i nigdje nije imperativ u proceduri da se Vijeće ministara BiH u ovom slučaju mora izjasniti. Vijeće ministara je imalo dovoljno vremena. Vijeće ministara je imalo tri prilike. Dva nastavka ove sjednice i nastavak nastavka ove sjednice. Prema tome, rasprava je završena. Zakon je izuzetno važan. Javnost od nas očekuje i naša uloga je ovdje da mi ovu tačku privedemo proceduralno kraju, što znači da se izjasnimo o tački. Svaki poslanik ima, naravno, pravo da predloži zaključak, koji će se usvajati. Nije mi jasan prijedlog gospodina Deretića, zaključak koji predlaže gospodin Deretić, pa bih molio da ga ponovi. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Netačan navod ima gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Ja još jednom želim da javno kažem da, gospodine Genjac, obmanjujete javnost i poslanike, a govorite suprotno i starom i novom poslovniku, jer je rečeno u starom poslovniku sledeće i tražim da se pročitaju odredbe jednog i drugog, da se predlagač zakona, a nije rečeno Savjet ministara, nego predlagač, a ovaj zakon je predložio Savjet, treba se izjasniti o amandmanima. Savjet ministara je mogao reći da ne želi da se izjašnjava o amandmanima ili da je negativno ili da je prihvatio. On je nas pismeno obavijestio da će raspravljati o amandmanima, a on na to ima pravo kao predlagač. Za mene je ovdje Savjet ministara BiH predlagač, i oni kažu da će se izjasniti. Vi ovdje pozivate suprotno Poslovniku, da se onemogućí Savjet ministara da se izjasni. Oni kažu da hoće. Tačno je i to, podržavam što je rekao gospodin Genjac, da je nedopustivo da prođe ovoliko dugo vremena da se o jednih nekoliko amandmana ne može izjasniti Savjet ministara, to nije dopustivo, to traži odgovornost i s tim se slažem. Ali, gospodo, odgovornost ne može da utiče na bilo čije pravo. To su pravno dvije različite situacije. To je po starom.

Po novom poslovniku, ja vidim kako Tokić dobro uči, on sluša pažljivo, on će zapamtiti, ja vam kažem da će zapamtiti. Molim vas, po novom poslovniku, situacija je sledeća, da mi u roku od 48 sati prije dostavljamo nadležnoj komisiji amandmane i vi sad znate to, ni to nije ispoštovano, ni po novom, niti smo mi kao Kolegijum odredili tu nadležnu komisiju, niti je ta nadležna komisija radila po tom pitanju i, gospodo, hoćete kršenjem doći do cilja. Pa nemam ja ništa protiv. Vi možete mene preglasati. Što ja ne mogu ovdje, i da hoću, ne mogu. Da vam kažem, prema tome, radite vi šta hoćete. Ja hoću da upozorim na kršenje i jednog i drugog poslovnika i skrećem pažnju da je obaveza ovog doma da se o svim ovdje prijedlozima poslanika izjasnimo prije glasanja o zakonu. Kakvi će biti rezultati, a ne znam ja to. Na kraju krajeva, neka budu kakvi hoće. Biće onakvi kakvi mi budemo htjeli. Ali, zašto vi stalno preskačete hoćemo. Vi nas time tjerate na nešto što je sasvim providno. Hoćete na silu nešto da uradite. Pa, hajte, poštuju proceduru pa radite šta god hoćete.

Još nešto, gospodin Kadić je sasvim rekao. Kadiću, ja Vas lijepo molim, kao poslanika, shvatio sam da ste Vi posredno rekli da se o amandmanima treba izjasniti Savjet ministara BiH i zato ste tražili njihovu odgovornost što nisu to uradili.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima Kadić.

RASIM KADIĆ

S obzirom da je gospodin Banjac rekao ono što ja nisam rekao. Da precizno ponovim stav. Vijeće ministara BiH je imalo tri sjednice na kojima je trebalo da se izjasni o amandmanima, s obzirom da se Vijeće ministara nije izjasnilo o amandmanima, ja tražim da ovaj Predstavnički dom, neizjašnjavanje Vijeća ministara o novim amandmanima, tretira kao ostanak Vijeća ministara na originalnom prijedlogu zakona koji je dostavljen još prije mjesec dana. To je moj stav. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Dakle, ja nisam vidio da je argumentirana tvrdnja da ja obmanjujem javnost. Apsolutno stoji da Vijeće ministara BiH treba da se izjasni o amandmanima. Ja kategorično ponavljam, zaista je trebalo da se izjasni o amandmanima, a to što nije uradilo ono što je trebalo da uradi, treba da parlamentu dodatno da ulogu da bar parlament svoju obavezu ispuni. Ja sam rekao da nigdje imperativno ne stoji da se mora Vijeće ministara BiH izjasniti o amandmanima, a da treba da se izjasni i da je trebalo to apsolutno stoji i tu se slažem.

PERO SKOPLJAK

Javio se gospodin Deretić, pa Neimarlija, pa Raščić, pa gospođa Balta.

MIODRAG DERETIĆ

Kolege, s obzirom na tumačenje našeg pravilnika, odnosno, Poslovnika o radu i Poslovnika o radu Savjeta ministara BiH, dakle, nesporna je činjenica da se Savjet ministara kao predlagač ovog nacrt, pa prijedloga, mora izjasniti o amandmanima. Mora se izjasniti u pismenoj, decidno, ili usmenoj formi. Mi u tom kontekstu već imamo dva nastavka, odnosno, tri nastavka, mi još nismo dobili njihovo izjašnjenje. Ja insistiram da se ispoštuje Poslovnik o radu Savjeta ministara BiH, pa da nam onda dostave u pismenoj formi da se oni ne žele izjasniti po ovim amandmanima, nakon čega bismo mi eventualno mogli doći u poziciju da, bez, dakle, decidnog izjašnjenja Savjeta ministara, raspravljamo o ovome prijedlogu, to je jedna stvar.

S druge strane, smatram obaveznim da, s obzirom da uvaženi gospodin Genjac očito nije shvatio moj prijedlog, da ga još jednom ponovim i dostavim predsjedavajućim u pismenoj formi. Dakle, upravo sve ove diskusije, koje su maloprije bile, idu u kontekstu ovoga što sam ja na početku predlagao, a to je da se ovdje izjasnimo o tome ko je za to da se nastavi rasprava po Prijedlogu zakona, o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH, bez izjašnjenja Savjeta ministara BiH.

MIRKO BANJAC

O amandmanima valjda mojim.

MIODRAG DERETIĆ

O amandmanima, jeste.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Gospodine Deretiću, Vi ste pravnik i mislim da ćemo se razumjeti vrlo brzo. Vi kažete, molim da se glasa o zaključku sljedećeg sadržaja, ko je za to da se nastavi rasprava, itd. Dakle, Vi predlažete da Kolegij postavi postavi Parlamentu anketno pitanje, ko je za to da se nastavi rasprava, bez mišljenja Vijeća ministara BiH. Takvo pitanje Kolegij može postaviti Predstavničkom domu samo ako Predstavnički dom usvoji da se takvo pitanje postavi.

Da budemo još jasniji. Prvo pitanje, vi morate zaključak predložiti. Vi niste predložili zaključak. Vi ste formulisali pitanje koje treba postaviti parlamentu. Da bi se to pitanje postavilo, mora se usvojiti zaključak. Kakav ...

MIODRAG DERETIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se/

HALID GENJAC

Molim Vas da pažljivo saslušate. Gospodin Deretić predlaže da se glasa o zaključku sljedećeg sadržaja. Ko je za to da se nastavi rasprava po prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, bez izjašnjavanja Savjeta ministara BiH o amandmanima Mirka Banjca. Gdje je ovdje zaključak? Ovdje je pitanje. Koji je zaključak? Vi, dakle, predlažete pitanje da se, gdje je ovdje zaključak? Kakav zaključak predlažete? Molim vas, svaki poslanik ima pravo iznijeti zaključak i da se o njemu izjašnjava. Molim Vas, formulišite svoj zaključak, pa da ga prihvatimo ili ne prihvatimo.

Formulišite zaključak koji treba da se usvoji ili ne usvoji, molim Vas.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospodin Neimarlija, pa gospodin Raščić, pa gospođa Balta.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, još nisam načisto da li ću odustati od sudjelovanja u ovoj žučnoj raspravi i zato mi nemojte zamjeriti ako se budem ponovno javio, ali, u cilju prekidanja ove doista mučne rasprave, nadam se, gospodine predsjedavajući, da ću pomoći, na liniji ovog prijedloga poslanika Deretića, a potaknut malopredašnjom diskusijom kolege Banjca, jer i njega pozivam sada na dosljednost koju, zaista, očekujem. Dakle, predlažem, očigledno drugog rješenja nema, da se poslanici u Predstavničkom domu izjasne, hoćemo li se izjašnjavati o amandmanima gospodina Banjca i o Prijedlogu zakona, ne čekajući odgovor Vijeća ministara BiH ili nećemo, to je jedino rješenje. Više nisam spreman da budem žrtva ove blamaže i istodobno da budem talac Vijeća ministara BiH. Ovo je samo pojednostavljivanje, u neku ruku, i preciziranje prijedloga kolege Deretića i mi, gospodine predsjedavajući, predlažem, dakle, da se poslanici u Predstavničkom domu izjasne, hoćemo li se izjašnjavati o amandmanima, ne čekajući Vijeće ministara BiH ili nećemo, i onda ću ja zato da se izjašnjavam. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Ja vas samo upozoravam, ja ću staviti to na izglasavanje, ali vas molim, shvatite da se time se vraćamo na pitanje dnevnog reda koji smo mi davno usvojili. Gospodine Kadiću, imate li repliku ili ...

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo poslanici, naravno da apsolutno ne prihvatam prijedlog ovakvog zaključka, jer ja imam prijedlog koji je potpuno suprotan. Predlažem i ponavljam, Vijeće ministara BiH je trebalo da se izjasni, nije se izjasnilo. Odluka Predstavničkog doma da se da rok Vijeću ministara da se izjasni starija je i jača od opstrukcije Vijeća ministara na tri sjednice. Da ponovim, naš zahtjev Vijeću ministara da se do nastavka sjednice, koja je zakazana precizno do 14. ovog mjeseca, izjasni o amandmanima je jači od bježanja Vijeća ministara od izjašnjavanja i zbog toga njihovo neizjašnjavanje ja smatram stavom da ostaju pri originalnom zakonu, te da nema potrebe za stav koji su iznijeli u kombinaciji gospodin Deretić i gospodin Neimarlija. Nema potrebe. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Raščić, pa gospođa Balta i gospodin Tokić.

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, uvaženi članovi Ministarskog vijeća, ja bih htio nekoliko konstatacija da načinim. Naime, ovdje se priča o tome da Ministarsko vijeće treba da se izjasni. Niko ne kaže da ono ne mora da se izjasni. Činjenica jeste da je Skupština dala vrijeme Ministarskom vijeću da se izjasni, a ono se nije izjasnilo. To se u pravu zove administrativna šutnja. Čudi me da niko od pravnika to nije primijetio. Dakle, Ministarsko vijeće je iskoristilo priliku da se ne izjasni o ovim amandmanima i to mi možemo smatrati administrativnom šutnjom. Prema tome, ostavlja se ovom parlamentu da se na jedan korektan način, po Poslovniku, opredijeli za dalji rad.

Ono što bih želi pored toga reći, jeste da smo jedno čisto tehničko pitanje o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama zakona o putnim ispravama, mi preveli u političke vode. Otvorili smo pitanje, da li treba ovako ili onako, da li ovo ili ono, što zaista odvlači pažnju od suštine stvari i o biti pitanja koje je na dnevnom redu. Žao mi je, ali je očito da je preko sredstava informiranja OHR dao do znanja da bi bilo poželjno da se ovaj zakon prihvati i da se građanima BiH omogućiti jedan pristojniji izlazak iz ove države. Žao mi je što među nama nema konsenzusa. Žao mi je što se država BiH nekorektno pominje u odnosu sa, recimo, Švajcarskom, jer je očito da Švajcarska nema tutora ili mentora kao što ga ima naša država. Bilo bi jako ljubazno i korektno prema svim onim koji čekaju pred mnogim ambasadama, naročito u Sarajevu, a i u nekim drugim zemljama oko BiH, da im se omogućiti da na jedan pristojniji način dođu do viza i pasoša koji će im omogućiti veću slobodu kretanja. U tom smislu, otvaranje pitanje entiteta, da li su time ugrožena prava, itd., mislim da nisu fundamentalna pitanja i da je Ustavni sud BiH donio odluku o konstitutivnosti naroda na cijeloj teritoriji BiH. Zamolio bih vas, zaista, za jednu korektnost i prema nama samima, jer ako se mi ne dogovorimo i ako mi ne napravimo konsenzus, napraviti će to neki drugi ljudi koji će na ovim prostorima pokušati, recimo, bar kao

Slovenija, da dobiju status da mogu sa ličnom kartom putovati po zemljama EU. Mi ne možemo sa ličnim kartama, ali bar da to možemo sa pasošima. Hvala vam.

PERO SKOPLJAK

Krivi navod ima gospođa Rađević, pa gospođa Mara Perkanović, pa gospodin Dokić, pa gospodin Deretić. Oprostite, gospođa Balta. Ovo su replike, gospođa Balta, njima moram dati riječ.

DESANKA RAĐEVIĆ

Izašla sam da reagujem na jedan krivi navod gospodina Raščića. Naime, on je rekao, u kontekstu prijedloga da se ovaj prijedlog zakona usvoji, da će kao posljedicu građani dobiti pasoš koji će im omogućiti pristojniji izlazak iz BiH. Reagujem na taj način što kažem da je to potpuno neargumentovano. Ovaj prijedlog zakona apsolutno ne omogućava ništa drugo ni drugčije građanima BiH, nego što sada imaju sa postojećim režimom pasoša, niti postoji neka država u Evropi, a kamo li na svijetu, koja je rekla da će građani biti oslobođeni viznog režima, ako imaju takav pasoš. To je zaista proizvoljna tvrdnja i kada bi se, ne daj Bože, i usvojio ovaj zakon i došlo do isključivo takve verzije pasoša u BiH, građani bi jednako u redovima stajali pred ambasadama evropskih država.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, imam prigovora ovdje, gospođa Balta, gospođa Mara Perkanović, gospodin Dokić, pa gospodin Deretić.

MIODRAG DERETIĆ

Ja bih prvo samo odgovorio kolegi, dakle, u konkretnom slučaju se uopšte ne može raditi o ćutanju administracije, tzv. institutu, iz prostog razloga što je Savjet ministara BiH na svom sastanku, koji je održan 7.09., doslovce, u zadnjoj rečenici naznačio, ovo pitanje bit će riješeno na dnevnom redu, dakle, na sledećoj sjednici. Sledeća sjednica je održana, koliko sam ja upućen, prekjuče, nije bilo kvoruma. Dakle, iz tog razloga nije riješeno. Prema tome, ne može se raditi o ćutanju administracije. Na sledećoj prvoj sjednici kada bude kvorum, to se pitanje mora riješiti, to je jedna stvar. Ako dozvolite, gospodine predsjedavajući, premda ja i dalje smatram da je moj prvi prijedlog bio apsolutno konzistentan i jasan, evo, ja ću biti sada, ovim prijedlogom još precizniji. Dakle, predlažem da se poslanici izjasne o donošenju zaključka kojim se prekida rasprava o ovom prijedlogu zakona, dok se Savjet ministara BiH ne izjasni o amandmanima gospodina Mirka Banjca. Da budem još precizniji.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospođa Balta, pa gospođa Perkanović, gospođa Dokić, Raščić pa Tokić. Ovo je, ja se nadam onako kako sam vidio vaše ruke, a ja vas molim da zaista prekinemo sa ovakvim raspravama.

RADENKA BALTA

Poštovano Predsedništvo, drage kolege i kolegice, mislim da iz sjednice u sjednicu, ja rijetko se javim, jer u ovim farsama, kad te dovedu baš do usijanja, ne mogu da učestvujem sjedeći da ništa ne kažem. Gospodine Pero Skopljak, prvo, ono kako Vi proširite vođenje sjednice, stvarno ne priliči ovom parlamentu. Ne priliči ni poslanicima koji se pozivaju na odgovornost, na korektnost u radu. Niti ima korektnosti niti ima odgovornosti. Da ima korektnosti, bilo bi i odgovornosti, pa bi se znalo zašto poslanici iz RS traže da se okrene nešto, da se nešto dogovori, da se nešto nađe novo, da se poboljša situacija ove BiH, ovakva kakva jeste i kako je zamišljena.

Također mi je žao što se poslanici iz Federacije BiH pozivaju na tutore i mentore. Neko bi bio sretan da ima tutore i mentore, koji su učinili tako mnogo za Federaciju BiH. Vjerujte, kad bi bilo po pokazateljima koliko je učinjeno, ja to vidim, znate, kad prolazim kroz Federaciju BiH, vidim koliko je učinjeno, a koliko nije učinjeno u RS. Sasvim je logičan slijed, gospodine Silajdžiću, ja Vas jako uvažavam, kao političara, da imate svoj cilj. Ali i Vi mene morate uvažavati, da moj cilj ne može biti Vaš i cilj. Naravno, cilj nam može biti zajednički kad Vi budete razmišljali o tome da i ja imam svoj cilj.

Prvo, ne želim da dolazim u bilo kakvu diskusiju, ali, želim da Vam kažem, sve opstrukcije rada ovog parlamenta proističu iz parlamentarnih izbora koji su nas doveli tu, kao poslanike, u želji da u jednoj zajedničkog BiH napravimo nešto što valja.

Nijedan amandman poslanika iz RS nije bio, a da nije bila žučna rasprava o amandmanima, da se ne treba prihvatiti nijedan bilo koje vrste, pa ću vam reći da se tako radi i o primjeni Aneksa 7., na koji se svi pozivaju. Nažalost, ja sam stranka koja ne učestvuje u narednim izborima, pa moja promocija nije bitna, kao što je bitna sviju vas. Znači, narodu BiH uopšte više nije ni interesantno ko je ko, jer su ga toliko nalagali svi oni koji su u vrhu i toliko napravili ružnih situacija narodu BiH, koji je gladan, u kojem se dešava da negdje rade četveročlane porodice, negdje niko iz tih tih, nijedno iz jedne porodice. Onoj bijedi, krajnjoj bijedi, krajnjem bogatstvu, na oba načina, antikorupcionim timovima, koji ništa nisu uradili da poboljšaju narodu ovom nešto što bi trebali da poboljšaju, to je da sredstva koja su otišla na neadekvatan način, budu primjenjena u izgradnji za ljude koji treba već jednom da se smjeste. Ako treba da se smjeste, treba, to je ono što ste rekli, neću ja reći onih 98, uopšte je nebitan procenat ko gdje treba da živi, svako treba da živi na svome, znate. Ja bih to vrlo rado, da svako živi na svome da nije silnih peripetija koje se zovu ovim onim ili šesnaestim dokumentom, koje ljudi prilikom povratka trebaju da podnesu u varijacijama od pravnika, ima li ga ili nema. Zato Vas molim, gospodine Skopljak, da zauzmete stav. Ja, kao poslanik, neću učestvovati sada više ovdje u radu ovog parlamenta, ja ću otići, povući ću se da ne slušam četiri sata diskusiju ljudi, ozbiljnih ljudi i vrlo savjesnih, svi su vrlo savjesni, a svi nesavjesno obavljaju svoj posao, pa bih vas ostavila, valjda ćete nešto dogovoriti, a ja ću to pratiti sa strane, jer stvarno ovoj lakrdiji kraja nema, a pozivam, takođe, i te tutore i mentore međunarodne da isto odreaguju na način na koji sam ja odreagovala, pa da vide šta su tu oni, gdje su oni tutori, a gdje su mentori i gdje treba da budu tutori i mentori, a gdje ne treba. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepo. Nadam se da ćemo, bar neki, prihvatiti Vaše prijedloge. Gospođa Mara Perkanović se javila, pa onda gospodin Dokić, pa onda gospodin Raščić, pa gospodin Tokić. Oprostite mi ako sam poredao malo krivo.

MARA PERKANOVIĆ

Javila sam se, replika gospodinu Raščiću, jer sam shvatila da on imputira da je neko ovdje protiv Zakona o putnim ispravama i da kažem da nije istina da je ovdje neko ko raspravlja, o tome ulaže amandmane i traži odgovor na amandmane, protiv zakona. Međunarodna zajednica, zaista, nama sugerše da što prije usvojimo neke zakone i ja jesam za to da se usvajaju zakoni, ali ne zakoni koji zadovoljavaju potrebe samo jednog naroda ili samo jednih političkih opcija. Ja sam za to da se ovdje dogovorimo i da zakone donosimo kvalitetne, koji će zadovoljiti sve u BiH, koji će biti za opšte dobro i koji će nam garantovati sretnu budućnost. Toliko.

BRANKO DOKIĆ

Gospodo poslanici, ja bih vas samo najiskrenije zamolio da ne obmanjujete javnost pričama, u smislu, da zbog ovakve putne isprave kakvu imamo, mi nepristojno stojimo pred ambasadama, mi nepristojno putujemo po svijetu. To apsolutno nije tačno, to je zamjena teza, to je podvala, zaista, podvala. Mi nepristojno putujemo po svijetu i nepristojno čekamo ili bolje, mogu se upotrijebiti i drugi izrazi, ali, evo, ja da ja koristim ono što je odavde rečeno, iz toga što živimo u ovakvoj zemlji u kakvoj živimo i nepristojno putujemo po svijetu i zbog toga što sami nismo u stanju da uredimo tu našu zemlju, već tražimo od nekoga drugoga da je uređuje. Pravljenje odgovora, u smislu, nemojte nas porediti sa Švajcarskom, koja ima 26 varijanti pasoša, zbog toga što oni nemaju tutora, a mi imamo tutora je isto porazna, porazno stanje u jednom parlamentu jedne države.

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici i uvaženi članovi Vijeća ministara BiH. Naime, ja nisam nikome imputirao da ne želi donijeti ovaj zakon i podržavam gospođu Perkanović u njenoj diskusiji, u njenim namjerama, i sve druge poslanike koji u tom smislu žele dati doprinos u radu ovog parlamenta.

Zaista, ja sam napomenuo kolegama koji misle da se obmanjuje javnost. Ako neko obmanjuje javnost, onda to čini međunarodna zajednica, preko sredstava informisanja. Otvoreno nam je dala do znanja između zasjedanja, baš po ovoj tački dnevnog reda, da je svrha donošenja ovog pasoša to što je ona rekla. Dakle, ja sam ih citirao. Slučajno sam gledao OBN i na OBN-u sam to vidio. Ljudi iz OBN-a mogu dati informaciju da li su krivo naveli navode OHR-a i drugih međunarodnih institucija koje se bave ovim zakonom.

Što se tiče pristojnog putovanja po svijetu, gospodin Dokić me ne sluša ili ga ja bar ne vidim, ja bih mu samo napomenuo da ja nisam rekao da mi nepristojno putujemo po svijetu, ja sam želio samo da mi na pristojniji način izađemo iz svoje zemlje i da putujemo po svijetu.

Ima ljudi koji sa diplomatskim pasošima i drugim službenim pasošima komotno ulaze u zemlje EU, SAD i druge zemlje, za koje su naši građani

zainteresovani. Ne znam kakvo je stanje sa Rumunijom, Albanijom i drugim zemljama za koje, po mojim informacijama, nisu zainteresovani građani BiH.

U tom smislu, ja bih zamolio kolege poslanike, koji su rekli da ja obmanjujem javnost, ja bih im samo rekao da sam prenio tu stvar, koju sam, informaciju koju sam čuo preko sredstava informisanja, čitao sam u sredstvima informisanja, da li je naša javnost obaviještena o tome, ja ne znam, zaista ne želim nametati stav, ne želim ga nametati, ali, kao čovjek, želim imati pasoš, da ne molim iz Njemačke neke poznanike da mi šalju garancije, da plaćaju za mene osiguranja, da daju obećanja da ja neću tamo ostati na teretu te države, da uživam njihovo blagostanje, itd. pa da se ambasada odluči da li ja imam razlog putovati ili nemam razloga putovati po sajmovima i po drugim pitanjima koji se tiču poslovne saradnje i, naravno, želje svih naših naroda da ponovo uspostave tehnološko-tehničke kooperacije sa zemljama čim tehnologijama pripadamo, naročito poslije II svjetskog rada, pa i prije. Prema tome, u želji da konstitutivni narodi BiH dođu do kvalitetnije isprave, da na jedan dostojanstveniji način mogu izlaziti kad hoće i gdje hoće po svijetu, govorim o ovoj temi. Ja vam se zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Još gospodin Tokić i zaključujem ovu raspravu. Zaključujem raspravu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, od ove atmosfere pomirljivosti, koja je maloprije uslijedila, i za razliku od diskusije Raščića, ja, zaista, mislim da je cilj bio ova tri sata rasprave, iscrpljivanja, da se ne usvoji zakon, ali ono zbog čega sam se javio jeste, gospodo iz Kolegija, nemojte zakazivati nastavak nijedne sjednice, niti jednu sjednicu, ako ne postoji spremnost za rad. Mi smo tu tri i po sata, a sad ćemo glasati o tome, da li ćemo nastaviti, da li ćemo početi da radimo, jer to da nema izjašnjenja Ministarskog vijeća, bez obzira na navijanje da će Gligorić reći nešto drugačije, ja znam motive Ibrine, zašto je navijao da Gligorić izađe, očekujući da će nešto biti drugačije od onog pisma koje je Tuševljak napisao. Nemoguće je. Mi smo to znali i prije početka sjednice. Nema izjašnjenja Ministarskog vijeća. Što smo počinjali sjednicu, ali svejedno, u skladu sa opštom zavrzlamom koju je ovaj kolegij stvara, stari i novi poslovnik, ovaj član, onaj član, ja vas sad molim da date na izjašnjanje ove prijedloge koji idu u tom pravcu. Da li je tri i po sata nakon početka sjednice Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH spreman početi sjednicu. Dajte to na glasanje, ali ubuduće nemojte da tri i po sata raspravljamo, bar se vas trojica dogovorite, jer koliko sam shvatio, vi se niste dogovorili da uopšte počinjemo sjednicu.

PERO SKOPLJAK

Dobro, zaključujemo. Ja moram dati prijedlog. Oprostite, zaključio sam. Izvolite, ali ne nastavljamo ovakvu raspravu.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Gospodo poslanici, u svojoj diskusiji poslanica, gospođica Balta je navela kako se poslanicima iz RS pokušava nešto nametnuti, odnosno, u pravcu naše

jedinstvenosti s tog područja. Ja govorim da smo mi apsolutno poslanici iz SDA i ostali su poslanici apsolutno za ponuđeni prijedlog izmjena i dopuna Zakona o putnim ispravama.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepo. Molim vas, gospodo, konačno ja dajem na izglasavanje prijedlog gospodina Deretića, a on se sastoji, molim vas, saslušajte me, bit će postavljeno pitanje, tko je za to da se nastavi točka broj 3. dnevnog reda, Prijedlog zakona o putnim ispravama BiH, tko je za to da se nastavi ta točka, odnosno tko je za to da se bez mišljenja Savjeta ministara BiH ova točka prekine, odnosno, ovdje završi?

Molim vas, evo, gospodin Deretić će objasniti još jednom. Nekoliko je puta bilo. Molim vas, ostanite, dostojanstveni.

MIODRAG DERETIĆ

Evo, ja ću kratko jasno pročitati. Dakle, ne kao zaključak, nego kao prijedlog. Dakle, da se Predstavničko vijeće, odnosno poslanici, izjasne o tome ko je za to da se nastavi rad po Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH, bez izjašnjavanja Savjeta ministara BiH, o amandmanima Mirka Banjca.

PERO SKOPLJAK

Mora biti alternativno pitanje tko je protiv, normalno, iza toga. Gospodine Raščiću. Molim vas, ne otvaramo raspravu, samo pokušavamo riješiti ovaj problem.

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, uvaženi članovi Ministarskog vijeća, zaista, pored očitih stvari da se radi o administrativnoj šutnji Ministarskog vijeća, u ostavljenom roku od strane ovog doma, ovaj dom je na prethodnom zasjedanju dao zadatak Ministarskom vijeću. Ministarsko vijeće do ovog zasjedanja i do ovog trenutka nije dalo svoj odgovor. Očito se radi o administrativnoj šutnji Ministarskog vijeća, iz razloga koje oni znaju, ja neću u to da ulazim. Obzirom da oni treba da daju svoje mišljenje, a ne moraju, ne obavezuju ovo vijeće da donosi bili kakav zaključak u smislu koji je predložen. Mi nastavljamo normalno po tački dnevnog reda. Apsolutno je dovođenje u konfuziju i u zabludu ovog vijeća predlaganje bilo kakvog zaključka u smislu da li smo mi za izjašnjenje Ministarskog vijeća ili ne. Očito da smo zahtijevali to izjašnjenje. Očito da oni to nisu htjeli da učinimo i očito je da mi želimo ovu tačku dnevnog reda da privedemo do kraja. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Dame i gospodo, budući da je atmosfera zaista usijana, ne osjećam, osjećam se ja voditi dalje ovu sjednicu. Pola sata dajem pauzu.

/PAUZA/

Gospodo, nastavljamo nastavak sjednice. Vi imate prijedlog gospodina Deretića o kojemu se ovdje trebamo izjasniti. Budući da se ja ne usuđujem interpretirati njegov prijedlog, pokušat ću odavde pročitati, a gospodin Deretić će reći je li to tako ili nije.

Tko je za to da se nastavi rasprava i izjašnjavanje po Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama BiH, bez izjašnjavanja, konačnog mišljenja Savjeta ministara BiH, odnosno o amandmanima Mirka Banjca. Gospodine Deretiću, je li se slažete, to sam ja dodao u pauzi kad nisam mogao pročitati riječ. OK.

PERO SKOPLJAK

Evo, replicirati želi gospodin Halid Genjac.

HALID GENJAC

Svaki poslanik ima pravo da predloži zaključak i iznese svoj prijedlog, i pored najbolje volje, zaista, i sav napor, ja ne razumijem šta je ovdje prijedlog i šta to mi treba da kao prijedlog gospodina Deretića usvojimo. Ja ovdje vidim samo jedno pitanje koje je postavio gospodin Deretić, ne znam kome je. Molio bih gospodina Deretića da formuliše prijedlog zaključka, šta predlaže. Ne pitanje, ne može zaključak biti pitanje. Formulišite pitanje.

MIODRAG DERETIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se izlaganje/

PERO SKOPLJAK

Molim vas, rasprava je zaključena, ovdje se trebamo samo ...

MUSTAFA PAMUK

Uvaženo Predsjedništvo, ja moram izraziti svoje nezadovoljstvo. Prvo pitanje, i glasati da li ćemo raspravljati o nečemu ili nećemo poslije tri sata rasprave, ja mislim da je van pameti, oprostite na ovom terminu, možda jeste malo ružan, ali mislim da nema smisla.

Druga stvar, ja bih želio odmah predložiti jedan novi prijedlog da se mi izjasnimo o ovom zakonu. On, kako vidimo iz ovog svega, sasvim jasno, nema izgleda da prođe, ali onda neka ne prođe, da završimo taj čitav spektakl, jer, mislim, jeza me hvata od pomisli da ću i naredne 2-3 sjednice parlamenta provesti u ovakvoj diskusiji u ovakvom ambijentu. Ja mislim da se vi kolege slažete da idemo na glasanje, pa neka se ne završi, šta. Nije to jedan jedini prijedlog, nije jedan jedini zakon koji nije prošao. Da znamo nije prošao i nije prošao, ali ovo šta radimo, izvinite, ja moram reći jednu stvar, narod je mislio da smo stvarno pametni kad nas je birao, ja ne znam šta sad misli. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Deretić ima izravan odgovor. Jeste li se Vi javili? Oprostite, onda ima gospođa Mara Perkanović prigovor. Gospodine Spahiću, sjedite, molim Vas.

MARA PERKANOVIĆ

S obzirom da smo ušli u jednu sasvim novu situaciju, pošto je traženo izjašnjavanje o amandmanima gospodina Mirka Banjca, od Savjeta ministara BiH smo dobili obrazloženja kakva jesmo, ja imam jedan predlog zaključka. Da će se Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH izjašnjavati o amandmanima gospodina Mirka Banjca i o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama i bez pribavljenog stava Savjeta ministara BiH o amandmanima poslanika Mirka Banjca. Da ovo damo na glasanje, ako može. Mislim, kao jedan način izlaska iz svega ovoga.

HALID GENJAC

Molim vas, kao član Kolegija, dakle, prvo da odgovorim na pitanje koje je bilo postavljeno oko zakazivanja sjednice. Mi smo ovu sjednicu zakazali na prošlom nastavku i ustvrdili da će to biti tada i tada. To što nije Vijeće ministara BiH uradilo, završilo svoju obavezu, to nije pitanje Kolegija, a Kolegij je današnju sjednicu započeo kako je dnevni red utvrđen i na tački dnevnog reda gdje smo stali prošli put.

Druga stvar, uz sve moguće bravurozne intervencije i nastojanje da se ne dođe do izjašnjavanja o amandmanima i samom Prijedlogu zakona, mi već nekoliko puta tokom ove sjednice imamo prijedlog da se Predstavnički dom izjašnjava o nečemu što se podrazumijeva kao procedura, što traje i što jeste. Mi smo na dnevnoj tački dnevnog reda, koja se zove Prijedlog zakona tog i tog, raspravu smo završili i došli smo do tačke kad treba da se izjašnjavamo o amandmanima i prijedlogu zakona. Može se predložiti da se rasprava obustavi, može se predložiti da se tačka dnevnog reda skine, može se predložiti da se sjednica završi, a prijedlozi da nastavimo raditi ono što radimo i što nam je poslovnička obaveza su u krajnje besmisleni, i molimo vas da se pridržavamo procedure i da pogotovu članovi Kolegija obave svoju ulogu i dužnost kako to Poslovnik zahtijeva. Nalazimo se u ulozi poslanika, koji nakon izvršene rasprave, treba da se izjasne o tački dnevnog reda.

PERO SKOPLJAK

Intervenciju ima gospodin Banjac, ali vas molim da opet ne otvaramo raspravu.

MIRKO BANJAC

Nema nikakve rasprave i ja ne želim i ja ponovo upozoravam na Poslovnik i, gospodine Pero, meni je žao što ja moram, kao član Kolegijuma, da već treći ili četvrti put danas upozoravam na kršenje Poslovnika. Svaki poslanik, pa prema tome i ja, kao poslanik, i vi, i svako drugi ima pravo da podnese amandmane. Ja sam amandmane podnio. Gospođa Perkanović sada predlaže, da li će ova skupština uzeti moje pravo ili neće. Ja imam pravo da tražim stav Savjeta ministara BiH u pisanoj formi, jer ja ću

nastaviti traženje poštivanja Ustava, zakona i međunarodnih dogovora u BiH, i hoću u pisanoj formi da to dobijem. Gospođa Perkanović je predložila zaključak, da se vidi hoće li ovaj dom prekršiti pravo i oduzeti mi pravo da ja zatražim zakonit put za moje amandmane. Što vi to meni oduzimate? Zašto, gospodo? Jer mislite, pa neka priča, biće mu lakše, možda kod kuće ne smije od žene, ali, molim vas, ja vam kažem, imam li ja pravo i imam li pravo na zakonito provođenje.

PERO SKOPLJAK

Tokiću, molim Vas.

MIRKO BANJAC

Sačekat ću ja da on ispriča. Hvala ti, Tokiću. Prema tome, imam li ja pravo na zakonit put mojih amandmana. Ako nemam, vi to, brate, odlučite. Nema. Idemo dalje. Ja vas ne mogu sam preglasati.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, u ovom konkretnom slučaju, ja molim onda gospodina Deretića da odustane od svog prijedloga, jer ovaj prijedlog isključuje Vaš prijedlog, po meni. Ovaj prijedlog koji je sad podnesen, ako ste slušali. Ako se Vi slažete da izglasamo za ovaj prijedlog, onda, OK. Molim Vas, Tokiću, molim Vas, nisam dao raspravu. Izvolite, gospodine Tokiću, ako imate intervenciju, izvolite.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ja mislim da je osnovna suština prijedloga amandmana gospodina Banjca bila da dobije podršku u Parlamentu i ja ne vidim razloga zašto, nakon što nije dobio podršku na dvije neuspješne sjednice Vijeća ministara BiH, za svoj amandman ne pokuša dobiti podršku u Parlamentu BiH. I ja tražim da se o amandmanu gospodina Banjca izjašnjavamo ovdje, jer o njemu smo raspravljali. Sve ostalo, dozvolite, prema tome, nakon dvije sjednice Vijeća ministara BiH, prijedlog amandmana gospodina Banjca nije dobio podršku predlagača, o njemu se Parlamentarna skupština treba izdvojeno izjašnjavati. Čega se plašimo to? Sve ostalo, sva ostala gimnastika, ja sam to pisao u svom prvom izlaganju, ali ću vam definisati ovdje, to je, gospodine Pero, predsjedavajući, to je razvlačenje pameti u miru, što Vi, kao predsjedavajući, ne biste smjeli dozvoliti. Molim vas, mi smo raspravljali o amandmanima ili prekinite sjednicu. Ako Kolegij nema konsenzus da nastavi sa radom, prekinite sjednicu. O kakvim zaključcima mi sad obrnutim, sa inverzijom, raspravljamo, da se onemogućiti gospodinu Banjcu, mi glasamo o sadržaju amandmana. Ja to insistiram i zbog toga smo se sastali ovdje ili, gospodo iz Kolegija, napravite još jednu pauzu, pa nam samo objasnite, zbog čega smo mi pozvani jutros u 12 sati, odnosno, danas u 12 sati da raspravljamo o tome da li ćemo početi sa radom? Insistiram da se izjašnjava skupština o sadržaju amandmana gospodina Banjca, jer smo o njima vodili raspravu i tražim da se o tome Parlamentarna skupština izjasni.

PERO SKOPLJAK

Netačan navod ima gospodin Banjac, pa onda gospodin Deretić.

MIRKO BANJAC

Ja ne bih da spominjem ničije manire, nema potrebe, jer je jedno činjenica. Netačan je navod da je Savjet ministara BiH zauzeo stav o mojim amandmanima. To je precizno rekao ministar Gligorić i ja ga pozivam, ako treba da to još jednom ponovi. Prema tome, nije zauzeo stav Savjet ministara BiH o amandmanima i nije ih odbacio, niti je rekao da neće o njima raspravljati, naprotiv, napisano je da će se o njima izjašnjavati na sledećoj sjednici. To je jedno.

Drugo, gospođa Perkanović predlaže sledeće. Zaključak koji glasi, vi, dakle, možete to uraditi, eto vam šanse. Mara predlaže, a vi ne date da predlaže. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH izjašnjavat će se o amandmanima gospodina Mirka Banjca i o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama i bez pribavljenog stava Savjeta ministara BiH o amandmanima poslanika Mirka Banjca. Molim vas, gospodo, da li ovaj dom želi bez pribavljenog stava da raspravlja o mojim amandmanima, a rasprava o mojim amandmanima nije bila. Niko nijednom rečenicom nije osporio zakonitost mojih amandmana, nijednom jedinom rečenicom, nije se ovdje govorilo o mojim amandmanima. Ovdje se govorilo o nekim načelnim stavovima, o ovom o onom, o interesima, ne interesima, ja hoću o amandmanima da se raspravlja, ali hoću redosljedom.

MIODRAG DERETIĆ

U kontekstu ove diskusije gospodina Banjca, ja upravo u tom kontekstu sam i dao svoj prvi prijedlog i moj prijedlog je apsolutno u suprotnosti sa prijedlogom gospodina Tokića, a to je da se o amandmanima raspravlja prije svega na Savjetu ministara, odnosno, da Savjet ministara BiH se o istom izjasni. I još jednu bih stvar htio reći. Ovdje se na vrlo jedan ružan način, vrlo lako, ono, što se kaže, od jednog poslanika, to se u diskusiji kasnije, na jedan volšeban način prezentira, sasvim drugačije od onoga što je rečeno. Ja sam u svom jednom izlaganju rekao. Nema ovdje ćutanja administracije. Kolega koji je o tome diskutovao mora čitati. Čitati dopis koji je ovdje došao od strane šefa kabineta Savjeta ministara, sa datumom 13.09.2000.godine, gdje doslovce stoji da Savjet ministara, na sastanku od 7. septembra, nije raspravljao o ovom pitanju, iz razloga što nije bilo kvoruma, ali zadnja rečenica glasi, ovo pitanje biće na dnevnom redu sledeće sedmice. Taj sastanak je održan prekjuče, koliko sam ja upoznat, nije bilo kvoruma. Ovdje je gospodin Gligorić doslovce naveo ko nije bio prisutan na tom sastanku i radi čega Savjet nije mogao zauzeti svoj stav, što znači da će Savjet na prvom sledećem sastanku zauzeti svoj stav po ovim pitanjima i mi ćemo imati stav Savjeta ministara BiH o amandmanima gospodina Banjca. Zato sam ja i predložio prvi put, i rekao sam da se prvo ovdje izjasnimo da li ćemo uopšte raspravljati o ovom prijedlogu zakona, prije nego što se o istom Savjet ministara BiH izjasni, po Poslovniku Savjeta ministara. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Opet ulazimo u raspravu, a mi smo tri puta konstatirali da je rasprava završena.

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, gospodo iz Ministarskog vijeća. U ovom aktu koji smo dobili, očito je da se Ministarsko vijeće nije izjasnilo u ostavljenom roku, a ostavljeni rok je današnje zasjedanje ove skupštine i to nema veze sa tim hoćemo li mi glasati o amandmanima gospodina Banjca ili nećemo, ali je očito da postoji administrativna šutnja Ministarskog vijeća. Ona se reguliše Ustavom. Mi, kao Skupština i poslanici, imali smo pravo da dobijemo odgovor, po Ustavu, je li tako? Oni to nisu uradili. Prema tome, postoji administrativna šutnja. Šta su razlozi administrativne šutnje, ja u to ne ulazim, i mislim da uopšte niste korektni da nema administrativne šutnje. Ovdje je administrativna šutnja određena rokom koji je zadala ova skupština. Naravno da može i nije dužna vlada odgovoriti na svako poslaničko pitanje i nije dužna vlada da zna svaki odgovor na svako poslaničko pitanje i ona ima pravo da administrativno šuti, ukoliko to smatra produktivnim za interes ove države. Pa očito da Vi niste imali knjige iz prava i očito da ne znate šta znači administrativna šutnja. Obzirom na karakter Vašeg obrazovanja, ja Vam i ne zamjeram i zato mogu da uđem u raspravu o ovom problemu. Mislim da treba da uđemo na korektan način u raspravu, odnosno, glasanje o amandmanima, a zatim i o zakonu. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Netačan navod gospodin Mirko Banjac, pa gospođa Muminagić.

MIRKO BANJAC

Poslaniče, administrativna šutnja se primjenjuje kod upravnog postupka. U ovom slučaju, nema upravnog postupka i nemojte, molim vas, da gubimo ovdje vrijeme, nemojte, kao Boga vas molim.

SUADA MUMINAGIĆ

Ja želim da kažem da ne prihvatam da se izjašnjavam o bilo kakvom zaključku u ovoj sadašnjoj fazi. Kad je Kolegij sazvao nastavak sjednice, imao je dopis koji nosi datum 12., primljen u parlamentu 13. Ako su to htjeli, mogli su ne zakazati nastavak dok se Vijeće ministara BiH ne izjasni.

Kad smo počeli rad, bilo je osnova da se tad izjašnjavamo, eventualno o tome hoćemo li raditi bez stava Vijeća ministara BiH, ali kad smo doveli raspravu do kraja i četiri sata, više od četiri sata ovdje proveli razgovarajući o ovome, sad da se izjašnjavamo hoćemo li razgovarati je stvarno smiješno. Molim vas, imamo redovnu proceduru. Nismo dobili stavove Vijeća ministara BiH. Mi smo prihvatili, počinjući rad da ćemo raditi bez tih stavova. Prema tome, sad mi treba da se izjašnjavamo po postupku o amandmanima. Ja ne osporavam gospodinu Banjcu da može podnijeti amandmane i loše bi bilo da mu osporavamo pravo da se o tim amandmanima izjasnimo, ali neka ni on nama ne osporava pravo da se o njegovim amandmanima izjasnimo. Ja jesam za to da se izjašnjavam o amandmanima, ali poslije ovoliko vremena sad da donosimo zaključak da nećemo da radimo bez stava Vijeća ministara BiH, smiješni smo i sebi i ljudima.

MIRKO BANJAC

Molim vas, netačan navod, ponovo netačan navod, imam pravo govoriti, ako treba, sto puta.

Gospodo, nećete vi mene umoriti, govorit ću ja i sto puta, ako bude trebalo, ali nemojte ovdje da se služimo krivim činjenicama. Ne radi se ovdje da li ćemo mi raspravljati o tački. Ovdje je sasvim jasno, u zaključku se kaže, ostaje izjašnjavanje samo. Mi možemo odložiti izjašnjavanje do pribavljanja stava. To je tako, takva solucija je poslovnički moguća, a vi izvolite, radite šta hoćete. Imate šansu, gospodo, da se izjasnite i da kršite to, evo, imate zaključak, izjasnite se.

MIODRAG DERETIĆ

Ja ću samo ovdje ponoviti, ja ne znam da li je kolegica bila iz početka ovdje, od kad je počela ova sjednica, ja sam odmah na početku predložio da se izjasnimo po ovom mom prijedlogu. Prema tome, zašto to nije napravljeno? Zašto se diskutovalo četiri sata, pa vi sada upravo ukazujete na taj propust i čiji je to propust, ja u to neću ulaziti, ali ja sam na početku sjednice, onako kako je Poslovníkom predloženo, dao prijedlog na izjašnjavanje ovdje Predstavničkom vijeću.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja bih stvarno htio da mi završimo diskusiju, i koliko se sjećam, Vi ste jednom rekli: zaključujem raspravu o ovoj tački.

PERO SKOPLJAK

Zaključio sam je dva puta.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ

Ako je zaključena, onda mi imamo samo mogućnost da glasamo. Međutim, ja bih ovdje htio da postavim jedno pitanje, čini mi se da prvi put u nekoj parlamentarnoj proceduri, kako je ja vidim, jedan poslanik daje više značenja mišljenju Vijeća ministara, nego mišljenju parlamentaraca. Mi, ukoliko nismo davali u diskusiji, a bila je diskusija o amandmanima, mišljenje, znači da smo ih razumjeli i da imamo svoj stav i da o njima možemo glasati, i ja predlažem ovo što je gospođa Muminagić rekla, dajte da glasamo o amandmanima, ako je gospodinu Banjcu više do mišljenja Vijeća ministara nego do našeg, onda ne trebamo ni glasati o tim amandmanima.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, rasprave su završene po treći put. Dakle, dajem na izglasavanje prijedlog koji ste čuli od gospođe Perkanović. Dakle, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH izjasnit će se o amandmanima gospodina Mirka Banjca i Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama i bez pribavljenog stava Savjeta ministara BiH i amandmanima poslanika Mirka Banjca.

Tko je za?

MIRKO BANJAC

Pa počelo je glasanje.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodine predsjedavajući, ja sam sasvim precizan bio, prvi puta u svim ovim mogućim nastavcima nastavaka i precizno sam postavio pitanje. Kako je moguće da gospoda predsjedavajući, gospodin Banjac, gospodin Skopljak i gospodin Genjac, ne respektiraju redosljed prijedloga koji su dati. Ja sam gospodina Skopljaka, kao predsjedatelja, zamolio da regulira odnos između Vijeća ministara BiH i Parlamenta BiH i ja mu se zahvaljujem što je omogućio gospodinu Gligoriću da govori i da kaže svoj sud. To je bilo u članu 96., tačka3., a sada želim da kažem da u skladu sa svim poslovnica i pravilima igre, maloprije je gospodin Deretić, kada je ponuđen prijedlog gospodina Pamuka ili nekog drugog ko je već dao prijedlog, rekao da se ne može se izjašnjavati o prijedlogu koji dolazi poslije njega. Ja sam gospodina Deretića ... gospodine Deretiću, ako Vi insistirate da Vaš prijedlog prvo bude na dnevnom redu da se glasa, kako možete suspendirati prijedlog moj, koji je izrečen na početku debate današnjeg dana, danas u 12 sati? Kako možete četiri sata, pet sati u pauzama da ignorirate činjenicu da sam ja predložio da se pristupi glasanju, jer je iscrpljena svaka debata. Gospodin Skopljak je zaključio tu debatu. Do 14. nismo dobili odgovor Vijeća ministara BiH. Tražio sam u startu da se gospodin Gligorić izjasni, ne zbog toga da bi on podržao moj stav ili odbio moj stav, jer je njegovo pravo da se izjasni u skladu sa svojim političkim i svojim profesionalnim – ekspertnim uređenjem, kao ministar. On se izjasnio i izjasnio se gospodin ministar i rekao, pa sad ja hoću drugu rečenicu da kažem što gospodin Banjac zaboravlja stalno. Rekao je, gospodo, to je stav, što ja moram reći, kao ministar, da štitim prisustvo gospodina Tuševljaka na Olimpijadi, govorim kao ministar da nismo imali, što kažu, uvjete za kvorum, ali je na vama, kao parlamentu, evo gospodina Gligorića ovdje, da odlučite o ovom prijedlogu zakona, onako kako smo ga ponudili i gospodin Gligorić, evo, može se i stenogram pogledati, ni na jedan način, vrlo korektno, profesionalno, nije doveo u pitanje odlučivanje parlamenta. Kako je moguće da parlamentarci osporavaju sebi pravo da odlučuju. Prema tome, to je moj stav precizan, podvlačim još jednom. Ja sam potpuno za to da se izjasnimo o prijedlozima, imate pravo, Rakiću, tiše malo, da se izjasnimo o amandmanima gospodina Banjca. Štitim njegov integritet kao poslanika, želim da njegov integritet bude do te mjere zaštićen da se izjasnimo, pošto smo gospođi Ani Havel govorili, a sad želim da kažem nešto zbog čega sam se javio poslovnički.

Izjašnjavanjem pozitivnim gospodina Gligorića na prošlom nastavku o prijedlogu i amandmanima gospođe Ane Havel. Prijedlozi, ako se uporede amandmani gospođe Ane Havel i amandmani gospodina Banjca, zbog toga sam i rekao i prvi put da ne shvaćam uopće odakle priroda i karakter tih amandmana, jedno drugo potpuno isključuju. Dakle, tehnički je gospođa Havel jasno stavila do znanja da je to zakon o jedinstvenom pasošu države BiH, sa jedinstvenom bazom i da priča o entitetskim i drugim nekim dodacima, koji su bili u tom tekstu prijedloga itd. ne stoji, i gospoda iz Vijeća ministara su stali iza amandmana tehničkih, suštinskih gospođe Ane Havel. Ja sada ponavljam još jednom, tražio sam u startu i prvi sam predložio, prvi tražio riječ, da se glasa po proceduri koja je normalna, da uvažimo sami sebe, da izglasamo ko je za, ko je protiv, ko je suzdržan za amandmane gospodina Banjca i potpuno je to isti prijedlog gospođe Perkanović. Sada prijedlog da ili ne nema nikakvog smisla. Treba pristupiti proceduri glasanja. To je suština. Pošto je moj prvi prijedlog bio, ja nisam tražio da se glasa o mom prijedlogu, nego da se pristupi izjašnjavanju, u skladu sa iscrpljenim foro...izjašnjavanja o, u načelnoj raspravi, o prijedlogu i o amandmanima. Nikakvo drugo interpretiranje ne bih mogao, što se

mene tiče, kao poslanik, prihvatiti. Što se tiče toga da će neko sad nakon rasprave ponoviti, ja sam, podvlačim još jednom, ponuditi neki novi zakon. Ja potpuno ne osporavam gospodinu Banjcu da on predloži novi zakon od tri, od šest i od dvanaest ili 26 pasoša, ukoliko bude tako podijeljena BiH i budu demokratski interesi toliko težili ka švicarskom modelu, ali to je buduće vrijeme, a za buduće vrijeme je Banjac ekspert i ja mu predlažem da gospodin Banjac se posveti tom vremenu budućnosti, a sad da se obezbijedi procedura glasanja o ovom dokumentu i o ovom zakonu, a za budućnost glasam jednako kao i mi svi ovdje, ali sad tražim izjašnjenje.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Banjac ima repliku, pa gospodin Deretić.

MIRKO BANJAC

Prvo što želim, najiskrenije želim i molim Sekretarijat da stenogram Ibrine diskusije dostavi Ibri, jer on kad pročita, onda će vidjeti gdje je sve kontra bilo onome što govori. Uvaženi poslaniče Spahiću, Vi ste tražili proceduru da se glasa, to je, gospodine, pravnim rječnikom procedura, provođenje procedure. Zaključak gospođe Perkanović traži da li će biti te procedure. Prema tome, redosljed događanja je sasvim jasan, dragi moj kolega poslaniče, i Vi to ne možete osporiti, to je poslovnički. Niko ne spori da vi imate pravo na provođenje procedure i ovo što Vi negirate moje amandmane, to je Vaš stav i ja u to neću da ulazim. Ne ulazim ja u to, to je Vaš stav, ali Vas molim, najiskrenije, ja nisam ovim mislio ništa što se gospoda smijala, ja sam stvarno htio da Vi vidite svoj stenogram. Vi ste tražili provođenje procedure. Ja nemam ništa protiv procedure, ali gospođa Perkanović svojim zaključkom pita hoće li biti procedure. Bitna razlika, gospodo. Poslije izjašnjavanja, njen zaključak nema vrijednosti. Redosljed događanja može da bude ovakav, kakav će biti rezultat, ja to ne znam. Nemojte, gospodo, molim vas, da se oko toga pogađamo. Gospodine predsjedavajući, ja ne bih htio ponovo da čitam Poslovnik, kada počne pitanje ko je za, to je znak početka glasanja i ne može se davati riječ.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospodine Deretiću, ovaj prijedlog, odnosno pitanje, kako hoćete, informacija, ne znam kako ću je ja ovdje definirati, prijedlog isključuje Vaš prijedlog. Ja Vas moram pitati. Da li Vi odustajete onda od svog prijedloga, ukoliko ovaj prijedlog ide na glasanje. Odustajete. Molim vas, ipak, konačno stavljam ovaj prijedlog gospođe Perkanović na izglasavanje.

HALID GENJAC

Tačno je da Poslovnik predviđa proceduru i tačno je da Poslovnik predviđa šta znači kad se počne glasati, međutim, treba početi glasati, a da bi se počelo glasati, treba razjasniti pitanja elementarna. Elementarna pitanja su sadržaj prijedloga i hronologija prijedloga. Molim vas, ja mislim da nigdje u svijetu nije zabilježeno da se postavlja na glasanje prijedlog, da se nastavlja raditi na radu koji se već dešava. Uvijek se postavlja prijedlog, i moguće je postaviti prijedlog, da se prekine rasprava, da se obustavi rasprava, da se odloži rasprava, itd. I na kraju, da budem jasan, molim vas, ovaj prijedlog, kako predsjedavajući ima namjeru da ga stavi na glasanje, znači da u svakom trenutku skupštine, na svakoj tački dnevnog reda, svaki poslanik ima

pravo da predloži nastavljamo raditi. I ukoliko se većina ne izjasni za to da se nastavlja raditi, taj koji predlaže, ukoliko ima namjeru da opstruira, ima fantastičan instrument. Dakle, prijedlogom nastavljamo raditi. Može se svaka tačka skinuti s dnevnog reda. Molim vas, kako god se ova sjednica završila, kako god se mi izjasnili, nepobitno je da poslanici i Predstavnički dom ima sve predušlove da se izjašnjava o jednom zakonu i amandmanima nakon obavljene rasprave. Molim vas da se pristupi izjašnjavanju, onako kako je hronološki predlagano, a da se prijedlozi poslanika stavljaju u formi kako to Poslovník traži.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospođa Perkanović ima repliku.

MARA PERKANOVIĆ

S obzirom da smo na prošloj sjednici prekinuli sjednicu, tražeći izjašnjanje Ministarskog savjeta po pitanju amandmana gospodina Banjca, da smo danas došli u jednu situaciju kad nismo dobili odgovor na amandmane. Mi smo u novoj situaciji kada možemo da uvažimo obrazloženje gospodina Gligorića, da oni nisu odbili raspravu o amandmanima, ali su bile takve okolnosti da oni nisu mogli da donesu nikakvu odluku po tom pitanju, što ukazuje da će oni o tome da raspravljaju. Mi smo došli u jednu situaciju da možemo da uvažimo pravo gospodina Banjca na amandmane, da dobije odgovor od Ministarskog savjeta. Imamo jednu mogućnost da ne uvažimo pravo gospodina Banjca i da ne sačekamo odgovor Ministarskog savjeta i da se izjasnimo, zbog toga i jesam dala takav predlog da se izjasnimo da li smo mi za to da onemogućimo pravo poslaniku na odgovor, na amandmane od strane predlagagača ili smo za to da sačekamo da dobijemo odgovor, pismeni odgovor na amandmane, pa da se onda izjašnjavamo o prijedlogu zakona. Mi imamo novu situaciju i zato sam dala takav predlog da vidimo kako ćemo dalje raditi.

Ja molim gospodina predsjedavajućeg da da moj prijedlog na izglasavanje. A mi imamo mogućnost da se izjašnjavamo za, protiv ili suzdržan, svako ima svoje mišljenje.

PERO SKOPLJAK

Ja vas molim, budući da ova sjednica zaista nema uvjeta za nastavak, da ću vam staviti na izglasavanje njen nastavak, odnosno njeno prolongiranje.

SUADA MUMINAGIĆ

Ja bih htjela samo da kažem, izjašnjanje Vijeća ministara BiH na amandmane ne daje se samo poslaniku koji je dao amandmane, daje se Parlamentu, svima poslanicima. Prema tome, i nama bi bilo dobro da smo dobili to izjašnjenje, ali nismo ga dobili svi, a ne samo gospodin Banjac. Prema tome, mi smo svi uskraćeni, ne samo on. Na amandmane se očituje Vijeće ministara BiH svim poslanicima. Ako ih prihvata, postaju sastavni dio zakona. Ako ih ne prihvata, onda možemo na zahtjev onog ko je predložio voditi o njima dalje raspravu i eventualno izjasniti se. Ja hoću ovdje da budemo precizni. Gospođa Perkanović nije u pravu. Ne uskraćujemo pravo gospodinu Banjcu da dobije odgovor, mi smo svi uskraćeni za odgovor.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Gospodo moja, dajem vam na izglasavanje. Tko je za to da se ova sjednica prekine do konačnog izjašnjanja Vijeća ministara BiH? Molim vas, hoćete li reći koji bi bio realan rok?

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja Vam mogu reći da sjednica Savjeta neće biti prije 25., kada se većina ministara, a i predsjedavajući vraća. Ja Vam moram reći tehnički.

PERO SKOPLJAK

Ne otvaram raspravu, gospodine Spahiću.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ako mogu da tražim, zahtijevam da bude rok. Bio je rok do 14., javno je preuzeo gospodin Tuševljak. Ne vidim razloga. Ja razumijem zašto se neki ministri raduju intervenciji gospodina Banjca, kad je riječ o mom zahtjevu. Razumijem, gospodine Kurtoviću, Vašu reakciju, ali ja Vas uvjeravam, ako Parlament BiH ne bude danas donio rok, rok od 48 sati, 72 sata, sedam dana, mi ćemo doći u poziciju da se jednostavno ponižava ovaj parlament do beskonačnosti. Mora biti rok do kad se Vijeće ministara BiH, poslije dva sastanka, nije izjasnilo i zahtijevam da to bude maksimalno, evo, ako ne 48 sati, da bude u roku od tri dana i zaista ima u statutu, po Poslovniku, način da se sazove Vijeće ministara BiH i da se obezbijedi njegov kvorum. Ne mogu da razumijem i to kvorum za odlučivanje, ne mogu da razumijem da BiH može da kaže da je ona sad do 25. bez Vijeća ministara, to nije tačno. Ja poznajem Poslovnik Vijeća ministara i Parlament minimalno da završimo, prekidamo sjednicu, ali sa rokom do kad će se izjasniti. Neka kažu prihvatamo, ne prihvatamo, to je korektno, ali mora biti rok. Molim vas, barem malo vlastitog samodostojanstva. Ništa drugo, a ne tražim nikakvo izjašnjanje drugačije i neka ne govore 25. – 25. nije rok. To je nemoguće, to ne može prihvatiti Parlament. Tri dana može, a dalje ne.

HALID GENJAC

Molim vas, prema Poslovniku je, prema Zakonu o Vijeću ministara BiH, predviđena je situacija da se privremeni odsutni predsjedavajući Vijeća ministara može zamijeniti i predviđeno je kako se može zamijeniti. Osim toga, većina ministara potrebna za kvorum, za pravovaljano odlučivanje Vijeća ministara je prisutna i mislim da je sasvim primjereno, nakon toga što je Vijeće ministara nama tri puta prolongiralo, da maksimalni rok bude 72 sata, i molim vas da kao parlamentarci imamo to u vidu.

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, dakle, cijenim da tražimo izlaz iz ove situacije, ali, gospodo, 42 zastupnika u ovom Parlamentu BiH izabrani su na neposrednim izborima, ispred svojih stranaka ili koalicija, prije dvije godine. Neki od njih se kandiduju na narednim izborima, ja sam jedan od njih. Ne dozvoljavam da se ponižavam moleći i klečeći

pred novim i novim terminima, nepostojećem i dirigovano upravljano Vijeću ministara BiH u vezi sa amandmanima. Protiv sam davanja bilo kakvog roka ovom Vijeću ministara, jer oni da su htjeli, oni bi se izjasnili. To je vrlo precizan stav. To što možda ja trenutno nisam skupio deset potpisa, što treba dvadeset dana da bi se pokrenula rasprava o nepovjerenju Vijeću ministara, to je sad poslovnička procedura. Čudim se da već neki nisu podnijeli ostavke zbog ovoga što su nam napravili ovdje. Blokiral parlament. Uništavaju temeljnu državnu instituciju BiH i idu na turističko putovanje u Sidnej. Gospodinu Tuševljaku je bilo bolje da je prihvatio Prijedlog zakona o sportu, nego što je otišao na Olimpijadu u Sidnej. Nedopustivo je rušenje institucije Parlamenta BiH u ovom trenutku, i reći ću držanje ovog parlamenta u funkciji taoca, a već treći puta mi nastavljamo sjednicu i drže nas u funkciji taoca i zato, gospodine Banjac, njihovo neizjašnjavanje bi se moglo protumačiti kao neprihvatanje amandmana, odnosno, ostajanje pri izvornom Prijedlogu zakona o putnim ispravama, to je jedino logično izjašnjenje u ovom trenutku. I zaključit ću, onaj ko smatra da treba prekinuti sjednicu, onda treba da postavi drugo pitanje, drugi zaključak, a on može biti ovakav. To je sugestija gospodinu Deretiću. Zatražite, gospodine Deretiću, da se prekine sjednica do izjašnjavanja Vijeća ministara BiH, pa neka glasaju oni koji su za prekid, da rascistimo do kraja situaciju.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa. Gospodine Deretiću, izvolite, pa gospođa Mara Perkanović.

MIODRAG DERETIĆ

Obzirom da je kod mene postojala dobra, zaista, namjera da privedemo bar ovu tačku, pa na bilo koji način, dakle, vezano za donošenje odluke, pa sam odustao od svoga prijedloga, međutim, nakon toga, dešava se što se dešava. Ja se kolegi Kadiću zahvaljujem na njegovoj sugestiji, međutim, ja je ne mogu prihvatiti ovaku kako je ona sugerisana od njega. Ostajem kod onog svog prijedloga, koji sam ja podnio, odmah nakon što je dao svoj prijedlog gospodin Spahić.

PERO SKOPLJAK

Kad se i vi dogovarate, da se i mi dogovorimo. Molim vas, u situaciji u kojoj se nalazimo, ja smatram da zaista ova sjednica nema pravi tok, pa zato vas molim, imam jedan kontigantan prijedlog, za koji vas molim, on je po meni jedini realan, da se izjasnimo o prekidanju ove sjednice, za ili protiv jasno, do konačnog odgovora Vijeća ministara BiH, a naš zadatak Kolegija, da to uradimo sa posebnim pritiskom na Vijeće ministara BiH, da to uradi čim je prije to moguće.

RASIM KADIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

PERO SKOPLJAK

Ja se slažem sa Vama, gospodine Kadiću.

MIRKO BAKOVIĆ

Poštovane dame i gospodo, molim vas, dozvolite mi nešto. Ja mislim da smo mi ovdje dosta izgubili vremena. Ja mislim da je ovo sve, na kraju krajeva, sramota. Ja mislim da ovdje ima situacija, gdje se više tamburalo nego pametno pričalo i smatram da je to sve pomalo suvišno. Ovdje se, u stvari, sukobljavaju dvije političke koncepcije. Međutim, to je političko pitanje, nije na nama da neposredno učestvujemo u tome. Ali, smatram, ako ne može ništa, da se prekine ova sjednica, i slažem se sa gospodinom Kadićem da se postavi jedan rok kad druga sjednica treba da bude, i Ministarsko vijeće da se eksplicite oglasi u vezi sa amandmanima gospodina Banjca. Mislim da to treba, a ako treba, treba Parlament, ili bilo tko, da isto tako Ministarsko vijeće upozori možda na njegovu ležernost, jer mislim da nam je dosta ovdje teferića, da treba, ipak, da se radi i da ova bosanskohercegovačka sirotinja od nas malo više očekuje, toliko i hvala.

MARA PERKANOVIĆ

Ja moram da protestujem zbog toga što se nikako ne stavlja na glasanje moj prijedlog. Ovaj prijedlog da se prekine sjednica ide u prilog toga da neće niko glasati protiv prava poslanika da dobije odgovor na amandmane. Prema tome, zašto ne biste glasali za moj prijedlog i verificovali to isto?

PERO SKOPLJAK

Ma imamo mi dosta prijedloga i ne bježimo od stavljanja Vašeg izglasavanje, ali vas ja molim, ovu sjednicu, ipak, ovakvu kakva jeste, moramo privesti kraju. Ja molim predstavnike Vijeća ministara BiH da nam kažu kad je uopće moguće održati sjednicu, a da ona uopće ima kvorum, pa da se zadovoljimo. Po meni, evo, ja se sad slažem sa gospodinom Kadićem da smo zaista stavljeni u vrlo nezahvalan položaj i da se iz tog položaja mi moramo svojim autoritetom jednostavno nametnuti i izvući od ovakvog načina rada, jer ovdje mi odgovaramo, a u stvari blokada se događa ko zna na kojim kolosijecima. Ja molim predstavnika Vijeća ministara BiH da nam kaže kad je prvi termin da se može ostvariti kvorum i da na tom kvorumu bude ultimativno ova tačka dnevnog reda. Molim vas, ja vam to govorim, da održimo 4. i 5. nastavak korektno i efektno, ne zato da molim Vijeće ministara da nam udovolji našim željama.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja kao član Savjeta ministara BiH, zaista se nalazim u neugodnoj poziciji. Ne bih želio da ijedan poslanik shvati da Savjet ministara želi da ponižava bilo kog ministra i, naravno, Predstavnički dom kome smo mi odgovorni. Zaista, splet različitih okolnosti nas je doveo danas u ovu poziciju i kad sam izlazio, čujem da neko kaže da se garantuje kada će ta sjednica biti. Ja sam vam rekao da gospodin predsjedavajući treba da se vrati 25., što znači da 26. može da se održi sjednica Savjeta ministara BiH, ali vas istovremeno i molim da imate razumijevanja, vi tražite odgovornost. Gospodine predsjedavajući, na koga ste se vi pozivali, u svojoj izjavi je rekao ne da je ministar slobodan strijelac, nego da je ministarstvo i ministar autonoman i da iz tih razloga on nije bio obaviješten, iako smo se prethodno dogovorili da trebamo biti u utorak na sjednici Savjeta ministara BiH. Ja isto tako mogu samo da tvrdim za sebe da profesionalno i odgovorno, kad god je sjednica Savjeta ministara BiH, apsolutno nikada ništa ne planiram i to je za mene svetinja i samo tako mogu da se profesionalno odužim za povjerenje koje sam dobio od vas.

Kako u tom slučaju, ako je predsjedavajući, kao predsjedavajući, rekao za autonomnost ministarstava, koji po svom nekom planu, koji ja isto tako duboko poštujem, može planirati svakako neki put, što vi osuđujete, a i ja mogu doći sutra pod vašu kritiku, sa pravom, ako ne bude recimo tada, ako govorimo hipotetično, kvoruma.

Ja vas molim da, mogu sve učiniti sa svoje strane, zaista, da ta sjednica bude tada i da je to realno da se tada dogodi, ali pitanje odgovornosti koju vi želite da fakturišete, prije svega, moramo da shvatimo da je predsjedavajući odgovoran za funkcionisanje Savjeta ministara BiH i da ministri, u okviru toga, moraju da poštuju kad god se održava sjednica Savjeta. Nemojte da tražite od mene da isključivo garantujem za nekoga, ko može iz ovih ili onih razloga biti odsutan, i možemo doći u tešku situaciju. Naravno, vi, kao Predstavnički dom, možete da odredite bilo koji termin. Mi možemo i u skraćenom da održimo neku sjednicu i da se o tome, naravno, izjasnimo.

PERO SKOPLJAK

Dame i gospodo, nažalost, mi imamo činjenično stanje, gospodine Dokiću, dajte, ako ima jedan konkretan da ga usvojimo.

BRANKO DOKIĆ

Naravno, na kraju da prijedlog mora da odiše cijelom ovom sjednicom. Dakle, koliko je sjednica ozbiljna, toliko će biti i prijedlog ozbiljan. Čini mi se da je jedini izlaz iz ove situacije da se naruči specijalni avion, da preostali dio Ministarskog savjeta sjedne u avion, da skoknu malo do Sidneja i da održe sjednicu i da se vrate i sve se to može napraviti za tri dana. Ako ova zemlja ima 35 miliona maraka da bi promijenila jednu putnu ispravu koja je potpuno legitimna i legalna, onda ima i koji milion maraka da preostali dio ministara, zaista, vidi malo kako to izgleda na Olimpijadi u Sidneju. Hvala vam lijepa, za mene je sjednica završena.

PERO SKOPLJAK

Ja vas, ipak, molim da privedemo ovo kraju, a ono ponuditi možemo, e da bismo bar nastavak nastavka odradili kako treba, da, ipak, imamo šansu da Vijeće ministara BiH ima kvorum, sve ostalo smatram da je iluzija. A, evo, prema ovome što čujemo, to je 26. Ja vas u tom kontekstu, uz sve moguće moje isprike, molim da se izjasnite, tko je za to da se ova sjednica, rekao bih neslavna, ali nije red da to ispred vas kažem, prolongira do konačnog izjašnjavanja Vijeća ministara BiH, to će biti, ako Bog da, 26. ovog mjeseca. Ko ja za prekid ove sjednice i za takav prijedlog nastavka ove sjednice?

Tko je za? Pitam sve, izvolite se izjasniti.

Tko je protiv?

Dame i gospodo, od 29 nazočnih – 11 je glasovalo za – 9 je glasovalo protiv, prema tome i ovaj prijedlog nije prošao.

MIRKO BANJAC

Nije tačno. Taj prijedlog je prošao.

PERO SKOPLJAK

Po entitetima, tko je za, za to da se sjednica prekine, pitam iz Federacije BiH, tko je za to da se ova sjednica, pod ovim uvjetima, prekine i nastavi 26.9., tko je za?

Iz RS, tko je za?

Evo, još jednom se konstatira. Dakle, konstatiram još jednom da ni ovaj prijedlog nije prošao.

Kažu da treba ovo na usuglašavanje.

Prema Poslovniku našem, ovo sad treba ići na usuglašavanje.

Dame i gospodo, mi onda nastavljamo dalje raditi, ja ne znam zaista šta dalje, kako se ponašati. Gospodine Maliću, izvolite.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Prijedlog za dalji rad, obzirom da smo iscrpili svu raspravu, a Ministarsko vijeće se nije izjašnjavalo, a mi usvajamo konačnu verziju zakona, ja predlažem da mi se izjasnimo o amandmanima i zakonu, bez obzira što se Vijeće ministara BiH nije izjasnilo, jer je Ministarsko vijeće prije, dobili smo takva uputstva, bilo jedinstveno u prijedlogu zakona. U protivnom, predlažem i drugi prijedlog, da poslanici koji su za jedinstven pasoš potpišu peticiju i upute je visokom predstavniku da nametne ovakav zakon. Zašto? Ja sam svjedok da ovi koji pričaju kako će ljudi plaćati dolaze u Sarajevo i vade pasoše, kako bi mogli komotno šetati zapadnom Evropom. Toliko.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Izvolite, gospođa Perkanović.

MARA PERKANOVIĆ

Molim vas, ne može se raspravljati o novim prijedlozima prije nego se izjasnite o mom predlogu. Ja stvarno protestujem. Krajnje je vrijeme da se izjasni o predlogu, niko neće da se izjasni o prvom predlogu. Hajmo prvi predlog, pa drugi predlog, pa treći predlog, pa da se izjašnjavamo o svim predlozima, hajmo po redu.

PERO SKOPLJAK

Izvolite, Mirko Banjac.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, izražavam najoštriji protest zbog manipulacije, jer se neće da stavi prijedlog gospođe Perkanović na glasanje i ovim me dovodite u poziciju da javno izjavim da ću napustiti sjednicu iz protesta zbog ovakvog ponašanja. Ovo je nedopustivo ponašanje u Parlamentu BiH, koje je tendenciozno. Ne može se ovako raditi. Ako je od nekoga dirigovano da se ne stavi, recite od koga je, ali mora se poštovati to što se zove poslovnička procedura, da se stavi na glasanje i da idemo dalje. Ako se ne usvoji, ako se usvoji ima put. Molim vas, ukoliko se to ne stavi na glasanje, ja ću, kao poslanik, biti prinuđen da ne učestvujem u ovoj namještenoj farsii.

PERO SKOPLJAK

Biće sve stavljeno na glasanje što vi tražite, ali vas molim da to bude u korektnom redu.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodo predsjedavajući, kolega Banjac, ovo je doista prešlo svaku mjeru sa ovom mučninom, i, očigledno, ja sam maloprije izlazio s namjerom da se nađe neko kompromisno rješenje, međutim, iz stanja koje sad imamo jedini, gospodine Banjac, očigledno su iscrpljene sve mogućnosti da se nađe neko rješenje. U ovakvim situacijama, jedini izlaz ... forma, formalni razlog je jedini valjan. Formalni razlog u ovom slučaju govori da su svi prijedlozi koji su ovdje stavljani punovažni i preostaje samo da se onda ide hronološki, kako su postavljani. Prvi prijedlog, bio je prijedlog poslanika Spahića da se izjasnimo o amandmanima i zakonu, to je bio prvi prijedlog.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, ja smatram da uvjeti za ovu sjednicu nisu zadovoljavajući i prema tome, ja vas molim za red ili ćemo prekinuti sjednicu. Molim vas. Staviti ćemo sve vaše prijedloge na izjašnjavanje.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodine Banjac, ovo je meni prvo iskustvo u ovoj skupštini, a bogato je svim i svačim da se jedan poslanik tako žestoko i nevjerovatno bori protiv izjašnjavanja poslanika o njegovim amandmanima i mogućnosti da on sam glasa za svoje amandmane, mislim to je nevjerovatno, meni je nevjerovatno iskustvo. Prinuden sam to da kažem mada nisam imao namjeru. Bio sam za to da se doista nađe neko rješenje, jer ovo je krajnja blamaža. Rješenje je jedino formalno rješenje. Bilo je Bog zna koliko prijedloga, ako treba stenogram, znam sigurno da je prvi Ibrahim Spahić diskutirao i njegov je bio prvi prijedlog da se izjasnimo o amandmanima i o prijedlogu zakona.

MIRKO BANJAC

Gospodine poslanice Neimarlija, amandmani su moji i nema pravo gospodin, poslovničko pravo nema gospodin Spahić da on traži da se o mojim amandmanima izjašnjava, ja sam vlasnik amandmana. Ja tražim, stanite malo, gospodine, ja, kao poslanik, naravno, gospodo, vama argumenti ne znače mnogo, to je sasvim jasno, ali šta vam ja to mogu. Morat ćete ih saslušati, bez obzira na htijenje. Proceduru tražim ja. Ja mogu da odustanem, mogu da tražim izjašnjavanje. Ja sam uputio amandmane predlagачu. Da je predlagач napisao da se ne želi izjašnjavati o tome, to je druga situacija, tad ja po Poslovniku imam pravo da odustanem ili kažem, tražim da Skupština, Dom se izjašnjava. Obzirom da je jasan, naravno da ovdje ne vrijedi iznositi argumente. Dajte, ljudi, da se saslušamo. Savjet ministara je poslao dopis, u kome stoji da će se na naredoj sjednici izjašnjavati i ja tražim da se izjasni. Prema tome, ne može neko oduzeti moje pravo koje je poslovničko, ne možete to, gospodo.

To ne možete. Vi možete da uradite da glasate o zakonu bez amandmana. Amandmani su moji i o zakonu bez amandmana možete da glasate. To je sasvim jasno, ja se tome ne protivim. Ja ću svoje protivljenje izraziti glasanjem. Ali, molim vas, amandmani su moji i tražim proceduru i zato sam ja predložio da saslušate ovo što je Mara napisala i tu možete da odbacite pravo moje na amandmane, ja tu ne mogu se boriti protiv toga. Ne trebate braniti, hvala vam na trudu, pusti to. Nema problema. Vi možete ovdje se danas izjasniti da hoćete da glasate o zakonu bez mojih amandmana, to možete, to nema spora, gospodine poslaniče, ali ono što sam ja predložio, ja sam vlasnik toga dok se ne usvoji ili ne ...

DESANKA RAĐEVIĆ

Poštovana gospodo, ovdje je sasvim jasno da je prvi za govornicu danas izašao kolega Spahić, s prijedlogom da se glasa o amandmanima koji su ovdje danas na dnevnom redu. Međutim, onim kolegama poslanicima koji misle da će na taj način ishod ovog zasjedanja biti glasanje o zakonu i amandmanima, da će zakon biti odbijen i stvoreni uslovi da ga visoki predstavnik..., želim da kažem. Prijedlog gospodina Spahića apsolutno ne znači takav ishod ove sjednice, jer u tom slučaju, ja ću tražiti da se glasa o njegovom prijedlogu da li da se glasa o amandmanu. Znači, on može predložiti, ali to ne znači da će predsjedavajući reći ko je za amandmane, nego treba da kaže ko je za to da se prihvati prijedlog gospodina Spahića, a onda dolazimo u potpuno istu situaciju kao da glasamo o zaključku Mare Perkanović. Prema tome, iz svake situacije izlaza ima, ali ne vidim kome ovo i čemu ovo služi.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, svi imaju replike. Gospodine Spahiću, ipak vas ... gospođa Perkanović, gospodin Deretić, gospođa Neimarlija, pa Spahić, sve replike, nažalost. Ja vas ne mogu poredati, ne znam na koga da ...

MARA PERKANOVIĆ

Ja hoću samo još nešto da ovdje raščistimo. Bilo je mnogo priče o Ministarskom savjetu i o načinu dolaženja do konačnog rješenja i razrješenja i rasprave o amandmanima. Gospodin prisutni ministar, a ovo ovdje niko nije konstatirao, iako je optuživao Ministarski savjet, jasno je pročitao koja su to tri ministra koja nisu prisustvovala toj sjednici koja je bila zakazana. Nijedan od tih ministara nije iz RS. Nemojte da opstrukciju prebacujete na nas.

MIODRAG DERETIĆ

Nažalost, danas smo valjda u takvoj poziciji da jednu te istu stvar trebamo tri puta reći da bi svi shvatili neke stvari. Ja sam u zadnjoj svojoj diskusiji zaista rekao da je gospodin Spahić dao prvi svoj prijedlog, ja drugi, pa onda ostali. Međutim, ja sam isto tako tada rekao, a i sada govorim, ukoliko bismo išli tim redosljedom, onda moj prijedlog uopšte ne bi imao smisla, jer gospodin Spahić traži da se glasa o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama i o amandmanima gospodina Banjca, a ja tražim da se prvo glasa o tome da li ima smisla uopšte o tome glasati, prije nego što se o tome izjasni Savjet ministara BiH, i u tom kontekstu, ukoliko bismo išli ovim redosljedom, onda moj prijedlog, i Perkanovićke, i ne znam ko je još predložio predlog, ne bi imali nikakvog smisla.

HILMO NEIMARLIJA

Kolege poslanici, maloprije sam kazao da nerado pribjegavam ovom formalnom argumentu, međutim, prinudio me je kolega Banjac, tvrdnjom da su amandmani njegovi. Kolega Banjac, onog trenutka kada ste ih prosljedili, kada su prosljeđeni Predstavničkom domu, oni više nisu Vaši i nemojmo ih tako tretirati. S tim u vezi, da ste Vi na početku sjednice, prije Ibri Spahića, da je kolega Banjac prije Ibrahima Spahića kazao, predlažem da se o amandmanima mojim, koje sam ja dao, Predstavnički dom ne izjašnjava prije nego što dobijemo odgovor od Ministarskog vijeća, to bi bilo punovažno i prvo bismo se o tome izjasnili. Ja govorim samo, ostaje nam jedino ovaj formalni red prijedloga. Vi niste to predložili, a amandmani nisu Vaši nego su Predstavničkog doma, i druga stvar.

Da je Ibrin prijedlog punovažan, stoji nešto što se pokušavalo preinačiti. On je uz svoj vrlo jasno izneseni prijedlog kazao, da ovaj dom, po Poslovniku, nije dužan, po svaku cijenu da uvaži odgovor Ministarskog vijeća i Vi ste to, kolega Banjac, razjasnili, za razliku od kolege Deretića, samo kaže da treba, a ne kaže da je nužno, da se mora. Prema tome, ljudi, ovo je mučna situacija. Drugog rješenja nema, ako hoćemo da budemo poštteni prema sebi, nego pribjeći formalnom redu stvari, a Spahićev prijedlog je bio prvi. To što se drugi prijedlozi dovode u pitanje stalnim ovim prijedlogom, nije kriv taj prijedlog, nego činjenica da smo mi četiri i po sata raspravljali, faktički uzaludno, i da smo došli samo do formalnog razloga.

MIRKO BANJAC

Želim da vam kažem, gospodo, opet na Poslovnik. Amandmani se, po starom poslovniku, kolega poslanice, šalju predlagaču. Ako predlagač, reći ću i po novom, sve ću ja reći kako je red stvari. Ako predlagač odbije amandmane, moje je da odustanem ili da ponudim Domu da se izjasni. Prema tome, ja to još nisam vama uradio, po starom.

Po novom, amandmani se 48 sati najmanje prije dostavljaju komisiji. Ta procedura nije ni provedena. Komisija meni odgovara. Ako mi negativno odgovori, ponovo ostaje moje pravo da ja amandmane, u istom ili prerađenom obliku, pošaljem na Dom. Ni to nisam uradio. Prema tome, nema uslova da idu na Dom. Poslovnički nema. Ja ne sporim, još jednom kažem, da se izjašnjava o Zakonu bez amandmana. Zato i stoji ovaj zaključak gospođe Perkanović, da se vidi hoćete li vi da glasate o Zakonu bez amandmana, pa glasajte, oduzmite mi to pravo, ali ja hoću da bude zabilježeno u stenogramu da mi oduzimate pravo. Ja ću vama konkretno i jasno reći i ja vas ne razumijem koji ste protiv. Zašto to radite? Situacija oko ovog zakona će biti sasvim jasna. On očitno neće biti usvojen. To se već vidi. Ali postoji jedna pravna stvar. Ovdje se barata non-stop činjenicom, krivom činjenicom, da je Savjet ministara BiH odbacio amandmane, čak i to sredstva informisanja zloupotrebljavaju. Molim vas, to nije tačno, zbog toga se traži izjašnjava Savjeta ministara. Stalno se ovdje priča, Savjet ministara rekao, pa da vidimo je li rekao, pa neka ih odbaci. Ja nemam ništa protiv da ih odbaci, ali, molim lijepo, hoću da se napiše i onda ću ja tražiti smjenu Savjeta ministara, jer krše Bonsku, Njujoršku, Madridsku deklaraciju i Ustav BiH. Nema Sarajevske. To nije regulisano. To pitanje nije regulisano. Prema tome, moramo se dogovoriti. Što vi žurite? Svakako je ista sudbina. Ista je sudbina. Što kaže

Haris, možda čovjek zna da će biti nametnuta. Otkud ja znam. Možda je čovjek u pravu, pa još kaže sigurno, pa vidite šta je to.

HALID GENJAC

Dobro, hvala. Da pokušavamo privoditi kraju. Ja ne znam ima li prijavljenih za diskusiju. Gospodin Spahić je prvi, replika.

IRAHIM SPAHIĆ

... gospodin predsjedavajući i želio bih da kažem da ni u jednom trenutku, to je stenogram, mora ostati upamćeno, nisam želio osporiti pravo gospodina Banjca na to da da amandmane i ja ostajem na tome da branimo amandmane koje je on dao. Ja sam se samo iznenadio što sam dobio u toku diskusije od četiri i po sata informaciju da iza tog amandmana stoji veća grupa poslanika, to sam izjavio i to je upisano u stenogram. Gospođa Rađević je rekla da stoji neka grupa, ali ja to ne sporim i to je sve moguće. Ali, ja govorim, ja sam mislio da je riječ o Vašem amandmanu. Predložio sam da povučete amandman u ovoj pauzi, mislio sam da ste vi spremni na izgradnju nekih odnosa i da ćete to rado uraditi, da stvorite uvjete, gospodine Banjac, kao predsjedavajući, jedan od kopredsjedavajući ovog doma, stvorite uvjet da se izglasa ovaj zakon, da se stavi na glasanje. Vi ste rekli da ne želite da povučete amandmane. Ja sam Vas to pitao vrlo precizno, kao kolegu poslanika.

MIRKO BANJAC

Tražim proceduru.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ja sam Vam onda skrenuo pažnju na činjenicu da zahtijevam, pošto je gospodin Deretić vrlo precizan i korektan bio, iznio je svoj prijedlog. Gospođa Perkanović je iznijela, naravno, kao i uvijek, gospođa Perkanović je iznijela svoj prijedlog i ja imam svoj prijedlog. Formalno želim da zaštitim, kao što štitim i Vaše pravo na amandmane, želim štiti svoje pravo na to da poštujemo red stvari, da se mi izjasnimo fino o tom zakonu, o Vašim amandmanima, a što se tiče prijedloga gospođe Mare Perkanović i gospodina Deretića i gospođe Pamuka i ostalih. Znači, postoji jedno pravilo stvari u ovom parlamentu i svugdje, ako neko iznese neki prijedlog, ne možemo mi unaprijed prejudicirati stanje stvari poslije tog glasanja, možda taj moj prijedlog ne prođe. Možda moj prijedlog ne dobije većinu ovdje, ali ja imam pravo legitimno da se borim za to da on dobije većinu. Ja nisam tražio intervenciju visokog predstavnika, mada ja znam, gospodine Banjac, da visoki predstavnik može odlučivati na dva načina. Može odlučivati, kako je gospođa Rađević rekla, da sačeka kao neki scenario. Ovdje nema scenarija, jer i ako ne bude na glasanju ovaj prijedlog, ista su ovlaštenja visokog predstavnika, iz Dejtonskog mirovnog sporazuma, da proglasi zakon od interesa, koji on smatra u skladu sa Dejtonskim sporazumom. Dakle, ne radi se o scenariju. Ja nijednom riječju nisam se pozvao na visokog predstavnika i njegovu intervenciju, nikada. To nikad niste čuli od mene za ovom govornicom. Ako ima neko, mora da citira neki tekst. Mene interesuje samo jedna činjenica da shvatite, da ne žele ovdje svi poslanici da žive po nečijem scenariju, po nekom unutarnjem scenariju. Živi se po scenariju života. Ja sam danas mislio da ćemo efikasno odlučiti, u skladu sa stavom Vijeća ministara BiH, da ćemo do 14. donijeti svoje stavove o

amandmanima, bili pozitivni, bili negativni, glasati o zakonu, proći ili neće proći i zatražio sam intervenciju, interpelaciju oko ekonomske politike i oko rezolucije ekonomske politike, mislio sam da je to bitno za nas, jer ste vi to podržali, kako ste to rekli, jesmo li to mi svi tražili zajedno, ne, jeste li to vi tražili, nego smo svi tražili zajedno, to su dva doma, traže godinu dana. Došli smo do nečega kad možemo u septembru, prema našem programu, održati vanrednu sjednicu oba doma o ekonomskoj i socijalnoj situaciji. Istakao sam rad gospodina Kurtovića, četiri pet puta, ovdje ga pozivajući da govori i naveo je sve u toj interpelaciji, kad je šta urađeno. Očekujući reakciju koja je vezana za sve ono što ste Vi govorili, socijalne, ekonomske i druge argumente, nabrajali ste da je prvo bio ekonomski zahtjev, gospodin Raščić, pa onda nek dođu druge tačke Briselske deklaracije. Ja se s tim potpuno slažem. Ja sam vam napisao tekst i to više nije moj tekst i to je tekst Parlamenta BiH, interpelacija i ova rezolucija, ali isto tako i amandman gospodina Banjca sam shvatio, amandmani gospođe Ane Havel, u istoj ravni. Ako je Vijeće ministara BiH, ako je bilo ko ko je predlagač imao mogućnost da se izjasni, a nije se izjasnio, a imali smo vrlo jasna određenja oko toga, ja sam smatrao da, u stvari, u okruženju ovom koje imamo u domu, imam pravo da predložim i predložio sam da raspravljamo i da omogućimo gospodinu Banjcu da obrazloži svoje amandmane i da ih brani, ili da prođu ili da ne prođu, kao i svaki drugi prijedlog i da onda pristupe, ili da integrišemo te amandmane u zakon, pa da glasamo u cjelosti o tom zakonu ili da prihvatimo neke dijelove njegovih amandmana, pošto ima više varijanti. On je potpuno u pravu. Mi nismo njemu dali priliku da se bori, i gospodin Banjac sve ovo što je do sada radio, ovaj put i prošli put, nije imao priliku da se bori za svoje amandmane. Mi ne možemo njemu osporiti to pravo. On treba da se bori i treba oko toga da se izjasnimo. Kad bude izjašnjavanje, onda će se vidjeti kako može uspješno se braniti koji stav. Molim izjašnjavanje i glasanje po redoslijedu stvari, Spahić, Deretić, Perkanović, Pamuk.

HALID GENJAC

Molim vas da se evidentira spisak prisutnih poslanika, koji su trenutno prisutni bili, i koji su na početku sjednice bili.

Dakle, spisak trenutno prisutnih i prisutnih na početku sjednice. Nisam ja vodio prošli put.

MARA PERKANOVIĆ

Ovdje se, iza ovih desnih redova, danas mnogo puta pozivalo na proglašavanje ovog zakona. Pa, gospodo, što se niste isto tako javljali za proglašenje Izbornog zakona. Ja nisam za nametanje zakona i vjerujem da visoki predstavnik neće to uraditi, iz jednog prostog razloga što već jednom mora da nas tjera da se dogovorimo i da nađemo kompromis, radi rješenja koja će odgovarati svim narodima BiH i svim državljanima BiH, ma gdje to bili. Ova rasprava nije uzaludna. Vjerovatno i ovo traženje te zajedničke niti, tih zakona koji će biti tako kvalitetni da će biti prihvatljivi za mase, a kad ih narodi u BiH prihvate, oni su trajni i onda su oni zakoni, a u suprotnom, oni su problem i ja još jednom pozivam da se izjasnimo o mom predlogu i da radimo konstruktivno dalje na svemu.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo poslanici, ja sam danas suočen, u više navrata, sa veoma nezgodnim ponašanjem mog kolege Genjca, koji nastoji da omete predsjedavajućeg u vođenju sjednice, dogovarajući se mimo mene u ime Kolegijuma, i ja ću napustiti sastanak ako se to dogodi još jednom. Znači, meni se, kao članu Kolegijuma, ne omogućuje da učestvujem u vođenju sjednice i dogovaranju kako dalje. Tražim zaštitu Parlamenta ili ću napustiti sjednicu.

PERO SKOPLJAK

Molim Vas, gospodine Banjac, ja zaista se trudim uvažavati Vaše mišljenje kao i svog kolege, i trudim se tako voditi sjednicu. Ako su ovdje prijedlozi došli od gospodina Spahića, pa gospodina Deretića, pa od gospođe Perkanović, ja ne znam zašto ne mogu glasati o prijedlozima gospodina Spahića.

MIRKO BANJAC

Koji je njegov prijedlog, dajte da vidimo.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine Banjac, Vi ste postali svadljivi, a ja se trudim da za Vas izborim da se glasa o Vašim amandmanima. Molim vas, ja se trudim da gospodin Banjac, kopredsjedavajući, dobije šansu da se o njegovim amandmanima glasa cijelo vrijeme i borim se za ideje i stavove gospodina Banjca ... demokratije. Tražim da se glasa vrlo precizno, molim vas, prvi sam iznio stav o zakonu, to znači i o amandmanima. Rekao sam precizno, izglasali smo i prihvatili amandmane gospođe Havel, dajte da prihvatimo ili odbacimo prijedloge gospodina Banjca i da izglasamo zakon, eto, to je vrlo konkretno. Ne znam šta ću konkretnije. Ali, što se tiče gospodina Banjca, molim vas, ja moram intervenisati. Gospodine Banjac, Vi pokušavate, ja, i otprilike kao i većina ovdje poslanika, mogli bismo posustati u ovoj debati, ali radi se o jednoj sferi. Ja branim ideju da glasamo o prijedlogu gospođe Perkanović, gospodina Deretića i o mom prijedlogu, naprosto zato što smatram da naša tri prijedloga pokušavaju da izgrade neki odnos u Parlamentu, nemojte to Vi sprečavati. Ja imam jedan sad konkretnan prijedlog, da ne bismo više mučili Parlament, ja predlažem u svoje ime da vas trojica članova Kolegija počnete jedan konsenzus o načinu kako ćete privesti kraju večerašnji dio ove sjednice i da jednostavno dođemo u poziciju da se ovo na neki način prekine, jer nema smisla mučiti jedni druge stenogramima. Ako Vam ja otvorim Vaše stenograme, onda, slušajte me, nemojte me tjerati na to, jer nema razloga. Ovdje se treba izgraditi povjerenje. Ja sam s punim povjerenjem Vama predložio da odustanete od Vaših amandmana i rekao Vam, vjerujte da ćete dobro učiniti sebi i građanima BiH, i u RS i u Federaciji BiH i za izlazak, što bi rekao gospodin Rečica, i ja mislim i za ulazak u BiH, jer ne samo za izlazak, jer nemamo mi namjeru praviti pasoše za izlazak nego i za ulazak, za kretanje slobodno. Ja bih želio, evo, vidite, njega nisam htio da prozivam, ali ste me nekako inspirisali Vi, gospodine Banjac, da se sjećam svih riječi koje su ljudi izgovorili. Nemojte opstruirati jednu dobru volju moju da izgradimo Vaše pravo, da ga sačuvamo. Nemojte tražiti od mene i od poslanika, Vaših kolega, da Vas štite od gospodina Genjca i od gospodina Skopljaka. Sjediti i dogovorite se. Recite šta ćete predložiti da vidimo da vodite ovu sjednicu kako treba do kraja. Ako imate tri prijedloga, pokušajte oko tri prijedloga da se okupite ili pet prijedloga, može biti novi neki prijedlog. Ako ne uspije nijedan prijedlog ni Spahićev ni Deretićev ni Perkanović Mare, onda će se morati, to će biti

ona nova situacija, ali nemojte nas mučiti da ne poštujete moj zahtjev, prvi zahtjev, koji je ponavljen tri puta prilikom Vašeg podnošenja amandmana, nakon četrnaest dana, glasajmo o Prijedlogu zakona i glasajmo o svim amandmanima, i ako ima i novih, i po starom i po novom poslovniku. Nemojte me dovoditi u poziciju da vam ponavljam istu stvar, koja stoji pet puta, s moje strane je pomenuta u stenogramima, sa sve tri ove sjednice u nastavku. Isti je prijedlog stalno. Držite se onoga što je zakon, a zakon je o jednom pasošu. Ako imate novi zakon od tri pasoša, ili pet pasoša, predložite novi zakon, ali nemojte nas držati u blokadi.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Banjac, gospodin Raščić, pa onda gospođa Perkanović.

MIRKO BANJAC

Gospodine Spahiću, sačuvajte emocije, jer na mene nećete moći uticati da utičem na ono što Vi želite, a to je ono što je rekao gospodin Silajdžić i ja Vaše namjere znam, a ne sporim ih, to je Vaše pravo. Hoćete li uspjeti, što se mene tiče, nećete, i dobro me gledajte, ne, nemate šanse.

Drugo, Vama gospodine. Prema tome, nećete uspjeti, nema od toga ništa.

Drugo, ko opstruiše i ja Vas pitam? Šest ministara sjedi na sjednici, raspravljaju i kažu, hajdemo odložiti za tad i tad, tada niko ne kaže ja neću biti i onda ne dođu tri od kojih nijedan nije Srbin, hvala Bogu, nije i meni drago. Sad valjda vidi gospođa ko je opstruisao. Ja imam osjećaj da se namjerno opstruiše odgovor na ovo pitanje, jer znaju oni, oni su sposobni ljudi, to su sve magistri, doktori nauka i ne znam šta sve nisu. Znaju oni da ne mogu protiv Madridske deklaracije i ne mogu protiv Ustava i ne smiju to reći, a ja hoću da to kažem. Moraće gospođa da se izjasni zašto krši Ustav BiH, ako odbiju moje amandmane, moraju. Lijepo vam kažem, entiteti izdaju pasoše, to stoji u članu 1., tačka 7.e., a onima kojima ne izdaju entiteti, izdaje BiH, sasvim jasno. Prema tome, hoću jasan i precizan stav. Onaj zakon, koji je došao kao jedinstven stav, vidjet ćemo je li to pod pritiskom došlo ili sviješću. Sad će pokazati amandmani. To se moralo znati, da li neko stvarno u BiH razvija demokratiju ili vrši anarhiju, moramo to znati. Ako oni odbiju jednoglasno, svaka im čast i to nek se zna. Ja sam i na to spreman i to je demokratija. Ako prihvate, onda nešto nije bilo s onim naprijed u proceduri u redu, to Boga mi nije i to debelo nešto nije u redu, a onda to hoću da se zna na ovom parlamentu, Ibri, i nemojte mi zamjeriti što to tražim. Svaka čast, vidi kako se mi razumijemo. Prema tome, neka se već jednom zna o tome je li to tako, a, gospođo, kad smo čekali ovoliko dugo, šta to nama smeta da 26. naša gospođa doleti u BiH i kažu gdje su bili i kažu šta misle o amandmanima. Možda su nešto i korisno u Sidneju napravili za BiH, ko zna. Ne treba nikad ići unaprijed sa osudom.

Prema tome, zašto Vi hoćete, ne razumijem, ako ste demokrata, ne date da se izjasnimo onim redom kako to Poslovnik predviđa, jer o zakonu se zadnjem izjašnjava. O zakonu se zadnjem izjašnjava i izjašnjavajte se, nemam ja ništa protiv, ali, poštujte red da se zaključci u vezi sa Zakonom, sa tačkom dnevnog reda prije glasaju, prije, gospođo, zapamtite to. Budete li pokušali pritiskom, samo ćete postići to da ćemo morati izići sa ove sjednice dok vi to radite. Ja, recimo, hoću izići. Svako za sebe će odlučiti, ali vam kažem, nemojte to raditi. Možemo mi do tog. Zašto

stranka Socijaldemokratska partija, koja kaže da je ranije predlagala ovo isto, pa što sad neće to isto. Hajde da malo izađu ovdje i da kažu što neće to isto, a to su prije ozbiljno mislili. Ako su prije ozbiljno mislili, pa neka ima, nema Boga mi, otišli, oni ovako dođu gostuju. Prema tome, ako su ozbiljno mislili, gdje su sada. Ako su ozbiljno mislili, što sad neće to isto što su prije htjeli. Prema tome, ne vidim razlog da se sada drugačije ponašaju, a kao prije su mislili ozbiljno. Kad su podvaljivali, sada ili prije? Ako je ono prije bilo, evo, da ja prihvatim kritiku, što oni kažu da su ono ozbiljni mislili, a što ja, kao, nisam htio, a što sad ozbiljno ne misle pa da mene posrame. Nemojte tako, gospodo, znamo mi toliko, i ja vas pozivam da korektno privedemo ovu diskusiju o Zakonu, da dođemo do rješenja, kakvog takvog, a najbolje bi rješenje bilo, hajde, ljudi, da se uvažavamo. Ko hoće bez natpisa entiteta, neka uzme, ko hoće sa natpisom, neka uzme, i šta ima tu loše. Što vi to nama branite? Zašto vi, gospodo Bošnjaci, evo, vama se svima, poslanicima bošnjačke nacionalnosti, obraćam, kao kolegama. Zašto vi stalno nešto meni kao Srbinu branite, a ja vama ništa. Evo, ja vama ništa ne branim da vi uzmete pasoš na kome će biti Federacija BiH. Zašto se stalno mi ložimo oko nečega kao da vi više štitite BiH od mene, gdje to piše da je tačno. Gdje to piše da je tačno da ja manje volim BiH od vas. Što vi to meni pravo uzimate? Otkud vam to pravo da mi uzimate to pravo? Ja vam kažem, RS je dio BiH i to će ostati.

PERO SKOPLJAK

Raščić, Perkanović, Spahić, Čaršimamović.

RIJAD RAŠČIĆ

Žao mi je, gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, i vi, članovi Ministarskog vijeća koji još imate strpljenja da sjedite sa nama ovdje, što se na ovakav način vodi rasprava o ovom zakonu, o ovom prijedlogu zakona i o amandmanima koji su dati na prijedlog ovog zakona. Zaista je čudno da ovdje ljudi ne znaju da se na prijedlog zakona djeluje amandmanima, a ne dozvoljava se da uđemo u proceduru i govori se poslanicima, evo sada iz drugog dijela entiteta, da su oni protiv interesa srpskog naroda. Nije tačno, niti ja ikome branim, ja sam shvatio da neki ljudi iz bošnjačkog naroda brane srpskom narodu da oni uzmu što oni hoće. Neke uzmu što god hoće i što god mogu, ja zaista nemam ništa protiv. Nemam protiv sigurno, a da nemam protiv govori i istorija Bosansko-podrinjskog kantona koji je jedini i prvi otvoreni kanton u BiH i, izvolite, pa o tom po tom, kada otvorimo raspravu o dešavanjima povodom povratka.

Što se tiče interesa naroda u BiH, smatram da je naš interes da imamo pasoš kojim možemo dostojanstvenije izlaziti. To ja smatram, ako budemo u većini, bilo bi mi drago da se mi ovdje dogovorimo. Meni to niko ne nameće, osim onih koji prave restrikciju prema onim južnim narodima, mimo Slovenije koja može sa ličnim dokumentom ići po Evropi, ko ne vjeruje, neka provjeri. Mi ne možemo ni sa pasošem. Prema tome, ja lično smatram da naziv entiteta nije primjeren, niti Federacije BiH, niti RS. Ja smatram da su entiteti istorijske kategorije i da je to pitanje političke volje naroda u BiH i građana kako će to biti uređeno. Ja lično mislim, prema informacijama koje imam, da je naziv RS uvredljiv za bošnjački narod. Nažalost, o tome će se izjasniti visoki predstavnik i navodno da postoje već takve peticije, to nije moja izjava volje, jer ja stanujem u Federaciji BiH, ali ja smatram da i Federacija BiH treba da bude entitet koji treba da preraste u državu BiH, po nekom uređenju kako će

biti politički uređeno, uz saglasnost konstitutivnih naroda. Nema potrebe da se mi oko toga srdimo. Pitanje je samo da li smo mi ti koji ćemo tu stvar dovesti do kraja ili će to neke generacije, drugi neki poslanici ili neki drugi visoki predstavnik. Hvala vam.

PERO SKOPLJAK

Upozoravam vas, nažalost, da nemamo kvoruma, ali ovu diskusiju ćemo privesti kraju, ovakva kakva jeste. Gospođa Perkanović, pa gospodin Spahić, saslušat ćemo kolege. Ovo što je prijavljeno, odradit ćemo i ovo ovako kako je. Ja se nadam za ovu točku dnevnog reda da smo svi ispucali svoja prava.

MARA PERKANOVIĆ

Moj predlog je bio pred procedurom izglasavanja i umjesto da se izvrši izglasavanje, dopušteno je pojedinim kolegama da diskutuju i prekinuta je procedura glasanja, što nije u skladu sa Poslovnikom, pod broj jedan.

Pod broj dva. Ovdje je maloprije gospodin Raščić rekao jednu veoma, veoma bolnu stvar, da gospodu Bošnjake vrijeđa RS, a vjerovatno i srpski narod. Pa šta onda mi tražimo u BiH, kakve mi to zakone hoćemo? Da li hoćete zakone koji su protiv RS i protiv srpskog naroda? To nije budućnost, to nije zajednica, to je prošlost, gospodo. Ja molim visokog predstavnika da preispita volju i političko opredelenje pojedinih poslanika u ovoj skupštini. Da li smo mi kao takvi, sa takvima, za budućnost koju želimo, ili smo za prošlost koju trebamo pod hitno da zaboravimo i da se nikada više ne ponovi. I današnje imputiranje po pitanju ovog zakona ide u tom pravcu, u pravcu rušenja volje pojedinih. Dokle god se među sobom ne priznamo i ne prihvatimo takvima kakvi jesmo unutar BiH, nećemo imati sreću, niti srećnu budućnost, niti ekonomski prosperitet. Mi moramo zaboraviti sve ono što je ružno i moramo ići dalje, ići u budućnost, a budućnost nije u nametanju, u vrijeđanju zato što neko postoji. Sutra će biti uvreda zato što neko postoji u BiH, treba ga maknuti iz BiH, jer on vrijeđa određene ljude. Pa, molim vas, to zaista nije u redu, zarad bolje budućnosti i zarad pomaka naprijed BiH. Ako zaista želimo dobro ovoj BiH i budućnost BiH, BiH jeste priznata ali, ona treba da opstane. Ona neće opstati na ovakav način. Moramo se učiti dogovoru, pregovoru i kompromisu. Znači, voditi računa o osjećanjima i potrebama i drugih oko sebe, kao i o samima sebi. U skladu s tim, molim vas da se više ne izmaramo, nego da glasamo o mom predlogu ili da iskoristimo ovo vrijeme ubuduće da se dogovorimo po pitanju i ovog zakona koji treba da bude kvalitetan, a ne prelomljen preko koljena, pa nije bitno šta će biti sutra.

PERO SKOPLJAK

Budući da nemamo kvoruma, glasati, nažalost, ne možemo, ali vas molim da privedemo, na kraju krajeva, mi smo priveli kraju, što se vremenski tiče, ovu našu sjednicu, gospoda Spahić, Neimarlija i Raščić i završavam raspravu.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, ja bih samo želio jednu rečenicu da kažem. Gospodine Banjac, drago mi je da ste prešli na jedan princip razgovora koji uvažava neki način, ako ništa, više pozitivne mogućnosti dijaloga između ljudi koji su na jednom te istom mjestu kao što je ovaj parlament. Ali, znate, ovaj je prijedlog ponudio gospodin

Tuševljak, kao predsjedavajući, i gospodin Gligorić sa svojim saradnicima, kao ministar za komunikacije i civilne poslove. Na temelju istih onih dokumenata za koje ste Vi rekli da su argumenti, koji ruše ustavne odredbe i koje onemogućavaju djelovanje. Rekli ste, ukoliko bude Vaš amandman od bilo kog odbačen, da ćete pokrenuti odgovornost, u skladu sa Ustavom, ministarstva i ministra. Ja moram. To ste rekli. Znači, slažete se sa mnom. Ako su gospodin Gligorić i gospodin Tuševljak, kao predsjedavajući Vijeća ministara BiH, predložili nama da već nekoliko nedjelja raspravljamo mimo Ustava i mimo zakona i mimo svega onoga što Vi tvrdite, a Vi ste predsjedavajući Kolegija, jedan od članova Kolegija, Vi time dovodite ponovo na početak ovu raspravu sa onim pitanjem, koje sam ja Vama postavio od ranije. Da li Vi, u stvari, želite da se izglasa nepovjerenje Vijeću ministara BiH? Pošto sam vidio da se trudite sada da se ovi amandmani prihvate i da onda, ako se prihvate, oni su po Ustavu, ako se odbiju, onda je sve to stravično za BiH. Ja mislim da takva isključivost neće Vas nigdje odvesti, naprosto zbog toga što u jednom dokumentu kao što je Briselska deklaracija, kao što je Madridska konferencija, itd., tražiti argumente za nešto što ne stoji. Zaključujući ovu raspravu, svoje učešće današnje u ovoj diskusiji, žao mi je što je u Predstavničkom domu došlo do istog sindroma, do iste bolesti, do iste zaraze koja se zove nedostatak kvoruma. Treba nekad izdržati raspravu do kraja. Argumente, što bi ste Vi rekli, sučeliti i dovesti po jednoj proceduri koja je korektna. Pošto nema uvjeta za odlučivanje, a moj prijedlog isključivo se odnosi na odlučivanje, a ne odnosi se uopće ni na kakvu debatu radi debate, ja vas molim, kao Kolegij, da uradite onako kako je jedino moguće, da sad prekinemo rad i da nastavite sa rokom koji će biti maksimalno prihvatljiv za dostojanstvo Vašeg mjesta kojim predsjedavate ovim domom.

Drugo, zahtijevam od Vas da se vratite Programu rada ovog parlamenta i molim Vas da se vratite vanrednoj sjednici oba doma Parlamenta, posvećenoj ekonomskoj i socijalnoj politici, to Vas ne ometa niko i molim Vas da uzmete stvar u svoje ruke. Molim Vas da se obavezete na to.

Što se tiče prozivanja ljudi po nacionalnoj osnovi. Ja Vas još jednom podsjećam. Ovo ne može biti kvazi narodni dom. Ovo je dom predstavnika političkih partija, zaštitimo integritet političkih partija, integritet pojedinih ličnosti i nemojte dovoditi u neugodnu poziciju, svojim izjavama, u ovom slučaju ministra Gligorića, vrlo je to neugodno. Ja sam iznenađen, jer ne znam onda na šta da mislim. Ako je ovo čovjek koji djeluje mimo Ustava, mi moramo njemu omogućiti da on razmisli, poslije večerašnje Vaše izjave, zajedno sa gospodinom Tuševljakom i Savjetom ministara BiH o ostavci korektnoj, jer nije u redu, ako je položio zakletvu na ovaj ustav, da radi neke stvari mimo Ustava. Ako je predložio zakon mimo Ustava, ja sam siguran da nije, to je moje uvjerenje i to branim, siguran sam da imate i Vi pravo da predložite šta god hoćete u amandmanima, ali moramo se o tome izjasniti, i ako Vi prozivate uporno Ministarstvo za civilne poslove, ja molim da oni razmisle, ja predlažem gospodinu Gligoriću da razmisli o radu svom ukoliko je zaista razumio dobro poruku da je ovo sve mimo Ustava, sve što su oni predložili. Ja mislim da je to vrlo korektno.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodo predsjedavajući, kolege, ja ću zaista pokušati da budem kratak i cijeneći okolnosti u kojima nastavljamo sa ovim radom, dakle, svjestan sam da je ova moja diskusija i objektivno određena time da bude doista jedno obraćanje, ne više samo oficijelno, odnosno, ne toliko oficijelno, koliko, ne znam, u nekom onom smislu

koji sam smatrao uvijek važnim za rad u ovom parlamentu. Iznenađen sam, prije svega, izjavom kolege Banjca, odnosno pitanjem koje je bilo više konstatacija nego pitanje, odnosno mješavina konstatacije i pitanja, zašto vi, Bošnjaci, uskraćujete pravo Srbima, a mi to vama ne činimo. Dobro, dobro, mislim vama, kao Srbima. Ne znam na koji način je neko od Bošnjaka Vama uskratio pravo, kao Srbinu, mislim, ne znam, ali tu tvrdnju da je Vama, kao Srbinu, uskraćeno pravo, Vi ste argumentirali nečim što je, po meni, doista neprihvatljivo i ja očekujem da to više nećete prakticirati. To je praksa na koju sam ja reagirao u nekoliko navrata u istupima SDP-a i kolege Tokića, Vi ćete se sjetiti toga, međutim, i Vi već dugo nastupate u tom maniru da napravite konstrukciju, pa prije nego što smo uopće došli do glasanja, Vi optužite, u ovom slučaju čak Bošnjake, što je potpuno neprihvatljivo za ovaj dom, jer mi ovdje nismo Bošnjaci nego predstavnici političkih stranaka, itd., za glasanje, odnosno za rezultat glasanja do kojeg još nije došlo, kolega Banjac. Mi se još uopće nismo ni izjasnili. Otkud Vi znate da neću glasati za Vaše amandmane i za pravo, recimo, da svaki građanin izabere kakvu hoće varijantu pasoša? Otkud Vam to pravo da to znate? Ja sam smatrao da se ta praksa prekinula na ovim prostorima. Ovo nije prvi puta slučaj kod Vas. To je nešto što je aposlutno neprihvatljivo. Nemojte praviti konstrukciju unaprijed, nemojte me optuživati za glasanje do kojeg još nisam došao.

Drugo, kad ste pozvali, zapravo, prebacili Bošnjacima da Vama, kao Srbinu, uskraćujemo pravo, ja sam danas odšutio raspravu povodom Silajdžićevog istupa, pošto njega nema, sad ne mogu, nije korektno da se određujem, ali sam očekivao da budem iskren, zaista, da konačno neko od poslanika, nerado pribjegavam ovoj karakterizaciji, kao Srba, pošto sami tako nastupate i reagirali ste na Silajdžićevu izjavu, reagira na izjavu kolege Deretića. Veoma poštujem Deretićeve stavove, mada ih uglavnom ne prihvatam i ne dijelim, ali kolega Deretić je danas izrekao jednu poraznu, užasnu stvar, na koju sam ja doista očekivao i reagiranje, koja je doista bila neuporedivo teža od one Silajdžićeve, ali da ih sad ne dovodim u vezu pošto nema Silajdžića. Kolega Deretić je kazao da smatra da 98% građana u RS želi pasoš na kojem stoji BiH i kurzivom ispisan RS. Naravno, kolega Deretić ima pravo da misli 110% da će se ponašati ovako ili onako, ali kao poslanik, red je u jednom ovakvom parlamentu, da svoje mišljenje temelji na konkretnom empirijskom osnaženju tog uvida i red je da se ovdje govori u ime svoje stranke, da se može predstavljati stranka. Koliko ima procenata stranka, toliko može govoriti, što je logično, je li, kolega Banjac? Ako su predstavnici stranaka, koje opet nerado određujem ili označavam srpskim, dali kolegi Deretiću pravo, jer nisu reagirali očigledno, dali su mu pravo da govori u ime njih. OK, to prihvatam, ali očekivao sam da će neko reagirati, jer u ovom parlamentu imate trojicu poslanika koji nisu ovlastili kolegu Deretića da u njihovo ime govori, ta trojica poslanika predstavljaju nešto blizu 25%, kolega Banjac, je li se slažete, građana RS. I, sada, kolega Deretić je kazao 98%, on je predstavnik, odnosno poslanik Radikalne stranke RS. On svojim iskazom nije izrazio mržnju prema Bošnjacima i Hrvatima, jer isto Vas ne moram pitati da oni isto nisu Bošnjaci ili možda su pojedinci, mogu biti pojedinci, ali, generalno uzevši, najveći dio Bošnjaka u RS ili iz RS koji ne mogu tamo da se vrata, najveći dio Hrvata, nisu ovlastili kolegu Deretića da govori u njihovo ime. Mislim da se možete sa mnom složiti. On, dakle, nije izrazio mržnju, on je jednostavno ignorirao tu ogromnu većinu Bošnjaka kao da ih nema i ja zbog toga izražavam svoje razočarenje Vašom izjavom, kolega Banjac, zbog toga što ste me optužili za nešto što ja još nisam ni uradio i, s druge strane, što niste reagovali na izjavu kolege Deretića kojom se naprosto ignorira sve ono preko 98%. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ispravku ima gospodin Banjac, pa gospoda Deretić i Raščić.

MIRKO BANJAC

Uvaženi kolega Neimarlija, apsolutno mislim da me niste u jednom dijelu razumjeli i želim samo zbog toga da Vam kažem, ja sam rekao da mi niste dozvolili, kao poslaniku srpske nacionalnosti, da kreiram pasoš u skladu sa međunarodnim rezolucijama i Ustavom BiH, to sam mislio i to i sad mislim, a izvinjavam se što nisam ispravio mog kolegu Deretića, nije 98% nego 100% Srba iz RS predstavljenih ovdje poslanicima i sedam partija želi pasoše kakve sam ja predložio. To se vidi, a naravno da uvažavam kad se to gleda u procentu stanovništva RS, onda bi to moglo negdje biti oko 75%.

MIODRAG DERETIĆ

Nisam imao namjeru da reagujem, ali kad sam rekao procenat, nisam ja to rekao bez razloga. Tačno, Radikalna stranka RS je napravila anketu na hiljadu uzoraka, dakle, ne ciljanih nego na ulici, pa su bili pojedini ljudi i bošnjačke nacionalnosti ili muslimanske, kako god hoćete, ništa nisam rekao sa zlom namjerom. Meni je sasvim svejedno, ja uvijek kažem muslimanske nacionalnosti, iz razloga što sam preko sredstava informisanja velike muslimanske vjerodostojnike slušao kako oni uvijek spominju muslimanski narod. Nisam nijednog od njih čuo, koje sam ja slušao, da spominju Bošnjak, ali molim, meni je to sasvim svejedno. Ništa nisam rekao, dozvolite mi, molim Vas, Vaše je pravo da reagujete. Ja hoću samo, kolega Neimarlija, da kažem, dakle, taj procenat je iz te ankete bio, a ja, inače, privatno mogu imati određeno mišljenje i duboko sam u to ubijeđen da ja ne griješim u procentu koji sam rekao, to je jedna stvar. Međutim, drugu stvar ja sam htio reći, vezano za diskusiju gospodina Raščića. Ja bih istog momenta izašao, ali to nije moj način borbe, ne samo verbalne, intelektualne, i ja sam želio, ostao sam ovdje da odgovorim gospodinu Raščiću, ja sam očekivao da će neko iz redova međunarodne zajednice, molim vas da me slušate tamo, ja molim da sluša uvaženi gospodin koji prati ovu sjednicu, bez obzira što nemamo kvoruma. Ja sam očekivao da će on, ipak, u notes zabilježiti to što je gospodin Raščić rekao, vezano za RS, da je on implicite protiv RS, odnosno, protiv naziva RS i samim tim protiv Dejtonskog sporazuma. Nažalost, Dejtonskim sporazumom je RS, kao jedan od dva ravnopravna entiteta, priznata i mi nećemo dozvoliti bilo kakvu promjenu, dakle, vi znate kako je Dejtonski sporazum donesen, međutim, onog momenta kada dođe do izmjene Dejtonskog sporazuma, ja sam prvi bio protiv toga, dakle, ja kao građanin, da ostanem u BiH. Ja sam bio jedan od onih 100% koji su glasali da se pripojimo Srbiji '91.godine, u 11.mjesecu ili da se odvojimo da napravimo samostalnu srpsku državu. Međutim, Dejtonski sporazum je potpisan. Ja sam, zaista, ispred svoje stranke, jedan od tih koji sam potpisao one memorandume da ćemo provoditi Dejtonski sporazum i ja to zaista ovdje iskreno mislim. Svaka moja diskusija, bez obzira kako je Vi shvatili je uvijek bila iskrena, sve do onog momenta dok taj Dejtonski sporazum bude imao smisla. Onog momenta kada bude RS ugrožena, ja ću biti prvi, ako budem poslanik u idućem sazivu, bez obzira, koji ću biti protiv toga i tražiću da se narod srpski u RS plebiscitarno izjasni da li će RS ostati u BiH, ako bude Dejtonski sporazum narušen.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Raščiću, mi onda završavamo sjednicu, kakva je takva je. Kvoruma nemamo, odlučivati nećemo, ali saslušat ćemo.

RIJAD RAŠČIĆ

Predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, ako ima smisla i raspoloženja da se na demokratski način i argumentima borimo za boljitak ove države, i vi koji ste u Ministarskom vijeću još imate strpljenja da slušate naše ideje, želim vam reći nekoliko stvari, a osvrnut ću se prvenstveno na istup gospođe Pekranović i gospodina Deretića, zbog krivih navoda. Ja ništa ružno ili protiv srpskog naroda nisam izrekao, niti sam to čuo da je bilo ko od drugih naroda to rekao u ovoj skupštini. To da mi imamo drugačije političke opcije i drugačija viđenja i to je normalna stvar i ja mislim da je to poznato. Ja nisam ništa govorio ni protiv onoga što ste Vi meni imputirali da ja govorim, protiv onoga što je srpski narod napravio. Ja govorim o onome što nije prihvatljivo za bošnjački narod. To kako ga Vi zovete Vaša je stvar i kako shvatate dostojanstvenike Islamske zajednice kako zovu pripadnike svoje vjere, to ostavljam Vašoj ličnosti i potrebama Vaše stranke. Ono što je činjenica, jeste, da ja ne govorim protiv jednog entiteta. Ja smatram da je došlo vrijeme ili da dolazi vrijeme da su entiteti na izdisaju i da su oni istorijska kategorija. Koliko Vi mene shvatate, ja ne znam. Koliko želite da me shvatite i to ne znam. Ja sam isto rekao i Federacija BiH i tzv. RS koja nije republika, pa po imenu, molim Vas. Ja bih Vas zamolio da me saslušate i ja Vas slušam. Nema potrebe bježati i sva pitanja politička mi smo otvorili na tehničkom pitanju, na pitanju pasoša, pitanju dokumenta koji bi nam trebao omogućiti jedan komforan izlazak iz naše države. Doduše, u našu državu se možemo vratiti sa ličnom kartom. U našu državu i po našoj državi možemo hodati sa ličnom kartom, ali sa pasošem, na našu žalost, individualnu i kolektivnu, ne možemo hodati po zemljama koje smatramo da su nam potrebne, toliko i hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepo, završili smo kako tako. O nastavku ćete biti obaviješteni, čim prvi termin bude siguran.

Sjednica je prekinuta u 18.30 sati.

NAPOMENA: Za vrijeme diskusije zastupnika Spahića u 18.05 sati nije bilo kvoruma.

MAGNETOFONSKI SNIMAK
NASTAVKA 25. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 28.9.2000. godine sa početkom u 11.30 sati

PREDSJEDAVALAČI
PERO SKOPLJAK

Gospodo, cijenjeni zastupnici, štovani gosti, nastavljamo sa radom 25. sjednice Zastupničkog doma PSBiH.

Na sjednicu su, pored zastupnika, pozvani naši redoviti gosti: predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnik Phare, pozvani su i predstavnici sredstava javnog priopćavanja. Srdačno vas sve pozdravljam i molim za disciplinu.

Izostanak sa sjednice su pravdali zastupnici: Ivo Mijačević, Bogić Bogičević, Zlatko Lagumdžija, Suada Muminagić, Ana Havel, Branko Dokić, Mara Perkanović, Ljubomir Zovko, Raifa Alagić, Ibrahim Đedović, Mediha Filipović i Edhem Bičakčić.

Sjednica ima kvorum i može meritorno odlučivati. Sjednicu i danas nastavljamo sa 3. točkom dnevnog reda, a to je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama.

Za danas smo dobili i izjašnjenje Vijeća ministara BiH o amandmanima koje je na Prijedlog zakona podnio gospodin Mirko Banjac, a radi čega smo prošli puta i prekinuli, po treći put, po drugi put ovu sjednicu. Nadam se da ste i vi dobili potrebno izjašnjenje, a ja ispred Vijeća ministara BiH molim gospodu, ukoliko ima netko potrebe, da nam objasni svoj stav o odbacivanju predloženih amandmana, da uzme riječ.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, radno predsjedništvo, uvaženi poslanici, kolege ministri, prisutni gosti, dame i gospodo. S obzirom da ste vi dobili obavijest Administrativne službe o stavu Vijeća ministara BiH, ja bih želio da povodom toga kažem sledeće. Vijeće ministara BiH se sastalo 26. i razmatralo pristigle amandmane gospođe Havel i gospodina Mirka Banjca na Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o putnim ispravama.

Amandmani su legalno, legitimno uloženi i sa punom ozbiljnošću Savjet ministara BiH je prišao razmatranju. Rezultat glasanja je bio da se postigao konsenzus oko amandmana gospođe Havel, jer se radi o tehničkoj prirodi stvari i to u obavijesti koju ste vi dobili od strane Administrativne službe nije rečeno, što predstavlja određen propust. Razgovarali smo i o amandmanima gospodina Banjca i pošto se nije mogao postići konsenzus, jer se radilo o suštinskim stvarima u kojima se raspravljalo, da tako kažem, u rasponu od pravnih do političkih pitanja i zbog neusaglašenosti, u skladu sa Zakonom o Vijeću ministara BiH, gdje se tamo odlučuje, vi to znate, konsenzusom, nije se postigao konsenzus. Tako da u ovoj obavijesti treba da stoji, da amandmani nisu odbijeni, nego nije se postigao konsenzus, mada je u javnost izašla takva tvrdnja, u smislu izjava da su odbijeni amandmani. Ja se pozivam samo na Zakon o Savjetu ministara BiH koji jasno definiše kako se odlučuje u Savjetu ministara BiH. To znači da i vama, uvaženi poslanici, predlažem da se vi danas izjasnite o amandmanima gospodina Banjca i o Prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o putnim ispravama. Istovremeno bih, zaista, zamolio, zato što smo iz niza različitih okolnosti u kojim smo bili, došli u situaciju da je bilo mnogo rasprave, da je bilo, po meni, i konstruktivnih predloga, istovremeno da je na bazi takvih predloga bio jedan vrlo aktivan odnos poslanika u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Smatram slobodnim predložiti da poslanici, možda, prihvate to kao sugestiju, i ne iscrpljuju se previše na ovoj tački dnevnog reda. Satima smo o tome razgovarali i predložio bih vam da pristupite, praktično, činu glasanja, na način kao što sam predložio. Tako da, ovo što sam govorio, usaglašeno je sa gospodinom predsjedavajućim i predstavlja zvaničan stav Savjeta ministara BiH. Hvala vam na pažnji.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Imamo i to. Rasprava o ovom prijedlogu zakona je završena. Nama sada ostaje jedino da pitamo podnosioca amandmana, da li i dalje ostaje kod svojih amandmana ili će se ovaj dom o njima izjasniti. Molim gospodina Mirka Banjca.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo poslanici, cijenjeni gosti, iako smo čekali puno, mislim, bespotrebno čekali puno, moglo je to i ranije da se ovako kaže, ali je sada sve mnogo jasnije, iako je to i ranije bilo poznato. Ostaju pitanja i dileme, da li je stvarno onaj prijedlog jednoglasan, kako se pričalo u javnosti, ako su sada mišljenja podijeljena, ali, šta je tu je. Koliko to jeste prijedlog i čiji je prijedlog, opet pitanje nema odgovora, ali ja principijelno ostajem kod Ustava BiH, međunarodnih deklaracija o BiH, a posebno spominjem Madridsku, Bonsku, Njujoršku i da ne nabrajam dalje. Ostajem kod amandmana. Očekujem da ćete se korektno, u skladu sa vašom zakletvom datom ovom domu, izjasniti i o amandmanima. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Dakle, budući predlagač ostaje kod svojih amandmana. Ja sada amandmane stavljam na glasanje. Od četiri amandmana koje je predložio gospodin Mirko Banjac, sva četiri su esencijalno povezana, oprostite, evo korekcija, pet

amandmana. Sva četiri su ovisna jedan o drugome. Prema tome, idemo na izglasavanje. Prema tome, mi ćemo se izjašnjavati u paketu o svih pet amandmana. U stvari, ti si se složio ti si predlagač amandmana. Idemo na glasanje.

Dakle, sve vas pitam tko je za amandmane gospodina Mirka Banjca?

Tko je za, svih pet u paketu, tko je za amandmane? Pitam sve.

Tko je protiv amandmana gospodina Mirka Banjca? Tko je protiv?

Tko je suzdržan?

Po entitetima pitam.

Iz Federacije BiH, tko je za amandmane? Tko je za?

Iz RS, tko je za?

Od nazočnih 25 zastupnika – za je glasovalo 9 – protiv je glasovalo 11. Iz Federacije BiH – za je glasovao 1 – a iz RS za je glasovalo 8 zastupnika. Prema tome, ovi amandmani nisu dobili potreban broj glasova. Hvala vam lijepa.

MIRKO BANJAC

Poslovnička intervencija.

PERO SKOPLJAK

Izvolite, gospodine Mirko.

MIRKO BANJAC

Amandmani idu na usaglašavanje.

PERO SKOPLJAK

OK. Budući da nije dobio entitetsku, dakle, potrebnu većinu, amandmani idu na usuglašavanje.

HALID GENJAC

Još jedna poslovnička intervencija. Da bi išli na usaglašavanje, potrebno je da dobiju većinu prisutnih za. Za je glasalo 9 – protiv 11. Prema tome, veći broj je bio protiv i nema uslova za usaglašavanje.

PERO SKOPLJAK

OK. Dakle, nemamo uvjeta za usuglašavanje. Idemo dalje sa radom.

Prelazimo na sljedeću točku dnevnog reda, oprostite, izjasniti se moramo o integralnom tekstu predloženog zakona.

Pitam sve, tko je za integralni tekst predloženog zakona, uključujući i amandmane gospođe Ane Havel koji su prihvaćeni?

Tko je protiv, pitam sve?

Iz Federacije BiH, pitam tko je za integralni tekst zakona?

Iz RS, tko je za?

Od 25 nazočnih – 16 je glasovalo za – protiv je glasovalo 8.

Po entitetima, iz Federacije BiH – 13 je glasovalo za, iz RS - 3 za. Ovaj zakon nije dobio potrebnu većinu entiteta. On ide na usuglašavanje.

Izvolite, gospodine Kadiću.

RASIM KADIĆ

Iako bih imao, dame i gospodo, nekoliko primjedbi, naime, tehničkih stvari, da je cijelo vrijeme ministar Gligorić nama obrazlagao da smo mi dobili pismo Administrativne službe, a mi smo ga dobili tek onda kad je on završio svoj govor. Nije Vaša greška, očito nečija tuđa, do formulacije iz tog pisma o tome da postoje ministri iz reda srpskog naroda, što ja nisam baš siguran da je način uspostave Vijeća ministara BiH, što je vrlo bitna primjedba, jer, znate, formulacija o tome da su ministri iz reda srpskog naroda bili protiv, odnosno za amandmane, ili tako nešto, je po mom mišljenju neustavan tekst pisma Administrativne službe i uvodi nas u podjelu po nacionalnoj liniji u Vijeću ministara BiH, upravo u trenutku kad smo, bez obzira na sve teškoće, mislili da je to jedinstveni organ, koji jeste izabaran, doduše, po osnovu nacionalne pripadnosti, itd., ali čini mi se da ta formulacija jednostavno ne stoji. Međutim, izašao sam samo sa jednim prijedlogom, a prijedlog je sljedeći.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, saslušajte svoje kolege.

RASIM KADIĆ

Predlažem da predsjedavajući ovog doma, nakon eventualnih diskusija, ukoliko ih bude, proglasi pauzu na ovom zasjedanju, da odmah krene usaglašavanje u vezi sa zaključkom o tome da je potrebno usaglašavanje u vezi sa ovim zakonom i da se na nastavku sjednice, čekajući usaglašavanje Kolegija, koje je predviđeno Poslovníkom, donese stav Kolegija u vezi sa postojanjem mogućnosti za usaglašeni prijedlog, te da se konačno izjasnimo u vezi sa ovim zakonom. Ovo temeljim na činjenici da, bez obzira što Kolegij ima rok za izjašnjenje, on je vrlo precizan, ali nigdje ne kaže da se to ne može uraditi odmah i na ovoj sjednici. To je, dakle, moj konkretni prijedlog predsjedavajućem Doma, odnosno Kolegiju ovog doma. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Deretiću, izvolite.

MIODRAG DERETIĆ

Ja bih ovdje istakao, a nadovezujući se na diskusiju gospodina Kadića, sledeće. Prvo, u medijima, povodom ovog pitanja se zaista jako puno špekulisalo. Čak su i predstavnici iz međunarodne zajednice prozivali četiri političke partije iz RS, čiji su ovdje poslanici nosioci opstrukcije usvajanja Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama. Ja, naprosto, moram ovdje reći da su to najobičnije špekulacije, iz one kuhinje od kuda to potiče, iz prostog razloga što su svi

poslanici, dakle, iz osam političkih partija, koji sjede ovdje iz reda srpskog naroda, bili protiv Prijedloga, ovakvog zakona i danas se to pokazalo da je tako, s jedne strane, a s druge strane, evo, vidite, i u Ministarskom savjetu identično su poslanici iz reda srpskog naroda bili protiv donošenja ovakvog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama.

Ja ne smatram, kao što ovdje prethodni govornik kaže, da, apostrofirajući poslanike, odnosno ministre iz pojedinih konstitutivnih naroda, da se narušava nekakvo jedinstvo, iz prostog razloga što u članu 5. Ustava BiH, tačka 4., pod b., doslovce stoji, da sa teritorije Federacije BiH, dakle, u Ministarskom savjetu ne može biti imenovano više od dvije trećine svih ministara. Predsjedavajući imenuje zamjenike ministara, koji nisu iz istog konstitutivnog naroda. Dakle, ovdje se samo ne kaže kojeg to naroda, u stvari, tačno se zna koji je ...

Prema tome, mislim da ovdje, u tom proceduralnom smislu, nije napravljena apsolutno nikakva greška i još na kraju bih htio samo reći da sam protiv toga da se danas ovdje izjašnjavamo, odnosno, moj prijedlog je protivan prijedlogu kolege Kadića da se danas izjašnjavamo, nakon što se izvrši usaglašavanje, ponovo o ovoj tački dnevnog reda, jer iza toga, trebaju se i u bazama izvršiti određene konsultacije. A, ja to objektivno, bar ispred svoje partije koju ovdje predstavljam, nisam u stanju danas napraviti.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospodin Tokić se javio, pa gospodin Spahić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, u ime Kluba poslanika SDP-a, a zbog činjenice da se ovaj zakon, i pored visokog interesa javnosti i građana da bude usvojen, nalazi u proceduri već sedmicama, tražim da se napravi pauza i Kolegij završi proces usaglašavanja i da na ovu tačku dnevnog reda stavimo tačku na način kako to parlamentarna većina i stranke žele. Naravno, ne bih želio komentarisati baze određenih poslanika, njihovu spremnost da konsultuju tu bazu, da su konsultovali tu bazu, shvatili bi da se nisu smjeli ponašati ovako, ni članovi Vijeća ministara BiH, ni poslanici, u vezi ovog zakona, u dosadašnjim silnim nastavcima sjednice.

S obzirom da je ovo drugi zahtjev za pauzu, ja vas molim da prekinemo raspravu i da Kolegij pristupi izjašnjavanju, usaglašavanju i da ne dozvolimo da efekti bijeljinskih dogovora opstrukcije budu produženi u još jednu epizodu, u situaciji beznadežnog stanja funkcionisanja centralnih institucija. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Dat ćemo pauzu. Poslovničku intervenciju ima gospodin Banjac. Pauzu ćete dobiti, samo da zaokružimo ovu raspravu.

MIRKO BANJAC

Poštovana gospodo, naravno da niko od vas nije htio, koji ste tražili pauzu, pročitati član 65. Poslovnika i ja znam zašto niste htjeli i sad ću javnosti da saopštim to. A znate zašto niste htjeli to? Čitate, ali slabo vidite. Gospodine, ovdje hoće da se uvede nova podvala, zbog broja prisutnih poslanika i nećete to uspjeti, nema šanse. Ja vam to otvoreno kažem. Podvaljujete. Nemojte to činiti i ja vas molim da to ne činite. Zašto koristim riječ podvala? Zato što vi svi dobro znate pročitati član 65., a nećete da ga pročitate, a u tom članu piše sledeće. Ako većina glasova ne sadrži jednu trećinu glasova s teritorija svakog entiteta ili ako se ispostavi da nedostaje kvorum, predsjedavajući može odrediti pauzu u trajanju do 60 minuta, tokom koje će se pokušati naći rješenje. S kim gospodo? Sa onim koji su glasali. Dakle, sad se na ovoj pauzi raspravlja sa predstavnicima političkih stranaka, a slijedi drugi pasus i, molim vas, ja sam potpuno svjesno upotrijebio riječ "podvala", tako da znate da sam to svjesno uradio.

Drugo, član drugi, stav 2., u slučaju nedovoljne većine, ako sporno pitanje nije riješeno nakon pauze, predsjedavajući saziva Kolegijum u roku od naredna tri dana, kako bi se postigla saglasnost. Izvolite, gospodo, poštovati Poslovnik, drugo neće moći.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Tokić ima, pa onda gospoda Spahić i Čaršimamović. Tokić ima intervenciju sad na njegovu raspravu. Nisi mi tako rekao.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici-poslanici, obraćam se Vama, predsjedavajući, Vi ne smijete dozvoliti bezobzirno vrijeđanje poslanika što iz sjednice u sjednicu pravi gospodin Banjac, cirkus koji pravi od ove skupštine i legitimni zahtjev za pauzu proglašava podvalom, to je vrijeđanje poslanika. SDP traži pauzu i morate imati isti aršin. Izvolite napraviti odmah pauzu. Ne dozvolite da gospodin, koji je u javnosti do sada, sa najvećim licemjerjem, dezavuisao rad ove skupštine i koji je doveo do usijanja nerve ogromnog broja građana BiH, da ovdje sada legitimni zahtjev jedne partije za pauzom proglašava određenom podvalom. Molim Vas, insistiram na pauzi, odmah.

PERO SKOPLJAK

Pauzu ćete dobiti, gospodine Tokiću, ali, dajte da zaokružimo ovo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Nemate šta zaokruživati. Inače ćemo, kad god bude pauza, tražiti raspravu. Kad gospodin Banjac traži pauzu, istog trenutka napravite pauzu. Ne smijete podlijegati diktaturi gospodina Banjca i iz prošlosti prepoznatljivih mračnih diktata, opstrukcije i vrijeđanja ovog visokog doma. Insistiram na pauzi.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, gospodin Spahić, pa gospodin Čaršimamović, svi oni traže pauzu.

MIRKO BANJAC

Ne može tako.

IBRAHIM SPAHIĆ

Može, gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, članovi Vijeća ministara BiH i predstavnici međunarodne zajednice, dozvolite da i ja pročitam isti član broj 1. 65. na koji se pozvao gospodin Banjac i da kažem da sve u rukama leži jednog čovjeka u ovom trenutku. Bez pauza, bez tenzija, najnormalnije u Poslovniku koji smo napravili. Ja uopće ne mogu da shvatim samo jednu rečenicu, zašto ljudi ne čitaju korektno ono što su usvojili, a glasi tekst, samo drugom intonacijom, mirno, lagano. Član 65. na koji se poziva gospodin Banjac. Broj 1. ili odjeljak 1., ako većina glasova ne sadrži jednu trećinu glasova sa teritorija svakog entiteta i ako se uspostavi da nedostaje kvorum, predsjedatelj, podvlačim riječ predsjedatelj, u ovom slučaju to je gospodin Skopljak, može odrediti stanku u trajanju do 60 minuta, tijekom koje će se pokušati naći rješenje.

U Poslovniku nije bez veze poredano tačka 1. tačka 2. tačka 3. tačka 4. i tačka 5.

Pozivam gospodina Skopljaka da presječe ovu situaciju, na jedan vrlo principijelan način. On je danas, kako se nekad gospodin Banjac vrijeđao kad ja kažem, spiker ovog doma, dakle, predsjedatelj, koji treba autoritetom spikera predložiti pauzu od 60 minuta i zakazati nam sastanak, pošto je sad 4 minuta, po mom satu, do 12, u 4 minuta do 1 da nastavimo izjašnjavanje i da prekinemo sa ubjeđivanjem jedni drugih ko je važan više, a ko je manje. To je jedino na što možemo normalno i reagirati. To sam predlagao tri puta, da predsjedatelj uzme u ruke Poslovnik i odgovornost spikera. Spiker ima danas odlučujuću riječ, a ne naše svađe.

PERO SKOPLJAK

OK, dajem pauzu od 60 minuta.

/PAUZA/

Dame i gospodo, imamo kvorum, nastavljamo sa radom sjednice.

Spahiću, molim Vas, da nastavljamo rad.

Prema Poslovniku, članak 65., stav 1., zatražena je pauza od sat vremena. Na toj pauzi nije pronađeno rješenje. Prema tome, preostaje nam, prema istom članku 65., stavak 2., da u roku od tri dana sazovemo sjednicu Kolegija i da ponudimo konačno rješenje. Obvezujem se da ću taj sastanak sazvati konsenzualno, čim prije bude moguće. Prema tome, ovu točku smo time apsolvirali.

Gospodine Halide...

HALID GENJAC

Poštovane kolegice i kolege, zaista, po Poslovniku, regulisano na način da, ukoliko se u trajanju od 60 minuta ne pronade rješenje, da predsjedavajući u roku od tri dana sazove sjednicu Kolegija na kojoj će se pokušati postići saglasnost. Nakon toga, ponovno se pitanje vraća na sjednicu Predstavničkog doma. Svjedoci smo koliko je vremena potrošeno, rekao bih, nepotrebno na pitanja koja su mogla daleko brže biti riješena i na način da Parlament svoju ulogu već odavno završi. Budući da je to tako, kao član Kolegija, predlažem predsjedavajućem da u toku ove sjednice zakaže sjednicu Kolegija i izražavam svoju spremnost da učestvujem u radu Kolegija u toku ove sjednice, već na sjednici koja će se zakazati u toku ove sjednice, iz razloga što smatram da postoje i svi uslovi, sve pretpostavke, a i razlozi da se ta sjednica Kolegija održi danas. Hvala.

PERO SKOPLJAK:

Rekoh da će ta sjednica biti održana konsenzusom i u određenom roku prema Poslovniku. Prema tome, smatram da je to čisto – ne otvaramo raspravu po ovoj tački. Ovo su moja prava kojima ćemo se poslužiti, gospodine Tokiću.

Prelazimo na sljedeću točku dnevnog reda.

RASIM KADIĆ – (s mjesta):

Jedan član Kolegija ima suprotno mišljenje, već to nije konsenzus.... – (dalje polemike na mjestima).

PERO SKOPLJAK

Molim vas, ukoliko ne postignemo konsenzus – ja sam voljan održati, kad god se dogovorimo, tu sjednicu. Ukoliko to ne postignemo, ovo su važna pitanja. Smatram da imam pravo i da je demokratski, i da je ljudski u BiH ovako kako smo dosad radili, da to bude konsenzusom. Moraće se (upadice), pazite, ovako, ukoliko tu požudu demokratsku, ja to ovdje otvoreno kažem, ne bude neko voljan iskoristiti, onda ću ja donijeti odluku i u roku ću sazvati. Ne otvaramo samo raspravu, gospodine Kadiću, zaista ne otvaramo. Izvolite, ako otvorimo raspravu, opet smo minirali ovu sjednicu, gospodine Tokiću.

SEJFUDIN TOKIĆ

/govori sa mjesta/
Nismo minirali.

RASIM KADIĆ

Gospodine predsjedavajući, gospodo predsjedavajući, mislim da smo konačno počeli da radimo po Poslovniku. Prošla je pauza od 60 minuta, imamo konstataciju. Nakon toga, predsjedavajući, odnosno Kolegij se sastaje u roku od tri dana, i ako se sastanete za pet minuta, to je u roku od tri dana. Ja sad želim da Vama to, gospodine predsjedavajući, vrlo direktno kažem. Jedan član Kolegija smatra da nema potrebe za daljnjim odlaganjem jer smo sve izgovorili u vezi sa ovim zakonom u već nekoliko

sjednica. Predlažem Vam sljedeći red poteza. Prvo, da date pauzu od pet minuta i da na bazi jednog od članova Kolegija vidite da li imate saglasnost konsenzualnu, da odmah sazovete sjednicu Kolegija. Ukoliko ne postignete konsenzualnu saglasnost, onda predlažem, gospodine predsjedavajući, da nakon što ste konačno preuzeli vođenje ove sjednice, Vi odlučite da je sjednica Kolegija odmah nakon što, eventualno, ne postignete saglasnost. To bi bio, gospodine Skopljak, Vaš najbolji doprinos da konačno prekinemo blokadu rada Parlamenta. Danima i danima, čekajući Vijeće ministara BiH, izjašnjavajući se i koristeći sve mogućnosti da se konačno ne izjasnimo u vezi s ovim. Vi, dakle, ukoliko nemate konsenzus u roku od tri minute, to možete znati, iskoristite priliku da, kada ste već preuzeli da donesete odluku, onda sazovite Kolegij odmah, to je moja sugestija Vama i nadam se da ćete iskoristiti ovu priliku. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Kadiću. Gospodine Tokiću,

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, Klub poslanika SDP-a je zatražio pauzu, i nakon ove pauze i ovog što smo čuli od Kolegija, želim u ime SDP-a reći sljedeće. Ja bih zamolio predsjedavajućeg da ne žuri nigdje, jer mi smo se sastali danas sa prvenstvenim zadatkom da riješimo pitanje Zakona o putnim ispravama, Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama, tako da nekog prečeg posla sad u narednom dijelu nemamo. Imamo ovu informaciju gdje će nas ponovo vratiti ova diskusija na istu temu. Ali, ono za što, kroz jednu vrstu satire, želim da izrazim zadovoljstvo jeste da imamo sasvim jasnu sliku. Nakon niza od četiri prekida i četiri nastavljanja ove tačke dnevnog reda, mi imamo sliku u kojoj Kolegij sjedi na mjestu na kojem sjedi. Postoje, dakle, tri čovjeka, na kojima sad stoji čitav proces rješavanja ovog pitanja, prihvatanje ili odbijanja zakona i koji nam objašnjavaju da, sjedeći zajedno ovdje, nakon sat vremena pauze, oni nemaju saglasnost da sjednu i održe sastanak. To se može nazvati samo jednim rječnikom. Opstrukcija.

PERO SKOPLJAK

Nemojte, molim vas.

SEJFUDIN TOKIĆ

Opstrukcija se to zove, dozvolite, molim Vas, predsjedavajući, ja imam riječ, ako vi, kao trojica ljudi koji ste preuzeli odgovornost pred biračima, pred nama kao poslanicima, naravno, ja nisam glasao za vas, jer sam znao da će biti takva slika, ako vas trojica sad sjedite i nama objašnjavate kako sjedite tu i niste spremni da se sastanete, nego ćete se sastati nekad u toku od tri dana.

IVICA PAŠALIĆ – LHOTAK

/Govori sa mjesta/

Kakve to ima veze sa vašom pauzom?

SEJFUDIN TOKIĆ

Ima veze, zato što hoćemo da objelodanimo ono što se jasno pokazuje, da postoji pritajena i otvoreno opstrukcija donošenja ovog zakona. Kroz četiri nastavka, Vi, gospodine predsjedavajući, ako niste spremni sad sazvati Kolegij, zajedno sa Kolegijom ili dijelom Kolegija, snosite odgovornost za ono što je opstrukcija. A što se tiče nastavka sjednice, što se nas tiče iz SDP-a, nastavak sjednice na kojem ćemo pričati o priključivanju BiH u Vijeće Evrope, jer, zaista, nakon ovakvog ponašanja Kolegija, gospodina Banjca i, eventualno Vas, smiješno je.

PERO SKOPLJAK

Zaista, stalno tražite da se neko pridržava Poslovnika, a drugi ga stalno krše, sustavno ga krše, među koje ubrajam i ovakve zastupnike. Prema tome, to je nekorektno zaista. Izvoli, Mirko Banjac.

MIRKO BANJAC

Nemam ja namjeru da odgovaram poslaniku Tokiću, jer on i ne zaslužuje odgovor.

PERO SKOPLJAK

Nemojte pominjati imena, molim Vas.

MIRKO BANJAC

Nemam namjeru, jer to je suvišno, ali je sasvim jasna namjera gospodina Tokića da, kršeći Poslovnik, čini presedane koji njemu odgovaraju i ja to razumijem, ali ja ne mogu, u skladu sa Poslovnikom, da učestvujem u toj raboti, i on što traži, to je njegovo legitimno pravo, ali je i moje legitimno pravo da zaštitim sebe putem Poslovnika koga smo svi zajedno donijeli.

Gospodo, ovo je pred javnošću još jedno slikanje da se o ovako važnom pitanju, koje nije u skladu niti sa Ustavom, još jednom odgovorno tvrdim, niti sa međunarodnim deklaracijama, niti sa Dejtonskim mirovnim sporazumom, odlučuje prisilom, rušeći Poslovnik i njegove odredbe i nemam namjeru da sporim ničiju priču, ali imam namjeru da iznosim argumente u korist onog što govorim. I još jednom pozivam sve poslanike, koji su se zakleli i na Dejton i na Ustav, da poštuju ta dva dokumenta, ali ovakvim načinom, ne vjerujem da će doći do srećnih rješenja, možda će do nekih i doći, ali neće biti srećna.

PERO SKOPLJAK

Ne otvaramo nikakvu raspravu, gospodine Tokiću, jer Vi ste tražili poslovničke intervencije, koje sam morao dati. Raspravu završavamo, dajem deset minuta pauze, iza toga ćemo donijeti odluku.

/PAUZA/

Uz pomoć gospodina Špirića, koji se izjavio da se svrstava u naš kvorum, takav kvorum imamo. Dobili ste stenogram, koji je gospodin Mirko Banjac tražio. Ja

sam rekao da točku 3., prema tome, ovu točku smo time apsolvirali. To su moje riječi koje sam ovdje rekao.

Tražeci izlaz iz situacije koju smo imali, nažalost, uz disciplinu i nedisciplinu kakvu mi imamo, drugi su kasnije reagirali i diskutirali. Mi smo na vaš prijedlog održali sjednicu Kolegija ad hoc, a to je izvještaj komisije o postizanju suglasnosti. Znate već kakav će rezultat, kakav bi trebao biti, odnosno vi ga pretpostavljate. Mi nismo postigli suglasnost. Prema tome, izvještaj o toj komisiji imate pred sobom. Je li, nije još? Molim vas, sad ćete ga uskoro imati. Je li tako, Branka? Molimo zastupnike da zauzmu svoja mjesta, da ne bude opet pitanje kvoruma. Evo nam kvoruma, gospodine Špiriću.

Ja vas molim da pročitate izvješće koje, evo, dobijate na sto.

Nastavljamo sa radom ove sjednice. Izvješće sa sjednice koju smo mi održali imate tu pred sobom sada. Nažalost, mi nemamo suglasnosti oko predložene problematike. Zato ja stavljam na izglasavanje. Ko je za to da se o tom izvješću raspravlja na današnjoj sjednici i bit će, normalno, tko je protiv toga. Ne otvaram raspravu, molim vas. Mi se moramo izjasniti tko je za izvješće koje imate pred sobom, izvolite.

Pitam sve, tko je za izvješće koje imate?

HALID GENJAC

Molim vas, naravno, mi imamo Kolegij Predstavničkog doma, imamo predsjedavajućeg Kolegija. Ja, kao član Kolegija, ne razumijevam da je ova tačka apsolvirana, jer ova tačka će biti apsolvirana u trenutku kad se obavi izjašnjenje poslanika u drugom krugu, tada je tačka apsolvirana. Kao što smo imali sve uslove i razloge da održimo sjednicu Kolegija, sad imamo i sve potrebne preduslove i razloge, uključujući i ovaj pismeni izvještaj Kolegija, da se obavi izjašnjenje poslanika u drugom krugu. Molim vas, dakle, imamo uslove da ovu tačku završimo do kraja. To je jedno. Naravno, predsjedavajući vodi ovu sjednicu i predlažem predsjedavajućem da stavi na izjašnjenje zakon u drugom krugu, jer svi potrebni uslovi, kao što rekoh, i pretpostavke postoje.

PERO SKOPLJAK

Netočan navod ima gospodin Mirko Banjac.

MIRKO BANJAC

Gospodo poslanici, cijenjeni gosti, u nizu se prave greške, namjerno ili nenamjerno, nije teško pogoditi. Tražio sam stenogram sa ove tačke dnevnog reda, iz kojeg je sasvim jasno i, na kraju sad je to i predsjedavajući spomenuo, rekao, prema tome, ovu tačku smo time apsolvirali. Genjac je poslije toga, gospodin Genjac, član Kolegijuma je poslije toga želio da govori i govorio je. Ponovo je Skopljak, pa je Tokić govorio i ponovo je Skopljak rekao sljedeće: "Rekoh da će ta sjednica biti održana konsenzusom i u određenom roku prema Poslovniku". Prema tome, smatram da je to čisto. Ne otvaramo raspravu. Ovo su moja prava kojim ćemo se poslužiti, gospodine Tokiću, prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda.

Gospodo, vi to htjeli ili ne htjeli, ovo je korpus delikti i nemamo nikakvih mogućnosti da bilo ko ovdje, na bilo koji način, osporava stenogram. Ako je vama stalo do zakonitog rada, ja neću se uopšte više javljati po tom pitanju i ne pada mi na pamet. Tačka koja je završena zvala se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama. Tačka koju sada trebamo i koju smo do sad uvijek, uvijek, ponavljam, i tražim da se i to dostavi, zove se Izvještaj Kolegija – komisije o nastojanju za postizanje saglasnosti o prijedlogu, tako dalje.

Prema tome, gospodo, ovo je nova tačka dnevnog reda. Poslovnički imate pravo i mogućnost da je stavimo na dnevni red danas. Sve drugo je suprotno Poslovniku i moje učešće apsolutno izvan Poslovnika neće biti po ovim pitanjima.

Dakle, ja Vas molim, gospodine predsjedavajući, da poštujuete ono što ste i kazali, a ovdje postoji stenogram, da uvažavate Poslovnik i da sad sasvim jasno vidimo, ko to hoće da radi i nastavi ovaj rad, a ko to neće da se nastavi rad, u skladu sa Poslovníkom. I ja nemam namjeru više nikom da repliciram. Ovo je jasno, kristalno jasno i molim da se ispoštuje procedura i Poslovnik. Tražim, kao član Kolegijuma, u suprotnom, smatram da će mi biti onemogućen rad namjerno i tražiću odgovornost za onog ko mi onemogućiti da namjerno ne mogu raditi.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospodin Tokić se javio. Pa ne znam zašto se on javio. Tokić, pa Čaršimamović, pa Spahić. Ne znam zašto ste se javljali. Je li imate intervenciju ili ...

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, mislim da nema razloga da dižemo tenzije. Mi o ovom zakonu vodimo raspravu preko mjesec i po dana, a dozvolite meni da primijetim, i preko godinu i po dana. Sužava se krug odlučivanja. Više nema manevarskog prostora i vrsni borci za izjašnjavanje Vijeća ministara i za poslovničke kategorije, dovedeni su u situaciju, da smo mi ovu tačku dnevnog reda, na moj zahtjev, što ima u stenogramu, koji je izostavljen, prekinuli sa pauzom, nakon čega smo dobili izvještaj o nastojanju postizanja saglasnosti. Ako neko u ovom visokom domu, u ovom trenutku, nakon pet nastavaka sjednice po ovom zakonu, insistira na tome da se ne izjašnjavamo i ne završimo proceduru izjašnjavanja o ovom zakonu, ma kakva procedura bila.

PERO SKOPLJAK

Ja ovdje tražim rješenja, a očito da mnogi ... dozvolimo svašta.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dozvolite, nije svašta. Vi sjedite tu, imate izvještaj o nastojanju postizanja saglasnosti. Ovo je jedini zakon koji imamo kao tačku dnevnog reda. Imamo pet nastavaka i Vi u ovom trenutku tražite način kako da se ne izjašnjavamo o zakonu. Što se mene tiče, predsjedavajući, pred očima javnosti, ja insistiram od vas da završite ovu proceduru oko glasanja o Zakonu o putnim ispravama i ne dozvolite novu gimnastiku. Čekamo satima ovdje. Što smo sazvani? Nemojte nas više sazivati, ako ćete praviti hiljadu gimnastika. Tuševljak u Sidneju,

sačekajmo Tuševljaka. Banjac se sjetio pola minute pred glasanje amandmana, sačekajmo amandman. Stavite na glasanje ovo i to je jedini način da prekinemo. Ako ćete pokušati da sad raspravljamo o prijemu BiH u VE, nemojte, molim Vas. Ako ćete da raspravljamo o tački dnevnog reda, o tome, o zakonima koji je nametnuo visoki predstavnik, onda slobodno možete uvrstiti i ovaj zakon, jer nakon svih tih opstrukcija, nema druge zaštite, ako Vi ne postupite u skladu sa zakonom i Poslovníkom.

PERO SKOPLJAK

Ja vas upozoravam na Poslovník po kojemu, ukoliko nema uvjeta za vođenje sjednice.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ima uvjeta, predsjedavajući. Vi pročitajte Poslovník i prestanite igrati tu gimnastiku stari, novi poslovník. Imamo izvještaj o nastojanju za postizanje saglasnosti. Hajmo glasati.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodine predsjedavajući, ne bih ja da utvrđujemo stenogramski da li je predsjedatelj Klub zastupnika SDP-a, predstavnik GDS-a BiH ili neke četvrte ili pete partije, uspostavio red stvari u vezi sa ovom tačkom ili nije. Red stvar je, zahvaljujući Vama, gospodine Skopljak, uspostavljen na korektan način. Meni je drago da ste Vi dali pauzu koja je trajala nešto malo više od sat vremena, mimo Poslovníka, poslije, jedva smo se sastali, ali ono što bih želio da skrenem pažnju, u skladu sa člankom 55. Vi ste obavezni dati, predsjedatelj daje zastupniku riječ koji govori o povredi Poslovníka ili o nepridržavanju utvrđenog dnevnog reda, odmah nakon što je on zatraži. Ja sam tražio riječ u vezi sa prvom rečenicom, prvog stava članka 55., a odnosi se na članak 65., sad dozvolite da citiram te članke.

Prvo, tri minuta imam pravo da govorim, zna se da sam vrlo efikasan i kratak i želim da čujem gospođu Rađević i ostale.

Članak 65. smo iscrpili na temelju tačke 1., jer je gospodin Skopljak, kao predsjedatelj, kao spiker, zatražio, uzeo pravo sebi da rukovodi se Poslovníkom i imali smo tu pauzu.

U dijelu dva, članka 65. se kaže, u slučaju nedostatne većine, itd., predsjedatelj saziva Kolegij u roku od iduća tri dana da bi se postigla saglasnost. Prihvaćen je prijedlog gospodina Kadića po članku 2. da se od trenutka kad se iscrpi prvi dio članka 65. pristupi činjenici, da od tog sekunda, da od tog trenutka počinju ta tri dana da teku.

Članak 3. prihvaćen jer je do nas stigla informacija, datum 28.9., zaprimljeno, organizaciona jedinica 0102-02-190/0, ne znam koji je ovo broj. Izvještaj o nastojanju za postizanje saglasnosti.

Tačka 3. Ako Kolegij uspije postići saglasnost o tome se obavještava Dom. Kolegij je nas obavijestio da nije postigao saglasnost, pismeno, sa potpisom

gospodina Genjca, gospodina Banjca i gospodina Skopljaka, time su legitimirali tačku 1., tačku 2., tačku 3., članak 65.

Tačka 4. je jedina poslovnička osnova za dalje odlučivanje članka 65. Ona glasi, ako Kolegij ne uspije postići suglasnost, ili ako postigne suglasnost, novim rješenjem, koje nije bilo predmet glasovanja u Domu, odluku će donijeti većina ukupnog broja zastupnika koji su nazočni i koji glasaju – uz uvjet da glasovi protiv ne sadrže dvije trećine ili više zastupnika izabranih iz svakog entiteta. Samo u članku 5. stvaraju se uvjeti da polovina odbornika, poslanika napusti sjednicu i time stvori uvjete da se pristupi članku 5., to znači da ne stvore nedostatak kvoruma. Imajući u vidu da članak 4. predhodi članku 5., ja bih pozvao poslanike da ne traže novu pauzu i da ne napuštaju sjednicu i da pristupe odlučivanju po članku 4. ovog odjeljka 65. Pozivaju će se na član 55., tri minute sam rekao, molim da se pristupi, na osnovu vašeg pismenog zahtjeva, upućenog poslanicima sa vašim potpisima, izjašnjavanju po članku 4. Najkorektnije što može biti.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Banjac. Je li Vi imate repliku?

MIRKO BANJAC

Gospodine Tokiću, Vama se obraćam, jer na Ibrino nemam šta pričati, nema potrebe. Ibro čita Mijatove konake, to moja pokojna baba tako govorila, ali da vam kažem, ovdje je jasno pitanje jedno. Ja tražim da se danas izjašnjavamo, ali u skladu, gospodo, sa Poslovnikom. Nemojte podvaljivati ovdje da je tačka završena, postoji stenogram. Ovo je nova tačka. Postoji poslovnički mogućnost da je uvrstimo. Izvolite se izjasniti hoćete li da uvrstimo ovu tačku ili nećete. Nema spora i nemojte, molim vas, da zamjenjujete teze kako neko neće da se danas o tome raspravlja. Hoćemo, evo, izvolite uvrstiti ovu tačku po legalnoj proceduri. I ja Vas molim, gospodine predsjedavajući, da nas poštedite zamjene teza. Ovdje se spori nešto što je sasvim evidentno. Mi moramo, Vi morate odgovoriti je li ovo identično Vašem vođenju sjednice, ovaj stenogram. Ja postavljam pitanje predsjedavajućem i pitam ga. Da li je stenogram koji je dostavljen identičan Vašem izlaganju? Molim Vas da mi odgovorite na to pitanje. To želim da čujem i situacija je dalje sasvim jasna.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, javio se gospodin Čaršimamović, gospođa Desa Rađević i gospodin Kadić, izvolite.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, mogu li ja početi, gospodine predsjedavajući?

PERO SKOPLJAK

Izvolite.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ

Ja vidim da je rasprava došla do usijanja, međutim, ja bih htio pomoći i Vama i ovom domu da završimo ovu tačku koja, kao što gospodin Tokić kaže, traje već četvrti ili peti put.

Naime, mi smo dobili stenogram, neautorizovan, ne potpisan. Ja kako ga tumačim. Gospodin Banjac ga je tumačio. Kako ga ja tumačim, tačka nije završena, jer, bez obzira šta ste Vi rekli, ako bi išli u terminologiju riječi, apsolvirali, ne znam dokle bismo došli i kako bi završili taj dio, ali na Vama je, a pošto ste nastavili sa tačkom poslije onog kad ste rekli prelazimo na sljedeću tačku, onda ja zaključujem da Vi niste zaključili tačku, jer ste nakon te rečenice nastavili sa diskusijom i na Vama je da kažete da autorizujete ovaj tekst, da kažete je li završena tačka, a pošto ste nam dali potpisano od sva tri člana Kolegija izvještaj, ja smatram da su se stekli uslovi da mi, u skladu sa članom 65., tačka 4. Poslovnika, pristupimo glasanju, odnosno realizaciji Vašeg izvještaja.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, gospođa Rađević, pa gospodin Kadić. Pa uvjeti koje stvaramo nisu baš ...

DESANKA RAĐEVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, gospodo novinari i poštovani gosti, želim da započnem replikom gospodinu Spahiću, a onda da kažem zbog čega sam se, inače, i od ranije javljala. Hvala vam na čitanju određenih članova iz Poslovnika, pa, eto, nisam morala ja u sebi da čitam, kad slušam da drugi čita, možda onda bolje shvatam. Zato sam sad 100% sigurna da sam odlično shvatila da u tim članovima Poslovnika nigdje ne piše kada se glasa, to što ste mi čitali je ko glasa i kako se glasa. Prema tome, u najmanju ruku postoji poslovnička praznina da neka situacija nije opisana i propisana, ali, onda slijedi sljedeće, a inače sam se od ranije javila to da kažem.

Ovo je 25. sjednica Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH koja je održana, proizvoljno govorim, bez zlih namjera, u najmanje 35 zasjedanja. Što znači da smo najmanje 35 puta dobili štampani poziv sa odštampanim tačkama dnevnog reda. Odgovorno tvrdim da u sve i jednom tom pozivu, kada god je na dnevnom redu bilo predmetno usaglašavanje Kolegija o nekom dokumentu, svaki put je u pozivu napisano to kao posebna tačka dnevnog reda i nikada do sada, za dvije godine rada ovog doma, nije bilo da se ovako proizvoljno, hajde da kažem i ja malo vulgarno, prišije uz nekakvu tačku dnevnog reda. Svaki put je bila posebna tačka dnevnog reda. Danas se nešto posebno hoće, a svima nam je jasno šta se hoće i zašto se hoće, ali, eto, neće niko to ovdje da glasno kaže, pa, evo, neću ni ja.

Ukoliko se neće staviti na glasanje poslanicima proširivanje dnevnog reda za danas, ja, zaista, ovo mučenje više ne mogu izdržati, ja ću napustiti zasjedanje, makar to bilo da sam ja kvorum, 22 da ne bude kvoruma. Zaista, jedino rješenje koje je ovdje prihvatljivo jeste da se poslanicima stavi na glasanje da li će se dnevni red proširiti ovom tačkom i, koliko sam vidjela u materijalima, ima još za danas predviđenog za proširivanje dnevnog reda. Prema tome, glasat ćemo o tome hoćemo li dnevni red proširiti ili ne. A zašto vama smeta da glasamo o proširivanju dnevnog reda, kad će i

tako, znači, biti to na dnevnom redu, pa što vam to onda smeta? E, to je ono što sad niko neće da kaže. Hvala.

RASIM KADIĆ

Najprije bih želio da pitam gospodina Genjca, koji zamjenjuje Skopljaka, da li će se vratiti gospodin Skopljak? Ima li nekih informacija?

HALID GENJAC

Nije mi poznato.

RASIM KADIĆ

Žao mi je što gospodina Skopljaka nema, pa bojim se da poslije neću dobiti riječ. Htio bih reći sljedeće, gospodine Banjac, mislim da ne biste trebali pretjerano insistirati na trenutku kada je gospodin Skopljak rekao završena je tačka dnevnog reda, jer na ovoj istoj sjednici, Vašom netačnom tvrdnjom, također je gospodin Skopljak u brzini rekao ide usaglašavanje u vezi sa glasanjem o amandmanima. Jednom ste ga Vi, netačno navodeći Poslovnik, naveli da, također, nešto kaže što smo prevazišli i onda je čovjek rekao, izvinjavam se, prelazimo, itd. Mislim da je to formalna stvar i da ne bi trebalo na njoj insistirati. To je prvo.

Drugo, ja bih pozdravio odlučnost predsjedavajućeg Skopljaka, koji je prvi puta danas za osam mjeseci predsjedavanja rekao: “Ako nema konsenzusa u Kolegiju, ja ću ga sazvati, jer na to imam pravo”. Čestitam mu na hrabrosti da sazove Kolegij, iako znam da je bio izložen pritiscima da se on ne sazove danas. Kolegij je donio odluku. Odluka je da nije postignuta saglasnost. U skladu sa odlukom predsjedavajućeg da, što nije bilo uobičajeno, a zbog potrebe za rješavanjem ove tačke dnevnog reda, danas sazove Kolegij i izjasni se o tome ima li ili nema saglasnosti, u ovom slučaju nema. Ja smatram da u ovom slučaju, konsekventno tome, nema nikakve potrebe da se ovo stavlja kao posebna tačka dnevnog reda, jer, gospodine Banjac i gospođu Rađević, tačno je da smo se uvijek do sada tako izjašnjavali, to je tačno, ali to nigdje ne piše. Molim vas, nigdje ne piše da treba posebna tačka dnevnog reda o nastojanju za postizanje saglasnosti. Žao mi je što nema gospodina Skopljaka. Gospodine Genjac, koji ga zamjenjujete, smatram da u skladu sa odlukom da se danas sazove Kolegij, nastavite u tom pravcu i da se, takođe, odmah povodom ove tačke i izjasnimo o izvještaju i onda, u drugom krugu, u konačnom glasanju. Smatram da je to potpuno u skladu sa Poslovnikom i zavisi od toga šta će odlučiti predsjedavajući, kojeg, na žalost, u ovom trenutku nema.

HALID GENJAC

Hvala. Molim vas, obzirom da u ovom trenutku ja zamjenjujem predsjedavajućeg, kao prvi zamjenik predsjedavajućeg i da preuzimam na taj način dio odgovornosti, preostaje mi da se pridržavam Poslovnika i molim vas da pažljivo saslušamo u kakvoj poziciji se nalazimo i šta proističe. Tačno je da smo mi imali posebne tačke izvještaj o nastojanju postizanja saglasnosti, kad god je to bilo na sljedećoj sjednici. Imali smo jedan slučaj da je bilo na istoj sjednici, to se može u

zapisniku provjeriti. Međutim, stalni poslovnik koji smo mi usvojili i smatramo ga jednim od boljih rezultata ovog Predstavničkog doma, u tački 5. članka 65. navodi da u slučaju nedostatka kvoruma, ako nakon stanke predsjedatelj replicira, ili glasanje to pokaže da i dalje postoji nedostatak kvoruma, razmatrano pitanje bit će odgođeno za drugu sjednicu. Iz ovoga slijede dva zaključka.

Jedno je, da se podrazumijeva da se na istoj sjednici rješava to pitanje, u okviru tačke u kojoj je data pauza i u kojoj je obavljeno usaglašavanje Kolegija, osim ako nema kvoruma i to je ujedno druga implikacija, druga posljedica koja proističe iz ovoga, tj. ako nema kvoruma, ide na sljedeću sjednicu.

Budući da je to tako, molim vas, u redu, ja bih u ovom trenutku zamolio da se ustanovi kvorum, da vidimo da li možemo pristupiti izjašnjavanju o zakonu. Samo da utvrdimo kvorum. Da li postoji kvorum?

Molim vas, u ovom trenutku ne postoji kvorum u dvorani, napraviti ćemo pauzu od pet minuta da ustanovimo postoji li mogućnost da se osigura kvorum i nastavljamo s radom prema Poslovniku. Hvala.

/PAUZA/

...poslanika da ustanovimo kvorum.

TODORVIĆ BRANKA

Alagić Raifa
 Bičakčić Edhem –nije tu
 Raščić Rijad – tu je
 Čaršimamović Tarik – tu je
 Kulović Hamdija – nije
 Filipović Mediha – odsutna
 Halid Genjac – tu je
 Jahić Adnan – odsutan
 Kadić Rasim – tu je
 Neimarlija Hilmo – tu je
 Oručević Safet – nije tu
 Pamuk Mustafa – nije tu
 Silajdžić Haris – nije tu
 Spahić Ibrahim – tu je
 Bogić Bogičević – odsutan
 Lagumdžija Zlatko – odsutan
 Mijačević Ivo – odsutan
 Muminagić Suada – odsutna
 Divković Ivo – tu je
 Tokić Sejfudin – tu
 Đedović Ibrahim – odsutan
 Havel Ana – odsutna
 Zovko Ljubomir – odsutan
 Pašalić Ivica – nazočan
 Skopljak Pero – tu je
 Mikulić Anita – nije tu

Baković Mirko – prisutan
 Lozančić Ivo – prisutan
 Bećirbašić Smail – prisutan
 Karić Munira – prisutna
 Malkić Abdurahman – prisutan
 Balta Radenka – nije tu
 Mirković Dragan – nije tu
 Deretić Miodrag – prisutan
 Bošnjak Milenka – odsutna
 Dokić Branko – službeni put
 Jovanović Branislava – nije tu
 Rakić Vito – prisutan
 Banjac Mirko – tu je
 Perkanović Mara – službeni put
 Rađević Desanka – nije tu
 Špirić Nikola – prisutan
 Mustafa Pamuk, samo da zabilježimo da je u međuvremenu stigao.

PERO SKOPLJAK

Dame i gospodo, prema prozivci, na koju, nadam se, nemate nikakvih primjedbi, nazočno je 20 zastupnika. Prema tome, nemamo ni ovog puta kvorum, pa je se samo još, po meni, nadati da će ovaj dom zaista jednom odraditi ovaj dio posla.

Hvala vam.

Molim vas, nema problema, priopćit ćemo vam i ovo ako tražite. Ko želi čuti tu informaciju, može je dobiti.

Od nazočnih, iz Federacije BiH -13, iz RS - 7 zastupnika. Hvala vam lijepa.

Sjednica je prekinuta u 16.15 sati.

MAGNETOFONSKI SNIMAK
NASTAVKA 25. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE
SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 12.10.2000. godine, sa početkom u 11.25 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
PERO SKOPLJAK

Zastupnici, štovani gosti, nastavljamo sa radom 25. sjednice Zastupničkog doma PSBiH.

Na sjednicu su, pored zastupnika, pozvani naši redoviti gosti: predsjedatelj i članovi Predsjedništva BiH, predsjedatelj i članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE-a, predstavnik Phare, pozvani su i predstavnici sredstava javnog priopćavanja. Sve srdačno pozdravljam i želim uspješan rad.

Ovoj sjednici nazočno je 22 zastupnika. Prema tome, imamo kvorum i možemo meritorno odlučivati.

Izostanak sa sjednice opravdali su zastupnici: Ivo Mijačević iz zdravstvenih razloga, Mediha Filipović, Mara Perkanović, Adnan Jahić, Ivo Lozančić i Tarik Čaršimamović radi službenog puta.

Sjednica ima kvorum, kao što sam rekao, i može meritorno odlučivati.

Sjednicu danas nastavljamo sa 4. točkom već usvojenog dnevnog reda.

Ad. 4. Informacija o zakonima koje je donio visoki predstavnik na privremenoj osnovi

Međutim, na sjednici Kolegija, koju smo održali 4. listopada, usuglasili smo se da se dnevni red ovog nastavka sjednice proširi razmatranjem tri sporazuma za koje postoje razlozi za žurno usvajanje. A kao što znate, na prošlom dijelu sjednice smo u dnevni red uvrstili Izvješće radne skupine o radu na pripremi Izbornog zakona BiH. Prema tome, dnevni red današnjeg, ja se tako nadam, i završnog dijela 25. sjednice, bio bi kako slijedi. Molim vas da završim, pod

- 1. Informacija o zakonima koje je donio visoki predstavnik na privremenoj osnovi;**
- 2. Inovirana lista uvjeta za prijem BiH u VE**
- 3. Izvješće radne skupine o radu na pripremi Izbornog zakona BiH**
- 4. II fakultativni protokol uz međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, čiji je cilj ukidanje smrtne kazne;**
- 5. Sporazum o razvojnom kreditu sa sektorom naobrazbe između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj Svjetske banke;**
- 6. Sporazum o kreditu za razvoj – pilot projekta, žurno zapošljavanje radne snage na nova radna mjesta između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj i**
- 7. Odgovori na zastupnička pitanja i pitanja zastupnika**

Ja se nadam da ste u međuvremenu vi ovaj dnevni red već dobili na stol ispred sebe i smatram da je ovo Kolegij jednoglasno usvojio i da ćemo ovakav prihvatiti.

Gospođo Rađević, šta želite?

Nemojte, molim vas, dajte da se najprije izjasnimo o dnevnom redu. Ja vas molim, ko je za ovu dopunu dnevnog reda koju smo sada pročitali za koji se nadam da vi imate.

Tko je za?
 Tko je protiv?
 Tko je suzdržan?

Rezultat glasovanja, od 28 nazočnih u međuvremenu zastupnika – 24 je glasovalo za – 1 je glasao protiv. Dakle, ovaj dnevni red je usvojen, odnosno dopune koje sam vam ovdje predložio.

Prelazimo na prvu točku dnevnog reda.

DESANKA RAĐEVIĆ

Molim Vas, mogu li dobiti riječ, vezano je za 25. sjednicu, a nije vezano za današnji dnevni red.

PERO SKOPLJAK

Izvolite, gospođo Rađević. Pod koju točku ćeš to staviti? Molim vas, imamo tri minute pravo na raspravu.

DESANKA RAĐEVIĆ

Dame i gospodo, nakon prošlog nastavka 25. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, gospodin Petrić je proglasio, odnosno nametnuo Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o putnim ispravama u BiH. Tim povodom, želim javnosti BiH i OHR-u da postavim pitanje, uz pitanje tvrdim da u BiH, a pitam i vas i javnost, ima najmanje 500.000 građana koji bi željeli da ima više varijanti putne isprave pasoša, između ostalog i takva varijanta na kojoj postoje naznake da je BiH sastavljena iz entiteta.

Pošto je to nametnutim zakonom nametnuto, izbrisano kao mogućnost, postavljam pitanje. Šta je sa ljudskim pravima tih, najmanje 500.000 ljudi, ili nisu sva ljudska prava jednako važna. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Mi smo o ovoj problematici raspravljali na Kolegiju i zaključili smo da mi možemo, to je pos-festum, odnosno to je čin koji je nametnut i prema tom, kao takav stoji. Prema tome, mi idemo na sledeću točku dnevnog reda a to je

Ad. 4. Informacija o zakonima koje je donio visoki predstavnik na privremenoj osnovi

Ima li izvjestitelj za ovu točku? Materijale o svemu tome ste vi dobili. Ukoliko netko ima nešto reći na ovu točku dnevnog reda, neka se izvoli javiti. Ima li netko za raspravu? Gospodin Malkić.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, obzirom da su ovi zakoni u funkciji na privremenim osnovama već godinu dana i više, ja sugeriram i predlažem da mi danas i glasamo o njima, odnosno da ih usvojimo.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospođa Jovanović, izvolite.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ

Uvaženo Predsjedništvo, kolege poslanici, hajde, tišina, pošto je ova velika većina zakona, koje je nametnuo visoki predstavnik, već u primjeni u našem životu, ja predlažem, pošto je sa ove skupštine jako često pominjan onaj narod BiH, da Ministarski savjet sve zakone koje je nametnuo visoki predstavnik vrati u redovnu skupštinsku proceduru, na početak i da u prijedlogu nacrtu tih zakona ih vrati u narodne mase, da se narod izjasni. Odavno sam htjela da pomenem onu poslovicu narodnu koja je svima dobro poznata, mislim da je ne treba prevoditi, da je svi znamo i razumijemo, od nameta nema selameta, a to me je podsjetilo, skoro je bila lijepa reportaža o porodici Petrić u Sarajevu, kako su se smjestili lijepo, izabrali mjesto i u njihovom domu ima jako puno elemenata folkloru BiH. Žao mi je što oni koji su češće s njim u kontaktu mu nisu tako napisali nekoliko tih narodnih poslovice, koje su davno nekad ti stari ljudi iz mnogo razloga izmislili i koje su stvarne.

Znači, predlog moj je da sve te zakone obradi Vijeće ministara BiH i vrati ih u prijedlogu nacrtu u početnu proceduru. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Tokić se javio, pa onda Deretić, oprostite, Mirko pa Deretić.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, mislim da biste se trebali uozbiljiti, ovo je vrlo važna tačka dnevnog reda i, ako ima svrsishodnost njenog današnjeg razmatranja, onda bi trebalo da ide u pravcu informacije od strane Kolegija. Da li postoje uslovi da se neki od ovih zakona usaglase, obzirom na praksu njihove primjene i na činjenicu da su u primjeni tih zakonskih propisa, dobili zaista svesrdnu podršku pripadnika svih naroda i građana BiH i da Vijeće ministara BiH nas izvijesti da li postoji izražena politička volja da se broj zakona, nametnutih od strane visokog predstavnika, smanji i da na određen način dio obaveza koje je umjesto nas uradio visoki predstavnik, danas mi pokušamo uraditi. Jedino tako ima smisla. Inače, ove nesuvisle sugestije i poigravanje sa narodnim masama, zaista će ovu skupštinu dovesti do nivoa na kojem ova tačka dnevnog reda, po toj logici, neće imati svoj puni smisao niti značenje, zbog čega je i stavljena kao tačka dnevnog reda u ovaj visoki dom.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Tokiću. Ja se isto tako slažem da zaista o ovome imamo ono što imamo, znamo kako su prihvaćeni ti zakoni, znamo kako su došli, ali smatram da našim radom možemo mi preduhitriti stvari, odnosno, odraditi ono što

odrađuju drugi, na onakav način kakav već ima. Za riječ se javio gospodin Banjac, pa onda gospodin Deretić.

MIRKO BANJAC

Dame i gospodo, cijenjeni gosti, poslanici, mislim da ima potrebe da se na ovoj tački dnevnog reda zadržimo, jer proglašavanjem ovih zakona od strane visokog predstavnika, postoji jedna rečenica koja, u stvari, obezvređuje bilo kakav daljnji parlamentarni rad i proceduru, a to je da će zakoni vrijediti dok se ne usvoje u identičnom tekstu kako su nametnuti. Postavlja se pitanje kako je to moguće i šta je naš zadatak u takvoj situaciji? Ja vas molim, gospodo poslanici, ovo je važno pitanje i čini mi se da ulazimo u jedan period kad ne znamo kako dalje. Šta ćemo se usaglašavati ako stoji rečenica „dok se ne usvoje u predloženoj formi“. Nema tu nikakvog usaglašavanja. Znači, šta je uloga poslanika? Ona se ovim momentom obezvređuje do kraja. A ja lično mislim da smo blizu usvajanja Zakona o himni. Da tu ima samo nekakvih sitnih dogovora, koje bi trebalo predložiti Domu naroda, jer čini mi se da nismo sporni mi ovdje i time bismo imali bar taj zakon, a za ostale zakone, prije svega, ne znam, oni traju kao dok se ne donesu, a kad ćemo ih donijeti i kako ćemo se usaglašavati ako na usaglašavanje nemamo pravo. Znači, predlažem da se uputi pisani, da se pitanje uputi, evo, ja upućujem pitanje OHR-u, kao poslanik. Ostaju li oni i dalje kod svog stava da se ovi zakoni trebaju usvojiti u identičnom tekstu u kojem su nametnuti?

Ako ostaju pri tom stavu svaki daljnji rad na usaglašavanju ne zove se usaglašavanje, nego se zove prisiljavanje. I ja ne znam, ako ostaje se na tome, a ja lično mislim da ima mogućnosti veoma brzo, kad bismo riješili problem zastave, kad bismo riješili problem grba, ja vjerujem da bi i neka druga pitanja koja su ovdje, bila time riješena.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodin Deretić, pa gospodin Kadić.

MIODRAG DERETIĆ

Uvažene kolegice i kolege poslanici, uvažni predsjedavajući, cijenjeni gosti, ovaj materijal smo mi dobili puno ranije, dakle, evo, s obzirom da se radi o 4. ili 5. nastavku 25. sjednice, tek danas imamo priliku da uopšte raspravljamo o informaciji o zakonima, dakle, o informaciji. U ovoj informaciji koju sam ja pročitao nekoliko puta, zaista nisam imao ništa novo ni da pročitam, ni da vidim, niti da čujem. Naime, ovdje se radi, sada već do danas, kada je u pitanju mandat nas ovdje koji sjedimo. Dakle, šest nametnutih zakona koji su na privremenoj osnovi. Od toga, vi znate da je ovo vijeće usvojilo Zakon o državnoj himni, ali isti nije usvojen na Vijeću naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Ja lično smatram, kao poslanik, kao čovjek i kao građanin, da, zaista, nema sreće u ovakvim nametnutim projektima, pogotovo ako takvi nametnuti projekti nisu prihvaćeni od većine građana, bez obzira što se ovdje pojavljuju neki portparoli i ističu da je većina građana u BiH sa odobravanjem prihvatila ove propise. Ja do

današnjeg dana, zaista, nisam imao priliku da pročitam niti da čujem u medijima da je proveden nekakav referendum gdje bi se građani izjasnili o tome da li je jedan od ovih nametnutih zakona dobio natpolovičnu većinu građana u BiH. Prema tome, paušalne ocjene, koje uglavnom uvijek potiču od jednog izvora ovdje u ovoj skupštini, zaista, ja ih ne mogu drugačije ni kvalifikovati, nego, zaista, kao paušalne i krajnje jednostrane ocjene.

Najveća tragedija je u svemu ovome, kada se nametne jedan zakonski propis, koji je ovdje bio u normalnoj parlamentarnoj proceduri u sasvim jednoj drugoj formi, koji je imao debelo obrazloženje i sad se ispostavilo da je on nametnut iz sasvim drugih razloga i drugih pobuda, ne ostavljajući građanima mogućnost, ovdje konkretno mislim na Zakon o pasošima. Dakle, o izmenama i dopunama Zakona o pasošima ili putnim ispravama, gdje su zaista građani, dakle, i jednog i drugog entiteta ostali uskraćeni u mogućnosti da iskoriste svoje diskreciono pravo i da uzmu pasoš na kojem će pored naziva BiH stajati naziv entiteta. Nažalost, sada je, zaista, ogoljena istina. Cilj je bio apsolutno od prvog momenta ovdje sada sasvim jasan. U tom kontekstu, ja sam od početka i bio protiv izmjene Zakona o putnim ispravama, koji je jedan od zakona, koji je donesen u redovnoj parlamentarnoj proceduri i mislim da nisam pogriješio. Osnovni je cilj bio da se izbriše naziv entiteta RS sa pasoša. Uostalom, i ovdje određene kolege poslanici su to bez ikakvog pardona rekli. Prema tome, nažalost, takve stavove zastupa i jedan dio međunarodne zajednice i ja sam duboko rezigniran, kao čovjek, kao građanin BiH, kao građanin RS, bez obzira ko će ovdje sjediti u sledećem mandatu, mislim, ako se ovako dalje nastavi raditi, mislim zaista da, a po prirodi ja nikad nisam bio pesimista, ali mislim da nije svijetla budućnost nijednom građaninu BiH, bez obzira iz kojeg naroda poticao i iz kojeg entiteta, i u kojem se on entitetu nalazi.

U tom kontekstu, gospodine predsjedavajući, ja podržavam ovdje uvaženu moju kolegicu Jovanović i kolegu Banjca i za mene je sasvim normalno da u jednoj, već ako trebamo raspravljati, premda ja shvatam ovo kao informaciju i mislim od momenta kada su nametnuti ovi zakonski propisi da se ništa bitno nije promijenilo, dakle, da Kolegij eventualno iznađe mogućnost da obave konsultacije sa Savjetom ministara BiH, sa Predsjedništvom BiH i da se pokušaju iznaći zajednička rješenja, koja bi bila zadovoljavajuća i o kojima bismo ovdje mogli u redovnoj proceduri raspravljati. Zaista je apsurdan prijedlog jednog kolege, poslanika, koji je rekao da mi danas eventualno usvajamo i usvojimo jedan od ovih zakona koji su na privremenoj osnovi. Mislim, to je zaista više nego apsurdno i mislim da je to krajnje jedan netaktičan prijedlog, i u tom kontekstu, ja predlažem, ako se već treba o ovim nametnutim zakonima raspravljati, onda da se oni pripreme za jednu od sledećih sjednica i da se, normalno u redovnoj proceduri, parlamentarnoj proceduri, iznađe najadekvatnije rješenje, o kojem bismo mi mogli ovdje da raspravljamo i diskutujemo.

PERO SKOPLJAK

Za repliku se javio gospodin Tokić, pa gospodin Malkić. Gospodine Tokiću, izvolite Vi, imate li raspravu?

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja zaista neću dozvoliti, a i Vas bih, kao predsjedavajućeg, zamolio da izbjegnemo torturu istih ljudi koji su sprečavali

donošenje ovih zakona i izvršili opstrukciju, a da budemo sasvim jasni, to su poslanici SDS-a, Socijalističke partije i ponekad uz podršku HDZ-a da nam obnavljaju svu silu argumenata...

PERO SKOPLJAK

Nemojte, molim Vas.

SEJFUDIN TOKIĆ

...svu silu argumenata i da obnavljamo raspravu o zakonima koji su proglašeni. Ako postoji, dozvolite, ovo je isti podatak. Ako postoji mogućnost da se promijenilo nešto u stavovima poslanika koji su spriječili donošenje ovog zakona, onda ima logike raspravljati. Po meni, nije apsurdan prijedlog gospodina Malkića. Apsurdno je da nakon svih promjena, čak i pada mentora u Beogradu, Vi još uvijek razmišljate, gospodine Deretiću, kako razmišljate. U tom kontekstu, najbolje je da prekinemo ovu raspravu, ako se ništa u političkim stavovima ljudi koji su spriječili donošenje ovog zakona u parlamentarnoj proceduri nije promijenilo, jer smo njihove priče već puno i puno čuli. Vjerujte, narodne mase, što bi rekla jedna kolegica, narodi i građani su umorni od tih priča.

PERO SKOPLJAK

Ja Vas lijepo molim, kad očekujem da će sjednica zaista krenuti, ostanite, gospodine Deretiću. Za repliku se javio gospodin Malkić, pa gospodin Banjac pa gospodin Deretić. Ja vas molim da ova sjednica ne pođe krivim putem. Ovo je ovako kako jeste i o tome razmišljamo.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Htio sam reći sledeće, da ne smatram svoj prijedlog apsurdnim iz sljedećeg razloga. Visoki predstavnik, kao vrhovni autoritet, odnosno tumač Dejtonskog sporazuma, nametnuo nam je ove zakone koji su u formi informacije nama prezentovani ovdje. Da bismo mi mogli mijenjati nametnute zakone, mi nametnute zakone moramo usvojiti, pa tek onda mijenjati, u prvobitnom obliku kako su i predloženi. Zbog toga smatram da nećemo imati mogućnost raspravljati o njihovim izmjenama, dopunama, ako ih nemamo usvojene od strane Predstavničkog doma, a da je se nešto promijenilo, jeste. U Zvorniku ima zastava BiH, koja nije bila dok nije bilo Zakona o Državnoj graničnoj službi i na drugim mjestima znatno se promijenilo mnogo štošta poslije usvajanja, odnosno poslije ovih nametnutih zakona.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodin Banjac ima repliku.

MIRKO BANJAC

Javnosti radi, želim da ponovim, da je svih 11 poslanika iz RS i sedam političkih partija glasalo protiv nametnutih zakona koji se nalaze u Informaciji. Sve ostalo su političke, jeftine kalkulacije još jeftinijih političara sa kojima ja ne želim raspravljati, jer mi je to ispod dostojanstva.

MIODRAG DERETIĆ

Ja moram ovdje odgovoriti gospodinu Tokiću na ovo što je maloprije rekao. Gospodin Tokić je očito pobrkao lonce totalno. Ovdje nije problem više, gospodine Tokiću, ko je iz koje političke opcije, molim Vas, dozvolite, niste ga prekinuli, a mene prekidate, nemojte me prekidati.

PERO SKOPLJAK

I njega sam pokušao prekinuti.

MIODRAG DERETIĆ

Ja sam se javio za riječ, za repliku, i molim Vas, dozvolite mi repliku. Dakle, sad se ispostavilo da Vama smeta bilo koji poslanik iz RS koji ovdje sjedi. Prije svega, ne znam otkud ste mene mogli povezati sa mentorom i s padom mentora iz Beograda. Ja sam iz Radikalne stranke RS koja nema mentora ni u Beogradu ni u međunarodnoj zajednici, a hvala Bogu, nema s vama iz partije iz koje Vi potičete nikakvih dodirnih tačaka i ponosan sam na to. A kad je u pitanju mentorstvo. Imajte toliko pristojnosti, znate, kad ste Vi pričali ovdje, ja sam slušao Vas, a sad Vi mene slušajte, obzirom da je to elementarno pravo koje ja ovdje imam kao poslanik, a Vi morate poznavati bar elementarne norme bontona i pristojnosti. Dakle, kada je u pitanju mentor iz Beograda, Vi ste očito još uvijek čvrsto vezani za Beograd i za mentorstvo za koje ste bili vezani do '90. i '91. godine, pa kada su nacionalne opcije, a ja sam u politiku ušao '96. godine, kada je potpisan Dejtonski sporazum, stupile na vlast, Vi ste jedan bili od tih koji ste takve opcije svesrdno podržavali dok nisu počeli drugi vjetrovi piriti, pa ste onda počeli ponovo zagovarati neku multietničnost, koja nas je dovela, nažalost, do situacije iz '91. godine.

PERO SKOPLJAK

Za repliku se javio gospodin Tokić, pa gospodin Deretić, ali, gospodine, ovo Vam je zadnji put, da znate, mislim danas, ne daj Bože.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo, jeste predsjedavajući, ali nemate pravo na gluposti zadnji put. Možda Vi zadnji put vodite ovu sjednicu. Ne, ja kažem, ne možete takvu rečenicu kao predsjedavajući reći i Vas molim ponovo.

PERO SKOPLJAK

Ja se ispričavam, računao sam da danas imate pravo još jednom se javiti po Poslovníku, evo, ja se ispričavam.

SEJFUDIN TOKIĆ

Dozvolite da Vas, kao predsjedavajućeg, zamolim još dodatno da zaista ovu raspravu usmjerimo u pravcu, da li možemo išta od zakona koje je visoki predstavnik nametnuo danas usvojiti, eventualno smanjiti broj obaveza koje je uradio visoki predstavnik u odnosu na nas, a što se tiče svih ovih definicija, ja zaista ne želim koristiti rječnik iz RS i definisanje Banjca, Deretića, kako je to uradio jedan visoki predstavnik Radikalne stranke, ali vrlo je blizu to ponašanje tim definicijama.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, ja se još jednom ispričavam za riječ, mislio sam, dakle, dva puta se imamo pravo javiti i ništa drugo. Gospodine Tokiću, oprostite, za repliku, molim Vas. Na ovu točku nema. Izvolite, gospođu Rađević.

DESANKA RAĐEVIĆ

Replika je u ime SDS-a, a gospodinu Tokiću, ja sam očekivala da će ljudi koje uporno svrstavaju u članstvo SDS i sami da reaguju i da kažu da nisu članovi naše stranke, međutim, pošto oni ćute, evo, ja sam izašla da kažem. Gospodine Tokiću, SDS je zaista otvorena za nove članove, ali dok oni se sami ne učlane, nemate pravo da ih Vi učlanjujete u tu stranku. A kad sam već ovdje, da iskoristim dvije sekunde, tako je i novinar u centralnoj emisiji OBN-a, u Dnevniku, gospođu Jovanović nazvao zastupnicom Srpske demokratske stranke. Poslije toga se nije nikad ni izvinuo, a to je potpuno netačno, jer je gospođa Jovanović, svima je poznato, član Socijalističke partije RS. Mojoj stranci to ne smeta, mi smo otvoreni za nove članove koji mogu da dobiju zeleno svjetlo ako odgovaraju našem programu. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Intervenciju ima gospodin Banjac, drugi put, nije treći put.

MIRKO BANJAC

Ako gospodin Tokić nastavi sa najbezočnijim vrijeđanjem sa mjesta i iza govornice, ja ću napustiti sjednicu, a vjerujem da će tad doći u pitanje mnogo toga, time, gospodine Tokiću, preuzimate odgovornost za ono što se danas događa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospodin Kadić se javio za raspravu. Izvolite, gospodine Kadiću.

RASIM KADIĆ

Zahvaljujem, dame i gospodo, mi imamo informaciju o zakonima koje je proglasio visoki predstavnik i moram da kažem da je ovo minimum onoga što smo mi trebali da uradimo u ovom Predstavničkom domu i što su građani od nas očekivali u prošlom, odnosno, u ovom mandatnom periodu. Smatram da je dobro da postoji neka institucija koja može izaći iz okvira naše nemogućnosti da usvojimo zakone koji trebaju građanima BiH.

Drugo, drago mi je da postoji institucija koja može odgovoriti na uporne opstrukcije određenih političkih opcija u BiH da BiH nema nikakve zakone ili da ima zakone koje ćemo godinama usvajati, tako da entiteti i niži oblici organiziranja mogu nesmetano da nastave da uzurpiraju ono što nije njihova izvorna nadležnost. Vrijeme apsolutne dominacije entiteta je prošlo. Nastupa era integracija u BiH i političkih i ekonomskih i nastaje era uspostavljanja bosanskohercegovačkih institucija i zakona na nivou BiH, koji su dati Dejtonskim sporazumom. To što mi nismo uspjeli da usvojimo te zakone, to je minus za nas, ali to što imamo OHR, to je dobro za Bosnu i Hercegovinu. U tom pogledu, ja bih želio da postavim dvije stvari.

Prvo, podržavam prijedlog gospodina Tokića koji traži izjašnjavanje Kolegija u vezi sa mogućnostima da se neki od ovih zakona usvoje u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Drugo, u zapisniku sa 20. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH se navodi da je poslanik Haris Silajdžić odustao od prijedloga svojih zakona, dok se ne dobije mišljenje OHR-a.

U programu rada Predstavničkog doma pod tačkom 30. je rečeno da će Predstavnički dom razmatrati zakone do kraja godine, koje će dobiti, koji su u pripremi u Uredu visokog predstavnika. To su zakoni o Sudu, Tužilaštvu, Pravobranilaštvu BiH i upravi u BiH, Zakon o upravnim sporovima i Krivični zakon BiH. Želim vrlo direktno da kažem. Praktična situacija u BiH je bila takva da, sjetimo se, prije nekoliko godina, a i sada nismo baš preuzeli mnogo odgovornosti i zakonodavstva na nivou BiH, da su entiteti apsolutno dominirali i u potpunosti radili i ono što nije njihova nadležnost. Vi se sjećate da su svojevremeno dva entitetska premijera rasporedili dva aviona iz imovine BiH. Danas, kada država BiH se nalazi u sporu u vezi sa određenim slučajem, ne postoji institucija BiH koja štiti i brani imovinu BiH. Postoji privremena, odnosno postoji odluka Vijeća ministara BiH da se svugdje gdje je država BiH u sporu, ne može pojaviti na sudu i da se prolongiraju procesi. Želim, dakle, da zaključim da tražim izjašnjavanje Kolegija Predstavničkog doma o tome, da li je u aktivnoj korespondenciji sa Uredom visokog predstavnika, s obzirom na to da smo mi ovdje zaključili da će Ured visokog predstavnika pripremiti ove zakone koje sam ovdje izričito pobrojao i da li imamo informaciju, s obzirom da je prije neki dan visoki predstavnik potaknuo ovaj parlament da usvoji Zakon o Sudu BiH. Želim da znam da li je on došao u redovnu proceduru Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH i ako nije, da li imate informacije kada će Zakon o Sudu BiH i ovi ostali zakoni doći u proceduru, s obzirom da ih moramo usvojiti do kraja godine. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Javio se gospodin Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, izgleda mene prati neka sudbina, kad god se javim za riječ, onda se mnogi jave za replike i nikako da dođem do riječi pa se onda i ohladim. Ali, na početku, u vidu replike, zaista je danas neumjesno spominjati neke mentore koji više nisu, na neki način, na političkoj sceni. Bilo bi

znatno bolje i sa pozicije budućnosti BiH, da smo se ovdje zapitali, zbog čega samo iz dva centra, iz Podgorice i Sarajeva, najviši državnici nisu pozdravili i podržali promjene koje su se desile u SRJ. To bi bilo suštinsko pitanje. Jeste to dnevni red, ali ja ne namećem to kao dnevni red. Dakle, dvojica predsjedavajućih Predsjedništva BiH i predsjednik Crne Gore, zbog čega su jedni od rijetkih u ovom trenutku u svijetu, koji nisu podržali, ali ne namećem to pitanje, nego samo u kontekstu onoga što je prethodno rečeno sam ovo spomenuo.

Postavlja se pitanje po ovoj tački dnevnog reda po kojoj sam se javio da govorim. Da li mi možemo danas išta da uradimo? I da li je ova tačka dnevnog reda došla sa velikim zakašnjenjem na sjednicu ovog saziva Predstavničkog vijeća Skupštine BiH? Dozvolite mi da napravim jedno poređenje između naučne istine i političke istine. Naučna istina je neuništiva, kao nova materija u prirodi, i svakom njenom tvorcu je mjesto besmrtnika. Politička istina je neki definisan cilj i ona može da postane istina samo onda ako je prihvaćena od većine izabranika naroda koji ti izabranici predstavljaju. U tom kontekstu, gospodo, mi ovdje moramo da priznamo da nam ne pripada mjesto besmrtnika, već da smo obični prolaznici. Mi se ovdje nismo borili za istinu, već smo se borili za nametanje, a nametanje niti je demokratski niti je istina. I oni koji su vjernici i oni koji nisu vjernici, u posljednje vrijeme, često se pozivaju na ovu ili onu knjigu, a da vas samo podsjetim, i u onoj Svetoj knjizi koja je od Hrista i u onoj koja je od Muhameda, piše da je istini suđeno da se vječno bori protiv laži, i ako u nekom trenutku laž pobijedi, nastaje bezakonje, nastaje kriminal, nastaje ubijanje. Ne treba vas podsjećati na period iza nas, ali vas upozoravam na period ispred nas.

Dakle, krajnje je vrijeme da se okrenemo ka toj istini. Istina je uvijek jednostavna, a put do istine je trnovit. Mi nismo bili spremni, evo ni u ovoj skupštini, da koračamo po tom trnju. Nismo bili spremni, zato smo prepustili nekom drugom da nam donosi zakone. Mi pred sobom imamo 1, 2, 3, 4 ili pet zakona o kojima treba da raspravljamo. Podsjetio bih vas, u tu grupu zakona ja ne ubrajam poslednji. Ono što se desilo poslije poslednje sjednice, predsjedavajući, ja bih Vas molio da me saslušate. Naime, ovdje je donesena odluka, a odluka je podzakonski akt. Podzakonski akt nema težinu zakona, ali, o tom po tom. Šta je nama u ovom trenutku činiti. Ova skupština nije u stanju da donese, čini mi se, nikakvu odluku. U kontekstu ovoga što je gospodin Tokić pokrenuo, mislim da i predsjedavajući ne mogu nam ništa obećati da danas možemo završiti. Zato je potrebno napraviti pripremu. Meni se čini, da bismo mi danas, koliko toliko osvjetlali obraz, trebali bismo da se dogovorimo da svi ovi zakoni se vrate u skupštinsku proceduru, na ovaj ili onaj način. Bolje je reći, možda precizniji da budem, da se skupština obaveže da će na svakoj sjednici postavljati na dnevni red pitanje zakona koje je donio visoki predstavnik, a da naredni saziv skupštine, mi smo zakasnili, formira komisije po svim ovim zakonima, koje će pripremiti šta je to potrebno. Možda će neki zakon biti usvojen bez ikakve promjene. Negdje je potrebno vrlo malo da dođe do usvajanja, da se pokaže samo malo dobre volje. Da se formiraju komisije koje će to pripremati. Zašto vam ovo predlažem? Već u okviru naredne tačke dnevnog reda, mi ćemo razmatrati uslove za prijem u stalno članstvo Savjeta Evrope. Ovi zakoni koji su ovdje napisani, nisu sada definisani kao uslov za prijem u stalno članstvo Savjeta Evrope, samo zbog toga što tamo imamo iskrenih prijatelja, koji žele da što prije budemo primljeni u stalno članstvo Savjeta Evrope, pa nam ne nameću dodatni teret. Ali, odmah po prijemu, odmah po prijemu, ponavljam vam, kao prvi uslovi za dalje naše učešće i rad tamo će biti definisan čak i rok za koje vrijeme ćemo morati u Skupštini usvojiti one zakone koji su usvojeni izvan Skupštine. Bolje je, ako

hoćemo da sačuvamo obraz ovoj skupštini ovdje, ovom domu, jer nismo sačuvali svoj. Ovdje će sjediti neki novi klinци, hvala Bogu da će biti tako, da sačuvamo obraz te skupštine, da mi sami se prihvatimo te obaveze, a ne da nam ta obaveza bude nametnuta. To je pitanje našeg budućeg povjerenja. To je pitanje uključivanja sada i BiH u sve one procese koji će znatno brže krenuti nakon događaja koji su se desili u našem okruženju. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Javlja li se još netko?

MIODRAG DERETIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

PERO SKOPLJAK

Pa je li ostajete pri replici? Gospodin Raščić.

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodo predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, uvaženi predstavnici Ministarskog vijeća i ostali gosti ovog parlamenta. Nije mi malo jasna diskusija gospodina Dokića, da smo mi izgubili obraz. Mislim da nema potrebe da govorimo u množini i mislim da u ovom parlamentu nema potrebe govoriti o institutima kao što je istina i onim institutima koji nisu vezani za ovaj naš rad.

Naime, ni ovaj parlament nije imenovao visokog predstavnika niti je ustupio njemu bilo kakav mandat. Taj mandat je bio predmet mirovnog sporazuma i onih koji su potpisivali taj mirovni sporazum. Ono što je činjenica, i mislim da je važno ovdje reći, jeste da će BiH, kao i druge države na prostoru Balkana, ući u neke integracije. Od toga kolika je svijest među nama u BiH, a i na Balkanu, taj proces će teći brže. Kako stvari stoje u BiH, mislim da smo na repu događaja i mislim da će procesi teći iza procesa koji su očekivani u Srbiji i u nekim drugim državama na Balkanu. Problem što visoki predstavnik donosi zakone jeste posljedica nesposobnosti da mi nađemo politički dogovor i konsenzus po pitanjima koja su bitna za pitanja BiH i njenog ulaska u Vijeće Evrope. Mi koji se borimo za ulazak BiH u Vijeće Evrope svjesni smo teškoća i problema koji nas očekuju, ali što prije to shvatimo, ti će problemi biti bar lakši za savladavanje. Mi se ne usaglašavamo. Život teče pored nas. Ljudi koriste ono što donosi visoki predstavnik i druge institucije koje su povezane sa Vijećem Evrope i apeliram na sve one koji imaju dobre namjere da dođe do ponovne integracije Balkana i zemalja na Balkanu, da se uozbilje, jer procesi dezintegracije sigurno su zauvijek prošli. Hvala vam.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodin Špirić se javio.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice, uvaženi poslanici, cijenjeni gosti, ja mislim da ovako postavljena tačka dnevnog reda i rasprava koja se vodi je rasprava radi rasprave i da, tobože, mi nešto činimo, a da se u suštini ništa ne

desi. Moram da skrenem vašu pažnju da je možda bilo davno prilika i red da, cijeneći pomoć predstavnika međunarodne zajednice na svakom zasjedanju, ovo što je govorio prof. Dokić, stavimo na razmatranje po jedan zakon koji je nametnut od strane visokog predstavnika i pokušamo iz seta tih zakona barem jedan da donesemo ili potvrdimo u parlamentarnoj proceduri ili izmjene i korekcije oko kojih se slažemo da dođemo do toga. Danas vodimo raspravu po prilici kao kiša oko Kragujevca. Mi i sada imamo tendenciju da su izražena očekivanja od visokog predstavnika da i dalje nameće zakone, a nismo u stanju ozbiljno otvoriti raspravu o bilo kojem zakonu koji je nametnut, a to ćemo morati uraditi prije ili poslije, da li u ovom sazivu ili u narednom sazivu Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH.

Ono što vidim danas, očito je da politička spremnost za raspravu ne postoji. Imali smo Zakon o putnim ispravama gdje, takođe, nije bilo političke spremnosti za dogovor. Bila je klasična podjela. Dakle, kada je u pitanju pasoš, bila je klasična podjela na poslanike iz RS i poslanike iz Federacije BiH, gospodo, klasična, bez izuzetka. Sad opet imamo takvu podjelu. Ko cijeni državu u kojoj živi? Kaže, ne postoji minimum političke volje da se neki problem otvori, to će ostaviti za one koji dolaze, a hiljade je problema koji tište građane BiH, koji mogu biti rješavani na ovim i narednim zasjedanjima i da se ne bi gubilo vrijeme, ja to upravo predlažem da zaključak bude, da na svakoj narednoj sjednici bude po jedan zakon razmatran. Hoće li on biti usvojen u istoj izvornoj formi, koja je nametnuta, ili će biti promjena, to ćemo da vidimo kad se otvori rasprava o tim zakonskim projektima. A, držeći te zakonske projekte u vakumu, a čekajući da se nametnu ostali, parlamentarni život gubi smisao. Gubi smisao sve ono za šta nas narod plaća u ovom Predstavničkom vijeću i, naravno, šta očekuje od nas. Hvala vam lijepo.

VITO RAKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici i gosti. Ja nisam imao namjeru da se danas javim za riječ po ovoj tački, jer mi je bilo jasno da je tačka nepripremljena i da će tačka poslužiti za jednu raspravu, kako sam pretpostavljao i da će biti. Prema tome, mislim da nijedan zakon ne može proći kroz ovaj parlament bez redovne procedure i treba ići, i slažem se sa kolegama, po jedan zakon na svakoj narednoj skupštini u redovnu proceduru i raspravu po zakonu. A sada repliciram nekim mojim kolegama ovdje.

Kaže, visoki predstavnik nam je donio zakone da bi nam poboljšao život i materijalno stanje u BiH. Molim vas, simboli BiH su ovakvi ili onakvi, ali, nemojte se varati, simboli BiH moraju biti onakvi kakve žele građani i kakve žele narodi BiH. Ti simboli mogu biti donijeti kakvi god hoćete, a biće poštovani onako kako su i donijeti.

Mi smo ovdje donijeli Zakon o himni i još imamo dva zakona, Zakon o administrativnim taksama i zakon o Pograničnoj službi. Ja bih volio da nam neko podnese izvještaj šta je uradila Pogranična služba do sada. Ja imam podatak da je preko sarajevskog aerodroma ušlo 11.000 stranaca, da ne nabrojim jednu zemlju iz koje je ušlo 4.800 stranaca i da se za njih samo 300 zna gdje se sada nalaze i da je BiH u ovoj godini postala najveći poligon za šverc ljudima. Mi smo digli Pograničnu službu na jedan nivo. Nismo odradili ono profesionalno, važno je da postavljamo neke ciljeve, a šta se radi to nam nije bitno i donijeli smo dobro stanje BiH. Šta smo

donijeli od zakona ekonomskih i drugih zakona, što je bitno za život BiH, i hvalimo se imamo visokog predstavnika, eto sreće što ga imamo, donio nam je zakone sa kojim možemo poboljšati život. Šta smo poboljšali sa ovih pet zakona, recite mi, molim vas? Šta se desilo sa tim, ako te zakone nismo prihvatili od kraja do početka, ako ih nismo zidali kako treba, od tih zakona nema ništa i od provođenja nema ništa. Prema tome, dajte da jednom uđemo u jednu normalnu raspravu, da se normalno dogovaramo, a ne da neke političke partije koje postavljaju sebi političke ciljeve na šta treba da liči BiH, da se tako ponašaju, a suština šta će biti iza toga, to nije ni bitno. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodine Divkoviću, imate li raspravu? Gospođo Muminagić, jeste li se Vi javili za raspravu?

IVO DIVKOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, prije svega Kolegij pitam. Zašto ste stavili ovu tačku na dnevni red? Šta je bio razlog i cilj stavljanja ove tačke na dnevni red? Ako treba informacija o nametnutim zakonima, mi svi znamo koji su zakoni nametnuti. Bili smo prisutni, raspravljali smo o njima, itd. Ja vidim samo dva moguća razloga. Jedan je da se nešto od toga u ovom mandatu našem, ovih još mjesec dana, eventualno, donese. Znači, to mi je jedino logično. Sada planirati, biti konstruktivan, pa planirati kako će raditi budući saziv parlamenta, to je, po meni, nedopustivo naprosto zato što će novi saziv parlamenta usvojiti svoj plan rada, na način kako smo ga i mi usvojili, ali ga nismo realizirali. Prema tome, mi se možemo ovdje dogovoriti, eventualno da u narednih 15 dana, 20 dana, neke od tih zakona donesemo ili da ovu tačku, uz konstataciju da smo informaciju o zakonima i prije imali, skinemo sa dnevnog reda. Toliko i hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodin Spahić i Mirko Baković.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja sam slijedeći Program rada Parlamentarne skupštine BiH, jučer pustio u proceduru predsjedatelju Zakon o zaštiti nacionalnih manjina i prava u BiH. Također, slijedeći odgovor Kolegijuma Parlamentarne skupštine BiH, kao poslanik i predsjednik GDS BiH, pustio sam u proceduru i to ćete, ja se nadam, dobiti u roku od sedam dana svi, u toku ovog zasjedanja, amandmane i prijedloge na izmjene Ustava BiH. Kao poslanik, očekivao sam danas da ćemo razgovarati povodom ove tačke dnevnog reda, prije svega u vezi sa intervencijom visokog predstavnika, koji je tražio da ovaj parlament, ako može u svom mandatu, u ovom mandatu do 10. novembra, valjda će i za nas važiti ono vrijeme ćutnje od jedan dan, razmotrimo i usvojimo Zakon o sudu, da bi se stvorili uvjeti za sigurne i stabilne investicije o čemu je govorio gospodin Rakić. Ja sam taman pomislio, kad je on otvorio debatu o zakonima koje je proglasio gospodin visoki predstavnik, da će doći do otvaranja suštinske debate. Ja mislim da je ova tačka dnevnog reda, o tome da vidimo šta je sve proglasio visoki predstavnik u proteklom periodu, u odnosu na zakonsku regulativu u BiH, jedino logična ukoliko ne kliznemo u situaciju u koju smo kliznuli povodom pasoša. Mi smo se borili da ta stvar prođe

kroz cijelu proceduru kakva je bila i bila je korektna procedura. Trajalo je nekoliko zasjedanja u nastavcima, sve do ovog nastavka. Nakon toga je, sasvim logično, to niste ovdje uključili, koliko sam primijetio, proglašen i Zakon o jedinstvenom državnom pasošu. Nakon ovoga, ukoliko mi ne prihvatimo sugestiju, koja je sasvim korektna, jer se radi o partneru, podvlačim, radi se o ustavno-pravnom partneru na osnovu Opšteg mirovnog sporazuma, Zakon o Sudu u BiH, zbog zaštite ekonomskih interesa i građana BiH i njihove egzistencije i socijalne, naravno, pozicije, biće također, na ovaj ili onaj način stavljeno u proceduru, bilo od jednog ili grupe poslanika, a ako ga mi ne prihvatimo, normalno da će ga kao sledeći zakonski akt, s obzirom da ima odgovornost za ovu zemlju, u ime međunarodne zajednice proglasiti visoki predstavnik. Dakle, ja bih želio ovim povodom da kažem sljedeće, povodom tačke dnevnog reda. Ne može se retroaktivno dovoditi u pitanje, to sam već više puta rekao, ono što je zakonski urađeno u okviru Opšteg mirovnog sporazuma i ovlaštenja koje ima visoki predstavnik i ovaj dom.

Ako mi nemamo političke volje da uradimo danas i pripremimo, recimo, naložimo, umjesto da Kolegij razmatra, što je predložio kolega Divković, šta možemo u proceduri usvajati ili ne, kad svi znamo da te procedure narednih petnaest ili mjesec dana nema u ovom domu. Pametnije bi bilo da se mi skoncentrišemo na ono šta treba da pomognemo ljudima, i u zemlji i u inostranstvu, da ulažu u ovu zemlju, a to da imaju sudske instance koje će garantirati njihove investicije i kapital, to je, dakle, pred nama. Iza nas su ovaj grb i ova zastava i himna na koju se mi dižemo. Ovaj grb i zastava su svuda u BiH i to što sada se to problematizira, da bi trebalo proći proceduru, potpuno je nesuvisno, zato što piše u preporuci visokog predstavnika, piše u našim dokumentima, u Opštem mirovnom sporazumu, dok se ne postigne konsenzus, podvlačim, ključna riječ konsenzus, o izmjeni i donošenju adekvatnog zakona, kroz normalnu proceduru, ovi zakoni će normalno da važe. Prema tome, ja nemam ništa protiv. Naravno da sam ja uvijek za to da štitimo integritet parlamenta. Ja sam za to da mi dođemo sa svakim zakonom u proceduru, ali, podvlačim, rasprava danas, tri nedjelje pred izbore, o tome šta treba uraditi sa ovim zakonima, je nesuvisna, jer vrlo se zna uputstvo šta je sa ovim zakonima. Oni važe dok ne donesu drugi zakon, sa drugim značenjima, pod punim konsenzusom, ovaj dom i Dom naroda. Prema tome, to je nesporno. To ne suprotstavlja ni zajednica ni visoki predstavnik ni mi, radi se o tome da mi pričamo jedan ... mi treba da se skoncentrišemo, ako ima kakvog hajra za narod, na ono što treba sad donijeti, da ne bi bilo ponovo zakon koji treba ponovo stavljati u proceduru. To je zakon o sudu i čitav set zakona.

Podvlačim, zaprepašćujuće je da stavljamo na dnevni red zakone oko kojih zna svako u ovoj sali i zna cijela javnost da ne postoji konsenzus, ne trebate otkrivati toplu vodu, ne treba nam predavanje o tome ko šta voli, u ime koga voli, ne voli, ali to su zakoni koji postoje. Problem je u tome što ne postoji procedura politička u Parlamentu BiH, ni u Vijeću ministara BiH, ni u Predsjedništvu BiH, da se dođe do novog konsenzusa o ovim zakonima. A pogubnije od toga je što ne postoji nikakva politička procedura, ni konsenzus, da se realizuje vlastiti program u kojem su, također, zakoni, koje mi, ako ne proglasimo, proglasit će ovaj ili neki drugi visoki predstavnik.

Prema tome, siječemo granu na kojoj sjedimo. Niko nam ne postavlja uopće prepreke na tome da postignemo konsenzus. Pitanje je da li postoji politička volja, da li postoji politički dijalog i da li postoji spremnost da se ove stvari urade. Ne može se

BiH, tu je gospodin Rakić potpuno u pravu, zaključujem, blokirati time što ćemo pričati o tim stvarima koje su na djelu. Moramo otvoriti pitanja ekonomske i socijalne politike, ali je potrebno usvojiti tzv. okvir zakonski za dobro poslovanje države. Imali smo muku od četiri godine zbog Vijeća ministara BiH, napravili smo nova ministarstva. Ja vam garantujem, sami ovi poslanici, ili novi koji će biti, rado će prihvatiti još tri-četiri nova ministarstva. Zašto? Zato što nema države koja neće imati ministarstvo za rad i za druge neke poslove. Prema tome, molim vas, predlažem da ova tačka dnevnog reda se zaključi kao opća debata, a da se otvori jedino prostor ako možemo do kraja mandata da usvojimo neki zakon koji je iz Programa rada našeg parlamenta i ovaj zakon koji preporučuje, također, visoki predstavnik. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Dokić ima repliku, pa onda gospodin Baković. Molim vas da ovim ovu praznu raspravu zaokružimo.

BRANKO DOKIĆ

Prvo moram da kažem da je žalosno čuti od predsjednika stranke koja se zove Građanska stranka, u kojoj bi osnovni postulat morao da bude konsenzus, a on predlaže nametanje. Zaista je to žalosno i ja sam upravo zbog toga maloprije govorio o istini i laži, ali, naravno, to se nije razumjelo i ne može to svako razumjeti. Javio sam se zbog nečeg drugog.

Radi istine, radi prave informisanosti, nije nametnut novi zakon o putnoj ispravi. Visoki predstavnik je donio odluku, gospodo. A, ako vi ne znate praviti razliku između zakona i odluke, onda je to vaš problem, ali zbog informisanja, zbog javnosti, ja vam kažem, visoki predstavnik je donio odluku, a odluka je, gospodo, podzakonski akt.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, samo jednu rečenicu. Ja sam vrlo precizan bio i vi ste pažljivo slušali, ja sam upotrijebio jednu riječ "konsenzus" za koju potpuno razumijem da je bila riječ, recimo, kao injekcija, putem interneta, da bi gospodin Dokić mogao lako reagirati, ali, konsenzus u politici znači ono što, naravno, gospodin Dokić ne razumije, ali ne mora svako od poslanika razumjeti sve stvari.

PERO SKOPLJAK

Nemojte, molim Vas, prozivati.

IBRAHIM SPAHIĆ

Pošto je on rekao da je predsjednik Građanske demokratske stranke govorio o nametanju. Ja podvlačim, niti jedna izjava moja nije bila o nametanju. Ja sam samo rekao, u procesu primjene implementacije Opšteg mirovnog sporazuma, postoje samo

dva partnera ključna u igri u BiH, kad je riječ o zakonima, to su visoki predstavnik i parlament. Nikada se za ove dvije godine nisam zalagao da donosi visoki predstavnik bilo koji dokument. Nikada. I posebno oko pasoša. Je li to odluka ili zakon, gospodin Dokić jako dobro razumije da je to jedan dobar dokument, i drago mi je da će ga koristiti, kao i ja, kao i svi drugi građani BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospodine Bakoviću, izvolite. Završamo raspravu, molim vas, izjasnit ćemo se o prijedlogu.

MIRKO BAKOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, kolege zastupnici, rekao bih nekoliko riječi u vezi sa ovom sjednicom, odnosno sa dnevnim redom, odnosno u svezi sa istupima nekih diskutanata. Ovdje mi vodimo danas borbu oko onih stvari koje su već svršen čin. Čini mi se da ne bismo trebali energiju za to trošiti. Zakon o putnim ispravama, ako je proglašen operativnim, po odluci visokog predstavnika, gospodina Petriča, meni se čini da bismo mi to trebali uzeti kao svršenu činjenicu i poći dalje. Zašto? Zato što, iz nekih utilitarnih razloga promatrano, mi od te diskusije i svađa ne bismo imali nikakve koristi, a s druge strane, što je uloga i mjesto visokog predstavnika, OSCE-a, OHR-a, itd., legitimirana na ovim prostorima, prema tome, voditi sada neku diskusiju da li je to s pravnog ili političkog stajališta ovako ili onako, ispravno ili ne, mislim da je uzaludan posao. I u vezi s tim, rekao bih da ovaj dnevni red, kao takav, trebamo primiti i da trebamo raditi, ali, što me je uglavnom ponukalo da izađem ovdje nešto reći, jeste to što se ovdje spominju neke stvari koje su pomalo zabrinjavajuće i koje ne tendiraju ka dobru.

Naime, više puta, od strane pojedinih diskutanata provlači se teza da ima nekih snaga u BiH koje su dezintegrirajući faktor i koje u tom smislu djeluju. Ja mislim tako nešto reći da je sasvim pogrešno i da su to opasne političke teze, jer zašto se pod izrazom "dezintegracija" obično podrazumijeva tzv. decentralizacija? Odnosno, u borbi protiv tzv. dezintegracije, u stvari, kriju se opasne namjere i opasne tendencije da se vrši borba protiv decentralizacije i da se ide ka stvaranju BiH kao jedne unitarne države, integralne države, centralističke države. Mislim da ta praksa je pogrešna i da se protiv takvih tendencija trebamo boriti.

Bosna i Hercegovina, ako se stvori, a stvorit će se, i na putu je da se stvara, ali ako ona ne bude decantralizirana država, biće to nesretna država. To je povijest pokazala i u smislu bivše Jugoslavije, a pokazat će i za BiH.

Ima ovdje, gospodin Kadić reče, da je vrijeme entiteta prošlo. Ja, kao Hrvat i kao član HDZ-a, promatram i te entitete sa jednog indolentnog stajališta i ja sam ravnodušan na entitete, i na RS i na Federaciju BiH, kao Hrvat, jer, u stvari, mi tu samo participiramo i za nas to ne znači mnogo, ali ako je vošingtonskim sporazumima ili dejtonskim sporazumima određeno mjesto entiteta, to u aktuelnom smislu treba poštovati, a kakva će budućnost biti, to ćemo tek vidjeti. Prema tome, ne možemo sad da kažemo vrijeme entiteta je prošlo, kad su entiteti tu, i kao takvi oni su aktualni.

Prema tome, to je bit, mislim bit svih ovih sukobljavanja u ovom parlamentu jeste što se samo sudaraju dvije teze, dvije koncepcije, da li će se BiH urediti kao

centralistička država ili kao decentralizirana država. Tu je ono i ja mislim da bi trebalo izvlačiti iz povijesti zaključke, pozitivne zaključke, i graditi ovu državu kao državu koja će biti decentralizirana. Ja mogu samo reći to iz prakse, iz iskustva, iz promatranja stvari, da Federacija BiH, kao takva, kao entitet, da ona teži centralizaciji, a da namjerno i svjesno oduzima mnoge prerogative županijama i to nije u redu, ni po Ustavu Federacije BiH, ni po ustavu županija. I još jedno, netko spomenu ovdje HDZ. HDZ ovdje konstruktivno učestvuje u realiziranju nekih stvari i nije uvučena u neke bitne sukobe. Prema tome, mislim, ne treba je u tom negativnom kontekstu uzimati u obzir. Hvala na pažnji.

PERO SKOPLJAK

Hvala vam lijepo. Repliku imate i onda završavam raspravu o ovoj točki. Izvolite, gospodine Kadiću, završavam raspravu.

RASIM KADIĆ

Pa ja se nadam da moja replika neće izazivati velike reakcije. Naime, povodom moje izjave o tome da je prošlo vrijeme entiteta, želim da pojasnim, prošlo je vrijeme uzurpacije ovlašćenja države BiH od strane entiteta, a koje su entiteti sebi priskrbili i preuzeli tokom proteklih pet godina iz dva razloga.

Prvo što su institucije BiH vrlo teško bazično počinjale da rade, a onda kada su i počinjale da rade, vrlo teško su mogle da reguliraju pitanja koja su njena izvorna nadležnost. U tom pogledu, dakle, smatram da dolazi, i to je odgovornost prvenstveno Parlamentarne skupštine BiH, vrijeme u kojem ćemo mi preuzimati odgovornost za političke i ekonomske integracije u BiH, za zakone kojima ćemo regulirati pitanja BiH i da, tu ću biti vrlo decidan, i da prestanemo upotrebljavati tezu po kojoj je svaka stvar koju treba riješiti na nivou BiH centralizacija. Molim vas, nemojte nas plašiti time, da kad god nešto hoćemo da uradimo na nivou BiH, dobijemo optužbu o centralizaciji i o željama za dominacijom. Ja sam predsjednik LDS, temeljno načelo liberalizma je sloboda, individualizam, decentraliziranost. Ali, između decentralizacije koja ne postoji i koja ne daje svoje efekte, i tzv. i mog i pokušaja mnogih ljudi ovdje da u BiH uredi BiH, na, u ovom trenutku, minimalnom broju zakona koji služe interesima svih građana i svih naroda. Ja sam za to da krenemo ka tom pravcu i mislim da nam na tom putu ima još mnogo stvari koje moramo razriješiti i ja se nadam da svakim danom, u svakom pogledu, sve više i više nas u ovoj sali i građana BiH, vide da im je njihov kanton, njihov entitet, njihova općina ili ne znam šta drugo, tijesni, pa čak će mnogima koji hodaju i sama BiH biti tijesna jer ćemo željeti u druge vrste integracija. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Krivi navod ima gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Samo u jednoj rečenici. Mora postati prošlost uzurpacija ingerencija entiteta od strane institucija BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodine Bakoviću, ne otvaramo opet raspravu i ne dajem riječ više nikome.

MIRKO BAKOVIĆ

Ja sam gospodina Kadića vrlo dobro razumio i ja se slažem s tim da treba BiH i jačati, čak relativno rečeno jačati je u centraliziranom smislu, ali u odnosu na tendenciju, ili na status, na fenomen centralizma i decentralizma, bar bi trebalo voditi ravnotežu, a mislim iduća praksa, odnosno tekuća praksa ne pokazuje to, nego baš pokazuje težnju centralizacije, a vi sami što ste rekli, da je vrijeme entiteta prošlo, to je već perfekt, to znači da je vrijeme tog entiteta, tih i tih decentraliziranih segmenata prošlo, to znači to su opasne već konstatacije. Prema tome, kažem da se vodi ravnoteža između toga. Ali, odluku ili stav gospodina Petriča nemojmo razmatrati sa pravnog aspekta, ni moralnog, nego politički nužnog, to je politička nužnost i kao takvu uzмимо je privremeno i smatrajmo je donekle legitimu, jer nema druge. Toliko i hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepo. Završavam raspravu o ovoj točki. Rezimiramo samo kratko nekoliko prijedloga koji su se ovdje iskristalizirali, a to je pod broj

1. Da se izjasnimo, tko je za to da se glasa uopće o ovim zakonima, odnosno, tko je za to da ne glasamo o njima, jer su oni nametnuti.
2. Vratiti sve ovo u redovitu proceduru. Neki imaju prijedlog da to ide pojedinačno, jedan, pa drugi, pa treći.
3. Konačno, Prijedlog gospodina Banjca, obrazloženje gospode iz OHR-a.
4. Sve ovo završiti kao raspravu, odnosno, shvatiti kao informaciju i završiti ovu raspravu gospodina Spahića.

Dajem sve ove prijedloge na glasanje. OK, dajem pauzu da se usuglasimo mi na Kolegiju. Imamo pauzu 15 minuta.

/PAUZA/

Imamo kvorum, možemo meritorno odlučivati. Nastavljamo sjednicu. Kolegij se usuglasio da se, molim vas, ne čujete zato što pričate. Kolegij se usuglasio da ovo bude opća informacija, koja je iscrpljena debatama, a da svaki zastupnik, odnosno grupa zastupnika, koji mogu predlagati ove zakone u redovitu proceduru, zadržavaju to sebi pravo i mogu ga realizirati, time je ova točka dnevnog reda apsolvirana. Ne dajem nikome, prelazimo na drugu točku dnevnog reda.

Ad. 2. Inovirana lista uvjeta za prijem BiH u VE

Molim izvjestitelja da nas izvijesti o ovoj točki dnevnog reda, dr. Prlić da li je tu?

Idemo sa drugom tačkom dnevnog reda. Gospodine Dokiću, dr. Prlić. Dajte dr. Prlića.

MIRKO BANJAC

Svi su dobili materijal.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Kadiću, danas je bila rasprava o tome i to je stavljeno u redovitu proceduru. Čim dobijemo od Vijeća ministara BiH bilo kakvu informaciju, bit će na dnevnom redu. Danas je bilo.

MIRKO BANJAC

Ako naš spiker nema drugu informaciju.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Dokiću, šta želite Vi? Gospodine Tokiću, pa nećete dvojica. Gospodine Dokiću, jeste li Vi završili? Jesam prešao na drugu tačku i čekam izvjestitelja. Čekam gospodina Prlića. Uostalom, vi imate pred sobom informacije, imate materijal i otvaram raspravu dok dr. Prlić ne dođe. Izvolite, Dokiću.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, ako dozvolite, ja bih govorio u svojstvu jednog od pet članova Delegacije BiH u Savjetu Evrope. Nema drugih prisutnih, zato sam sebi uzeo za pravo da se prvi javim po ovoj tački dnevnog reda.

Poznato vam je da je prošle sedmice bilo redovno septembarsko zasjedanje Savjeta Evrope, gdje smo pokušali makar u okviru Komisije za politička pitanja da se raspravlja o uslovima za prijem BiH. To nije dozvoljeno. Imali smo samo razgovore sa predsjednikom Komisije za politička pitanja, gospodinom Teri Dejvisom, i sa izvjestiocem te komisije za BiH, gospodinom Laslom Surijanom.

U tom razgovoru, mi smo pokušali da stvorimo jednu malo izmijenjenu, ublažavajuću poziciju u pogledu stalnog izbornog zakona BiH, tražeći da se to skine u ovom trenutku, kao uslov bez koga se ne može, obrazlažući to činjenicom da ove izbore, koji su sad 11. novembra, ćemo provoditi prema Privremenim izbornim pravilima, a da će po tom zakonu se provoditi izbori tek za dvije godine, dakle 2002. godine. Međutim, to je apriori odbijeno. Poruka je jasna. Bez stalnog izbornog zakona, zaista, nema ni razgovora o prijemu BiH u stalno članstvo Savjeta Evrope i to još jednom podvlačim, taj zakon mora da bude prihvaćen, odnosno, usvojen u Skupštini BiH.

Obrazloženje je, radi se o jednom od ključnih zakona jedne države, na tom primjeru se mora pokazati, ja sad citiram „na tom primjeru se mora pokazati

spremnost institucija BiH da same rješavaju svoja pitanja“. Dakle, shvatimo krajnje ozbiljno, bez stalnog izbornog zakona, nema razgovora, nema ni tačke dnevnog reda o prijemu BiH u stalno članstvo Savjeta Evrope.

Ostali oni zahtjevi, koji su u većini adresirani na entitete, Federaciju BiH i RS, preko tih uslova se, u izvjesnoj mjeri, može i prijeći, ali ovo je uslov bez koga se ne može.

Šta je nama sada činiti u ovom trenutku? Činjenica da smo mi, evo, pri završetku svog mandata, možda je i dobra činjenica, ali to ukazuje da ova skupština sasvim izvjesno neće stići ni staviti na dnevni red onaj posao koji je komisija uradila u vezi sa stalnim izbornim zakonom.

Mislim da bi trebalo da mi ovdje danas govorimo o strategiji koju možemo da napravimo do kraja našeg mandata i onda o sugestiji kako dalje da se nastavi. Zbog toga je moj prijedlog u sledećem smislu da ova komisija koja je formirana u ime Parlamenta i u ime Ministarskog savjeta nastavi posao, da iziđe sa jednim materijalom, u kojem, ako se u potpunosti nisu saglasili – složili, da se kaže oko čega je postignut dogovor, a oko čega nije postignut dogovor. Mislim da bi taj minimum morala da napravi ova skupština, da to bude onda početni materijal za sledeći saziv, ali da se s tim krene odmah poslije 11. novembra, bilo da će to raditi ova komisija, pogotovu ako većina članova iz te komisije ostanu u Skupštini, onda to može da bude i ta komisija i eventualno dopunjena, da stvori uslove da na jednoj od prvih sjednica novog saziva bude na dnevnom redu dostignuti nivo usuglašenosti oko stalnog izbornog zakona, kako bismo, eventualno u januaru, mogli poslati u Savjet Evrope jak signal u pogledu naše opredjeljenost da taj dokument usvojimo. To bi značilo, dakle, i neusvajanje do januara bi značilo mogućnost stavljanja BiH na dnevni red makar Komisije za politička pitanja, a ako bi proces napredovao, onda bi se moglo na zasjedanju te komisije, u aprilu, na aprilskom zasjedanju, i odlučivati i usvajati konačna preporuka ili odbijanje prijema BiH u stalno članstvo Savjeta Evrope, tako da, po najoptimalnijem scenariju, taj prijem bi mogao da se desi u aprilu, a malo manje pesimističkom u junu. Ukoliko se to ne bude uradilo ovako, bojim se da će se desiti, zaista, pesimički scenarij da će BiH ostati jedna crna rupa u Evropi, jedina izolovana od Evrope, a morali bismo da se složimo, da se saglasimo sa konstatacijom da prijem u SE, u stalno članstvo Savjeta Evrope, za BiH, poslije potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma, bi bio ili biće najvažniji politički događaj, najvažniji politički akt. U svemu ovome postoji, neću reći prepreka, ali izvjesna dilema, ili izvjesna kočnica da se ovaj proces oko stalnog izbornog zakona završi u januaru, eventualno u februaru, a to je odluka Ustavnog suda BiH. Vi znate da se ta odluka provodi preko entitetskih skupština. Preporuka je, mislim da je to preporuka i komisije, a evo i cijele delegacije BiH koja je bila u Savjetu Evrope, u razgovoru sa gospodinom Dejvisom, da to pitanje ne koči usvajanje stalnog izbornog zakona, da se u prelaznim odredbama stavi jedna odredba kojom će se preuzeti obaveza da, u skladu sa izmijenjenim ustavima entiteta, dođe do odgovarajućih promjena i u stalnom izbornom zakonu. Mislim da ovaj konsenzus, da je to minimum koji bismo trebali da prihvatimo i da zaista otvorimo vrata za proces koji će dovesti do usvajanja, u okviru ove skupštine, stalnog izbornog zakona. Inače, ponovit ću i ono što sam maloprije rekao u kontekstu ovih zakona o kojima smo raspravljali, samo zbog dobre volje da budemo što prije primljeni u stalno članstvo Evrope, i ti zakoni nisu uslov, dakle, da prođu kroz Skupštinu BiH. Taj uslov će nam biti nametnut odmah po prijemu i zbog toga sam sugerisao maloprije da se mi dogovorimo, kako da to razmatramo, a ne

poslije nečije direktive. To bi bio zaista još jedan dobar signal da smo spremni da preuzimamo političku sudbinu BiH u svoje ruke. Hvala vam lijepa. Prihvaćeno je i trebalo bi i odavde da pođe poruka da se ne proširuju oni uslovi koje je definisao Politički komitet Savjeta Evrope u Bolocеровom izvještaju iz aprija prošle godine i gospodin Dejvis, predsjednik te komisije se saglasio da se dalji uslovi ne proširuju, pogotovu ako budemo odgovorno se ponijeli prema stalnom izbornom zakonu.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodin Spahić, gospodin Tokić, pa gospodin Divković.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodine predsjedatelju, ja sam pažljivo pogledao ovaj dokument koji se odnosi na prijem BiH u Savjet Evrope i vrlo dobro ovo što je u klizećem startu sad se čulo od gospodina Dokića, od sad pa do juna, kako je otprilike tekla procedura, ukoliko se bude na neki način došlo do određenog rješenja. Ali, postoji jedan krivi navod za koji vjerovatno nije kriv gospodin Dokić, nego praksa ovog parlamenta. U izjavi gospodina Dokića da postoji parlamentarna komisija i komisija Vijeća ministara BiH, koliko ja znam, Parlament BiH nikad nije formirao nikakvu komisiju za stalni izborni zakon. Koliko ja znam, to je bila jedna inicijativa u Kolegijumu, kod spikera našeg parlamenta, koji su vjerovatno, želeći da ubrzaju taj proces, preuzeli kompetencije Parlamenta, a vi ste po inerciji pretpostavili da je to i naša volja. Volja Parlamenta BiH, u tom smislu, na koji se pozivate, da budemo pripremljeni za ovu proceduru, faktički nije izražena, jer ta komisija niti je verificirana na ovom parlamentu, niti je dobila svaka politička partija ili grupacija priliku da učestvuje u takvom jednom radu. To samo radi istine da konstatujemo. Inače, što se tiče informacije o Vašem razgovoru sa predstavnicima Savjeta Evrope, pretpostavljam da je to suština razgovora o kojima će nas i drugi predstavnici koji su priliku imali da razgovaraju sa predstavnicima Savjeta Evrope vjerovatno upoznati ili potvrditi iste navode.

Ono što je mnogo značajnije jeste da li tu političku volju ovaj parlament može danas povodom ove rasprave, kada je gotovo nemoguće reći da ćemo to uraditi za narednih mjesec dana, može konstituirati ili ne. Da li postoji konsenzus u Parlamentu BiH, među postojećim političkim partijama, oko djelovanja i rada te komisije, kao parlamentarne komisije. Naravno, svako može da da prijedlog sastava te komisije i u tom nema ništa sporno. To je što se tiče Parlamenta i odnosa sa Kolegijumom.

Što se tiče same teme i njenog temeljnog osnova, želio bih da kažem da, naravno, nama je svima jasno da će taj prijem uslijediti između aprila i juna, ukoliko se poštuje taj ugovor o odnosima našim sa Savjetom Evrope. Dakle, da napravimo jedan takav korak. Ali, to ne znači da BiH može do juna, kao što sam razumio diskusiju gospodina Dokića, odložiti sva pitanja koja se odnose na obaveze, bilo entitetskih skupština, bilo Vijeća ministara BiH, bilo ovog doma. To znači da je jedan proces u izradi izbornog zakona, a normalno bi bilo da su drugi, koji su potpisnici, obavezni da realiziraju neke uslove koje su prihvatili još davno, prije nekoliko godina, moraju da realiziraju. Prema tome, samo bih htio reći o načinu strategije, kad je već riječ, normalno bi bilo ne čekati taj formalni, važni, najvažniji događaj, a onda reći, sad ćemo mi sve iz početka i ono što tražite od nas mi ćemo to ispuniti. Moguće je da svi svoje rade poslove, u skladu sa nadležnostima.

Što se tiče izbornog zakona, ja sam, inače, predlagao i smatrao sam da bi to bila odgovornost, naravno, kad je već iscrpljeno više prijedloga od strane poslaničkih klubova i poslanika, bilo logično da onda dođe takav jedan prijedlog i nakon propasti prijedloga OSCE-a, od Vijeća ministara BiH, a ukoliko Parlament BiH danas pokaže volju da se uključi ili pridruži radu komisije ili rasformira njen rad i pokaže obrazac kako bi se to moglo raditi i u novom sazivu, to je znak dobre volje Parlamenta BiH, a sve drugo je gotovo, kako bih rekao, izlišno.

I da zaključim svoju intervenciju u vezi sa prijemom u Savjet Evrope. U vezi sa prijemom u Savjet Evrope, postoji u međuvremenu ključna promjena u BiH ... naše države i njenih političkih institucija iz temelja mijenja.

Ja sam već prošle godine, u 11. mjesecu, sa kolegom Kadićem, a sad i osobno, podnio prijedloge za ustavne promjene koje bi se ticale Ustava BiH. To je sasvim legitimno, tako stoji. Kad jednog dana bude odgovarajući odnos snaga, vjerovatno će do tih promjena, logično, samo po sebi doći. U međuvremenu, održano je više sesija Ustavnog suda BiH, i kao što je poznato, sa 14. prošlim mjesecom, objavljena je u Službenom listu Odluka Ustavnog suda BiH o ravnopravnosti i konstitutivnosti naroda i ravnopravnosti svih građana u BiH. Isto je tako poznato da smo dobili jedno pismo, kao i da smo sami svjesni, jer to su izjavili neki od autora ili članova ove komisije, da je neophodno, pored tih 95% pune saglasnosti o odredbama stalnog izbornog zakona, prevazići tih nekoliko procenata koji se tiču ravnopravnosti svih građana i svih naroda u BiH i složiti konsenzusom jedan izborni zakon, sa člancima koji će odgovarati i strukturi jednog tako značajnog strateškog dokumenta, svakako, vrlo važnog, poslije Ustava, i najvažnijeg.

Šta se dogodilo u međuvremenu? 14. septembra, mi imamo Odluku Ustavnog suda BiH. Komisija, praktično, radi čitav mjesec dana. Mi nemamo odgovor o tih nekoliko procenata ravnopravnosti koje bi trebalo kao ugraditi u članke. Mi nemamo odgovora egzaktnoga, da li postoji politička volja da se naš parlament, Predstavnički dom i Dom naroda, političke partije koje ga čine, angažuju, da u entitetima dođu do brzih i logičnih promjena u strukturi entitetskih ustava i da se tada stvori ar... ovog parlamenta, u kojem će normalno biti izgrađena puna ravnopravnost svih građana sa cijele teritorije i svih naroda.

Dakle, te volje, to je druga volja koju ne vidimo. Ne vidimo, s jedne strane, parlamentarnu volju za tu komisiju i ne vidimo drugu volju te komisije ni tih članova Kolegijuma i Vijeća ministara da tih nekoliko procenata koji se tiču ravnopravnosti, temeljnog akta, ugrade u taj zakon i ponude ga u prednacrtu nama na redovnu proceduru. Govoreći o tome, želio bih reći da je jasno k'o dan da je onda morao sada intervenirati OSCE, sa jednim prilično palijativnim rješenjem, koje je nadređeno entitetskim ustavima, ali koje razrješava neke probleme izbornog procesa iz 11. novembra. U suštini, ne postoji procedura koja bi izgradila političku volju u BiH, da se ide ispod onoga što je Ustav i što je Odluka Ustavnog suda BiH. To treba konstatovati danas u raspravi. Ja sam stvarno razumio da, kod građana i naroda, ne postoji volja da Srbi ostaju neravnopravni u Federaciji BiH i Hrvati i Bošnjaci neravnopravni u RS. Zato je za mene sasvim normalno da ta druga politička volja bude izražena u današnjoj raspravi o prijemu u Savjet Evrope, da se pokaže da je ovdje sazrela svijest politička o potrebi pune ravnopravnosti i slobode svih ljudi u cijeloj BiH. Zato će biti sve više prijedloga, ako mi ne donesemo takvu, rekao bih,

jednu soluciju za državu BiH, koja se odnosi primarno na promjenu, radikalnu promjenu, npr. prijevremenih izbora za Predsjedništvo BiH, ili radikalnu promjenu koja se tiče političkog miljea u BiH.

Zaključujući ovu raspravu, želio bih izraziti uvjerenje da će se ove dvije političke volje susresti, ako ne verbalno danas i na sljedećoj sjednici Parlamenta ili u političkoj kampanji, onda barem u novom parlamentu, kad će doći do promijenjenih odnosa snaga, ja se nadam na dobrobit samih građana i svih ravnopravnih naroda.

Inače, što se tiče prijema, nadam se da ćemo to imati prilike vidjeti svi za jednu godinu dana.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Tokić, pa gospodin Divković. Tokić, onda ste Vi iza toga. Repliku imate, trebate mi reći.

BRANKO DOKIĆ

Nastojću, zaista, kratko, gospodine predsjedavajući. Sasvim je bilo logično da gospodin ministar se po ovom pitanju javi prije svih, ali, budući da on nije bio prisutan kad smo krenuli sa ovom tačkom dnevnog reda, ja sam sebi uzeo za pravo, još jednom ponavljam, kao jedan od članova petočlane delegacije BiH u Savjetu Evrope da govorim o tome.

Moram da kažem da pomalo i vrijeda ovaj početni pristup gospodina Spahića, kada je rekao ovo je jedno gledanje, a čut ćemo mi i drugo gledanje. To je dokaz koliko mi ovdje vjerujemo jedan drugom. To je za mene najporaznija činjenica, gora od one maloprije preporuke, da treba nam nametati stvari, zaista nam to ne treba, a ja stavljam, slobodno prepisite svaku ovu riječ koju sam maloprije rekao, ali, javio sam se za repliku zbog nečeg drugog.

Ni u primisli u onome što sam govorio nije bilo da mi treba da čekamo do juna da prihvatimo neke druge uslove koji se traže od nas. Ja sam samo rekao da postoji dobra volja u Savjetu Evrope da se progleda kroz prste nekim uslovima, ako ih ne stignemo usvojiti, da ne budu kondicije sina kva non. To je poruka, gospodine Spahiću.

Ja zaista vas pitam, evo, iz ove diskusije, jer Vi možete zaključiti da je nama stalo da budemo što prije primljeni u stalno članstvo Savjeta Evrope, ili nam je stalo da se ovdje do iscrpljenja nadmudrujemo, ostvarujući ove ili one uslove, moguće ili nemoguće, odgađajući taj trenutak. Mnogi poslanici djeluju upravo ovako, odgađaju, ne prihvataju dobronamjerno pruženu ruku.

Mi smo se izborili, svih pet članova delegacije, tu je iz pet partija iz BiH, da se ne proširuju uslovi. To je u interesu svih, a ne znači da ne trebamo insistirati na svim ovim uslovima koji se postavljaju i pred entitete i trebalo bi eventualno danas da razgovaramo, da stvorimo mehanizam da ih natjeramo da što prije provode one zakonske akte koje je potrebno da se naprave. Dakle, ne, gospodo, čekati juni ili april, već raditi odmah, ali, jasna je poruka, postoje tri ključna uslova bez kojih nema ni

razgovora. To su: funkcionisanje Ministarskog savjeta, funkcionisanje zajedničke skupštine i to je stalni izborni zakon. Bez toga nema razgovora.

PERO SKOPLJAK

Dr. Prliću, želite li reći nešto? Gospodin ministar.

JADRANKO PRLIĆ

Ja se ispričavam što nisam bio na vrijeme u dvorani. Da budem iskren, nisam očekivao da će početi na vrijeme i pokušat ću opet vas iskreno informirati o aktuelnoj situaciji. Izborni zakon je samo vrh ledenog brijega. BiH nije u Vijeću Evrope zbog toga što većina zastupnika Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope smatra da BiH nije država koja funkcionira u skladu sa minimalnim demokratskim načelima. Dakle, to je razlog zbog čega BiH nije primljena i mi možemo svoditi raspravu samo na usvajanje ili neusvajanje izbornog zakona, međutim, razlozi su mnogo širi i mnogo ozbiljniji. Čak u prvoj varijanti, zajednički dogovorenih uvjeta i nije bilo usvajanje izbornog zakona, nego početak ozbiljne rasprave o izbornom zakonu, što je kasnije pretočeno u samo usvajanje izbornog zakona. Točno je da se uvjeti neće mijenjati, ostaju isti, bez obzira na promjenu izvjestioca. Ja sam se susreo sa njim privatno prije dva dana. Razgovarali smo o ovoj situaciji i ja mogu reći da on zaista pokazuje spremnost da nam pomogne. Međutim, očigledno je da mi nismo slučaj kojem se u ovom momentu može pomoći.

Situacija sa usvajanjem izbornog zakona je takva kakva jeste. Vi znate za nove momente i stajališta Ureda visokog predstavnika da zakon treba biti u skladu sa usvojenim evropskim standardima koji reguliraju to oblast, odnosno i stav OSS-a, u jednom ili drugom pravcu, da on treba biti usklađen sa Odlukom Ustavnog suda BiH, koji predviđa konstitutivnost sva tri naroda na čitavoj teritoriji BiH, što, zapravo, čitavu situaciju čini bitno složenijom, i objektivno sagledavajući stanje, nemojte mi zamjeriti, ja smatram da to nije realno napraviti za nekoliko narednih mjeseci u BiH.

Prosudba je, također, sljedeća. Da li će novi parlament, novi saziv parlamenta, biti u stanju usvojiti izborni zakon ili ne, i u tom pogledu, postoje različita stajališta. Da li će novi parlament imati baš u prvom planu izborni zakon, nakon provedenih izbora, ili ne, ili će rješavati neka druga vitalnija pitanja. Takva razmišljanja su prisutna u samoj Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope. Zapravo, traži se izlaz iz ove situacije koja predstavlja svojevrsni kulodusak (?). Zapravo se sve svelo na izborni zakon. Ukoliko se on usvoji, tada procedura može krenuti, ukoliko se ne usvoji, procedura ne može krenuti, što znači da još nekoliko narednih mjeseci BiH, objektivno, ne može računati na članstvo. Mi smo pokušavali ono što je moguće u tim uvjetima, doći do nekog specijalnog statusa, koji ne bi osiguravao sva baš određena prava članstva da, možda ne u startu da bude dostupno svim građanima, da koriste Sud za ljudska prava, što je omogućeno samo onima koji jesu, državljanima onih zemalja koje jesu članice Vijeća Evrope, ali to je sve u jednom postupku, to su pokušaji u jednoj situaciji koja, zapravo, ne postoji u ovom momentu, spremnost da se prije izbora učini značajniji iskorak.

Dozvolite mi samo još jedan komentar. Mislim da je ukupna situacija vjerovatno najteža do sada u tijeku implementacije Mirovnog sporazuma i BiH, polako se približava apsolutnom začelju evropske liste, pogotovu nakon ovih

promjena u SRJ. Čak postoji mogućnost da se i postupak približavanja Evropskoj Uniji u značajnoj mjeri ubrza kada je riječ o Jugoslaviji, a da BiH i u tom pogledu zaostane. Mi poduzimamo odgovarajuće mjere sa stajalištem, ne da zasmetamo SRJ u tom procesu, nego jednostavno da se primjenjuju isti kriteriji na sve. Naše je stajalište da je najopasnije za regiju, u cjelini, ukoliko postoje dvostruki standardi. Ukoliko se na jedne odnose jedni principi, a na druge se ti principi ne odnose, i mislim da je to situacija izuzetno ozbiljna i zapravo u ovom momentu sve ovisi od predstojećih izbora, predstojeće kompozicije parlamenta i neka mi niko ne zamjeri, ali jedno je opće stajalište u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope da BiH nema funkcionirajući parlament i nema funkcionirajuću vladu i to su temeljni razlozi zbog čega BiH nije primljena.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospodin Tokić se javio. Prvo gospodin Divković, OK.

IVO DIVKOVIĆ

Poštovane kolege, mi iz SDP smo prihvatili ovaj predloženi dnevni red, samo iz razloga toga što smo htjeli da na neki način konstruktivno pridonosemo završetku ove 25. sjednice, obzirom da je ovo, ja mislim, treći nastavak iste sjednice i da ne komplikujemo situaciju, iako smo odmah u startu bili svjesni da i prva tačka dnevnog reda, i druga tačka dnevnog reda, predstavljaju na određen način ovdje pokušaj pravdanja ovog parlamenta, pred građanima ove zemlje, za ono što nije uradio u periodu u kojem smo funkcionisali, znači, za ono što nismo uradili, a bila nam je temeljna zadaća.

Zapravo, da tako mislimo nam je posebno dao zaključak povodom prve tačke dnevnog reda. Prvu tačku dnevnog reda smo ovdje apsolvirali sa zaključkom, koji je zaključak Kolegija, koji nismo, praktično, kao parlament ni prihvatili i postavilo se zaista pitanje i ja sam to pitao, nisam dobio odgovor, šta je bio pravi smisao prve tačke dnevnog reda, uopšte, na današnjem zasjedanju.

Kad je u pitanju ova druga tačka. Mi smo već čuli i od ministra, čuli smo i od gospodina Dokića, koji je član delegacije naše u Strazburu, da je jedini, praktično, preostali uvjet, donošenje stalnog izbornog zakona. To znači nema više inovirane liste uvjeta. Postoji jedan uvjet, donošenje stalnog izbornog zakona. Tako nam je ovdje prezentirano, evo, gospodin Dokić govori prstom da to nije tako, međutim, vrlo jasno nam je to rečeno. To je, čini mi se, napisano i u informaciji koju smo dobili od gospodina ambasadora, koja stoji na stolu, koja je podijeljena prije ovog zasjedanja.

Ako je to tako, a ja mislim da je, ili ako nije, onda je sigurno taj izborni zakon krucijalni moment koji će preovladati u Vijeću Evrope, onda bi bilo sasvim svrsishodno da se druga i treća tačka dnevnog reda povežu, jer treća tačka dnevnog reda je izvještaj radne grupe o radu na pripremi izbornog zakona BiH.

Kolegij je, zajedno sa Vijećem ministara BiH, neko je rekao, formirao komisiju, vjerovatno po Poslovniku ne može formirati komisiju, to je i gospodin Ibro Spahić govorio, ali vjerovatno može opet radnu grupu, i da je tretiramo kao radnu grupu, formirao radnu grupu koja na tome radi. Mi nismo informisani do sada šta se na tome uradilo, koliko se radilo, itd. Možemo danas, praktično, samo donijeti jedan

zaključak, po meni, a to je, obzirom da je ovu radnu grupu formirao, rekao bih, ovaj kolegij i ovo vijeće ministara, obzirom da su za mjesec dana novi izbori, eventualno novi kolegij, novo vijeće ministara, da onda ova radna grupa u tom periodu podnese izvještaj o svom radu i da stvori neke preduvjete, polazne osnove sljedećem parlamentu i vijeću ministara, da bi što brže i ubrzano završili taj posao. To je jedino što objektivno možemo. Mi smo se ovdje naslušali priča. Ja moram priznati da, ako sam i u šta vjerovao kad je ovaj parlament bio u pitanju, da sam vjerovao da ćemo u našem mandatu ispuniti potrebne uvjete, koje je Vijeće Evrope stalno reduciralo, da uđemo u Vijeće Evrope, jer to je bio nekako naš zajednički stav. Nažalost, nismo to realizirali, iako smo i prošle godine u ovo vrijeme imali obećanje da će to biti u proljetnom zasjedanju, pa smo imali poslije toga obećanje da će to najvjerojatnije biti sad u jesenskom zasjedanju Vijeća Evrope i ta obećanja se produžavaju, nastavljaju, a mi minimalne uvjete ne ispunjavamo. Ja ću završiti ovu raspravu sa tim da predlažem da mi donesemo zaključak da radna grupa, koju je formirao Kolegij i Vijeće ministara BiH, do kraja našeg mandata, na jednom od zasjedanja koja ćemo imati, izađe sa izvještajem o svom radu i eventualno ponudi radni materijal prijedloga stalnog izbornog zakona, koji će naslijediti budući saziv parlamenta, kako bi što lakše završio taj dio posla. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Tokiću, izvolite.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici – poslanici, danas kad raspravljamo po ko zna koji put o prijemu BiH u Vijeće Evrope, moramo sa dodatnom dramatičnošću prihvatiti ovo što je rekao ministar Prlić, a to je da, defakto, uz Bjelorusiju, Jugoslaviju i BiH, mali je broj, defakto, nema zemlja koje nisu u ovoj najstarijoj integraciji. Mi smo periodično, svakih šest mjeseci, imali delegaciju koja bi otišla u Strazbur i odatle se vratila i rekla sljedeći put ćemo biti primljeni u Vijeće Evrope, što se danas pokazuje, je li, kao potpuno neistinitim, i danas kad razgovaramo o usvajanju izbornog zakona, mislim da je vrlo važno da shvatimo da kroz taj izborni zakon treba da potvrdimo osnovno načelo, a to je da smo spremni graditi demokratske odnose sa punim ljudskim pravima za svakog pojedinca, bilo koje je nacije, bilo kojoj teritoriji da pripada. Naravno, mi kao partija nismo učestvovali ni u delegaciji koja je išla u Strazbur, periodično, svakih nekoliko mjeseci, niti u radnoj grupi koju je formirao Kolegij, ali bi u okviru ove tačke dnevnog reda, zbog interesa ovog pitanja, želio podcrtati vrlo jasnu paralelu. Dakle, ne možemo uopšte ući u raspravu o uključivanju u VE dok ne usvojimo izborni zakon. Ne možemo uopšte razmišljati da imamo kvalitetan prijedlog izbornog zakona, ukoliko ne primijenimo Ustav BiH. Ja bih ovdje istakao, nije to nikakav novi momenat, Odluka Ustavnog suda BiH je samo odluka koja je jasno svima pokazala da se Ustav BiH ne primjenjuje. Mi smo na to ovdje pokušali ukazivati kad je bila rasprava o izbornom zakonu. Nije to novi politički detalj. Odluka Ustavnog suda BiH jeste nešto što je samo potvrđeno, decidno naređeno da se mora provesti ono što mi u Ustavu BiH imamo, od kako je potpisan Mirovni sporazum. U tom kontekstu, obzirom da sva ova paralela dovodi do jasne situacije da nema uključivanja BiH u evropske integracije, niti ozbiljnijeg razmatranja, bez afirmacije preambule Ustava, odnosno Odluke Ustavnog suda BiH, ja predlažem sljedeći zaključak. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, traži od skupština entiteta, odnosno Skupštine RS i Skupštine Federacije BiH, da u

roku od mjesec dana donesu operativni plan implementacije Odluke Ustavnog suda BiH, kao najbitnijeg preduslova za uključivanje u Vijeće Evrope. Ne urade li entiteti ovu vrstu obaveza, nema te radne grupe koja može napraviti kvalitetan izborni zakon.

Tražim od Vas, kao predsjedavajućeg, da stavite ovo na dnevni red i dozvolite mi da, bez puno drame, konstatujem da ne možete, u skladu sa Poslovníkom, završavati tačku dnevnog reda kako ste prethodnu tačku završili, ako ćete vas trojica zaključivati tačke dnevnog reda, onda naše prisustvo nije potrebno. Ako ćete vi formirati komisiju u ime Predstavničkog doma, onda naše prisustvo nije potrebno i pozivam vas da prihvatite vašu funkciju da ste vi prvenstveno izdvojeni tu da biste obezbijedili jednakopravnost u svim planovima Predstavničkog doma.

PERO SKOPLJAK

To ste Vi, zapravo, tražili. Gospođa Rađević, odnosno, krivi navod gospodin Deretić.

MIODRAG DERETIĆ

Kad prethodnik govori o našem prisustvu ovdje može govoriti samo u svoje ime, a ne u moje ime. Dakle, kada je u pitanju rad Kolegija ovog parlamenta.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Molim Vas, gospođa Rađević se javila. Gospodine Tokiću, ja Vas molim za red i disciplinu.

DESANKA RAĐEVIĆ

U vezi sa zaključkom koji je predložio poslanik Tokić, a iz kojeg proizilazi da mi treba da ga usvojimo i da tražimo od skupština entiteta da u roku od mjesec dana, zauzmu stav prema Odluci Ustavnog suda BiH. U Službenom glasniku BiH, od 14. septembra, objavljena je kompletno djelimična odluka Ustavnog suda BiH, ali taj dio se upravo i odnosi na ovo o čemu govorimo i objavljeno je, to smo svi mogli da pročitamo, i koji jesu pravnici i koji nisu, da je pet od devet sudija izdvojilo mišljenje, dva Hrvata, dva Srbina i jedan stranac. Ja sam se kod pravnika raspitala i dobila odgovor da to, praktično, u nekoj pravnoj proceduri, omogućava skupštinama entiteta da vrate na preispitivanje ovu odluku Ustavnom sudu BiH. Ako je to tačno, onda ovaj zaključak zaista mi ne možemo donijeti, jer ne možemo unaprijed znati šta će uraditi skupštine entiteta, odnosno, da li će možda vratiti u proceduru Ustavnom sudu BiH, a onda je rok od mjesec dana zaista iluzoran za takvo nešto.

PERO SKOPLJAK

Poslovničku intervenciju ima gospodin Banjac pa gospodin Spahić ima krivi navod.

MIRKO BANJAC

Iako ja poslaniku Tokiću ništa ne kažem, jer njemu ne treba ništa ni reći. On i dalje dobacuje sa mjesta i molim predsjedavajućeg da u skladu sa Poslovníkom iskaže opomenu poslaniku. Ja bih njega tužio, ali njega je nemoguće tužiti, jer to vam je isto kad biste čovjeka koji boluje od raka tužili zato što ima rak.

PERO SKOPLJAK

Molim Vas, gospodine Tokiću, za disciplinu, Vas, evo, još jednom molim i zato Vas

SEJFUDIN TOKIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

PERO SKOPLJAK

OK. Gospodine Spahiću, izvolite.

MIRKO BANJAC

Njih dvojica su isti, to je uredu.

PERO SKOPLJAK

Prekinut ću sjednicu, ako ovako nastavi.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, jednom sam jednoj gospođi u ovom našem parlamentu, nisam sasvim siguran, da ne pogriješim ime i prezime, ali bih se uvijek mogao orijentirati ovako po načinu odijevanja, skrenuo pažnju da nikako nije dobro da se uvodi, tako je rekao, medicinska terminologija, u ovo što se zove trenutno politički život u BiH, u ovaj parlament. Gospodinu Banjcu, kao iskusnom pedagogu, preporučio bih, također, da se ne služi sa tim stvarima, jer sam primijetio da ja, u stvari, nikada nisam mogao ni shvatiti koje su pobude ljudi da prizivaju smrt, rak, kancerogenost i da govori o stvarima koje su potpuno izvan svake pameti kad je riječ o politici. Ja moram to reći, meni je jako žao, to se po drugi put ponavlja i jednostavno vi znate da postoji u psihologiji jedan problem, koji bih ja htio ovako jungovski da definiram, bez implikacije, preporučujem, to je jedna gotovo mogućnost portreta čovjeka i nema nikakvih problema, ta je terminologija poznata dobro, iz kojih snova, iz kojih opterećenja proizilazi potreba da u saobraćaj sa drugim ljudima, upotrebljavate pojmove i odnose koji, u stvari, ne znače ništa nego vlastitu degradaciju.

Drugo što bih želio reći jeste vezano za intervenciju gospođe Rađević. Ona je intervencija, u svakom slučaju, bila nužna, zbog toga što sam ja u svom izlaganju sasvim jasno rekao da je ovo diskusija koja se odnosi na ulazak u Vijeće Evrope i uvjete koje imamo. Ključ u BiH, rekao sam to zaključujući izlaganje, ona odluka koja je objavljena, četvrtak je bio, 14. septembar 2000. godine, na sva tri jezika, bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku.

S obzirom da je ovdje upotrijebljeno nešto što apsolutno ne stoji, ni na koji način, da se izdvojena mišljenja tretiraju kao pravni osnov za preispitivanje odluka

Ustavnog suda BiH, želim da ne ostane to negdje u vazduhu, da stoji kao neka, kako bih rekao, još jedna mogućnost za blokiranje stvarno autentičnog interesa gospođe Rađević i recimo drugih koji su ovdje da bi na cijeloj teritoriji BiH, kako sam ubijeden, gospođa Rađević željela ravnopravnost svoga naroda, svih manjina i svakog građanina, kao i ostalih. Zato bih htio da kažem. Odluke Ustavnog suda BiH se ne diskutuju, kao što je sto puta rečeno, ne podliježu nikakvim izdvojenim mišljenjima i nije korektno to koristiti kao osnovu obećavajuću, bilo glasačkom tijelu, bilo kao poruku međunarodnoj zajednici, kao osnov da od toga neće ništa i da će ta procedura biti nemoguća.

Što se tiče zaključka koji je ponuđen ovdje za ovu tačku dnevnog reda, ja sam skloniji objektivnijoj analizi, koja je data, ipak, u dokumentima koje smo dobili, kad je riječ o uvjetima za ulazak u SE, koja ne podrazumijeva samo izborni zakon, nego i sve ostale pretpostavke, kao što je funkcionisanje državnih institucija, o čemu je bilo više riječi u debati, a kada bude na dnevnom redu izvještaj ove radne grupe, mislim da je dobro što je radna grupa odlučila da predoči ovaj svoj rezultat rada i da, koliko znam, uspio sam da to pročitam, zadnja rečenica glasi, radna grupa potpisala je, koordinator gospođa Branka Todorović, što je po prvi put da se afirmira naša jedna stručna administracija, u komunikaciji sa Parlamentom, što je jako dobro, potpisala jedan prijedlog, koji je identičan prijedlogu koji je dao gospodin Tokić. Da radna grupa poziva praktično nas i entitetske parlamente da mi to poguramo, a da entitetski parlamenti podhitno, ne da donesu operativni plan, nego da izmijene one članove Ustava od 1. pa nadalje, koji nalaže Ustavni sud BiH, i u tom jedinom dijelu, bez obzira što je nakaradno formirana komisija i radna grupa, čestitam na zaključku Kolegijumu i njegovoj grupi i Vijeću ministara BiH, koji je u jednoj zadnjoj rečenici, u tekstu gospođe Branke Todorović, dešifrirao glavnu prepreku procesu demokratizacije u BiH i nove arhitekture demokratske BiH i želio bih da taj zaključak bude isključivo ono što je predložila ta radna grupa sa potpisom gospođe Branke Todorović, jer vidio sam da je sastav radne grupe bio nestalnog karaktera. Ne vidi se ko je bio, a ko nije. Kad je ko učestvovao i oko čega i zato želim da poduprem jednu ozbiljnu poziciju ove radne grupe, mada je nisam legitimirao, ni ostali poslanici, da se zahtijeva urgentno, odgovarajuće i odgovorno ponašanje entiteta, bez uvođenja izdvojenih mišljenja, kao nekog novog načina odlaganja ili stvaranja neke nove procedure u odnosu na neprikosnovenost odluka Ustavnog suda BiH i mislim da je to najbitnije što će iz ove debate danas proizaći, jer, jednostavno, mi znamo da imamo vremena toliko da smo ga potpuno izgubili kad je riječ o ovom sazivu.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepo. Molim vas, iz rasprava proizilaze tri, u stvari, zaključka, odnosno prijedloga zaključaka. Gospodin Tokić je dao svoj prijedlog koji ste ovdje čuli. Ja vas molim da te prijedloge dajete u pisanoj formi. Drugi je prijedlog gospodina Spahića, koji ste upravo isto tako čuli, i konačno treći prijedlog, koji smatram da može izaći iz vaših rasprava, inače, a koji bi glasio: zadužuje se Komisija za ustavnopravna pitanja, na stalnom radu oko izbornog zakona, kako bi uvjeti za prijem BiH u VE i svjetske asocijacije bili čim prije ostvareni. Ja stavljam na glasanje sva tri ova prijedloga i, molim vas. Prijedlog gospodina Tokića stavljam na glasanje.

Tko je za? Tko je za prijedlog gospodina Tokića? Vi ste ga čuli, kao i ja. Ja ga parafrazirati sad ne usudim, ako treba, neka ga on parafrazira. Smisao toga prijedloga je zaduženje entitetskih skupština da u roku od mjesec dana daju prijedlog rješenja

izbornog zakona. Gospodine Tokiću, je li tako? Evo, da napravim operativni plan, dakle, sad ja parafraziram.

Tko je za prijedlog? Izvolite, ako niste u pisanoj formi dali kao što je uobičajeno, odnosno, kao što bi trebalo, onda, normalno, dajte.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od skupština entiteta, odnosno Narodne skupštine RS i Parlamenta Federacije BiH da u roku od mjesec dana donesu konkretne mjere implementacije Odluke Ustavnog suda BiH, kao najbitnijeg preduslova za uključivanje BiH u evropske integracije.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo.

Pitam tko je za? Tko je za prijedlog gospodina Tokića? Možete vi glasati za svaki prijedlog ako nisu kontradiktorni.

Tko je protiv prijedloga?

Tko je suzdržan?

Evo ima reklamacija.

Pitam još jednom. Tko je za prijedlog gospodina Tokića?

Pitam po entitetima. Iz Federacije BiH, tko je za?

Tko je protiv iz Federacije BiH. Oprostite.

Tko je iz RS za? Iz RS, tko je za?

Od 32 nazočna – 15 je glasovalo za – 12 je glasovalo protiv. Iz Federacije BiH 13 je glasovalo za – iz RS 2 je glasovalo za. Prema tome, ovaj prijedlog nije prošao.

Idemo na drugi prijedlog gospodina Spahića. Treba li ga točno formulirati? Izvolite, gospodine Spahiću.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja sam podržao duh vašeg zaključka koji je potpisala gospođa Branka Todorović, a želio bih definisati moj prijedlog zaključka tačno. Parlamentarna skupština, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, zahtijeva od skupštine entiteta da odmah pristupe navedenim ustavnim promjenama, u skladu sa odlukama Ustavnog suda BiH, kako bi se Nacrt izbornog zakona mogao uputiti u parlamentarnu proceduru, jer je vaš rezultat rada.

MIRKO BANJAC

To je sledeća tačka, gospodine. Promašili ste tačku.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ne, ne, odnosi se na ovu tačku dnevnog reda. Ja sam protiv donošenja operativnog plana, u principu, ali sam glasao za da bih pokazao dobru volju, pošto

nisu to prijedlozi koji se sudaraju, a moj je prijedlog da mi, kao Zastupnički dom, pošto je došla radna grupa Vijeća i radna grupa Kolegijuma do jednog zaključka koji je krucijalni, da ga mi ojačamo stavom Parlamentarne skupštine BiH, zahtijevamo da entiteti odmah pristupe ustavnim izmjenama i to je, naravno, da bismo deblokirali rad na Nacrtu izbornog zakona, jer to je zaključak vašeg rada, i ako to ne uradimo, tačka.

Predlažem sljedeći zaključak. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH zahtijeva od entiteta, Federacije BiH i RS, da odmah pristupe ustavnim promjenama, kako bi se Nacrt izbornog zakona BiH mogao pustiti u parlamentarnu proceduru, jer je to temeljni preduvjet ulaska u Savjet Evrope, vrlo jasan.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepa.

Pitam vas sve, tko je za ovaj prijedlog gospodina Spahića? Tko je za prijedlog gospodina Spahića?

Tko je protiv?

Treba li ići po entitetima, Branka, treba. Hvala lijepa.

Iz Federacije BiH, pitam, tko je za prijedlog?

Iz RS, pitam, tko je za prijedlog?

Od 31 nazočnog – 14 je glasovalo za prijedlog – protiv je glasovalo 10. Iz Federacije BiH, 14 za, iz RS 2 za. Prema tome, ni ovaj prijedlog nije prošao.

Imamo konačno treći prijedlog. Zadužuje se Komisija za ustavnopravna pitanja, za stalni rad na izbornom zakonu, kako bi uvjet za prijem BiH i u VE, te svjetske asocijacije, bili čim prije ostvareni.

Tko je za ovaj prijedlog? Ovaj prijedlog sam ja zaključio iz vaših rasprava i čitam ga sada kao prijedlog. Molim vas, zadužuje se Radna grupa za stalni rad na izbornom zakonu, kako bi uvjeti za prijem BiH u VE i svjetske asocijacije bili čim prije ostvareni.

Tko je za prijedlog?

Tko je protiv?

Molim vas, još jednom, tko je za prijedlog?

Tko je protiv?

Oni koji glasuju, morate glasati, u suprotnom...

MIRKO BANJAC

Proces glasanja nije završen, Pero.

PERO SKOPLJAK

Molim vas, gospodine Divkoviću, proces glasanja.

Pitam po entitetima, iz Federacije BiH, tko je za prijedlog?

BRANKA TODORVIĆ

Federacija 8, ali niste završili prvi krug, imali ste samo za, niste imali protiv i uzdržanih.

Molim vas, iz RS, tko je za prijedlog?

Od 29 nazočnih, 15 je glasovalo za – iz Federacije BiH 8 je glasovalo za – iz RS 8 za. Ni ovaj prijedlog nije dobio potrebnu većinu.

Gospodine Divkoviću, izvolite.

IVO DIVKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja sam imao prijedlog da ovaj Predstavnički dom donese zaključak da radna grupa, sastavljena od strane Kolegija i Vijeća ministra BiH, do kraja ovog mandata, znači, u narednih mjesec dana, završi svoj rad na pripremi prijedloga stalnog izbornog zakona i da ga predoči ovom parlamentu, da bi ovaj parlament, podržavajući taj prijedlog, omogućio narednom sazivu Parlamenta BiH da ubrza proces donošenja stalnog izbornog zakona.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo, čuli ste ovaj prijedlog gospodina Divkovića. Pitam vas tko je za ovaj prijedlog?

Tko je protiv ovog prijedloga?

Pitam iz Federacije BiH, tko je za prijedlog iz Federacije BiH?

Iz RS, tko je za prijedlog?

Od 29 nazočnih – 19 je bilo za – protiv je bilo 2. Iz Federacije 12 je bilo za, iz RS 6 je bilo za. Prema tome, ovaj zaključak je usvojen. Time smo završili i ovu točku, a kako ste i sami rekli da se i treća točka prilično preklapa sa ovom problematikom, ja otvaram i treću točku, uz molbu da se suzdržimo od nekonstruktivnih, odnosno, prijedloga koji ne ulaze, zaista, u konačno rješenje. Otvaram treću točku dnevnog reda i molim za raspravu.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, ja molim da i nakon ove moje intervencije izađe neko u ime radne grupe, da bih ja upoznao nekog ko je potparol ove radne grupe i spiker ili predsjednik ili koordinator, jer bih želio da, već kad ste stavili na dnevni red ovu tačku oko izbornog zakona, saopćite šta je u suštini, na čemu ste vi stali. Je li tačno ono što sam ja rekao povodom prethodne tačke, ta zadnja rečenica, kao što ste je i sami napisali, potpisali i ovjerali državnim pečatom. Ovjerali ste državnim pečatom, ponavljam, da Radna grupa traži što prije, kako ste rekli, da entiteti bez navođenja imena naprave što prije ustavne promjene. Ja sam razumio, a to bih volio da mi neko razjasni, ako to nije tačno, ako to nije suštinski zaključak, da je povodom izbornog zakona ova radna grupa koju ste vi imenovali, i Vijeće ministara BiH, zaključilo da ništa ne može dalje raditi i ne može staviti u proceduru na način kako ste prihvatili prijedlog gospodina Divkovića o prethodnoj tački, dok ne budu entiteti izvršili ustavne promjene.

Pošto sad dolazi u kontradikciju prethodni zaključak, koji je postigao Zastupnički dom, dakle, četvrti zaključak koji smo čuli od kolege Divkovića, sa vašim stavom, posljednjim iz ove informacije, ja želim sasvim precizno da vas pitam. Kakva je svrha da vi do kraja mandata dostavite nacrt izbornog zakona Parlamentu BiH, ako se prethodni uvjet, koji ste vi uspostavili kao ključni za problem vašeg rada, bez

obzira ko vas je imenovao i kako ste se sakupili, a to su ustavne promjene u entitetima. Mene interesuje da onaj ko je potpisao ovaj dokument koji smo dobili za tačku dnevnog reda, da li je to gospođa Branka Todorović, ako je ona predsjednik te komisije ili koordinator, ili neko drugi, prije nego što otvorimo debatu, čujemo stav, dakle, to je povodom materijala koji smo dobili, pismenog, u vezi sa zadnjom rečenicom vaše informacije. A moje mišljenje povodom ove rasprave je da bi trebalo ubuduće, ako sad više nema uslova, a imalo bi i sada da jedino ko može biti nadležan, ako ćemo praviti, podvlačim, parlamentarnih intervencija više ili manje, da to moraju biti predstavnici svih političkih partija, mora biti konsenzus oko promjena. Inače, ova igra ničemu ne koristi. Molim ili gospođu Branku Todorović ili predsjedavajućeg gospodina Skopljaka da nam se obrate i saopšte u čemu je smisao kontradikcija, ako je oni prepoznaju ili ne prepoznaju, u vezi sa ovom zadnjom rečenicom vašeg završnog izvještaja. Mi vas nismo ovlastili da taj posao radite, ali vi ste se ponudili i ja bih rekao nemamo razloga dobrohotno to prihvatiti u ovom momentu.

PERO SKOPLJAK

Ja molim gospođu Branku da nam da izvješće Radne grupe, premda ste vi dobili materijale i imate ih.

BRANKA TODOROVIĆ

Poštovano Predsjedništvo, dame i gospodo poslanici. Ja ću samo da pročitam poslednju rečenicu izvještaja koji je podnijela Radna grupa i mislim da ćete iz toga izvući pouke. Radna grupa smatra da bi skupštine entiteta trebale što prije pristupiti navedenim ustavnim promjenama kako bi se Nacrt izbornog zakona mogao uputiti u parlamentarnu proceduru. Mislim da je ovo korektan stav i da ga ne treba posebno komentarisati.

IBRAHIM SPAHIĆ

/Govori sa mjesta, poslanik je zadovoljan/

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Spahiću. Gospođa Ana Havel.

ANA HAVEL

Cijenjeni zastupnici, ja u pravilu ne izlazim često, a ovom prilikom ću se osvrnuti i na prethodne dvije točke dnevnog reda. U obje točke govori se o informaciji, a ovdje se, također, govori o izvješću. Ovo prihvatam kao materijal koji je došao zastupnicima radi znanja i radi predlaganja, eventualno, nekih mjera, u konkretnom slučaju. Mislim da smo previše vremena potrošili na one dvije prethodne točke dnevnog reda, a govorilo se o izvješćima, bez nekakvog efekta, a konkretno za ovu tačku dnevnog reda, pošto se govori o izvješću i pošto smo donijeli zaključak, vezano za prethodnu tačku dnevnog reda, za nastavak rada ove radne grupe, mislim da je ova tačka dnevnog reda apsolvirana i da o njoj nemamo više šta diskutirati. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepo. Čujete prijedlog. Ima li još neko za raspravu?

Tko je za to da ovo izvješće primimo k znanju?

Gospodine Spahiću, izvješće imamo, prema tome, smatram da smo tako primili k znanju i nemamo nikakvog razloga dalje se izjašnjavati o tome. Smatram da nemamo nikakvog razloga.

IBRAHIM SPAHIĆ

Pošto ste Vi, gospodine predsjedavajući, rekli da smo mi obavili raspravu, dobili smo izvještaj gospođe Branke Todorović, koja je izjavila da nema ništa komentirati na ono što je potpisala kao izvještaj o radu ove radne grupe Vijeća ministara BiH i Kolegija.

S obzirom da vi, usvajanjem izvještaja ovog Predstavničkog doma, dobijate legitimaciju kao radna grupa, po prvi put, jer ovo je prvi put da mi imamo izvješće jedne radne grupe Vijeća ministara BiH i Kolegijuma, a da vas mi nismo prije toga imenovali, niti smo obaviješteni kako se postaje članom te komisije, ili kako se predlaže, ja želim samo održati iz ovog izvješća, podvlačim, posljednju rečenicu, koju je gospođa Branka Todorović pročitala i rekla „da bi se došlo do nacrtu izbornog zakona“, predlažem neka se tako zaključi, ova rasprava o vašem izvještaju može doći, ukoliko odmah entiteti primijene odluke Ustavnog suda BiH. Podvlačim da to nije ništa novo i prije odluka Ustavnog suda BiH, prošle godine, nijedna od političkih grupacija koja je predlagala usklađivanje entiteta sa Ustavom BiH, i bila je riječ o prijedlogu koji smo dali gospodin Kadić i ja, tačno se odnosio na jednakopravnost građana i naroda i zaštitu manjina u BiH. Smatram da je ovo trenutak da, ako se usvoji ovaj izvještaj, izjava gospođe Branke Todorović i ovo na čemu ja insistiram, treba da bude baza za završetak rada ove točke dnevnog reda i ove tačke.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Banjac ima netačan navod.

IBRAHIM SPAHIĆ

Nisam ja završio. Ustav BiH, ne, ne kad kažem, ja da završim, onda sam završio. Ne može gospodin Banjac imati odmah intervenciju, možda će imati bolju intervenciju kad drugi dio izgovorim. Dakle, u tom dijelu iz 12. mjeseca, Vi ste, gospodine Skopljak, meni poslali pismo, i gospodinu Kadiću, jučer na naše adrese, u ime Kolegijuma i rekli ste da naši prijedlozi za ustavne dopune, amandmanske dopune Ustava BiH, kao inicijative iz prošle godine, nisu u skladu sa novim poslovníkom. Ja sam Vam pripremio, u skladu sa novim poslovníkom, danas izmjene sa devet odjeljaka koje se odnose, između ostalog, i na ovaj predmet naše današnje rasprave, zbog toga što mislim da je dobro da ste se skoro nakon godinu dana sjetili da odgovorite pismeno na inicijativu poslanika ovog doma i da istaknem to kao vrijedan trud, nakon jednogodišnjeg rada, ali da isto tako ne bi bilo dobro da se zaturi ova zadnja rečenica u nekoj informaciji, kako bismo, otprilike, mi danas uradili, ako bismo blagonaklono prihvatili informaciju o radu ove radne grupe.

Ključ je koji svako, ko drži do sebe, u bilo kakvom smislu te riječi, želio to da uradi ili ne želio, svakako u promjenama Ustava pa nadalje, u skladu sa odlukom Ustavnog suda BiH, i prema tome, ja sam imao potrebu da vam još jednom odam

priznanje što ste u ovakvom sastavu kakav sam pročitao došli do takvog zaključka. Ako je moguće da ste vi došli do takvog zaključka, ja sam izrazio nezadovoljstvo ili nerazumijevanje ili čuđenje, kako to da niste glasali povodom prethodne tačke dnevnog reda, kad ste se zaklinjali u ulazak u Savjet Evrope, nekoliko godina niste se izjasnili povodom vašeg stava oko izbornog zakona. Vaš je stav bio, evo ga u radnoj grupi, evo ga autonomno politički potpisan, nije niko na vas vršio pritisak, nema međunarodne zajednice, isključeni su poslanici drugih političkih partija iz vašeg prijedloga, dakle, ništa vam nije smetalo, zaključili ste da je glavna prepreka za nacrt izbornog zakona promjena entitetskih ustava i zato zahtijeva da se izjasnite o vašoj zadnjoj rečenici, kao zaključku povodom ove tačke dnevnog reda i to je jedini uslov, koji bi bio normalan, ako hoćemo da ozbiljno razgovaramo i da dobijete neku legitimaciju za nastavak rada u duhu prijedloga kojeg je dao gospodin Divković. Ako ne, ako bi to bila nekakva opšta informacija iz koje se ne zna o čemu se..., to bi bilo, u stvari, na neki način samo prolongiranje stvari, kao što je dobro poznato, mi do tog teksta nećemo doći, ako ne bude jasan zaključak Parlamentarne skupštine BiH da se ustavi entiteta izmijene u skladu sa zahtjevom Ustavnog suda BiH, što je neprikosnoveno i o čemu se ne da diskutovati. A rečeno je u izjavi gospodina Petrića, to vas je dodatno ohrabrilo u vašem samostalnom političkom radu, da je svakako nacrt izbornog zakona moguće ponuditi samo ukoliko su integrirani i oni stavovi, odnosno odluke Ustavnog suda u cjelosti i bez dodatnih izgovora.

Dakle, vi imate vlastitu samostalnu političku aktivnost, koju cijenim, a imate, evo, i prvi put potpunu saglasnost i nemate nikakvog spora sa visokim predstavnikom i to me dodatno obavezuje da podržim vaš rad, ukoliko ovaj zaključak glasi onako kako je Branka Todorović rekla, molim bez komentara, valjda svako to razumije.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Dokić, pa onda gospodin Kadić.

MIRKO BANJAC

Zaboravio si na mene.

Dame i gospodo, obzirom da je moj prethodnik bio kratak i koncizan, ja ću pokušati da samo kažem ono što je u radnoj grupi bio problem i zašto ovako stoji. Iz Kancelarije OHR-a stigao je dopis u kome se traži da se ne donosi konačan nacrt, sve dotle dok se ne implementira odluka Ustavnog suda BiH. Mi smo vama pisali izvještaj i u tom izvještaju smo stavili zadnju rečenicu da bi trebale skupštine entiteta da se izjasne. Nikom ne možemo naređivati, niti smo naređivali, ali za daljnji nastavak rada, znači, trebalo bi to uraditi i ne znam zašto se to komplikuje. Komisija je prešla kompletan tekst, dok Ibro ima dodatak ovom nastupu. Komisija je prešla kompletan tekst, znači imamo kompletan tekst i imamo nekoliko spornih tačaka, gdje tražimo usaglašavanje, ali mi tražimo usaglašavanje nacrta sa postojećim Ustavom BiH i ustavima entiteta. Ono što se nalazi u Ustavu za nas je obavezujuće. Zašto se dogodio zastoje, da ne ponavljam, rekao sam i mislim da imamo zaključak u prethodnoj tački da komisija nastavi usaglašavanje tamo gdje je to moguće i nema nikakvog spora, nastaviti ćemo usaglašavanje i zašto sad komplikovati situaciju. Ne razumijem uopšte.

PERO SKOPLJAK

Javio se gospodin Dokić, pa gospodin Spahić.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, zaista nije primjereno da se po ovako važnim pitanjima rasprava vodi po principu sačekivanja, pa kad se sačeka neka riječ, neka rečenica, onda se toliko ona ispolitizuje da se zgadi i onome ko to prihvata. Zaista nam to nije potrebno ovdje. Malo ću se vratiti na diskusiju o prethodnoj tački dnevnog reda. Nije u redu što su ovdje pojedini poslanici potpuno omalovažili napor jedne, ja bih rekao, ipak, legitimne radne grupe za izradu nacrtu stalnog izbornog zakona.

Kao prvo, podsjetit ću vas, inicijativu za formiranje te radne grupe je formirala ova delegacija BiH u Savjetu Evrope. Na taj sastanak, ovdje u Sarajevu, odmah u junu, po povratku iz Strazbura, osim Kolegijuma, predsjedavajućih oba doma, naglašavam oba doma, bili su pozvani i predsjednici poslaničkih klubova i predstavnici partija koje nemaju poslaničke klubove. Oformljena je jedna ekipa. Njoj je pridružen dio ekspertskeg tima i predstavnici Ministarskog savjeta, dakle, zaista jedan kompetentan tim. Ubijeđen sam da niko iz te ekipe nije imao ništa protiv da on bude i proširen ukoliko je to proširenje sa dobrom namjerom. Ako ste čitali, gospodo, i pismo koje je visoki predstavnik uputio izvjestiocu iz Savjeta Evrope za BiH, gospodinu Surijanu, onda je on tamo, vidjeli ste, pozdravio formiranje ove grupe i naznačio kao korak naprijed ka stvaranju uslova da se dođe do stalnog izbornog zakona. To je promaklo ili zlonamjerno nije htjelo da bude protumačeno. Da ne držim lekcije, moja je sugestija da, i prijedlog o kojem ću tražiti da se izjasnite, da mi tražimo da radna grupa nastavi sa radom, da do kraja ovog našeg mandata nam podnese cjelovit izvještaj, ne u ovom smislu da se kaže šta je sporno, nego da u tom izvještaju bude dio tog nacrtu u kojem će stajati one stvari koje su usaglašene, a da se naznače sporne, slično kao što je to i ovdje urađeno, kako bi nova skupština mogla da nastavi sa ovim radom. Ovakav je moj prijedlog za glasanje. A dodajem ovome sugestiju da nova skupština, kad bude ovo raspravljala, i eventualno proširena komisija, poslije izbora, radi cjelovit izborni zakon, ne čekajući promjene entitetskih ustava. Ja neću sad da ulazim u to šta će donijeti te promjene i hoće li išta donijeti i koliko će donijeti, neću da ulazim, zaista, nemamo ni pravo da nalažemo skupštinama da rade svoj posao, a mi ovdje ne radimo svoj posao.

Dakle, da se nastavi rad na ovom izbornom zakonu, a da se na kraju, u prelaznim odredbama, preuzme obaveza da će, ako nacrt bude gotov prije procedura u skupštinama, zapamtite da će to trajati, evo izbora, konstituisanje, nema ni stavljanja na dnevni red do januara, apsolutno, pod najoptimističkim scenariju. Dakle, da se u prelaznoj odredbi definiše kao obaveza preuzimanje eventualnih promjena entitetskih ustava u stalnom izbornom zakonu. Hvala vam lijepa.

RASIM KADIĆ

Dame i gospodo, ja, naravno, cijenim svaki pokušaj da se u bilo kojem aspektu, kockica koja ide, koja se zove BiH, pomjera naprijed, ali moram vam reći nešto što je, evo, na kraju, pa makar to bila i priča o sačekivanju.

Naime, u izvještaju ove radne grupe piše. Kolegij Predstavničkog doma i Doma naroda, u skladu sa utvrđenim kriterijima i dostavljenim prijedlozima, reći ću

direktno. Ja, kao poslanik u ovom domu i predsjednik Ustavne komisije Predstavničkog doma, nisam znao da je formirana ova radna grupa. Niko mi nije dostavio kriterije i niko me nije pitao za prijedloge. Vrlo direktno ću reći. U komentaru koji sam dao za “Slobodnu Bosnu”, rekao sam da je ovo bila radna grupa koja je trebala da popravi materijalni položaj nekih članova radne grupe, bez ikakvog stvarnog utemeljenja da se ona formira. Stav Ureda visokog predstavnika nije, iako je on vrlo precizan, ali, molim vas, ja nisam jedan od onih koji će aplaudirati svakoj rečenici Ureda visokog predstavnika. Ova radna grupa je formirana tako da ne dođe do rješenja. Molim vas, gospodo, po kojem kriteriju je član radne grupe gospodin Ivan Bender? Ko ga je predložio i ko se je s tim složio? I zbog čega je on u radnoj grupi? Možda je kriterij članstva u radnoj grupi za stalni izborni zakon bilo njegovo aktivno odbacivanje ideje o ravnopravnosti naroda na cijeloj teritoriji BiH, prilikom prve rasprave Ustavnog suda u Banja Luci. To je bio kriterij nekome da to predlaže, i na kraju, preciznije nego moj kolega Ibrahim Spahić. Licemjerno je od članova radne grupe da napišu, radna grupa smatra da bi skupštine entiteta trebale što prije pristupiti navedenim ustavnim promjenama, a da danas, na prijedlog da se pristupi ustavnim promjenama entiteta, glasaju protiv tog prijedloga, to je rekao gospodin Ibrahim Spahić, ali i ja vrlo precizno, i u roku od 30 sekundi. To je, dakle, ono što želim da kažem povodom ovog prijedloga i smatram, naravno, da sa ovom radnom grupom, u ovakvom načinu formiranja radne grupe, u ovoj situaciji, nikakve šanse nemamo da dođemo do prijedloga stalnog izbornog zakona. Naš temeljni problem ostaje onaj koji nam je gospodin Prlić rekao, nedostatak elementarne svijesti o tome i želje da funkcioniraju institucije BiH, da državu BiH osjećamo svi kao svoju državu, da je unapređujemo u njenim temeljnim interesima koji znače, između ostalog, i uvjete za prijem u VE i reći ću vrlo direktno, postoje oni u ovoj radnoj grupi koji rade sve protiv toga da ne bude nikakve države BiH, ili da se nikada ne dođe do prijedloga ovog izbornog zakona. Ja to vrlo direktno govorim, a ko se složio s tim, ne znam. Ja znam da mene niko nije konsultovao. Hvala.

PERO SKOPLJAK

Kao član radne grupe, ima gospodin Banjac.

MIRKO BANJAC

Gospodine Kadiću, ne trebaju emocije, može i bez toga.

RASIM KADIĆ

Samo nemojte me učiti ne trebaju emocije.

MIRKO BANJAC

Pa kad čovjek nema argumenata, onda povisi ton, to ste Vi sad uradili.

RASIM KADIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

PERO SKOPLJAK

Gospodine Kadiću, molim Vas.

MIRKO BANJAC

Činjenica da poslanik pokušava da omalovaži pravo Kolegijuma da za poslove iz svoje nadležnosti formira radnu grupu. Na to nemate pravo, poslaniče, i onemogućavate jedan legalni organ da radi. Možete izraziti svoje neslaganje sa onim što dobijete od te radne grupe, odnosno Kolegijuma, jer radna grupa neće predlagati, nego mi predložimo Kolegijumu, a Kolegijum predlaže Parlamentu. Znači, nemate pravo na takav način raditi. Dalje, evo, recimo gospodin Kadić se često poziva na zakone koji su nametnuti, itd. Evo ja, kao član radne grupe, prihvatam u cjelini tekst koji je napravila ekspertska grupa tog nacrtu izbornog zakona, u cjelini prihvatam. Prihvatate li Vi, gospodine Kadiću? Onaj zakon koji je napravila ekspertska grupa u cjelini kao nacrt prihvatam ovog momenta i glasam za taj nacrt, a sad to nema smisla, a ima smisla što vi prozivate, gospodo, molim samo da ja završim kad on završi, a ima smisla da se govori o tekstu zakona o himni, o grbu, o zastavi, o graničnoj službi, to ima smisla, a nema smisla da ja prihvatim ovo što ja hoću. Ibro, tebi će malo teže biti shvatiti ali nije teško. Ja, dakle, prihvatam to, a prihvatio sam da sa radnom grupom usaglašavamo sve ono gdje se drugi ne slažu i mi smo blizu rješenja i, molim lijepo, ne možete, gospodo, unaprijed osuđivati da li će radna grupa doći ili neće doći do rješenja, onda vi znate gdje neće doći. Onda vi nekog instruišete, nekog od radne grupe da ne dođe. Ja mislim da hoće i vjerujem da hoće i vjerujem da treba, i ja vas molim da se radnoj grupi unapred ne daju ocjene i osude, treba da radimo da vidimo šta će biti.

PERO SKOPLJAK

Repliku ima gospodin Kadić.

RASIM KADIĆ

Ovo je replika sa zadovoljstvom. Ukoliko se gospodin Banjac, kao član Kolegija, našao prozvanim zbog sastava radne grupe u kojoj je gospodin Ivan Bender, onda mi je drago da je moja reakcija postigla.

MIRKO BANJAC

Nije Bender uopšte član radne grupe.

RASIM KADIĆ

To je prvo.

Drugo, gospodine Banjac, Vi kažete da prihvatate ono do čega ste došli. Mi nemamo ono do čega ste vi došli, molim vas. Prema tome, ne možete me ni pitati da li se ja slažem s tim, to je jedna vrlo, ja bih rekao, nebitna politička igra u ovom trenutku.

Treće, o čemu ste se vi složili, ukoliko u vašem izvještaju piše da su povodom izbornog zakona ostala sljedeća otvorena pitanja, način registracije i aktivno biračko pravo izbjeglih i raseljenih. Šta treba da uređuje Izborni zakon BiH, a šta izborni zakoni entiteta. Preferencijalni sistem glasanja, za izbor članova Predsjedništva BiH i način izbora delegata za Dom naroda Parlamenta Federacije BiH. Molim vas,

gospodo, krupna su pitanja ostala na dnevnom redu. Prema tome, vi se niste usaglasili o nekom zakonu, za koji mene pitate da li biste Vi taj zakon podržali. U međuvremenu, OSCE je riješio jednu od dilema, izbor u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, a ja bih rekao, i ponovio bih vrlo direktno. Čudno je da radna grupa zaključi da treba mijenjati ustave entiteta u skladu sa odlukom Ustavnog suda BiH, a da članovi radne grupe danas glasaju protiv. A kada je o emocijama riječ, moram reći da možda u ovoj sali ima onih koji hladno prihvataju činjenicu da je ovaj parlament neefikasan, nefunkcionalan, da institucije BiH ne rade dobro i da činjenica da je to, kao što reče gospodin Prlić, ključna tačka zbog čega mi ne možemo napraviti korak naprijed prema evropskim integracijama. Možda je nekome drago što je to tako pa može hladno, cinično da to prihvata, ali za razliku od takvih, ja volim svoju zemlju, ja volim BiH i nije mi svejedno, nije mi svejedno hoće li ona tapkati u mjestu i hoće li je prestići sada Jugoslavija, odnosno Srbija, Bjelorusija i hoćemo li mi ostati na repu događaja i nadam se, gospodine Banjac, da ćete i Vi uvidjeti, i svi drugi koji me sada slušaju, da moramo ići ka takvoj BiH u kojoj se nećemo radovati kad ona nešto ne usvoji, nego će nam biti drago kada napravimo korak naprijed.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo, gospodine Kadiću. Gospodin Spahić ima riječ. Gospođo Rađević.

IBRAHIM SPAHIĆ

Ja bih htio gospodinu Banjcu, gospodine predsjedavajući, da skrenem pažnju da sam se jednom poslužio Jungom, a mogao bih se i nekim drugim poslužiti autoritetima, npr. Frojdom, ali sad nemam stvarno živaca da se tim bavim u ovom trenutku, ali bih rekao nešto drugo. Ja nikada nisam shvatio da neko može da pruža argumente na nevideno, pogotovo kad je riječ o zakonima koji su od tako strateškog, važnog značaja. Prema tome, ja vas pozivam, kao radnu grupu Kolegijuma ili Vijeća ministara BiH, da poslanicima danas, u toku dana, dok traje ova sjednica, Sekretarijat dostavi taj nacrt, prednacrt ili radni materijal na kojem vi radite i koji se zove izborni zakon. Ja insistiram da poslanici, s obzirom da je riječ o dokumentu koji oni treba da usvoje, ne da im se nametne, da poslanici koji treba da znaju o čemu se radi, kad se vi pozivate na taj dokument, da dobiju te papire, jer ne može se osigurati realizacija ni zaključka gospodina Divkovića, ni debata o ovoj tački koju ste vi nametnuli, jer ona nije tražena ni od koga i dobro je da ste to uradili, da se pojavite pred Parlamentom, dajte vi nama taj dokument, kao što gospodin Banjac često traži stenograme. U ovom slučaju, ovo prevazilazi značaj stenograma i krucijalnih rasprava oko ničega. Dakle, ja zahtijevam od radne grupe, kao poslanik, a nadam se da će i drugi biti zainteresirani, da vide taj fenomenalni dokument iza kojeg ste vi tako dobro stali.

Ja nisam bez veze vama spomenuo da vi niste reagovali, kao Kolegij, u vrijeme kad ste bili predsjedavajući. Ja sam tražio od vas, vrlo precizno, najjednostavnije, zaključak, a nadam se da će to Parlament prihvatiti, ako ne može, po Poslovniku se kaže, svaki dokument koji je u proceduri ili koji je javni ili koji se tiče uloge i rada poslanika, bilo da ga ima Predsjedništvo BiH, ako nije državna tajna, Vijeće ministara BiH ili neko radno tijelo Parlamenta BiH ima pravo na njega. Ja zahtijevam da dobijem, a ako žele drugi poslanici, a vjerujem da hoće, da dobijem i taj jedan peti ili deseti nacrt teksta. Zahtijevam da dobijemo taj tekst pa da onda vidimo kud ćemo sa ovom grupom.

Što se tiče reakcije gospodina Banjca u vezi sa ovom radnom grupom, ja se dobro sjećam razgovora koje smo imali prije. Gospodine Banjac, koristite svaku priliku da pokušate praktično pokazati se, na neki način, kao čovjek koji odlučuje o sudbini Bog te pitao koga i na koji način. Ja Vas želim samo upozoriti da ste poslanik jedne političke partije i grupacije i da ovom domu imate obavezu predložiti rezultat svoga rada na koji se pozivate i tražim ovaj dokument.

Zaključak, molim dokument radne grupe.

PERO SKOPLJAK

Dobro, gospođa Rađević ima repliku, pa gospođa Ana Havel ima repliku.

DESANKA RAĐEVIĆ

Replika je gospodinu Kadiću. Gospodine Kadiću, meni je drago što se Vi radujete BiH, što Vam je u njoj lijepo. Ja bih htjela i ja hoću da joj se radujem i da mi u njoj bude lijepo. Nažalost, kao posljedica onoga što Vi i Vama slični radite meni u BiH, u kojoj vi ukidate entitete, niti je lijepo niti joj se radujem, ali nije ni važno, ja sam samo jedno ljudsko biće, nego je tragično to što ovako sigurno misli ogroman broj ljudi u BiH. To je tragično. Kad bih to samo ja jedna mislila, na kraju krajeva, nije ni važno.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospođa Havel.

ANA HAVEL

Nisam sklona replikama, to vi znate vrlo dobro, ali gospodin Kadić, zaista, zaslužuje da se osvrne na njegovu diskusiju. Naime, ironično spominjanje imena gospodina Ivana Bendera zaista nije potrebno na ovom mjestu. Gospodin Ivan Bender je častan čovjek, zaslužan čovjek, osoba koju dobar dio naroda voli. Ako ga neko ne voli, to je njegov problem, ali nije zaslužio da se na takav način ovdje spominje njegovo ime. Inače, naravno da smo mi svi za BiH. Neka mi niko ne kaže da ja nisam. Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Kadiću, izvolite.

RASIM KADIĆ

Mogli bismo replicirati danima. Međutim, ja nisam osporio pravo Kolegiju da formira radnu grupu, ali na način kako je to uradio Kolegij, sastav radne grupe je očito napravljen da ne dođe do rješenja. Vi, gospođa Havel, možete misliti o gospodinu Ivanu Benderu šta hoćete, ali ja smatram da je poniženje za ovaj parlament da on bude član ovog parlamenta, odnosno, ovog kolegija za pripremu stalnog izbornog zakona. Zahvaljujem.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepo. Ovdje smo izvješće radne grupe primili, dobili ste materijale pred sebe i smatram da smo ovu točku dnevnog reda ovim iscrpili. Prelazimo na

IBRAHIM SPAHIĆ

/govori sa mjesta i ne čuje se/

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepo, ne možemo otvarati raspravu, idemo na 4. točku dnevnog reda.

Ad.4. II fakultativni protokol kroz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, čiji je cilj ukidanje smrtno kazne

Otvaram raspravu o 4. točki dnevnog reda. Izvolite. Ima li netko za raspravu? Nema.

Tko je za? Pitam sve.

Tko je protiv? Pitam sve?

Po entitetima.

Iz Federacije BiH, tko je za?

Iz RS, tko je za?

Od 25 nazočnih, 16 je glasovalo za. Iz Federacije BiH 15 za – iz RS 5 za. Prema tome, ovo izvješće nije usvojeno. Molim vas, ovdje se radi o lapsusu moje službe. Dakle, ovo izvješće je usvojeno, ipak. Oprostite, molim vas. Sporazum.

Prelazimo na točku 5.

Ad.5. Sporazum o razvojnom kreditu za sektor naobrazbe između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj Svjetske banke

Stavljam točku na raspravu. Izvolite, gospođo Muminagić.

SUADA MUMINAGIĆ

Uloga parlamenta u ovoj i sljedećoj tački dnevnog reda je da da ili ne da saglasnost na ratifikaciju. Ja govorim glasno, ne mogu glasnije. Kažem da je uloga parlamenta da damo saglasnost na ratifikaciju Sporazuma sa Svjetskom bankom o razvojnim kreditima. Međutim, mislim da radimo pogrešno, jer nam se već ne znam koji put, još smo jedanput imali prije nešto više od pola godine raspravu isto ovako o kreditima, da nam se nisu podastri podaci, osim šturog sporazuma i stava Predsjedništva BiH, odnosno odluke Predsjedništva BiH o prihvatanju sporazuma. Mi smo se dogovorili, kao Parlament, da ćemo redovno dobijati informaciju o zaduženosti BiH. Jedna takva informacija je trebala da dođe u julu mjesecu. Pošto ta informacija nije stigla, mi kao Parlament, nemamo uvida u sadašnje stanje, jedino ako ne uzmemo ono što smo zadnji put raspravljali, pa mislim, ako već nismo od Vijeća

ministara BiH dobili informaciju, i ako nismo stavili tu informaciju na dnevni red, onda su, uz ove prijedloge o prihvatanju sporazuma, trebali da budu ovi podaci o zaduženosti BiH, kako bismo se odgovorno, kao Parlament koji daje saglasnost na novo zaduživanje, odnosili prema ovoj materiji. Mi to nemamo. Ja pretpostavljam da je Predsjedništvo BiH imalo takve podatke. Ne mogu vjerovati da su samo donijeli odluku o prihvatanju sporazuma, bez uvida u to šta to znači, to je prvo.

Drugo, ja ću govoriti o oba ova sporazuma, o 5. i 6. tački, da ne bih ponovo izlazila, jer, da tako kažem, na sličan način preuzimamo obavezu. Mi dajemo saglasnost za ratifikaciju. Moram reći da jednim od ovih sporazuma se prihvata kredit oko 11 miliona dolara, 8 miliona SDR-ova za obrazovanje, a u drugom kreditu o zapošljavanju, odnosno, tako bih rekla, stvaranju uslova za prekvalifikaciju ili pružanje podrške demobilisanim vojnicima za zapošljavanje. U tom drugom se radi oko 15 miliona dolara, govorim u dolarima, jer je nama bliže ova cifra između 15 i 16 miliona dolara. To nisu male cifre. Znači, mi ovdje dajemo saglasnost na zaduživanje BiH 15 plus 11 miliona dolara, to je jedno, zato bismo morali malo da imamo više podataka, a drugo, ovim sporazumima se preuzimaju određene obaveze, osim vraćanja kredita. Ja neću sad govoriti o vraćanju, zato što krediti imaju *grace* period do 10 godina, pa obaveze za Budžet dolaze poslije 10 tih godina, ali one nisu malene. Kredit će se vraćati 25 godina. Ali, u samom tekstu Sporazuma imate obaveze da za određene kategorije koje su navedene u Sporazumu, IDA, odnosno Svjetska banka, ne obezbjeđuje 100% iznos sredstava, već obezbjeđuje negdje 90%, a negdje i 60%, različito je, da sad ne navodim ove pojedine dijelove Sporazuma.

Molim vas, kad se sklapaju ugovori, kad se počinje implementirati zajam, moraju se imati 100% sredstva, inače se, prema onima koji sklapaju ugovore sa ovima koji su uzeli zajam i koji će ga implementirati, oni stvaraju prema izvođačima radova, prema onima koji će implementirati zajam, stvaraju obaveze. Ja ovo govorim iz iskustva, jer imam sličan slučaj, da nisu 100% finansirani radovi iz kredita Svjetske banke, već sa 90%. Radovi su davno završeni, a razlika sredstava još uvijek nije namaknuta, odnosno, obaveze prema izvođačima nisu izmirene. Mislim da, kao država, kad preuzimamo obaveze, da se moramo organizovati, da izvršavanje tih obaveza pratimo. Ja ovo govorim zbog toga što se zajam onda dijeli na dva entiteta i to kao ostaje obaveza entitetima da izvrše ove obaveze, ali, ako se mi, kao država BiH, pojavljujemo kao oni koji daju saglasnost na kredit, onda mislim da bismo morali odgovorno pristupiti i ovim obavezama. Zbog toga sugerisem da se zaduži Vijeće ministara BiH da prvo redovno prati implementaciju ovih kredita i da pravovremeno koordinira aktivnosti sa entitetima na izvršavanju preuzetih obaveza za implementaciju ovih sporazuma. Nama je kraj mandata. Znam da ovo ne bismo mogli ponovno stavljati na dnevni red, ali mislim da se ne bi smjelo dozvoliti da razgovaramo o ovakvim sporazumima bez podastrih podataka o zaduženju i načinu na koji ćemo izvršavati obaveze iz Sporazuma i šta te obaveze, šta ti krediti znače za budžet BiH, odnosno onih koji će ga vraćati.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospodine Špiriću, izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege poslanici, ja mislim da je kolegica Muminagić apsolutno u pravu. Ja mislim da pojedini državni organi toliko neozbiljno pristupaju pitanjima zaduženja BiH da je to gotovo za ne povjerovati. Mislim da međunarodna zajednica možda suviše pažnje ulaže na ovo što se zove razvoj BiH, ali da nema adekvatan odgovor iz BiH. Ja prvo mislim da ni Predsedništvo BiH nema adekvatne timove da ovu problematiku prati, kao što ih nema ni Ministarski savjet, ali za mene je jako bitno, za državu u kojoj mi živimo, da svako novo kreditno zaduženje mora doprinositi rastu stepena državnog bogatstva, da to i ostali ljudi ili građani osjete. Mi imamo povećanje stepena zaduženja BiH, koje ne prati ovaj stepen o kojem ja govorim iz razloga što niko nikada nije izračunao šta znači zaduženje na jednom, drugom, trećem segmentu. Jasno je da predstavnici međunarodne zajednice, pa i finansijska asocijacija, pre svega, uređuju infrastrukturu da bi se ušlo u ozbiljnije ekonomske reforme i da tim ekonomskim reformama, pre svega, mi moramo dati ton i za to mislim da ovim problemima novih zaduženja se mora prići na mnogo ozbiljniji način. Nelogično je da mi ulazimo u ratifikaciju sporazuma, a da nemamo odgovor i na ovo pitanje koje postavljam. Koliko svaki novi kredit ili svako novo kreditno zaduženje BiH doprinosi rastu društvenog proizvoda na nivou države, odnosno, koliko će ono biti u funkciji rasta blagostanja i ekonomskog statusa svakog građanina BiH? Takav odgovor mi do sada nemamo i nisam ubijeden da imamo validnu informacionu osnovu svih linija zaduženja, pa i donacija na nivou države BiH. Zato mislim da ovom treba mnogo ozbiljnije pristupiti. Nekad nije neozbiljno, vidite, i vratiti neki dokument da bi se pojedine strukture uozbiljile. Ne, dakle, da nismo zahvalni svim onima koji žele finansijski da pomognu BiH na raznoraznim projektima, ali mislim da domaći establišment, koji opservira, to treba uozbiljiti. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Ministar Kurtović.

MIRSAD KURTOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, ja moram prvo krenuti od jedne činjenice, jer se to često, a posebno se aktueliziralo u zadnjih nekoliko mjeseci, pitanje zaduženosti BiH.

Mene jako iznenađuje da ljudi od toga pokušavaju da naprave fetiš tajnu, ili vjerovatno pomalo opterećeni prethodnim sistemom, kada su se svi podaci, informacije takve vrste, jako krili i čuvali od nekoga. Ja moram da kažem da je pitanje zaduženosti BiH bio jedan od zadataka koji nam je međunarodna zajednica postavila u okviru našeg prijema u međunarodne finansijske institucije, prije svega MMF i Svjetsku banku, i u tom smislu, jasno su definisane obaveze i BiH, a isto tako i međunarodnih finansijskih institucija. Neću reći najuređenije, ali ima jedan od uređenijih sistema praćenja zaduženosti BiH i naš dug, informacije o njemu uspostavljene su uz podršku i zajedno sa ljudima iz međunarodne zajednice. Konkretno, naše sve informacije o dugu provjerene su od strane asistenata iz JUESTREŽORIJA, koji rade još uvijek u našem ministarstvu, odnosno, oni su sada funkcionalnim razdvajanjem Ministarstva za trezor više vezani za to ministarstvo. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u tom smislu je potpuno uspostavilo informacioni sistem kojim je vladama entiteta, odnosno Banja Luci i

Sarajevu, Centralnoj banci i centralnoj jedinici u svakom trenutku, svaka informacija o zaduženosti BiH potpuno dostupna. Ministarstvo vanjske trgovine u duhu sa određenim obavezama koje ima, pravi svakih pola godine vrlo opsežnu informaciju, sa 30. junom 2000. godine, u kojoj se tačno zna koje smo kredite naslijedili od prije rata, koliko smo se poslije rata zadužili. Ja bih zamolio, ja još jednom apelujem, u stvari, na predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH, da ovu informaciju iznese u javnost. Nema potrebe, stvarno nema nikakve potrebe da se svi poslanici ne upoznaju sa ovim. Ovo je Vijeću ministara dostupno i svakih pola godine Vijeću ministara se dostavljaju ovakve informacije. Ja stvarno zato osjećam kao potrebu, opravdavam zahtjeve poslanika. Ova informacija se mora dati poslanicima dati. Mi moramo znati koliko je, kako, kada i gdje zadužena BiH. Ja bih stvarno zamolio, ja ću evo sada gospođi Muminagić fotokopirati ovu informaciju i dostaviti, nažalost, pošto to nije redovnim putem dostavljeno. Zašto da ne, ja vas molim, znači, na Vijeću ministara to je dostavljeno. Po proceduri, Vijeće ministara BiH treba da dostavlja poslanicima, odnosno Parlamentarnoj skupštini BiH. Ne znam, ja nisam predsjedavajući, žao mi je što to ne uradi.

Drugo pitanje, pazite, kredite koje BiH zaključuje, uvijek se prave u saradnji, odnosno zajedno sa vladama entiteta. Moram reći da određena ograničenja, koja daje Vijeće, Zakon o Vijeću ministara BiH i ustavne odredbe ne omogućuju i ne dozvoljavaju da Vijeće ministara BiH, odnosno neko od resornih ministarstava, može da kaže da je taj kredit opravdan ili neopravdan. Prema tome, mi smo jedna od institucija koja je eksponirana prema inostranstvu i svi međunarodni stručnjaci vrše pregovore i dogovore o konkretno najboljem plasmanu tog kredita. Svaki sporazum koji napravimo praćen je određenim opisom projekta, određenim uslovima koje treba BiH, odnosno njeni entiteti da izvrše, i ostalim pojedinostima koje ima svaki od klasičnih kredita. Oba kredita su i u ovom slučaju potpuno ispregovarana, kako sa državom BiH, koja je garant, tako i sa vladama, odnosno resornim institucijama u entitetima. Mi smo, shodno tome, napravili supsidijarne sporazume, koji su potpisani od strane vlada entiteta, kao i pismo o razvojnim politikama koje prati ove sporazume. U praksi se pokazalo tačno ovo što je gospođa Muminagić rekla, da svoje obaveze entitetske institucije uvijek ne izvrše, kad su u pitanju kofinansiranja, odnosno, dodatna finansijska sredstva, koja treba da obezbijedimo iz sopstvenih izvora. Ja postavljam jedno od pitanja kako obezbijediti mehanizam da entiteti moraju da ispoštuju te rokove i te iznose koji su predviđeni projektnim sporazumom, eto, ja bih toliko. Hvala vam.

PERO SKOPLJAK

Hvala Vam lijepo. Nadam se da su ovim neke stvari rečene i za iduću točku, no, još jednom, izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja se pridružujem onima koji smatraju da zaduženost BiH treba da bude transparentna i zaista treba dostaviti materijale, prije svega vama poslanicima i svim drugim relevantnim faktorima u BiH i smatram da vam treba svakako i finansijska odgovornost kad govorimo o zaduženosti.

No, ja bih želio reći, prije svega za ovaj kredit o razvojnom kreditu za sektor obrazovanja, pokušat ću ja, onda, ja kao poslanik Ibrahim.(?)

Prema odluci Predsjedništva BiH, ovlašteno je Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija da potpiše Sporazum o razvojnom kreditu za oblast obrazovanja. To je ministarstvo, odnosno, ja, kao ministar, u ime Ministarstva civilnih poslova i komunikacija BiH učinilo, i vi iz materijala koji ste dobili u prilogu možete da vidite i ostale pojedinosti. Ja samo želim da kažem da bi zaista bilo potrebno ratifikovati taj sporazum iz razloga što su razvojnim kreditom za sektor obrazovanja predviđena tri globalna cilja i četiri komponente, da tako kažem, od osnovnog do visokog obrazovanja, pa do istraživanja, u socijalnom smislu, šta i koliko siromaštvo utiče na sektor obrazovanja.

Ako biste vi danas prihvatili ratifikaciju, to bi zaista značilo mnogo, da u BiH, kad govorimo o nizu zaduženosti koji smo imali, ovim bismo, svakako, afirmisali obrazovanje, jer nama je, prije svega, potreban jedan kadrovski potencijal, kako u državnim organima, tako i u privredi koja nam je u tako teškom položaju, i na taj način bismo stvorili zaista pretpostavke da obrazovanje afirmišemo na najbolji način. Ovo smatram da je sigurno način da se uložena sredstva, zaista, na najbolji način afirmišu i da je najbolja investicija u BiH u obrazovanje, duboko sam uvjeren, pa vas molim da to uvažite i da bi to bio dobar jedan sporazum kojeg bi trebalo prihvatiti. Hvala vam.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, ministre. Ima li još neko?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, htio sam u jednom opštem zaključku da budem jasan. Ono što je bitno za državu jeste da li se nivo zaduženja koji raste, prati nivo rasta opšteg društvenog blagostanja ili nivo siromaštva raste. Da li je to, nije ni nelogično što međunarodna zajednica insistira na načinu valorizacije upotrebe sredstava ovdje. Jesmo li mi u situaciji da nivo zaduženosti prati nivo rasta siromaštva u BiH ili nismo? Tu država mora imati aktivan odgovor. Ja nemam odgovor ni da, ni ne. Ali mislim da mora biti jedna aktivna uloga, u tom smislu, kod lokacije sredstava i kod ovih pripremnih radnji po kojima se mi zadužujemo. Sigurno da će međunarodna finansijska institucija ulagati tamo gdje će im se sredstva vratiti. Neće oni da ulažu u projekte koji neće donijeti barem minimum profita. Ali, da li smo mi u situaciji da uopšte vršimo dislokaciju, odnosno lokaciju tih sredstava na najbolji mogući način, sa jasnim prioritetnim projektima na nivou BiH, kao države, i njenih entiteta. U tom smislu, hvala.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa, gospodine Špiriću. Gospodine Dokiću, ko se javio?

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, samo trenutak pažnje, svi smo očekivali da ćemo kroz ove tačke zadovoljiti jednu formu. Ali, ako se malo bolje razmisli o prethodnim intervencijama i pogleda ovaj materijal, onda se vidi da ovo nije forma. Ja, kao čovjek koji je sav svoj radni vijek proveo u obrazovanju, možda je i smiješno, da uopšte pomislim da se ne prihvati ovakav nekakav projekat za obrazovanje. Ali, ja postavljam pitanje. Da li za stvari kao što su anketa za mjerenje standarda života, zatim informacioni sistem za upravljanje u obrazovanju, šta se pod ovim informacionim sistemom i upravljanjem podrazumijeva Bog te pitaj, agencija za standarde i ocjenjivanje, itd. Da li ima neko pravo da se zadužuje za kredit, molim vas? Ovo su stvari koje su morale da idu preko Tempus programa i FAR programa, specijalno namijenjenih pogotovo za visoko obrazovanje, to su donatorska sredstva. Da li je to iskorišteno? Mi se sada tako glatko zadužujemo. Ko će to vraćati? Da li je ovo zaista neophodnije? Ovo su razlozi zbog čega ću ja, nažalost, morati biti uzdržan, bez obzira što sam pozdravio vijest na sredstvima informisanja da će biti neka dodatna sredstva za obrazovanje u BiH, ali ako će to ići za ovo, ja sam protiv zaduživanja, jer sigurno je da ima mnogo prećih stvari i u BiH i u obrazovanju BiH nego što je to ovdje napisano ovim sporazumom. Odgovorno tvrdim, ovako kako je ovdje napisano, ovo je napravljeno da neko dobije neki projekat. Možda ću i ja dobiti neki od tih projekata. Je li treba BiH, a rezultat toga će biti papir, je li nam sada u ovoj situaciji trebaju takvi krediti? Ukoliko mogu da se dobiju donatorska sredstva za ove namjene, ja ću glasati sa obje ruke.

MIRSAD KURTOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja, prije svega, nisam ulazio u suštinu kredita, vjerovatno bi vam odgovore mogli dati entitetski ministri obrazovanja, itd. Međutim, nemojte da se mi čudimo kad kažu standardi u obrazovanju. Nama toga treba, gospodine Dokiću, i u doba kad smo mi to mogli besplatno da dobijemo, mi smo ovdje tjerali inate po Parlamentarnoj skupštini i vi znate dobro, a ja sam ovdje stariji, prisutan jedno dvije i po godine, skoro tri, o Tempus programu, mi nismo htjeli da se izjasnimo, Parlamentarna skupština BiH, ja znam da je intervenisao tada poslanik Lagumdžija i da je bila jedna podobro velika rasprava. Naravno, kad nismo iskoristili dio donatorskog, onda moramo sada koristiti dio kreditnog i to povoljno kreditnog, ovo je beskamatni kredit. Ali, pazite, mi imamo jedan problem. Svugdje u svijetu postoje standardi obrazovanja. Mi, nažalost, zbog naše specifičnosti imamo potpuno lokalne standarde, čak nemamo harmonizovane na nivou BiH, tako da mi imamo svako svoj program obrazovanja osnovnog, srednjeg, visokog, postdiplomski studij nam je apsolutno neujednačen, a onda kad dalje se eksponiramo prema inostranstvu, onda shvatimo da smo mi, u stvari, možda zarobljenici nekih ideja koje su bile prije 30 ili više godine. Stoga, hoću da vam kažem, nemojte da nas iznenađuje da će nas jako puno koštati to naše, u izvjesnom smislu, kočenje razvoja koje traje malo duže nego što mi mislimo. Mi ćemo morati, nažalost, ja vam kažem, platiti to u ime, a stalno to govorim, budućih generacija. Ovaj projekat je, između ostalog, jedan od projekata koji bi trebao obrazovanje u BiH da približi tamo gdje nam je nekakav cilj. Hvala vam lijepa.

PERO SKOPLJAK

Gospodin Spahić, pa onda smatram da smo iscrpili raspravu.

IBRAHIM SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, u ime onih ciljeva koji su izloženi u ova dva dokumenta, želim da podržim ratifikaciju oba sporazuma, da ne bih se ponovo javljao povodom 5. i 6., kao gospođa Muminagić. Zahvaljujem se gospodinu Kurtoviću što je odlučio da nam stavi na raspolaganje informaciju i tražim da ona stvarno bude svima dostupna, svim poslanicima odmah. Ne može biti da ima jedan ministar, jedan predsjedavajući, jedan poslanik, nema nikakvog razloga, jer neće se dobiti ništa u narednom periodu ako ima to bilo koji poslanik, a ostali nemaju. Dakle, ja vas molim da dostavite svima. To ako ste mogli jednom, onda ste mogli i svima.

Drugo, što se tiče sektora obrazovanja i sektora zapošljavanja. Kao što je tačno gospodin Kurtović primijetio, a i ja se sjećam te rasprave, ona nije vođena samo o principima korištenja različitih formi u Evropi, već predviđeni Tempus, itd., nego postavlja se i sljedeće pitanje. Da li BiH može i mora biti izvedena isključivo u svojim aranžmanima prema svijetu preko entiteta na ovaj način? Dakle, moj je jedini stav, ako država BiH daje garancije i ratificira ovakve ugovore, onda država BiH u Vijeću ministara BiH mora imati adekvatne forme organiziranja. To ne može biti Ministarstvo spoljne trgovine, civilnih poslova i ne možemo se snalaziti od prilike do prilike. Bosni i Hercegovini, iz ova dva sporazuma, koja nisu tako strašno velika, značajna zaduženja, jasno se vidi da su ciljevi rad i zapošljavanje i ciljevi obrazovanje standardizovano i moderno, ali se jasno vidi da u Vijeću ministara BiH nedostaju dva ključna ministarstva, ili tri, jedno za ekonomiju i ekonomski razvoj, takvog nema, drugo za rad i zapošljavanje i treće za obrazovanje i nauku. Čini mi se da ovaj naš dragi profesor Dokić, koji se pozvao na svoje iskustvo, otišao je sada, nije uporedio ova dva kreditna aranžmana sa onim što se zove Bijela knjiga, u kojoj je predviđeno, a zakleli smo se, kao što smo se zakleli u ulazak u Savjet Evrope, u Bijelu knjigu. Ovdje su mnogi učestvovali u promocijama, u toj Bijeloj knjizi, praktično, svi ovi instrumenti koji su ovdje navedeni kao ciljevi su elementi za pridruživanje Evropskoj Uniji. Prema tome, ovo je bajpas i to tanki bajpas za nešto što radimo i želim dobrodošlicu ovim dokumentima, ali, također, želim dobrodošlicu i promjeni Vijeća ministara BiH.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Smatram da smo ovim iscrpili raspravu. Stavljam na glasanje.

Tko je za prihvaćanje ovog sporazuma?

Nemamo kvoruma, nažalost.

Imamo li sad kvorum? – 22, izglasavamo bitne stvari, no, šta je, tu je.

Tko je za prihvaćanje ovog sporazuma?

Tko je protiv?

Iz Federacije BiH, tko je za?

Iz RS, tko je za?

Molim vas, samo da ja priopćim. Od nazočnih 22 – 17 je glasovalo za. Po entitetima, iz Federacije BiH, 14 je glasovalo za – iz RS, 3 je glasovalo za. Prema ovim rezultatima, ovaj zakon, odnosno, ovaj sporazum ide na usuglašavanje.

Ima li ko primjedbu na glasanje?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Nemam primjedbu na glasanje, naravno, glasanje je provedeno po Poslovniku itd., ali ja mislim da se radi o dva značajna projekta i mislim da rezultat će biti usaglašen, i da to usaglašavanje treba provesti za 5-6 minuta da se ovo završi, jer mislim da, bez obzira koliko se mi sa kritičnim tonom izjašnjavali o projektima koji se finansiraju preko međunarodnih finansijskih institucija, mislim da se radi o dva značajna projekta i da će nam korisnici tih sredstava zamjeriti ukoliko ne podržimo i ne ratifikujemo to.

PERO SKOPLJAK

Dajemo pauzu od 15 minuta.

/PAUZA/

Imamo kvorum, možemo nastaviti sa radom. Riječ ima gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, s obzirom da se radi o dva značajna projekta, podržana od međunarodnih finansijskih institucija, ostaje jedina mogućnost da mi izražavamo sumnju u način glasanja i brojanja, predlažemo da se glasanje ponovi, da se verifikuje, u stvari, izvrši ratifikacija dva bitna sporazuma, dakle, tražimo da se ponovi glasanje.

PERO SKOPLJAK

Dakle, na zahtjev gospodina Špirića, kao zastupnika ovog doma, ja se moram vratiti na točku 5., odnosno na izglasavanje u povodu točke 5. Sporazum o razvojnom kreditu, zato vas pitam, sad još jednom, tko je za? Pitam sve.

Tko je za? Tko je za to da se da suglasnost za ratifikaciju ovog sporazuma?

Tko je protiv, pitam sve? Nema nitko.

Iz Federacije BiH, tko je za?

Imamo li? Hvala lijepa.

Iz RS, pitam tko je za?

Od 25 nazočnih – 20 je glasovalo za. Iz Federacije BiH 15 je glasovalo za – iz RS 6 je glasovalo za. Prema tome, ova točka dnevnog reda, odnosno ovaj sporazum je usvojen.

Ima li netko primjedbu na glasovanje? Šest za. Jeste. Prelazimo na sljedeću točku dnevnog reda, a to je točka 6.

Ad.6. Sporazum o kreditu za razvoj pilot projekta, žurno zapošljavanje radne snage na nova radna mjesta između BiH i Međunarodne asocijacije za razvoj

Budući da je ova točka jako slična onoj koju smo mi već apsolvirali, ja neću prejudicirati, ali smatram da smo iscrpili raspravu i o ovoj točki, no, vaša je volja da se o tome izjasnite, odnosno, izvolite, ako neko ima još dodatno objašnjenje, razlog za raspravu, izvolite. Možemo li zaključiti raspravu?

Tko je za ovaj sporazum? Tko je za? Dajemo suglasnost za ratifikaciju Sporazuma.

Tko je protiv?

Iz Federacije BiH, tko je za?

Iz RS, tko je za?

Od 25 nazočnih zastupnika – 23 je glasovalo za. Po entitetima, iz Federacije BiH 15 je glasovalo za. Iz RS 8 glasova je bilo za. Prema tome, i ovaj sporazum je usvojen.

Prelazimo na posljednju točku dnevnog reda, a to su:

Ad.7. Odgovori na zastupnička pitanja i pitanja zastupnika

Ono što imate odgovora koje ste vi postavljali, imate pred sobom. Gospodine Dokiću, izvolite.

BRANKO DOKIĆ

Gospodine predsjedavajući, kad su me već vratili, a zaista imam neke neizostavne obaveze i moram da žurim, ipak, nisam mogao da odolim, a da ne postavim pitanje. Moje pitanje je Ministarstvu inostranih poslova. Šta će učiniti da zaustavi ilegalne transporte ili prelaske građana drugih država preko BiH i da zaustavi probleme koji su izazvani s tim u vezi? Hvala lijepa.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodin Spahić ima.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dame i gospodo, ja samo želim da pitam, da oficijelno saznam. Da li je Vijeće ministara BiH od gospodina Kurtovića razmatralo interpelaciju koju sam uputio u vezi sa ekonomsko-socijalnom politikom? U medijima sam dobio informaciju da je to tako. Volio bih da dobijem oficijelan odgovor odmah. Ako možemo, ne treba mi pismeni odgovor. Mogu li dobiti odgovor? Da li je Vijeće ministara BiH imalo na dnevnom redu, zvanično da se čuje, ne na sljedećoj sjednici, tu je ministar.

MIRSAD KURTOVIĆ

/ Govori sa mjesta i ne čuje se/

IBRAHIM SPAHIĆ

Dobro, ja sam zadovoljan tim odgovorom. Drugo pitanje, samo dozvolite, imam dva pitanja. Konstatujem po prvi put da je, molim vas, kao poslanik i kao čovjek koji je zajedno sa vama poslanicima u Predstavničkom domu i u Domu naroda, zajedno sa kolegijumom, oba kolegijuma, istrajao godinu i po dana na jednom projektu, koji je važan za BiH, to je ekonomska i socijalna strategija BiH 2000.-2004., da smo dobili prvi put oficijelno informaciju da je Vijeće ministara BiH konačno se bavilo tim problemom i nadam se da će, u zadatom zakonskom roku, po Poslovniku

biti na dnevnom redu to ovog parlamenta. Mislim da imamo dovoljno vremena do kraja ovog mandata.

Drugo, to je konstatacija. Tražio sam od gospođe Turković Bisere odgovor. Šta je gospođa Bisera Turković, kao ministar za evropske integracije, i Ministarstvo vanjskih poslova uradilo da dobijemo zvaničan, pismeni odgovor, svi poslanici, iz područja evropskih integracija i Pakta za stabilnost u odnosu na tri okrugla stola, ekonomija, sigurnost i ljudska prava?

S obzirom da nismo dobili taj odgovor do sada, a prošlo je više od dva mjeseca, ja želim da postavim još jedno dodatno pitanje. Da li Vijeće ministara BiH ili Predsjedništvo BiH ima namjeru konačno konstituirati koordinaciono tijelo za praćenje realizacije implementacije odluka Pakta stabilnosti u vezi sa onim odlukama koje smo donijeli u Sarajevu i kasnije na okruglim stolovima?

I na kraju, gospodina Skopljaka želim da pitam. Da li su gospodin Skopljak i Kolegijum prihvatili i potpisali zahtjev za prijem u Parlamentarnu skupštinu NATO saveza našeg parlamenta? Nakon sastanka sa parlamentarnom delegacijom NATO saveza u Sarajevu i predstavnika ovog parlamenta, bila je inicijativa, koju sam objelodanio na našem parlamentu. Interesuje me da li je upućen formalni zahtjev za pristupanje BiH Parlamentarnoj skupštini NATO-a ili nije.

PERO SKOPLJAK

Ja odgovaram odmah. Sve zaključke naše sam proslijedio službama i prema tome i postupio prema dogovoru.

IBRAHIM SPAHIĆ

Dakle, da li je upućen ili nije?

PERO SKOPLJAK

Nije još upućen formalno, ali mislim da ...

IBRAHIM SPAHIĆ

Ja molim u ime ovog parlamenta da gospodin Skopljak konačno potpiše, jer to traje mjesecima. U novembru se odlučuje o tome hoće li BiH dobiti početni status u NATO Parlamentarnoj skupštini, to je status posmatrača. Da smo to uradili prije godinu ili dvije dana danas bismo mogli biti kao i ostale zemlje regiona. Hvala lijepa.
PERO SKOPLJAK

Evo, ja ću potpisati taj dokumenat ako bude kod mene na stolu, gospođu Branka.

Gospodine Deretiću, je li se Vi javljate za riječ? Izvolite.

MIODRAG DERETIĆ

Predsjedavajući, ja bih prvo konstatovao da sam ja u 9. mjesecu prošle godine postavio ovdje pred parlamentom dva pitanja. Do današnjeg dana nisam dobio odgovor, pa molim da se urgira tamo u stručnoj službi da se do srijede taj odgovor pribavi i na jedno i na drugo moje pitanje.

Drugo, mene interesuje, ja ću postaviti dva poslanička pitanja.

Prvo, prije svega me interesuje vremenski period, dakle, ko je i kada u ime BiH podnio tužbu Međunarodnom sudu protiv SRJ, odnosno ko je, ako je ispred RS i srpskog naroda, kao jednog od tri konstitutivna naroda u BiH, ovu tužbu potpisao?

To je jedno moje pitanje poslaničko i drugo pitanje. Isto pitanje se odnosi na pitanje sukcesije, koja je u postupku pred UN. Kada je u pitanju imovina bivše SFRJ, ko je ispred BiH i kada, zajedno sa Slovenijom, Hrvatskom, Makedonijom, pokrenuo ovo pitanje, odnosno, ko je ispred RS i srpskog naroda dao saglasnost za pokretanje ovog pitanja pred UN?

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepo. Gospodin Raščić, pa gospodin Malkić.

RIJAD RAŠČIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, vezano za pitanje gospodina Dokića, ja bih samo želio pokrenuti inicijativu, ukoliko je to moguće, zbog ovih ilegalnih prijelaza, da Ministarsko vijeće požuri ili pokuša sa uspostavljanjem granične službe na teritoriji BiH, odnosno, na njenim granicama. Ima više aerodroma, ima i u Banja Luci aerodrom, a dolaze iz zemalja sa kojim imaju bolje odnose nego sa našom državom u cjelini. Prema tome, da bi se spriječili ilegalni ulasci i izlasci, mislim da bi bilo dobro da Ministarsko vijeće pokrene inicijativu i da doprinese bržem uspostavljanju granične službe na teritoriji BiH. To je pod jedan.

Drugo, zamolio bih, vezano za inicijativu koja je ovdje predložena i usvojena, vezano za ubiranje prihoda države BiH na svim nivoima, interesuje me dokle je došla ta inicijativa u Ministarskom vijeću.

PERO SKOPLJAK

Hvala lijepa. Gospodin Malkić.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Ja sam još 27.7., putem Službe, odnosno Sekretarijata, predložio tačku dnevnog reda Informacija o realizaciji povratka, odnosno Aneksa 7. u BiH. Još uvijek nije stavljena na dnevni red. Zašto i hoće li je biti? Nešto smo dobili u formi informacije, međutim, čini mi se da to nije zadovoljavajuće i da vidimo šta mi planiramo činiti po tom pitanju da bude kvalitetnije.

PERO SKOPLJAK

To je novi momenat. Ako niste zadovoljni, to treba uputiti službama, pa ćemo vidjeti.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Ali u programu, ali nema ga nigdje na sjednici.

PERO SKOPLJAK

Dajte, reklamirajte da niste zadovoljni s time pa ćemo vidjeti.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Pa, evo, reklamiram sad.

PERO SKOPLJAK

OK, evo službama prosljeđujemo. Molim vas, nemojte još ići. Kurtoazije radi, moram vam pročitati samo jedan dopis, sasvim kratak.

„Poštovana gospodo, na sjednici Predsjedništva BiH, zakazanoj za subotu 14. oktobar 2000. godine, biće izvršena redovna smjena s dužnosti predsjedavajućeg Predsjedništva BiH. Tu će dužnost preuzeti gospodin Živko Radišić, član Predsjedništva BiH.

U skladu sa mojom ranijom podnesenom ostavkom, toga dana se povlačim sa dužnosti člana Predsjedništva BiH, prije isteka mandata.

U skladu sa Zakonom o popunjavanju upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH i odlukom visokog predstavnika o izmjeni i dopuni toga zakona, upražnjeno mjesto će na privremenoj osnovi popuniti dr. Halid Genjac, zamjenik predsjedavajućeg ovog visokog doma, koji je izabran na teritoriji Federacije BiH, a po nacionalnosti je Bošnjak.

Obavještavajući vas o tome, želim vam se zahvaliti na sadašnjoj suradnji i da vam poželim mnogo uspjeha u daljem radu.“

Ja Vam se isto tako zahvaljujem na suradnji i završavam ovu, gospodin Alija Izetbegović u potpisu, da ne zaboravim.

Sjednica je završena u 15.50 sati.